

Cronica naivă

de

Dan Perşa

O, moarte, strig asprimii tale

(François Villon)

I

Ia loc, domnule autor, mă îndemnă managerul, aproape bruscându-mă, pentru a mă așeza în fața computerului. Încercați tasta aceasta, spuse – și apăsă ENTER, o tastă pe care o cunoșteam și eu. Se ivi mai întâi o lumânare, a cărei flacără pâlpâia când roșie, când galbenă și când albastră ca oțelul, dar apoi se liniști și cuprinse toate culorile curcubeului. O priveam fascinat, deși în prima clipă o disprețuisem.

-Aș dori o lumânare adevărată, i-am spus managerului. Acesta pocni din degete și îndată un servitor în livrea sosi, într-o mână cu o tavă pe care purta lumânări aurii, iar în cealaltă mână cu un sfeșnic. Făcând o plecăciune în apropierea scaunului meu, înfipse lumânările în sfeșnicul care era din argint, le aprinse și le așeză alături de display, în fața mea. Nu-mi plăcu contrastul violent dintre aur și argint și atunci sub ochii mei sfeșnicul de argint deveni din aur. Îmi plăcu asta, dar îndată apoi mă gândii că sfeșnicul și lumânările ar fi mai frumoase să fie din argint, căci argintul e o coloană de lumină, seamănă cu bolta înșorită, pe când aurul e mai mult misterios, fiindcă aparține grotelor. Îndată ce gândii acest lucru, sfeșnicul și lumânările se ondulară ca și când ar fi fost din mercur și se albiră, făcându-se cu totul din argint. Privii flăcările, dar nu îmi plăcură și dorii unele pline de strălucire și atunci din vârful lumânărilor țâșniră, ca din artificii, flăcări de magneziu, încât noi păream cufundați sub apele mării, astfel că atunci când vorbeam, ne ieșeau bule de aer din gură, urcând spre tavan, ca spre suprafața unui acvariu.

-Aceasta e terasa, spuse entuziasmat managerul și, într-adevăr, îmi dăduse seama, era o terasă și la una din mese ședea Boeriu, cu părul rărit și albit, cu mult mai bătrân de cât îl știam, gârbov și chinuit de tremurici, câțiva studenți baletau patinând printre mese pe un lac de gheață, încercând să prindă în gură balonașele irizate, ce izbucneau, precum o muzică grecească ori bisericească, din pălăria-sticlă-de-șampanie a unui chelner îmbrăcat în frac, care jongla trei portocale și zâmbea larg, privind banca de alături de el, smulsă din parc, cu rădăcini de beton, vopsită în verde, cu o stinghie pictată discret în tuș chinezesc, pictograma sugerând cuvântul ETERNITATEA. Pe bancă, doi bătrâni jucau șah, demonizați de ticuri, ca și chibiții lor, săltau și se scâlâmbăiau, se scărpinau în dos și își strigau cu ură unul altuia: șah etern...șah etern...șah etern, împrôșcând salivă, încât fețele le erau umede, ca acoperite cu o sudoare gelatinoasă. Un bătrân mai capiu îl apucase de mânecă pe Boeriu și trăgea de ea mai să i-o rupă, Vino să fii arbitru, urla el, scuturându-l, încât lui Boeriu îi căzu din buzunar batista, pe care cu mâna liberă o ridică și se șterse pe față, apoi privi în sus și pe un norișor roșiatic jucau șah inginerul Mardare și laiul Așchiuță, care prinse privirea lui Andi Boeriu și ridică mâna a salut, făcându-i semnul victoriei cu arătătorul și degetul mic, inelarul și mijlociul ținându-le strânse în pumn, ceea ce însemna că totul este OK, și cum îl otrăvea oțăreala bătrânilor, Boeriu se ridică de la masă, îi adună ca pe niște popice și îi aruncă în cutia de table, la un loc cu piesele de șah, dar o figurină îi atrase atenția, un bărbat înțepenit ca un par, înveșmântat în negru, cu o mantie neagră până la călcâie și pălărie neagră cu boruri largi cât tradiția strămoșească, n-o fi autorul? se întrebă Boeriu, dar, nu, figurina avea un mecanism de ceas la care îi era legată mâna dreaptă, în al cărei pumn ținea strâns un ochean, pe care-l urca și-l cobora de la ochiul deschis, încercănat cu un cerc fin de funingine, boierul Manolache, se dumiri Boeriu, ce privea tainele universului adunate într-o baracă de bâlci. Doar doi bătrâni rămaseră afară, căci în jurul lor Boeriu simți un câmp magnetic, electrocutant, ce îi respinse mâna când a vrut să-i atingă, obșteanul Petre, înecat de un acces de râs și Ghiocel țiganul, care ciupea, cu buricele însângerate ale degetelor, strunele cobzei sale vechi, iar din ochi îi șiroiau lacrimi, care cădeau ca niște perle, plescăind în apele putrede ale ploii. Dar aruncându-și iar privirea în sus, lui Boeriu nu i se păru că e totul OK, căci inginerul Mardare se ridicase din fața tablei de șah și vorbea șoptit cu un bărbat scund și obez, pe care îl înjunghie fără ca nimeni să fi

observat, e colonelul Vărzaru, își spuse Boeriu și i se strânse inima, colonelul se legăna mugind visceral, ca un leu de mare, iar când sufletul îi ieși cu un huiet lugubru pe nas, înțepeni și căzu în cap în Piața Unirii, a căzut un zeu în Piața Unirii, strigă cineva și atunci, agasat, am prins capul lui Andrei Boeriu între degete și l-am ridicat de la pământ, el se răsucea ca o omidă, încercând să scape și l-am aruncat în cutia de șah, alături de toți ceilalți și am închis-o.

Servitorul stătea încă drepti alături de masă, ceea ce îmi displicu și atunci managerul îl concedie cu un gest și acesta dispăru pocnind sec, ca un balon spart, din care se împrăștie funingine, ce ne înnegri fețele și dosul palmelor. Dar îmi dădai seama apoi că managerul e mai supărător decât servitorul, plin de porunci cum e, iar la urma urmei nu e decât tot un servitor, poate chiar mai puțin nobil decât adevăratul servitor, care și reapăru lângă masa mea, stând la fel de imperturbabil în poziția drepti, cu privirea fixată înainte și ușor oblic în sus, în timp ce managerul dispăru, tot cu un pocnet sec, dar asurzitor de astă dată, lăsând în urmă un miros insuportabil de sulf, ce îmi aminti de lacurile nămolose pentru vindecă reumatismul. Mă așteptai să apară în odaie un lac, dar el nu apăru, ci se ivi Palatul Domnesc, în balconul căruia domnitorul era un butuc căftănit, pe roțile, pe care lacheii îl trăgeau înspăimântați înăuntru, căci un sobor de preoți intrase în piața placată cu bazalt, cădelnițând tămâie. Privii fața imperturbabilă a servitorului, care îmi păru că îmi face complice cu ochiul, ceea ce mă contrarie și mă uitai la el cumplit, cu un interes bolnăvicios, mai multe clipe, dar fața lui era neclintită ca fața unui indian din lemn într-un parc de distracții, încât conchisei că mi s-a părut. Problema mea era acum să potrivesc lumânarea care se afla pe ecran cu lumânarea care se afla pe masă, dar e prea mare nepotrivirea între ele, mi-am spus, așa încât le-am luat și le așezai într-un aparat de tablă cu fante pentru ochi, în care privind, puteai să vezi natura sufletului omenesc, după felul în care pâlpâiau flăcările. Sosi un omuleț de ebonită și apucă aparatul de mâner, mâner despre care nu știusem până atunci că există, și purtându-l ca pe geanta *securit* cu pietre prețioase a unui mesager dintre băncile marii finanțe, dispăru cu ea și ecranul display-ului rămase aproape gol, încețoșat de un alb lăptos.

-Creează un personaj, strigă servitorul, dar când privii intrigat la el, acesta stătea țeapăn, încremenit în poziția lui de nobil lacheu și eram sigur că nu mișcase buzele

sale vinete, iar când l-am atins era dur, ca o figurină din teracotă. Dar i-am urmat îndemnul. În ceața ecranului se ivi un licurici, care lumina și crescua până se făcu om. Îl văzui orbecăind pe o scară și deschizând o ușă.

-Șnapse! șnapse! striga Miron Licurici încă de la 7:30, când intra în birou. Era un om slab și scund, cu o culoare purpurie, nesănătoasă în obraji. Își arunca diplomatul pe pupitru și domnișoara Arabela vedea cum îi tremură mâinile transpirate. Miron simțea o slăbiciune pe dinăuntru, pe undeva prin stomac, prin ficat, prin intestine, ce mai, slăbiciunea era peste tot! și era zdruncinat de un permanent tremur al celulelor. Atomii, asta e, explica el, nu se mai îmbină din pricina alcoolului și tutunului. Alcoolul i-a umezit, iar tutunul i-a îmbulzit, încât electronii de valență, unși cu prăștină și oxidați de tabac, alunecă, razna, la vale. Arabela cădea în extaz înfiorat la vorbele acestea, Vai, domnu' șef, spunea ridicându-și ochii cu gene clipitoare, false, de la unghiile pe care le tăia sau pilea – Dumnezeu știe! – spre Miron...Nu, Miron nu era bătrân, abia să fi trecut de treizeci și cinci. Mai putea să placă unei fete. Arăta binișor, tras la față, cu riduri numai verticale, căci avea chip prelung, iar ochii îi erau albaștri, Vai, tu, ca Peter O'Toole, spunea Arabela câte unei amice, clipind des și cu ochii dați peste cap, nițel ironic adică...Îndată ce șeful intra strigând *Șnapse!*, Chitic deschidea dulăpiorul, brusc înveselit și cu mâini tremurătoare și el, scotea două cești, le ciocnea să sune, apoi le umplea gâlgâit cu țuici mărgelate. Hai noroc, striga șeful și dădea *mai-mult-ca-ciocănelul*, cum îi spunea, peste cap, Hai noroc!, striga Chitic și făcea aidoma șefului. Apoi șeful, așezat cu o bucă și-o pulpă pe biroul subalternului, își aprindea țigara. Sufla vălătucii și încăperea se parfuma intens, Arabela era cuprinsă de un acces de tuse, Vai, încă nu m-am obișnuit, spunea clipind des, cu ochii ieșiți din orbite. Dar în venele șefului intrau catifele, mătase de Kașmir, balsam de Smirna și vorba bunului samaritean. Simțea în sânge moliciunea călduroasă a unor o mie și una de nopți care îl desfătau, cu întreagă căldura deșertului arabic. În acea clipă tremurul înceta, mâna îi devenea fermă, ochiul luciu și ager. Dobândesc virtuți mucalite – se ațâța singur în gând. Ia spune, măi Chitic, de unde-ți vine numele, își întreba atunci subalternul, rotindu-și trunchiul și capul către el. Ei, domn șef, de parcă dumneavoastră nu știți! E *Pitic* în moldovenește, spunea moldoveanul sfios. Ia ridică-

mi-te-n picioare!, îi poruncea Miron și Chitic se scula și parcă era mai mic decât atunci când sedea, Bată-te noroc, măi Chitic, cât ești de mic!, se minuna șeful, apoi sărea de pe birou, căci era vremea să sosească madam Dragobete. Și ea intra! O sută douăzeci de ocale, sâni de afrodită africană, pântec de elefanteasă, miros de băbească acrită. Picuri grei de sudoare îi lunecau din plete, pe sub marginile pălăriei negre dichisite cu frunze și flori, îi șiroiau pe obraji adunând rimelul în pâraie funebre, se poticneau în alunița cât o nucă, lăptoasă și înmugurită de peri groși, din vârful bărbii și de-acolo cădeau, clinc!, în ligheanul de sub spărtura din tavan, ori fără sunet pe covorul ca un burete uzat. Nici nu-și trăgea bine sufletul, că și începea! Domn șef, o știi pe aia, Margareta, faină ficioară...hî?...ei, ea, află că una mai bună nu găsești! Cuminte foc și gospodină, ce mai, o nebunie, m-am interesat în amănunt, face niște minciunile de să dai cu clopu-n câini, auzi și n-are decât treizeci și doi de ani are și...și Miron se așeza pe scaunul său de șef, trăgea adânc în piept aerul acrit de igrasie, privea pereții tapetați de mucegai și, Peștele mamei lui de stat!, înjura în gând, că nu-i dă șefului birou *aparté*, scotea de prin sertare dosarele și se prefăcea adâncit în muncă. Până la prânz, madam Dragobete îl însura de cinci ori, pe Arabela de patru și cum la Chitic nu avea spor, fiindcă nu-i găsea femeie pe măsură, la stat mică, însă largă-n crăpătură, îl mai însura de trei pe Miron, vreme în care pocnea între fălci duzini de pomoroage: cireșe pârgovițe, de era primăvară, pomușoară, agudă, măceșe, la vreme de vară și să te ții, în toamnele târzii: parmene, renete, ionatane, nucșoară, pere harbuzești, crăiești și popești, bergamote, scoroambe, perje, goldane, strugurași, iar în unele zile chiar trântea pe birou un harbuz cât grația divină, îl făcea să crape pârâind sub cuțit, ori aducea un pepene galben cât luna la crug și-i poftea cu salivă și-n ochi, respirând gâfâit: luați, de mai apucați! Nu prea apucau și ca-n ziua lui Onofrei, treizeci și doi de șoricei, sănătoși și albi precum cobaii, din gura cât șura a Dragobetei, lăsau numai coji, sâmburi și zeamă pe dușumele. Baftă că pleca îndată după ceasurile treisprezece, mânată de treburi fără amânare: fete bătrâne și flăcăi tomnatici. Răsuflau ușurați. Șnapse!, decreta atunci cu voce sfârșită Miron. Chitic, cu zglobiciuni în ochi, turna în pahare. Șeful dădea pe gât holerca, se strâmba, clemfănea și ofta, gata de șumeneală. Scotea ciubeica și îndesa în vatră tabacioc, până strâmba futacul. Duhănea și se pupa cu clondirul, sta cu plosca-n nas și duhănea. Făcea gâtul leică și pânțelele balercă, încât o vreme uita să vorbească. Doar pufnea când și când: *'tu-le mama lor de tainele universului!*,

iar când spunea asta, caiere pufoase de fum ieșeau din gura lui și porneau solemne prin odaie, ca norii într-o zi de târg. Dar de cum alcoolul îi dezmoțea sângele, i se descleșta și limba. Spunea toată povestea, de la alfa la omega, purta vorba de Ana la Caiafa. L-au atras de mic misterele bolții și uite-așa a ajuns la *Institutul pentru cercetarea tainelor universului*. Ce splendoare a fost la vremea lui, măi Chitic, dragă Arabela, institutul ăsta, nu vă pot mărturisi, zău! Clădirea era din marmoră, nu alta, din argint, ce să zic, în zilele însorite făcea din noi nătăfleți, ne orbea! Veneai de drag la muncă! Birouri mari ca anii lumină, nu chiar ca astea ale patronilor de azi, dar erau! Și își vărsa năduful pe bișnițarii care au dus țara de râpă. Își cerceta când și când fruntea daurită de sudoare și încet-încet ajungea la subiectul lui favorit. Ce vise am visat, măi Chitic, dragă Arabela! Vroia în jurul institutului un mic orașel de savanți și mari visători, toți unul și unul. Să fie studiată în el fantezia, impactul descoperirilor științei asupra imaginației, asta își dorea. Da, starea civilizației a ajuns la mizerie – și cred că v-am demonstrat asta punct cu punct zilele trecute. Am urmat de fiecare dată o insuficiență a lumii, pe care am resimțit-o interior, cu un de fiecare dată sens prăbușit, în locul căruia a trebuit să caut, să găsesc și să pun altul nou. Dar astăzi am fost despuiat. Nu, nu mai știu, nu mai găsesc, surpăciunea e dată dracului. Dacă aceasta este civilizația, atunci menirea noastră, a visătorilor, e să producem respirtualizarea lumii. Nu va fi învins astfel neantul, dar vom lupta cu el pentru fiecare milimetru din deșertul pe care se întinde, nu vom abdica de la existență, nu ne vom trăda forța prometeică! Am putea câștiga încă victorii asupra morții, v-o spun eu! Asta e!...Mai înghițea o prăștină, ofta, își reaprindea pipa stinsă și iar vorbea...Spre orele patru, când tiptil se apropia sfârșitul programului de muncă, ajungea la Icar și zborul lui spre soare...La patru fix ofta din rărunchi și, Gata!, spunea, se scula de pe scaunul pus în fața biroului lui Chitic, dădea peste cap ultimul păhăruț plin ochi, își golea pipa, o arunca în sertar alături de hârtiile strânse în pripă, aștepta să-i plece subalternii, ieșea și el din birou, privea lung în urmă și încuia ușa. Cobora scările și pornea spre stația de autobuz. Se oprea, privind în josul drumului...

Îl văzui în stație, cufundat în singurătate, își pipăia țigările în buzunarul de la piept, tușea, iar inima, o simți brusc alungindu-se, oblongă ca un bob de lacryma-christi, dar reveni la loc, nu era încă nici un pericol, însă respirația i se întetise, căci nu mai avea destul aer. Își scoase mecanic țigările din buzunar, aprinse una, trase un fum și, gata, îndoielile i se

risipiră, respira iar în voie, doar pleoapele i se îngreunau și ochii își pierdeau limpezimea. Văzu, în depărtare, autobuzul, acoperit de reclame, părea o raclă veselă și Miron Licurici aruncă chiștocul, îl călcă și atunci din plămâni îi urcă o mare energie fierbinte, o putere, în cap, îi paraliză creierul, iar pe el însuși îl aruncă afară din propria-i țeastă, o, dar acea putere ce-a ieșit din mine sunt chiar eu, își dădu seama, bucuros că există în afara propriului său corp, într-un câmp de energie inimaginabilă și ineputabilă, constată toate acestea cuprins de o neasemuită bucurie și privi la propriul său hoit, rămas în picioare, pe trotuarul umed. Era un hoit puternic la o adică, nu se lăsa, dar era scuturat de frisoane, de un vaiet al cărnii ce trepida, era insuportabil acel clănțănit al celulelor și îi porunci să se calmeze, iar zgâlțâiala încetă, pentru că el îi comunicase ceva special o dată cu porunca. Nu, maldărul acela de carne nu murise, mai păstra ceva viață în el, alta decât a celui ce se afla afară și cel de afară cine putea fi altul decât sufletul, adică el însuși, omul, Omul, iar hoitul de pe trotuar, adică Miron Licurici însuși, avea și el o brumă de viață, a lui, căci era încă viu, și avea o brumă de luciditate, fiindcă îl putea asculta pe Om și îi putea executa poruncile. Sufletul, Omul, îi ordonă și Miron Licurici îndeplini sânguincios ordinul, se apropie de un bătrân și îi ceru, cu voce limpede, încât părea dojenitoare, așa cum nu o avusese el niciodată, un medicament pentru inimă. Oamenii, toți, îl urmăriseră cu privirea, iar acum l-au și auzit, s-au scotocit prin buzunare, din care au scos flacoane colorate de medicamente, nici ei nu o duc bine cu sănătatea, gândi Omul și sunt bolnavi fiindcă nu știu că sunt nemuritori, o femeie îi strecură între degete lui Miron Licurici o pastilă și acesta o băgă în gură, a zdrobit-o între măsele și a înghițit-o. Apoi s-a apropiat de bordură și s-a lăsat în șezut pe ea. Și încet, sufletul, Omul, se întoarse în craniul trupului pe care îl părăsise și se răspândi în tot corpul lui, umplându-l de o neasemuită bucurie.

-Atunci mi-am dat seama că în trup este o scânteie de conștiință, care e viața trupului, alta decât viața însăși, care e în suflet și că, această conștiință, e luciditatea hoitului, care se exhibase egocentrică ani în șir și teama de moarte mă îmbolnăvisese, gata să mă ucidă!, spunea Miron Licurici despre propriul său trup. Căci conștiința hoitului e doar conștiință a morții, deci teamă, disperare. Înainte de preinfarct, parcă nici nu existam pentru ea și nici eu însumi nu știam de existența mea, căci luciditatea hoitului, ea era alfa și omega. Nimic nu îi putea sta împotrivă. Numai voința ei și a ei să triumfe - și se umplea de amărăciuni, căci nu

descoperea nici o salvare. Abia apoi s-a micșorat la ea însăși, a înțeles că nu e mare scofală de ea. A știut că am salvat-o, dar nici chiar eu nu mi-am putut explica la început de ce. Ce rost are existența acestei lucidități egolatre? Am salvat-o tocmai pentru că era pieritoare. Vroiam să o știu încă acolo, ca un embrion al creierului acelui hoit pe al cărui buletin de identitate scria Miron Licurici, vroiam să îi mai las bucuria de a explora încă lumea, de a îmbrățișa o femeie frumoasă, de a vedea cerul și munții, dar mai ales pentru că am știut că ea e legătura mea cu lumea, pe care apoi o voi pierde pentru totdeauna. Dar și mai mult, nu am părăsit luciditatea hoitului, viața ei efemeră și nici prin gând nu mi-a trecut să plec, deoarece știam: Miron Licurici mai vroia să trăiască – așa le povestea colegilor, când mai trecea pe la fostul său serviciu, cu proaspăta-i nevastă Margareta. Le arăta tuturor buletinul, de parcă nu l-ar fi recunoscut: Miron Licurici. Eu sunt și totuși nu sunt eu. Madam Dragobete sorbea cuplul din ochi și le dăruia soților câte-o nucă...

-Da, am creat un personaj, i-am spus servitorului, luându-mi ochii de la ecran, dar el nu se clinti. Privii la Miron Licurici și el zâmbea, Trăim într-o lume sordidă, spuse și chiar după ce aflăm că suntem nemuritori, lumea tot sordidă rămâne, pentru că sunt prea puțini cei ce știu. M-au înfricoșat vorbele lui și locul i-a fost luat de o ceată de hoituri care înaintau vesele spre mine, chiuind ca la nuntă și purtând sticle cu vin și pulpe prăjite de batal în mâini. Se auzea o muzică lăutărească îndrăcită, iar mersul poticnit, de parcă nu ar fi avut încheieturi, al hoiturilor, mă înspăimântă. Am întins mâna către ele și le ștergeam pe rând prima literă a cuvântului ce-l aveau scris pe frunte, EMETH și ele cădeau răpuse. Veni bătrânul Frankenstein și cu mătura le adună într-un făraș, în care se făcură cenușă. Bătrânul Frankenstein plângea, își turnă cenușa în cap și atunci se metamorfoză în Miron Licurici, personajul meu, care zâmbi și se metamorfoză la rândul-i într-un omuleț de ebonită cu o valiză în mână, pe care o lăsă jos și scrise grăbit pe ea, cu litere aurii: FANTASMA. CRONICA NAIVĂ A MORȚII, apoi fugi, lăsând geamantanul acolo. Privii tulburat în jur, aș fi vrut să-i vorbesc servitorului, dar el căpătase deja patina cenușie a pietrei, se transforma treptat în statuie, cutele hainelor lui se întăriseră, îmi părea un Nelson de ceară, ochii îi erau goi, lipsiți de ferocitate sau cruzime, mâinile sale nu mai păstrau nimic din sălbăticia vieții. Atunci apăru managerul, Ai creat un personaj, mi-a spus, un personaj care se metamorfozează, ale

căruia experiențe existențiale se permută singure, pentru că nu sunt într-o carte, ci în memoria pe care o poți modifica a unui computer și astfel ai reușit să salvezi lumea, domnule autor, căci și dacă lumea va fi să rămână încremenită și nici un miracol nu ar mai fi posibil privind-i destinul și starea, ai produs un miracol în interiorul ei, în viscerele imaginarului ei și ai spulberat astfel legi ce au ajuns să-i fie imuabile, cu cât cunoașterea pozitivistă a înaintat și care ne mortifică. Astfel vorbi managerul, iar eu căutam în tremurul vocii lui o undă de ironie, dar eram îngrijorat de altceva, însă înainte de apuca să-l întreb de soarta servitorului, dispăru. Am lovit surescitat tastatura, cred că de trei-patru ori și înainte să-mi dau seama ce se petrece, se ivi un omuleț de ebonită în fugă, o împușcătură detună undeva și omulețul își duse mâinile la piept, am auzit un vaiet găuit, de muribund, omulețul căzu, iar o pasăre țâșni razant din cer, pierzându-se jos după linia orizontului. Atunci mi-am dat seama de eroarea regretabilă pe care o făcusem atingând tastele și am strigat după manager, Maestre, Maestre, Maestre, dar el nu apărui și poate că nici nu ar fi știut să dreagă lucrurile, ori poate chiar îmi transmitea prin absența lui că nu mai este nimic de îndreptat, răul fusese făcut și altădată să am grijă să procedez în chip responsabil. Am ezitat o vreme și îndoiala era iritantă, aș fi lovit din nou tastele, le-aș fi lovit iar și iar, ca pe o răzbunare, sau ca pentru a duce dezastrul la final și atunci cu siguranță că managerul ar fi apărut, Îmi pare rău, ar fi spus, dar timpul dumneavoastră de creație a expirat, poftiți vă rog afară – și m-ar fi eliberat fără doar și poate, sau cel puțin așa speram, pentru că era posibil și alt deznodământ, să fiu condamnat la moarte pentru nerăbdare și bestialitate, iar doi gealați în negru să vină, unul să-mi proptească gâtul pe butuc și celălalt să mi-l reteze, încât capul meu să se rostogolească în coșul cu rufe proaspăt albite al spălătoresei, care îl va lua și îl va pune ca bibelou pe șemineu, plângându-i cum clipește și cum imită când și când, cu limba scoasă, sunetul unei bese, stârnind hazul nevrednicilor târgoveți. Dar deși închipuiam, nu se întâmpla nimic și omulețul împușcat mă deprima și mă scârbea, căci începuse să pută, putrezea întocmai trupului unui om mort. Am stat o vreme, imaginând tot felul de scene și așteptând, așa cum mă obișnuisem, ca ele să devină realitate. Am băsnit, am scornit, am născocit, am nălucit, dar toate visele mele se dovediră sărmene amăgiri, castele spaniole. Nimic nu s-a întâmplat. După mai multe ore, îngrijorarea mea crescuse într-atât, încât îmi doream ca, fie și printr-o metodă infamă, să pot părăsi biroul acela în care managerul mă claustrase. Nu, nu e vorba că

nu avea uși și nu e vorba că nu avea ferestre – o fi avut el cândva! -, ci faptul că eu nu puteam face o ușă și nu puteam face o fereastră, încât să pot ieși, dar mai era ceva, de o vreme o voce bolborosită recita neîntrerupt într-un colț: *în încăperea sumbră și urâtă în care Dumnezeu m-a surghiunit* – și nu știam cine vorbește, căci nimeni nu se afla în colțul din care venea glasul...iar cadavrul putrefiat al omulețului de ebonită emana miasme insuportabile, putoare de peduncul de cal, duhoare de mână de domniță tăiată, disodie de unghie de scroafă zdrobită, împuticiune de ghimber pătimaș, dar mai ales puturoșenie de picioare, care e cea mai atroce, fiindcă picioarele își au rădăcina în târtiță. Încât nu am mai avut ce face pentru a provoca vreo întâmplare, decât numai să închid ochii și concentrându-mă astfel ca într-un exercițiu ezoteric, să ghicesc tasta care trebuie apăsată și curând am simțit că degetul meu mic e cel bun, iar când s-a îndreptat spre un anume loc, l-am lăsat să o facă...

Câinele Nauka căscă prelung, iar Ion Sefritul aruncă agheasmă spre Serafim, fiind el dascăl...Serafim își descălță sandala, o amiroși și se strâmbă. Sefritul nu se gândi la nimic, văzându-l. Își suflecă mânecile și le cufundă în cristelniță, voind să și le răcorească. Deschide poarta, creștine – cânta cât îl ținea gura Caporalul. Își scoase capul pe geamul portierei GAZ-ului și porni în marșalier către gard. Câinele Nauka căscă iar lung și scoase un ghiorăit, ce ieși de aceea spart și pe două voci parcă. Papa Alexandrovici privi anusul câinelui, mijindu-și el ochii. Ce te holbezi, bre, spuse Nauka cu voce îngroșată. Ai mai văzut mata câine să vorbească?, întrebă Serafim. Văzut, spuse Ion Sefritul și aruncă agheasmă spre câine. Ce-arunci, bre, se burzului câinele și scuturându-se, împrășcă agheasma din blană asupra Papei Alexandrovici. Miroase-a cotarlă, spuse acesta, miroase ca sandala lui Serafim. Bre, sandala mea a călcat Englitera, de aia pute. O fi iz britanic, își dădu cu părerea Nauka, își arcui spinarea, căscă lung și se duse împletectit spre umbră, lungindu-se acolo. Nu-mi pasă de voi, spuse și adormi. Un soare ca un vierme sfredelea o bortă în cer. Papa Alexandrovici puse ochiul pe borta aceea și văzu niște mațe. Uite, bre, îi spuse dascălului, și mata. Cred că l-am văzut pe Dumnezeu. Sit!, strigă Ion Sefritul. Dumnezeu nu se vede. Doar se aude. Atunci din bortă răsună un aer și suflul lui puturos îl aruncă pe Alexandrovici pe spate. Nu-i a bună, spuse acesta, să mi se arate tocmai mie. Oi fi vreun ales! Nauka căscă un ochi rotund și roșu.

Așa i s-a arătat și lui Pavel Corinteanul, spuse, în an una mie nouă sute paisprezece. A devenit sfânt. De unde știi mata, că doar câinii nu știu, spuse Serafim. Numele meu înseamnă știință, răspunse Nauka și ațipi. Adormit, începu să viseze. Se făcea că s-ar afla în călătorie, pe urmele lui Ioan Geograful. Câinii nu visează, îi spuse în vis Serafim. O fi murit, bre, spuse Ion Sefritul. Hai să-i cântăm prohodul – și începu să cânte cu vocea lui arhidiaconească și stropi cu agheasmă în jur. Nauka săltă coada și Papa Alexandrovici privi iar anusul câinelui. Hai să-l prindem și să vedem ce-i dincolo, propuse. Caporalul coborî din cabină și fu de acord. Prinseră câinele și îl ridicară în lumina soarelui, iar Papa Alexandrovici își lipi ochiul holbat de anusul câinelui. Nu se vede nimic, spuse, din cauză că e acoperit de un deget. Arde-l cu țigara, propuse Caporalul și Papa Alexandrovici făcu întocmai...Îmi trasei mâna și privii degetul meu mic ars, lovii câinele cu piciorul, care fugi chelălăind. Pe vârful degetului se imprimase un cuvânt misterios: ȘA. Îmi amintii de basmele copilăriei, dar nu era vremea încălecatului. Mă uitai mai atent și văzui că nu era un cuvânt, ci inițiale, căci între litere se găseau puncte: Ș.A. Mi-am dat seama că am greșit apăsând acea tastă cu degetul mic, care mirosea acum a capră. Am vrut să mă concentrez pentru a apăsa alta, însă am văzut că pe ecran apăruse o cazma soldățească. Era un semn bun, totuși, deoarece cadavrul piticului mort, descompus, exala...Și atunci, brusc, mă înfioră un gând. Îmi amintii toate poveștile, iar în ele cineva ajunge viu în tărâmul morților. Intuiția înfricoșătoare îmi cotropi rărunchii, îngreșându-mă, nu, nu se va întâmpla nimic, oricâte taste voi mai apăsa, fiindcă eu eram cel sortit să treacă în tărâmul celălalt, ca să îngroape piticul. Pentru a verifica acest gând amenințător, am apăsas pe rând mai multe taste și, într-adevăr, nimic nu s-a clintit în jurul meu. Așa că după alte câteva ore de cugetări și alte încercări, unele chiar necugetate, am fost silit să accept fatalitatea și îndată m-am aflat lângă piticul mort, cu hârlețul în mână și am început să scobesc pământul pietros, gropnița a crescut și în ea l-am azvârlit, ca pe ceva netrebnic, i-am cântat prohodul așa cum știam că se face, am spus două vorbe de bine, după câte îl cunoșteam pe defunct și l-am astrucat. Îndată aerul se tămădui și am putut respira în voie. Necazurile însă nu s-au lăsat așteptate. Într-un colț, văzui un animal ce mă pândea. Avea ochi de căprioară, urechi de lup, bot ca un gât de sticlă cu o ventuză în vârf, trup de măgar, coadă de pinguin, picioare de porc și două aripi albe de hulub, cu care mă gândii că nu poate zbura, în ciuda mărimii lor, din cauza greutateii sale, dar asta nu îl făcea cu nimic mai

puțin fioros. Mi-am făcut cruce și mă pregătii să mă așez în genunchi pentru rugă, căci înțelesei că de scăpare nu poate fi vorba. Dar tocmai atunci apăru un bătrân cu mantie albă, sandale grecești, pe cap cu o coroană de dafin, ce purta în mână un baston cu care căuta drumul și astfel îmi dădui seama că e orb. Se îndrepta chiar spre gura fiarei și nici nu apuca să strig, pentru a-l înștiința de pericol, că el ajunse lângă arătare și o izbi cu bastonul peste bot, făcând-o să chelălăie, ODISEEA, mi se păru că ar fi urlat lugubru fiara, astfel bătrânul punând-o pe fugă. Apoi dispăru și el, înainte de a apuca să-i mulțumesc. Rămasei singur și nu știam încotro aș putea să mă îndrept, încât mă aflam foarte nefericit. Mai cu seamă că bătrânul îmi amintise de dragul meu bunic, pe care îl veneram încă din vremea în care îmi spunea povești și mă apucă o mare tristețe, știind că nu mai e pe lume. Am început să plâng, cu lacrimi mari, care îmi înecau obrazii, până când am auzit un glas lângă mine și m-am oprit rușinat.

-Da, asta e tot ce a mai rămas din lumea poveștilor, mi se adresă un băiețel, pe care privindu-l cu ochii limpeziți de lacrimi, l-am recunoscut: era nimeni altul decât Bastian Baltazar Bux. Mă uitai în jur la îndemnul lui și am văzut că mă aflam pe o planetă micuță, micuță, fiindcă, mi-am dat seama, se zbârcise și se scofâlcise, deși fusese o dată neîntrecut de mare. Acum semăna cu un bostan, ce din pricina uscăciunii se strânsese și crăpase. Da, asta e Țara Poveștilor, spuse Bastian Baltazar Bux. Sărmana de ea! Poveștile vin de pe Pământ, îmi explică el, în timp ce scobea cu briceagul un ram de soc, pentru a face un fluier, de acolo veneau până aici și umpleau lumea noastră, care era mare și înfloritoare. Dar acum oamenilor nu le mai arde de povești. Sunt prea ocupați. Vrei să afli ce povești ne mai vin de acolo? Și înainte ca eu să-i răspund, se apucă de istorisit.

(Povestea cu împăratul)

Era o dată, de mult, o împărăție și nu prosperă ca toate împărățiile, ci în paragină și era condusă de un împărat care nu-și mai știa anii de mulți ce îi avea, un împărat aproape orb de-atâtea zile și nopți care s-au scurs prin ochii lui și aproape surd de la rumoarea atâtor vieți care îl petrecuseră, un împărat cu degete amorțite, care nu mai simțea căldura și gerul și cu limba uscată, ce nu mai simțea dulcele și-amarul. Un împărat!

Și împăratul, văzând starea împărăției lui năpădite de bozii și urzici, cu neghină în coșurile caselor, cu căminele reci și mușchi de pădure pe acoperișurile umede, dădu sfoară în țară că aceleia care va aduce apa tămăduitoare și dătătoare de tinerețe, îi va da fata de nevastă și îl va înscăuna spre a domni peste întreaga împărăție.

Mai departe le știți cu siguranță pe toate câte s-au petrecut: Făt-frumos a pornit la drum, trecând codrii de aramă, de argint și de aur, pe unde-a salvat împărați de insecte și pești, ba chiar un pui de vultur amenințat de un șarpe, a păzit herghelii ajutate de furnici și albine, a dobândit calul năzdrăvan, a scăpat de urmărirea Vâjbabei, apoi a ajuns la munții care se bat în capete și sfătuit de calul său fermecat, a trimis o turturea să ia dintre ei apa tinereții...Și toate acestea pentru frumusețea fetei de împărat și a împărăției, dar mai cu seamă pentru că el era Făt-frumos.

(Trebuie să vă spun că acasă, părinții săi mândri au reușit, grație stimei generale câștigate prin faptele fiului lor, să se mute din grotă confort trei într-o grotă confort doi sporit, eliberată prin decesul unui ascet mort de inaniție).

După ce a luat apa, Făt-frumos a încălecat calul său fermecat – nu avea șă, deci povestea continuă încă – și înaripatul l-a purtat ca vântul și ca gândul până la palatul împăratului, ce îl întâmpină pe erou pe scara fostă de marmoră și ajunsă de travertin, ba pe-alocuri chiar de cretă, i-a urat bun venit prin câteva silabe de pește și cu mâini tremurătoare apucă epuizat ulciorul cu apa tinereții, vărsând câteva picături pe scările care îndată se prefăcură, așa cum au fost, în marmoră lucindă – ba chiar mai ceva -, l-a dus la gură și a sorbit o dată și încă o dată, iar a treia oară, nimeni nu se mai temu că-l va scăpa din mână, căci brațele lui și-au recăpătat vigoarea, chipul cruzimea, părul bogăția și barba negreața, ochii scânteierile și tot așa, glasul cutezanța, picioarele tăria – și cu ce a rămas în ulcior, a stropit palatul, slugile-i credincioase ori doar oportuniste, precum și soldații uitați de moarte în bătrânețea lor și toți au devenit pe dată mai mândri decât au fost și mai disciplinați, și strigară: Poruncește, Măria Ta! Și împăratul porunci: “Gărzi, luați-l pe trădător – și arăta spre Făt-frumos -, căci îmi râvnește împărăția și fata, iar prin intrigi îi pune în pericol hotarele. Tăiați-i capul!”. Soldații făcură întocmai, salvându-și împăratul și împărăția de la grea cumpănă.

Apoi împăratul, tânăr viguros acum, își luă fiica de nevastă și domniră fericiți și îndelungați ani și mai trăiesc și astăzi, dacă un Făt-frumos s-a mai născut pe lume, spre a lua drumul plin de primejdii către munții ce se bat în capete și le-a mai adus apa vieții veșnice și-a tinereții...

Iată altă poveste spusă de Bastian Baltazar Bux:

(Povestea cu Ali Ali)

Era o dată un om, Ali Ali, care primise de la Alah un dar minunat: atunci când vedea ceva adevărat, spunea cuvintele care arătau adevărul și pe dată ele se împlineau.

Într-o zi, în timp ce lenevea cu prietenii săi, așîderea de săraci ca și el, la taifas, apărură un efrit cu un sac de galbeni și le spuse: O să mă bat cu cel mai vrednic dintre voi, iar dacă acela mă va învinge, sacul va fi al vostru. Iar dacă nu, sufletele vă vor fi ale mele. S-au sfătuit ei trei zile, zi de vară până-n seară și trei nopți, dacă să porceadă la astfel de treabă. Până la urmă, și-au zis ei, fie ce-o fi, poate îl va învinge Ali Bei și banii vor fi ai noștri. Degeaba le-a tot spus Ali Ali că nu se poate cumpăni sufletul măcar al unui singur om cu tot aurul lumii, ceilalți așa au hotărât – și unde e majoritate, e lege.

Și Ali Bei a început lupta cu efritul și se lupta strașnic, pe măsura vitejiei lui recunoscute. Au trecut două zile și amândoi luptau cu și mai mare înverșunare. Când îl văzu Ali Ali pe Ali Bei, nu se putu abține și zise: luptă ca un leu! Și pe dată Ali Bei se prefăcu în leu și-l înghiți pe efrit. Au împărțit banii și lui Ali Ali i-au dat o parte mai mică, fiindcă fusese împotriva luptei și nu merita nici atâta măcar.

A mai trecut Ali Ali prin multe peripeții și în una din zilele sale câte le-a trăit, s-a întâlnit cu un înțelept. Înțeleptul, aflând de darul pe care îl avea, i se închină și îi spuse:

-Bunule om, rostește vorbele pe care ți le voi spune, rogu-te, că de o viață mă tot gândesc la ele și nu le dau de capăt.

-Ce să spun? – întrebă Ali Ali.

-Spune așa: lumea e bună. Ia zi!

-Dar nu pot! – zise Ali Ali. Eu nu pot spune decât ce văd că e adevărat. Fă mai întâi ca lumea să fie bună și apoi o să pot rosti cuvintele tale.

Și, din pricină că Ali Ali nu putea spune vorbe false, lumea nu a putut deveni bună nici până astăzi.

-Spun eu vorbele astea! – se auzi un glas. Am privit mirat, căci nu observasem iepurele mare și alb ce se oprise lângă noi. Scoase un ceas din buzunarul jilecii și îl privi.

-Vai, nu am timp, nu am timp – se căină el și o luă la sănătoasa, micșorându-se până a dispărut.

-Vezi, așa e el – spuse Bastian Bux. Nu are timp măcar pentru o vorbă bună.

În urma lui veni o fetiță și întrebă:

-Nu ați văzut un iepure mare și alb care are un ceas?

-L-am văzut, răspunse Bastian necăjit. Dar nu a vrut să stea cu noi, deși spuneam povești.

-A, povestea cu Miron și Margareta!

-Nu, ce poveste e asta, am întrebat eu mirat.

-Cum, nu știți povestea cu Miron și Margareta?

Și se apucă să povestească, netezindu-și fustița cu mâna.

(Povestea cu Miron și Margareta)

Toți oamenii s-au evaporat într-o bună zi și Margareta cu Miron au rămas singuri pe Pământ. Au ales o mașină, pe care de mult și-o dorea Miron, dar nu avusese cum să și-o cumpere din salariul său de bugetar, au încărcat-o cu de toate – inclusiv două puști noi din magazinul vânătorească pe care Miron de asemenea le dorise mult – și au început să călătorească. Azi erau la Nisipurile de Aur, mâine pe Coasta de Azur, locuiau azi într-o vilă, mâine în apartamentul regal al unui hotel, poimâine într-un castel scoțian. Și-au schimbat apoi mașina cu alta mai frumoasă și se simțeau minunat împreună. Miron s-a apucat să vâneze, iar Margareta să se plimbe prin magazine. Seara făceau focul pe un țărm de mare și prăjeau vânatul, noaptea se iubeau fără să-i deranjeze nimeni. Întreaga planetă era pentru ei cum e casa pentru o familie – cu bucătăria și dormitorul în care e liniște și siguranță.

Miron învăța să piloteze un helicopter, ca să poată trece peste ocean, în America. Margareta umbla prin casele de modă celebre altă dată și schimba toalete în fața oglinzilor.

Într-o zi Margareta spuse că are amețeli și grețuri. Nu-i nimic, nu se pierdu cu firea Miron, găsim noi într-o farmacie ceva care să te ajute. Nu putem irosi anii ăștia frumoși, îngrijind un copilăș, care plânge și face pipi în pat. S-au dus la farmacie și au găsit leacul folositor. Margareta l-a luat și n-a mai avut amețeli și grețuri.

Imediat ce termină de istorisit, Alice plecă veselă, cântând: ce poveste frumoasă!

Sunt sigur că nu a înțeles-o, spuse Bastian Bux. E o poveste tristă. Se așează pe un rid al planetei și stătea cu capul pe genunchi. Am privit în jur și, cum nu aveam cu cine vorbi, m-am gândit la o povestioară plăcută, pe care să i-o spun lui Bastian, mult îndrăgit de mine, ca să-l împac. Dar nu-mi venea, de supărare, nimic în minte. Și tocmai atunci văzduhul se întunecă, tunetul bubui și vântul poliza cu nisip orizontul. Am văzut licorna ce alerga plină de teamă în clarobscur, licorna albă, urmărită de un nor roșiatic, care prăbușea cerul peste pământul cutremurat, ca pe o tornadă. Taurul Stacojiu, suspină Bastian, dus pe gânduri, neluându-i în seamă. Vâjâiră pe lângă noi și stâncile se surpară, praful se ridică în valuri. Eu m-am agățat de un arbust, ca să nu fiu luat de vârtej, iar Bastian se prinse, brusc speriat, de un picior de-al meu. Taurul și licorna trecură, iar în urma lor venea Schmendrick magicianul. Se opri alături de noi și ne scormoni cu privirea. Bastian își netezea hainele prăfuite. Povesteam, îi spuse el lui Schmendrick. Aaa, să vă spun atunci povestea cu alchimistul, spuse acesta și începu să istorisească.

(Povestea magicianului)

Va fi o dată ca niciodată, că de nu va fi, nu s-ar povesti, pe vremea când oamenii vor uita ceea ce știința i-a învățat și au păstrat din ea doar cele bune, un tânăr ars de dorul altui țărâm. Și părăsi el bucuriile cele mărunte ale vieții și se consacră deplin studiului alchimiei, știință înaltă în vremea aceea viitoare. Căci aflați de la mine că nu știința e rea, ci felul în care oamenii o folosesc. Și nu pregetă tânărul nostru să se adâncească în buchile

Cărții și în experiențe de tot felul – mai suspinând când și când după plăcerile lumești, pe care apoi îndată le uita, fierbând elixire.

Locuia în podul unei case dintr-un vechi cartier vienez, privind rareori soarele prin lucarnă, căci își adunase acolo cărțile, retorte, eprubete, Athanorul, mercurul și argintul și multe altele trebuitoare țelului său, pe care îl urma fără preget, cu cea mai zeloasă dăruire. În mansarda de alături locuia o fată mieroasă ca luna, singură și ea. Într-o zi, când Miron, căci așa îl chema pe tânăr, părăsi încăperea, ca să-și cumpere niscaiva chimicale fermecate, ori altceva, nu știu, dar așa spune povestea, fata ieși, ca din întâmplare, căci ușile lor se aflau alături și coborâră împreună scările, iar fata îl rugă să treacă în seara aceea pe la ea, ca să tăifăsuiască și astfel timpul să le curgă ușor, în plăcerea cuvintelor. Dar Miron, când reveni acasă, se prefăcu a uita spusele fetei și stătu aplecat asupra semnelor care îi păreau mai încifrate, căci se gândea la ea. Când noaptea și-a deschis ochii-i de zgură, în privirea cărora cuprinse case și oameni, Miron se ridică, aprinse lumânarea, se gândi o clipă la fata care-i fura acel gând, sleindu-i puterea cugetării drepte, apoi se așeză iar la masă, dorindu-se sedus de arzătoarele semne în care de atâta vreme scotocea. Și căută mai departe, până când glasul, firav la început, apoi tot mai clar și curat al fetei, străpunse întunecimile cu un cântec de dor, ce îl găsi pe Miron nepregătit. Gândurile scăpate din frâu îi fugiră și în van căută să le mai aducă în minte. Și rămase la masă, rugându-se ca fata să înceteze. Auzi într-un târziu ușa de la mansarda ei scârțâind, dar fata continuă să cântec, fie cine ar fi vizitat-o. Miron își ascuți auzul, dar nu-i fu dat să asculte o altă mișcare, ci, puțin mai târziu, un țipăt surd al fetei, după care ea tăcu și lucrurile în odaia ei se mișcară, purtate de un găfâit solemn, iar după o vreme se făcu tăcere, ușa scârțâi iar, pași ușori coborâră scara și Miron ascultă suspinele fetei până în zori.

-Știu povestea – sări Bastian, oprindu-l pe Schmebdrick din istorisire.

-Dacă o știi, povestește tu mai departe – se supără Schmendrick.

-Iartă-mă - spuse Bastian. N-am vrut să te jignesc. Și nici nu știu dacă aș putea povesti ca tine.

-Mi-ai stricat cheful – zise Schmendrick și continuă.

Miron a lucrat ani în șir, căutând să uite suspinele fetei. A stat aplecat peste retorte, barba i-a crescut până la glezne, părul i-a albit. Arăta ca un adevărat magician. Și

tocmai când începu să creadă că nimic nu îi mai poate aduce viața veșnică, elixirul pământiu pe care îl fierbea de ani în sir, s-a făcut albastru – dar ce albastru!, ca fulgerul – și împrăstia lumină în jur, tot mai intensă, până când materia universului se evaporă și el rămase suspendat într-o altă dimensiune. Acolo a stat mulți ani meditănd, până ce a descoperit, într-o vreme, că poate să vadă, printr-o rază albă, ce ieșea din lumea desăvârșirii lui, Pământul și oamenii. Apoi descoperi că poate coborî pe pământ în orice loc și timp ar voi. Și-a urmărit un timp propria-i viață. Se văzu în odaia lui din pod, aplecat asupra terfeloagelor și eprubetelor, făptură blestemată, parcă, de care i se făcu silă și se văzu ca bătrân, un cocoșat sinistru. Nu mi-am irosit oare viața?, se întrebă. Și cercetă aceasta, fără a găsi un răspuns.

De la o vreme, în urechi îi răsună un cântec, dar era atât de vag, încât nu știa dacă l-a auzit și altădată și de la cine este. Până când, privind către casa bătrână, se apropie de lucarna odăii lui, unde ca tânăr se muncea în gânduri și de la fereastra de alături auzi cântecul, pe care memoria lui îl păstra, încetinel și tandru. Țipă atunci și se aruncă din dimensiunea-i înapoi pe pământ. Urcă scările scârțâitoare și pătrunse în odaia fetei, care tresări văzând un magician atât de bătrân, cu tichia plină de stele și, ca să-și alunge teama, cântă mai departe. M-ai invitat în seara aceasta, șopti bătrânul, se apropie de ea, o dezbracă – ea cânta și lăcrima – și când fu goală, o străpunse și ea țipă scurt și apoi nu mai scoase nici un sunet. Din plăcerea care îl răpi pe magician, țâșniră scânteieri jerbe, nori de vreme frumoasă și se stârni vântul răcoros al Edenului, venit dinspre fluvii. Când toate acestea sfârșiră, odaia se făcu iar odaie, iar bătrânul își lăsă capul pe umărul fetei. Pentru mine nu mai poate exista dragoste, spuse, sunt doar un magician nemuritor – și ar fi dat orice să fie el tânărul din camera alăturată. Acum ar fi știut ce trebuie să facă, dar nu putea să-i spună nimic celui ce a fost, pentru că așa cereau legile magiei. Un cuvânt și din dimensiunea lui ar fi fost spulberat, încât și oasele sale n-ar mai fi fost decât nimicul lumii. Își luă mantia și tichia, pe care stelele abia mai licăreau, aproape șterse...

Eram mahnit peste măsură de cele auzite, mai ales că atât de mult iubeam poveștile. Nu am avut însă vreme să mă lamentez, căci am fost intrigat de apariția lui Miron Licurici în fața universității bucureștene. Trecea pe lângă tarabele de cărți, cercetându-le. Îndată ce descoperea una despre paranormal, o deschidea mai întâi în două părți aproape

egale și o rupea, apoi o făcea harcea-parcea. Perplecși la început din pricina unui asemenea comportament, anticarii nu au reacționat decât abia când pe trotuar se afla deja un vraf de foi, ca un moloz. Atunci îl imobilizară pe Miron Licurici și au chemat sectoristul, care își dădu cascheta spre ceafă, își supse burta, ca să-i încapă degetele mari sub centură și evaluează sinistrul. Cum nu leza cu nimic statul, scoase doar chitanțierul și îi arse lui Miron Licurici o amendă. Înainte însă de a reuși să-i ia banii, doi vlăjgani în haine de piele îl apucară pe Miron de subțiori și legitimându-se drept inspecitori ai *Centrului de Cercetare a Fenomenelor Paranormale și Protecție a Cetățenilor Paranormali*, îl luară pe sus. Zadarnic bătea aerul cu picioarele Miron Licurici! Vlăjganii au deschis ușile din spate ale unei dube albastre și au îmbrâncit arestatul, după cum presupuneam eu că era, înăuntru.

Apoi duba a dispărut, dând colțul spre Piața Unirii. Am început îndată să mă tem că personajul meu, care la o adică îmi era protejat, va dispărea definitiv din poveste, închis pe veci sau poate chiar ucis. Nu știam însă cum să-l urmez, căci asta ar fi fost posibil doar dacă aș fi avut bani de taxi și nu aveam, țara aflându-se, din anul 101 d.Ch. în tranziție, dar auzii vocea potlogărească de acum pentru mine a servitorului, căci venea de niciunde, care îmi aminti că mă aflu într-o realitate virtuală de mine însumi născocită (deși eu nu am fost niciodată sigur de una ca asta), în memoria culturală a lumii, așa încât pot manipula întâmplările după plac, fapt ce nu se petrece din pricină că eu nu eram prea convins că pot una ca asta, datorită eșecurilor repetate de câte ori încercasem, Sigur, am auzit vocea servitorului, eșecurile nu sunt decât propriile tale blocaje, drumuri care pe traseele creierului s-au închis, pentru că așa ai fost crescut și de câte ori ai pătruns pe ele ai fost pedepsit, iar mai târziu, de câte ori ai vrut să le străbați, ai suferit eșecuri, ca acela de a zbura, de pildă, căci ele nu aduc succes în lumea aceasta, până ți-ai spus: gata, de acum m-am învățat minte, pe aceste căi n-am să mai umblu și trei sferturi din mintea ta e zăvorâtă cu lacătele falsei morale, ale dogmelor și cu timpul se va atrofia, căci se pustiește. Însă ai ocazia acum de a deschide o poartă, sau alta, căci nu e vorba de altceva, decât de niște mituri vechi ce ne oprimă, distribuite în conserve cu ulei sau marinate și mâncate zilnic cu puțină sare de lămâie, deoarece lămâi nu mai există în lumea noastră secătuită, ori fie și cu alt condiment, de pildă puțin Faust cu piper, puțin Don Quijote cu ghimber și puțin Don Juan ardeiat, Bruno cu ciuperci mâncat de-un ciupercar, sau Galileo Galilei cu hrean, ori Einstein cu șofran,

miturile oficiale ale lumii noastre, despre cum s-a tras omul din maimuță, înfeudate de put a holeră și înghițite cu noduri de popoarele creștinătății. Aceste cuvinte ale servitorului mi-au dat curaj și m-am gândit: ce-ar fi să mă aflu în clipa aceasta acolo unde e închis Miron Licurici, căci nu mă îndoiam că a fost încarcerat, pradă și eu stereotipurilor unei lumi post-totalitare, da, să mă aflu unde e în clipa de față Miron Licurici – și îndată mă aflai - protejatul meu, pentru care am început să cred că pot face mai mult decât crezusem până atunci că îmi stă în putere – și, chiar, pentru câteva clipe l-am încoronat, i-am dat herb, veșminte crăiești și îl suii pe tron, între boieri de viță, dar el se pare că nu era prea mulțumit între halebardele străjerilor săi și nu-i plăcea să poruncească acelor supuși, ceas de ceas, ce să facă și nimeni să nu-i iasă din vorbă, mai cu seamă că îl supăra o măsea, iar cum era un om al secolului XX, nu putea sta înțepenit pe tron, ci își urcase un picior pe rezemătoarea de coate și stătea cam răscrăcărat, încât boierii se foiau indignați – ei, da, ca autor, puteam face pentru el mai mult decât un becisnic de senator pentru un netrebnic de jălbar, ba chiar mai mult decât președintele țării pentru vreun urgisit de calic, pe care-l miluiește ca să-l dea exemplu națiunii. Așa că îndată ce-l găsii pe Miron Licurici legat fedeleș de un scaun, în subsolul Palatului de Justiție, cu capul îngropat sub o cupolă de plexiglas din care ieșeau cabluri și fire ce duceau la aparatele electronice, care acopereau pereții, iar cei doi zdrahoni, așezați de-a stânga și de-a dreapta lui, îi puneau întrebări răstite, fără a mai asculta ce răspunde, i-am schimbat soarta: îl făcui director chiar în acea clădire, pe care am renovat-o pe loc și i-am dat un birou larg, l-am așezat într-un jeț, l-am înțolit fercheș cu costum și plastron, i-am pus la gât papion, iar în barul ascuns, ce culisa când apăsa pe buton, i-am pus numai whisky, știindu-l sătul de prăștină, i-am umplut un sertar cu trabuce (din cele olandeze), iar pe Chitic i l-am făcut secretar, pe madam Dragobete șefă de cabinet, pe Arabela documentaristă, iar afară, de-a lungul clădirii, am atârnat o firmă nouă și fosforescentă, făcând din Palatul Justiției, Noul Institut pentru Cercetarea Tainelor Universului. Miron Licurici mă apostrofă însă, neobrăzat de-a dreptul, mușcă vârful unui trabuc, și-l aprinse și cu emfază îmi reproșă că l-am întrerupt din discurs, discursul vieții lui la o adică, unica ocazie de a-și dezvolta concepția în fața unor adevărați inițiați, cum erau inspectorii pentru fenomene paranormale, care pe deasupra îl și înregistrau pe bandă magnetică, ocazie cu care crede că nu se va mai întâlni. Mă înfuriai la început, dar apoi mi-am recunoscut greșeala, căci nu e de ajuns să-i dai

omului putere, respectabilitate, bani și faimă, ci trebuie să-i împlinești mica dorință ascunsă, care poate fi pentru tine te-miri-ce, însă pentru el este buricul lumii, iar eu nu cercetasem dorința lui Miron Licurici, care nu jindua la alta decât să se confeseze, să-și mărturisească îndelung rumegata concepție, prin care ajunsese să cuprindă lumea în degetul mic, într-o imagine coerentă și plină de miez ca un cristal de diamant, pe care ar fi vrut să i-o împărtășească toți ceilalți. Îmblânzit de aceste gânduri, i-am adus lui Miron Licurici auditoriu, mulțimea pestriță de gură-cască a străzilor, câteva posturi de televiziune, printre care și pe cel național, câteva frecvențe radio și-un savant amical, ales în Parlament cu majoritate de voturi, Domnule Miron Licurici, îl interpelă reportera blondă ca o holdă de grâu și piept ca un tăpșan cu două pepenoaice fermecate, ori, dacă vreți, cu două ridichi urieșești - de vă mai amintiți povestea -, Domnule Miron Licurici, după ce a-ți luat atitudine în Senat contra literaturii paranormale, ați convocat această mare conferință de presă, ca să pledați pentru o cauză ce spuneți că a fost până acum prost înțeleasă, Da, hâ, își dresе vocea protejatul meu, încât îmi păru că e mulțumit de ipostaza ce i-o conferisem, da, cercetând ani în șir tainele universului, am ajuns la concluzia, domnilor, că facultățile paranormale sunt un dar aparte. Un dar prin care noi avem șansa de a intra în legătură cu însuși Dumnezeu! Dar, e un *dar* în toate, pozitivismul nostru le cetluiește amăgitor. Căci în loc ca ele să fie lăsate libere, ori educate chiar, pentru a deveni trans-sensibilitatea de care avem nevoie ca să comunicăm cu divinul, le preschimbăm într-o farsă; pentru că altceva ce e psihokinezia, când avem macarale, biocomunicația, când avem celulare, radiestezia, când avem aparatură geofizică, accentuă el. Degradăm energiile nobile – și Miron Licurici își miji ochii, ca să vadă numele scris pe ecusonul reporterei blonde, Mar-ga-re-ta, silabisi el, încât am început să cred că dorința lui de autoritate ascunde o alta mai profundă și de nemărturisit. Gândind eu astfel, cuprins de îndoieli, scena, cu tot cu oameni, dispăru. În locul ei rămase doar celularul lui Miron Licurici și fiindcă suna, ce e drept stins, l-am ridicat și l-am pus la ureche, dincolo se auzea un horcăit, o voce care agoniza, un glas de muribund: Alo!, spuse, Alo!, am răspuns timid, Eu sunt Dumnezeu, zise vocea, cu cine vorbesc, dar, de spaimă, am scăpat celularul din mână, Te costă atât și atât convorbirea, auzii îndată lângă mine un glas și privind am văzut o tânără frumos îmbrăcată, care ținea pe braț un laptop și bătea tastele, iar printr-o fantă ieși o chitanță și ea mi-o înmână, o cifră astronomică, E horoscopul

zilei, spuse, aveți grijă la colesterol, sunt șanse ca inima să vă cedeze, pielea să se zbârcească, dinții să cadă, ridurile să vă înghită obrazul, sunt șanse să adormiți pe timp nelimitat și nu sperați în Judecata de apoi, căci Dumnezeu e pe moarte și nimeni nu va mai avea pentru ce vă trezi.

Mă apucă deznădejdea și de urât mă așezai pe bolovanul ce se afla acolo și începu să mă vaică, boceam cu lacrimi mari, când apăru, șontâc-șontâc, pipăind înainte-i cu bastonul pământul, bătrânul orb cu mantie albă și mă opri din plâns, din pricina rușinării și privindu-l mai bine, l-am recunoscut, era Homer, el îmi dăruie o pietricică și mă îndemnă să o duc la ureche, încât înăuntru-i auzii clinchete de triunghi și suspine de clopoței, iar apoi mă îndemnă să pun urechea pe bolovanul pe care ședeam și în el am auzit o întreagă orchestră, sunetul se naște numai din uscăciune, din căldură, din foc, rostirea e întotdeauna verticală, spuse Homer, iar eu îmi amintii vorbele lui Dante:

*O, voi, ce teferi v-ați născut la minte,
căutați cu sârg ce tâlc ascund de gloată,
sub tainic vâl, ciudatele-mi cuvinte.*

Și mi le amintii pentru că mă nedumereau vorbele lui Homer, care poate că ascundeau doctrina și eu nu puteam s-o înțeleg, Nici nu încerca, mi-a spus, căci nu există nici un lucru cu înțeles, uite, eu am fost desemnat să-ți fiu călăuză, dar cum aș putea, când sunt orb?, zise și dispăru, iar în locul lui se ivi Miron Licurici cu un trabuc în colțul gurii, care-i îngălbenise mustața, era preocupat să rezolve un test de inteligență, însă doar se prefăcea, după cum mi-am dat seama îndată, căci își sălta ochii din carte, privindu-mă sfidător și spuse: ești în stare să rezolvi testul acesta?, cunoscându-mi orgoliul, obsesia bolnavă de a da soluții, fiindcă soluția e o semnificație, așa credeam și prin semnificații simțeam că înșel moartea, doar că în ultima vreme toate înțelesurile pieriseră și îmi rămăsese doar travaliul, încât numai o clipă dacă nu munceam, mă cuprindea disperarea în ocna ei, Da, cum să nu, i-am spus lui Miron Licurici și i-am luat caietul din mână și în vreme ce dădeam răspunsurile, el se puse pe bavardaj, E o vreme mizerabilă chirăi căscând, încât îți apasă creierul, știi, zilele trecute i-am dat unui cunoscut testul de inteligență și a realizat 182 de puncte, i-am pus în față nodul gordian și el a ezitat, mi-a spus apoi că se întreba de ce i-am dat problema nodului,

a cărei soluție o cunoștea și atunci m-a făcut curios, m-am aruncat în vârtoarea timpului și am ajuns în vremea lui Alexandru Machedon, i-am dat testul de inteligență, el l-a rezolvat și avea 185 de puncte, i-am pus în față nodul gordian și el îl reteză a doua oară fără a sta pe gânduri. Îi întinsei lui Miron Licurici testul rezolvat, el făcu în minte calculele și spuse, Trebuie că e o greșeală, ai 189 de puncte și mi-a pus în față nodul gordian, iar eu l-am ridicat deasupra capului, l-am arătat și întrebai: cine e în stare să-l taie? Hm, zise Miron Licurici, ce să însemne asta?, Înseamnă că eu nu am nevoie să-l tai, spusei, așa cum tu, care ești personajul meu, nu ai avut nevoie să-l tai, ci doar l-ai arătat, pentru a savura plăcerea în fața celor care îl taie și a celor care ezită să-l taie, Îmi place soluția ta, spuse Miron Licurici și în locul lui apărui Homer, Caut pe neguțătorul de labirinturi, spuse, nu cumva l-ai văzut, are un trabuc în colțul gurii și mustața îngălbenită de nicotină, Ba da, i-am răspuns lui Homer, tocmai a dispărut, dar pentru ce îl cauți?, Pentru că, spuse el, nimeni în zilele noastre nu mai e în stare să taie nodul, însă am auzit de un anume Alexandru, căpitan de oști, care ar putea să-l rezeze, Dar ce nevoie ai de el rezezat, m-am arătat nedumerit, căci pentru cei ca noi este de ajuns să-l contemplăm, Da, dar pentru ceilalți e un chin, spuse Homer cu mâhnire și vor să îl vadă rupt, deși, chiar spintecat, el continuă să existe și o dată cu el suferința celor ce nu îl pot dezlega.

II

Felicitări, auzii vocea managerului, care se afla acum alături de mine, ai intrat pe un drum înfundat, ceea ce înseamnă că ai străbătut un drum până la capăt, încât ai reușit să ieși din joc, felicitări, nu reușesc prea mulți și drept să spun nici chiar noi nu cunoaștem modul în care se poate parcurge un drum complet, poate că din întâmplare ți-ai construit bine personajul, sau poate călăuza ta, în ciuda faptului că e oarbă, ți-a oferit cele mai directe racorduri, sau, cine știe, poate că jocul însuși nu e decât o acialma și îl duce la împlinire pe cel mai puțin merit împlinirii și la eșec pe cel mai vrednic dintre oameni. O singură problemă există acum: cum vei intra din nou în joc, spuse managerul și dispăru. Mă aflam iar pe scaunul din fața display-ului, am privit în dreapta și am observat un aproape imperceptibil

zâmbet pe chipul servitorului, poate un zâmbet ironic, nu puteam să-mi dau seama, i-am atins hainele, erau moi, normale, Domnul dorește ceva?, întrebă el, Aș vrea să știu, i-am spus, dar nu eram foarte sigur de ceea ce vroiam să știu, sau dacă vroiam să știu într-adevăr ceva, aș vrea să știu de ce e nevoie să intru iar în jocul acesta?, am întrebat într-o doară, Pentru că trăiești, spuse el și nu ai altă cale și dacă vrei alte motive, pentru că acum e mult mai greu, spuse servitorul, ai ajuns la nivelul al doilea, poți foarte bine să nu reiei jocul, eu cel puțin am asistat la numeroase abandonuri, așa că al tău nu mă va uimi, căci existența ce e, dacă nu o sumă de neînțeleșuri? Domnul dorește ceva?, întrebă iar la finele discursului său. Probabil ați știut de la bun început, i-am reproșat, că sunt incapabil să abandonez, să-mi reprim pătrunderea în neînțeleșuri până acolo încât chiar eu să devin eșecul însuși al acestei lumi și apăsai o tastă, pe ecran se ivi un omuleț de ebonită, poate același cu cel pe care l-am îngropat, deoarece pentru el memoria calculatorului putea fi considerată o abstracție infinită, deci putea să-l resusciteze și să-l multiplice, chiar, la nesfârșit, întocmai cum poate că face Dumnezeu cu noi.

-Ce ai de gând, mă întrebă managerul, care apăruse lângă mine, vrei să creezi un nou personaj, sau îl păstrezi pe cel vechi, eu nu prea știam și nici nu mă puteam hotărî, aș fi lăsat hazardul să aleagă și întocmai așa am făcut, pentru că, într-adevăr, nu are importanță de e una sau alta, am lăsat hazardul să aleagă prima imagine și dacă ea se va potrivi cu vechiul meu personaj, atunci aveam să îl las să fie același, Mulțumesc, zise Miron Licurici, apărând pe ecran și...

Medicul se cruci, o asemenea gură schilavă nu mai văzuse, cu cioatele dinților rupte, cu măsele zdrobite, cu gingiile flenduri, Ce-ai pățit, domnule, ce nemernic te-a nenorocit în așa hal, că nu mai ai un dinte întreg, îi ceru asistentei seringă, dar, nu, nu putea să-i anestezieze toată gura, l-ar fi ucis, aici era nevoie de morfină, îi era milă până și medicului, deși era atât de învățat cu suferința, pe care de multe ori o provoca, pentru a putea să vindece, dar gura lui Miron Licurici era ca un hartan de carne din care ieșeau câteva cioturi de dinți, o masă zdrobită și însângerată, o fleică, privi femeia care îl adusese, E soțul dumneavoastră?, întrebă medicul, Nu, răspunse femeia făcând un pas înapoi, N-am ce-i face, spuse medicul, deocamdată, decât să-i curăț carnea de fragmentele de dinți zdrobiți și peste

două luni să începem un tratament, altceva nu e de făcut, dar cum s-a întâmplat?, Nu știu, zise femeia, eram în stația de autobuz și părintele – arătă pacientul, pe Miron Licurici -...știți că preoții atrag atenția, iar el o făcea în mod special, fiindcă fuma, iar apoi mi-a întetșit-o, căci s-a îndreptat ca un automat spre un bătrân și i-a cerut un medicament pentru inimă, eu am recunoscut simptomele și i-am dat, iar când s-a prăbușit pe caldarâm, am chemat un taxi și l-am adus la spital, Deci nu știți dacă a fost bătut înainte, dar, de fapt, numai înainte putea fi și asta trebuie să fie cauza preinfarctului, Nu, nu cred, spuse femeia, pentru că înainte a fumat o țigară, a aruncat chiștocul și l-a zdrobit cu talpa, dacă ar fi fost bătut aș fi observat, iar dacă nu înainte, atunci când l-am suit în taxi și când i-am descleștat cu degetul gura ca să-i mai administrez o pastilă, Foarte bine, spuse medicul, doar nu sugerați că s-ar fi întâmplat așa ceva în spital, Doamne ferește, spuse femeia, nici nu mi-a trecut prin cap una ca asta.

I se întâmpla numai în somn. Somnul e un chin, spuse Miron Licurici, așezat pe marginea patului. Îi vedem imaginea deformată, noi privindu-l de sus, prin vizorul unui teleobiectiv. Stă chincit, ca un copil pe oliță și de la fruntea, ce se află aproape de noi și deci e enormă, cu riduri îngroșate și de la vârful nasului cât un butuc, se tot subțiază, încât labelle minuscule ale picioarelor, desculțe, par de păpușă. Miron privește în sus, spre noi, își încrețește fruntea și când deschide gura să vorbească, gura lui crește, ocupă întreaga imagine aproape, căci fruntea și bărbia i se retrag, micșorându-se, dar el nu scoate decât un ghiorțait, îi vedem omușorul din fundul gâtului, vibrând, suprafața crăpată a limbii încordate. Nu a spus nimic, poate nu are ce, ori s-a răzgândit, închide gura și înghite în sec. Apoi îi vine să caște. O vreme se reține și îi vedem mușchii faciali deformându-se, alungindu-i fața, în timpul coborârii bărbiei. Și cască prelung. Cască, somnul îl lovește în tâmplă, dar nu are curajul să se culce, îl sperie ideea că ar putea adormi. Ia două bețe de chibrit, le fragmentează cu unghia și face două țepușe mici, își holbează cu degetele întâi ochiul stâng și introduce între pleoape o țepușă, apoi face același lucru și pentru ochiul drept. Dar ochii încep după o vreme să-l usture, căci nu poate clipi. Nu durează mult până când pleoapele sunt cuprinse de convulsii și din ochi îi curg primele picături de sânge, i se preling pe obraz și cad pe dormeza lipsită de așternut, se sparg de ea, pulverizându-se, ca primii picuri ai unei ploi torențiale. A privit fără să vrea dormeza și i se face greață, nu mai suportă culoarea ei roșie, plușul ei

sângeriu și iar i se năzare că a fost aruncat pe întinderea unei mări de sânge. Ca să-și revină, își fixează ochii asupra unui punct și alege pata de pe ușa dulapului, care înfățișează un animal hibrid, cu cap de porc, picioare de măgar, urechi de buhă, aripi de liliac și coadă de păun. Miron Licurici iubea animalul acesta, amestec de suavitate și spaimă, ce îl ținea treaz. Însă din pricina nopților nedormite, ochii i se împăienjeniră. Da, e bine spus împăienjeniră, zise Miron Licurici, pentru că în dreptul privirii mele apăruse o pânză, foarte fină și largă, cu un centru mic și perfect rotund...Porni, ca de obicei, de la firul care susținea pânza de tavan și încercă să străbată, fir cu fir, întreg labirintul, până la centru. Da, pânza de păianjen e un labirint perfect, spuse, e locul captivității și al morții, dar și al iluziei victimei că ar exista o salvare dincolo de condiția sa de muritor...Prinse pulsul pânzei care se umflă de câteva ori și privind spre colțul ei, văzu paingul, ochii lui bulbucăți, de ebonită, labelle păroase, corpul gras. Din bot îi ieșeau doi clești, ca de crab, ce se strâneau și se desfăceau lent, spasmodic. Minotaurul, sau un embrion?!, căci ambii urmau legile disoluției. Privi centrul pânzei, da, își spuse Miron Licurici, viața nu e decât expansiunea ce pornește din întâlnirea ovulului cu spermatozoidul: diviziunea celulară, formarea fătului, nașterea, creșterea, îmbătrânirea, moartea, o expansiune spre dizolvare, care pleacă exact din centrul labirintului, e o minciună că ne îndreptăm spre centru, când de fapt noi înșine suntem labirintul, născuți în miezul lui, de care ne îndepărtează fiecare clipă...Cugetarea îi făcea bine, îl ținea treaz, pânza de paing e o piramidă perfectă, labirintul un mausoleu – și locul pânzei de păianjen fu luat de piramida lui Keops din Guiza, în pustia deșertului, în care se spune că ar fi fost înmormântat faraonul și Miron Licurici văzu faraonul, pânzele veșmântului său mâncate de moli, miteme, și moliile moarte care îl troieneau, sfărâmicioase și mumia, ca o pastramă veche, se multiplică în sute de morți, care sub misterioasa putere din miezul piramidei, ce concentrează energiile cosmice, ale pământului și norilor, se ridicară din sarcofagele lor și porniră, cu mersul poticnit, armata cerșetorilor zdrențuiți, spre orizontul pustiei, locul pe care stătea Miron Licurici, acolo unde cerul, pământul și marea se unesc. Nu, gemu acesta și își palmui fața, se ridică și merse în baie, își umezi obrazul și ochii. Reveni și se așază pe marginea patului, scobitorile îi străpunseră pleoapele, pilonii lor trădători adunaseră sângele închegat, ca pe trupul unei lumânări ceara cursă. Dar cortegiul morților, cohortele pustiei se adunară iar în pulberea privirii pironite, oști...Decebal auzi că Traian a lovit Dacia, adunând oștirile

Golemului din pământ italic și iberic, astfel că spuse poporului său să se ascundă în păduri, iar oamenii poporului se preschimbară în arbori. Priveau oștirile Golemului, mersul lor ordonat în legiuni, iar când au fost aproape, le luară prin surprindere și astfel, ștergându-le soldaților cotropitori prima literă a cuvântului scris pe frunte, au învins. Dar Traian a vrut iar să-l înfrunte pe Decebal și atunci acesta a pus armata să-l prindă. Și atunci poporul a atacat din nou Roma și l-a eliberat pe Traian și împreună au cucerit Roma...și scobitorile pleoapelor se făcură una cu pleoapele, piloni ai treziei, ai neîntreruptei vederi a morții, piloni ai sângelui, coloană vertebrală a începutului și sfârșitului, de la osul occipital, la coccis...Mi-aș fi dorit insomnia boierului Manolache, spuse Miron Licurici, nu trezia din arcele vertebrelor, în lungul șirului căroră văd întunericul găurii occipitale, intrarea în piramida propriei mele minți, piramidă a faraonului mort și Golemului, loc de refugiu a lumii întregi ce mi-a intrat în minte prin văz și auz, loc al umbrei corbului, al dulcelui fru-fru vrășmaș al cerului și lărmuirii gâlcevite a mării, loc al bulendrelor ferfenițite a tuturor imaginilor ce m-au străpuns din concret și din vis. Flenduri, flenduri în cuibul corbului gigantic și hidos, pe care nu îl pot alunga din mine. Dar când va fi să fugă...Privi tabloul peretelui stâng, pete bălaie și laie, ocră și crem pe fond broticiu, îi amintiră o turmă de oi pe un tăpșan și atunci prinse pilonii pleoapelor între unghii și smulse pleoapele, două petale țesute din răstigniri văduve, le aruncă jos și le privi cu silă cum se zbat, cuprinse de spasme, căutând să se împotrivească gravitației, care le sorbea în vortexul ei, în gaura occipitală, în piramida creierului, două mumii erau pleoapele, doi gemeni faraoni, meșteri ai întunericului istovirii și fauri ai lumii visului. Își puse pe ochii mari cât orbitele două monede reci de o sută de lei și globii albi, cât bulbul de lalea, își tămăduiră predestinările, arseră și topiră monedele, privirea goală le modelă într-un sihastru fluture de noapte, într-un sinistru fluture mort, cu forma osului maxilar încărcat de coroana dinților și măselelor...Și atunci poporul a atacat din nou și l-a eliberat pe Traian și împreună au cucerit Roma...Încet, pleoapele se volatilizară într-un abur narcotic, ce îl învălui pe Miron Licurici și intrându-i în cavitatea nazală, rupse vomerul și îi coborî în plămâni ca într-o catacombă, mormânt comun al unor neștiuți și infinit de mulți morți, mormântul supraetajat din subteranele Parisului, din mărginimea Romei, din străzile Berlinului bombardat, mormânt al celor șapte regi ai Bucureștiului – și aburii, ca spirocheții, se înșurubară în alveole, străpunseră pleura, bronhiile și năvăliră în sânge, asemenea unor

globule veninoase, urcară spre creier și stinseră o clipă scintilațiile neuronilor, făcându-l pe Miron Licurici să adoarmă...Începu iar visul. Din străfundurile memoriei urcară, ca dintr-o fântână cu izvoare bogate, imagini ancestrale. Ce vis neîntrecut, își spuse în somn Miron Licurici! Era iar cioban pe râna unui munte înverzit și mioarele erau puzderie ca logostelele, mândre și cornute. Miron Licurici era fericit cât nu se poate spune, dar prin fapt de seară, când în mod misterios puterile ciobanului se istoveau, iar el începea să trăiască imponderabil ca în vis, un om cârmâziu apărea în mână cu o seceră și hârști!, tăia capul mioarelor, hârști! Zadarnic vroia Miron Licurici să le scape, căci încercând să fugă spre omul de cârmâz, doar plutea și lente, picioarele lui, mângâiau aerul, gâdilau florile, el se rotea în văzduh, ca într-o magică sferă. Până dimineață omul cârmâziu tăia jumătate din oi, hârști, hârști! Plângea ciobănelul, inima lui jelea. Trunchiuri de oi în sângele curs ca o lavă, lâna închegată de sânge, dar mai ales rotundul rubiniu ce rămânea în trup, pulsând, și capetele mieilor cu ochi holbați și bot rânjit, îi vicleneau cu tânguiri inima lui Miron. Ducea oile rămase vii mai departe, pe munte în sus și închipui pe gâtul lor zgârzi de piatră, care să stirbească secera, să o tocească până nu a rămâne nimica din ie. Întocmai făcu. Tăie stâncile și șlefui din ele juguri salvatoare, le strânse oilor gâtul în coliere de cremeni. Dar, în fapt de seară, când i se istoveau puterile, apărea un om de porfiră cu un ciocan în mână, poc!, în capul mioarelor, poc! Și până dimineața cădeau toate răpuse, poc, poc! Abia acum se putea trezi Miron Licurici din vis. Iar de cumva adormea în alt ceas, ori noapte, ori zi, visa, de la început la sfârșit, același vis. Când se trezea, sărea înspăimântat din patul ca o întindere de sânge, se lăsa în șezut pe marginea lui, își prindea capul între palme, plângea. Papagalul Rumineț, mare cât colivia, îl readucea între cei vii: Colivă, părinte, striga cârâit și răgușit, de câte ori era nevoie, până primea grăunțe.

Miron Licurici se lăsă pe bordura trotuarului, în stația de autobuz și neliniștea sa era amețitoare, ochii i s-au înfundat în orbite și vedea oamenii, strada, ca printr-o sită cafenie, iar auzul nu mai percepea decât sunete surde, o rumoare...ca și când ar fi avut capul înfășat în bandaje. Simți pe umărul lui mâna unei femei, Vă e rău, părinte, dar el nu știa, amețeala îl cuprinsese cu totul – și se prinseră într-un vârtej feroce, amestecându-se, stația cu oamenii ce așteptau, strada lungă cu asfalt luciu și mașini uleioase, magazinele de peste

drum, blocuri, stâlpi, arbori, trecători, toate se vărsară în el ca într-un sorb cu un vuiet sinistru de aripi de corb, el le supse împotriva voinii lui, a intrat lumea în mine, Vă e rău, părinte, întrebă iar femeia, faceți ceva, oameni buni, că nu e de glumit, opri un taxi și doi bărbați în haine de piele vopsite carmin au coborât, îl apucară de subțiori și îl târâră până la portieră, îl îmbrânciră pe bancheta din spatele șoferului. Miron Licurici privi la el însuși, bunda ciobănească duhnea a oaie, un miros familiar, opincile, ca două jumătăți de bilă, legate strâns cu șnururi de piele, se roteau ca două planete în jurul soarelui lor, cușma înfundată pe cap dogorea, și privi spre cei doi bărbați care îl încadrau, unul cârmâziu, altul porfiriu, unul avea o seceră în mână, altul un ciocan și atunci, trezit ca într-o revelație, îi recunosc pe amândoi și ei rânjiră la el, Aha, tâlharule, spune unde s-au ascuns ceilalți și începură să-l lovească peste gură cu pumnii, până îl schilăviră.

-O asemenea gură schilavă n-am mai văzut, spuse medicul.

Homer trecu, gârbov, cercetând cu bățul pământul înainte-i. L-aș fi urmat, dar un tremur al trupului – templu grandios al spiritului?! – îmi îngrămădea neliniști paralizante în fiecare centimetru cub de carne. Unde mergi, orbule, am vrut să strig după el, dar am avut îndată intuiția că tot ce e în afara vederii nu există, că toată existența, și materia ce pare a o face palpabilă, nu e decât o iluzie, pe care ochii, urechile, pielea, o fac să trăiască. Am fost sigur atunci, că îndată ce Homer va păși dincolo de orizontul vederii mele, se va destrăma ca o fantasmă ce este, în ceața veșnică a unui început ce nu a existat niciodată și care e una cu sfârșitul, stare eternă...și am fost sigur că doar în globii ochilor mei lumea se naște și moare, ca o nesfârșită iluzie, în care firul cârmâziu al existenței, e tenacitatea noastră de a ne nutri, dincolo de fobie, cu o finalitate care e doar vâscoasa fantasmă a febrei unei boli ce poartă numele **viață**, că în globii ochilor mei stă întreg cosmosul văzut și nevăzut, Luceafărul și Hiperion. Pe mișcătoarele cărări, corăbii negre: cerul și clipa. Nu, nu avem ce cunoaște mai mult decât spațiul cuprins sub clopotul unui orizont stelos, pe care însă doar ni-l închipuim, nu avem ce cunoaște mai mult decât cuvintele – și gândul la ele aprinseră în mine o bucurie insuportabilă, rostire verticală, rost al nostru, singurul ce poate imprima o urmă în spațiul sideral, urmă de rumeguș, pe care îl purtăm în buzunarele noastre, în jerpelitele noastre cărnuri și îl prefirăm din pumni printre degete, din gură printre buzele știrbite de pătimiri și

dorințe. Cuvintele, da, ele sunt totul, frumoasa coifăriță și întreaga reflecție, mugurele domesticit al memoriei și înzecitele eforturi de a rezista ca o convergență a fibrelor de materie ce-și întind dărele în tot universul – înșelătorie atroce, invenție a unui diavol ce nici măcar nu există, căci nimic tandru sau dușmănos, loial ori pizmaș, nu se destăinuie în nesfârșirea apatică a lumii, decât numai în egolatria noastră, început de realitate, de materie obiectivă a subiectivității, fiindcă afară e doar cosmică indolență, vid inexpresiv, în irealul cărora construim nălucirile sinelui.

Mă strânsei de scaun până când carnea mâinilor se albi și până când scrâșnetul oaselor reverberă dinspre palme în orizontul încăperii – temniță îngâmfată a propriei mele îndeletniciri -, până când trosnetele falangelor făcu să-mi intre în vibrație scheletul întreg, crăpându-mi solzul frontal și melițându-mi arcadele cu pocnete seci, îndârjite, strânsei atât de tare, încât vibrația oaselor mele făcu să tremure pereții, podeaua și mă săltă, prins de scaun, să moletez prin aer ca un duh blestemat. Descinsei, câteva minute mai târziu, sub avalanșa propriului meu schelet râșnit, pe fundul sărat al unei foste mări moarte. Un grup de beduini, iscați din himera ondulată a unei Fata Morgana, se rugau lui Allah, făcând mătăanii și vocea lor ajunse la mine, în chiar aceeași clipă când ei se stingeau.

Strigai Maestre, Maestre, dorind să apară managerul, dar el nu apără, privii servitorul și poate din pricina imaginilor ce mi se perindaseră până atunci pe dinainte, cristalizându-mi hialinul și făcând din globul ochilor faguri ca ai unei bile de sticlă împăienjenită de fisuri, l-am văzut ca pe o pasăre mare și demnă, înclinat ca o cumpănă de fântână, exact așa cum stau păsările și avea penele negre, lucioase, bătând în albastru. Îi trecui palma prin fața ochilor și pielea lor translucidă clipi grăbită de câteva ori, Ce-aș mai putea face, l-am întrebat, dar nu pentru că așteptam un răspuns, ci doar pentru a cugeta, așa cum se cugetă, adică știind că nu există răspuns. Închis în beciul propriei mele pielii, mi-am spus că libertatea nu poate sta decât în a te simți liber: să-mi abandonez neliniștile în sublimări, să-mi încarc întreaga confiență într-un gând înfocat, să preaslăvesc Unicul, dar și unicitatea, să-mi port ostentativ părerile, stindardul opoziției neputincioase față de moarte, râsul meu hohotit, răsuflarea, propria-mi risipă, exasperata bucurie de a fi rudă mărginitei materii, sângele, care se pare că singur mi-e sincer, deci mă va ucide, solitudinea, nesiguranța și toate slăbiciunile, hipnoza pe care mi-o doresc pentru a putea să adorm – astfel încât, cu

toate acestea la mine, mărunțișuri poate că nu mai de soi ca batista ori ceasul, să trec o anume linie de sosire, dincolo de care nădejtile, însele lor stăpâne, îmi vor arăta că nu-mi sunt un străin. Așa, nu va mai trebui să-mi măsur statura în umbra ce-o arunc, nici chipul în tabloul oglinzii ce retează lumea în două - două lumi false, una însă fatală -, tăinuindu-mă mie însumi, ascuns între paiatele teatrului în care se joacă o tragicomedie, *Balul morții*, și nu-mi va trebui timp, loc, căci voi avea veșnica tinerețe și viața fără moarte. Abia atunci, da, smerenia mi-ar putea fi titlu de noblețe, căci altfel, aici, smerenia e doar umilire, lacună a propriului duh și a ființei din el, aici vinovăția nu e măcar vizitată de-o umbră, dar-mi-te să fie voracitatea însăși a conștiinței omenești – dacă a neprihănirii nu mai poate fi. Dacă mizeria nu m-ar amuți, aş îmbrăca pustia în aur...(Și îl văzui atunci pe Miron Licurici, din vremea când ne povesteam *mal d'horreur*, în șezut pe patul său roșu, cu țigara în colțul gurii. Mă privi trist – și fruntea lui de prieten îmbătrânit, cu o pată de albinos ce îi cuprindea și o sprânceană, se încreți. Era mărunț la trup, așa cum îl știam din copilărie și începu să vorbească, lent și ca și când tot ce spusese ar fi fost vorbele lui și acum doar le spunea mai departe. Abia astăzi, pentru prima oară, zicea, am constatat și o anumită diferență între noi...). Da, aş îmbrăca pustia în aur, dar cum să o fac, când însăși viziunea, ce s-a croit prin zborul lent ca mersul melcului al ființei mele, e spartă de netrebnicia existenței, încât nu mai am ce trăi decât eșecul lumii și simt că oamenii sunt eșecul veșnicei ei ratări. Extras din mine însumi, sunt sortit damnării, căci mă aflu străin în creșterea-i informă, ca sufletul într-un țesut malign – și cum sunt aruncat, scos din mine! Ce sunt, știu, sunt ființă a lăuntrului meu, dar s-a aglutinat pe el reverberația demonică a existențelor sterile, a unei țări insomniace și patrii pământeste sleite, iar în el s-a înfipt, înșurubată, disperarea și *espergersia*.

Un țărnam al fermecatorilor Antile, prin care cosmosului să fim redați, unde să găsim? Trecut, viitor – doar descurajante rădăcini și tulpini, căci coroana frunzoasă a clipei s-a uscat. Borangic de miracole nu se mai poate țese, ci doar tristimaniile trăgănite, sau, cel mult, inflorescența artificială a mugurilor de aracet din pungile copiilor străzii. Mi-aș dori amnezia, cred că singură ea m-ar reda mie însumi, ca penitență ultimă și totală a șansei izbăvirii, m-ar dezrobi de inexistenta satană și mi-ar putea reînturna stupefacția minunărilor în fața unei taine, ce acum, ofensată, s-a imolat în zidăria obscură a lumii.

Am sfruntat divinitatea și independența noastră ne-a făcut să fim alt popor de îngeri căzuți, fără ca măcar răzvrătirea să ne fi fost radicală, ci doar emfază, retorică a poftelor de obscenități și injurii. Îngeri căzuți, da, dacă nu cumva vom afla într-o zi, că noi suntem demonii acestui univers. Unde mai e obsesia neprihănirii, mi-am spus, milostenia și vrednicia – nu, doar memoria lor mai există, păstrată în cuvintele care le-au denumit, dar nicăieri în noi, încât cuvintele vor dispărea și ele, iar într-o mie de ani graiul nu va mai fi, căci vorbele nu vor avea ce să numească.

Și-mi apărui un bric-goeletă în nemarginea mării, din vremea când eram marinar, spuse Miron Licurici, dar, nu, aceasta e doar imaginea nostalgiilor mele, vasul-fantomă și-a oceanului cu insulele lui de coral, a nopților cu Leviatanul și nostalgia altor fapte fabuloase, octopode gigante, bântuite de-o inteligență drăcească, mermaide (femeile-pești), oracularele fosforescențe ale ființelor din abisuri și clopotelor translucide de meduze, căci de fapt nu am fost decât un marinar de uscat, bățând pustia, pentru a căuta, cu urechea ciulită lipită de pământ, cine știe ce nestemate, rezervoare magmatice, dyke-uri și pungi de sare urcând diapiric spre suprafața Terrei ca zepelinele spre marginea văzduhului – cufundându-mă atât de adânc după ele, încât, ca umbra lui Zorro, conturul misterios, al tânărului Isidor Ducasse, mă însoțea de la distanță, multiplicat, ca în miraje, în Maldoror, Lautreamont, Manfred, Faust sau Prometeu, adică până când materia toată, prin proteicu-i clocot al formei, se metamorfoza într-un vis, încât o transcendență de neconceput, reușea s-o măsoare cu necrozele suprarealității. Atâta farmec, fără maturitate, atâta mulțumire, fără meșteșug, atâtea mesaje, fără memorie, îmi erau date, că nu puteam crede decât într-o alcătuire ocultă a lumii, în interstițiile materiei căreia stau, sălășluind încă dinainte de a fi fost Începutul, silfi și driade, îngeri și serafimi, mani și naiade – și oare cum acestea să nu fi existat, când există cuvinte pentru ele! Dar s-au stins ființele spulberate de un ev barbar și bolnav – ne-au rămas doar cuvintele, mai există penazi numai în memoria culturală, imens cimitir, pe ale cărui monumente funerare, mai putem citi doar pieirea unei lumi ce altădată a fost glorie vie. Și nu mi-aș dori decât, asemenea unui dumnezeu, să o resuscitez în dramatismul clipei trăite, din veșnicia ei colburoasă. Dar o pot face numai în mucavaua

cărților mele, schelet pentru un rug ce nu se va și încarna, ca să facă posibilă combustia, pară înălțată la cer, pentru a arde gerul cosmic, căci mare a lor parte, se va stinge o dată cu mine și nu vor rămâne ca martore ale croirilor mele, decât petecele unui modelaj rustic și, poate, urma flambării literelor ce le-am scris, de la para rugilor însoțitoare.

(Crăiasa Zăpezii)

1

Ce valuri și ce alge s-au suit pe țărmurii aceștia! O dată îmi păreau altfel vânturile, nu aveau aceeași simțire a zăpezii care împodobește bătrânețea.

“Urcă-te pe un val!”, îmi strigă o pasăre mare, neagră, un corb rătăcit între ciudații pescăruși.

“Ești o pasăre a uscatului, ca și mine. Ce vrei?”, i-am spus, apoi m-am întors cu fața spre vânt și, împingându-mi părul către spate, am plecat spre miază-noapte cu pași egali și rari. Dar pliscul păsării mi s-a agățat de haină și am fost nevoit să-mi întorc privirea, să văd plaja pustie pe care o străbătusem, să-mi văd urmele pașilor șterse de valuri și depărtare, să-mi văd chipul de ceară proiectat uriaș pe o ceață de praf, să văd urmele păsării cu o aripă frântă, care țopăie după mine într-un singur picior, cu numai trei gheare. Da, pasărea nu are decât un singur picior, așa s-a născut, cu un picior în mijlocul pieptului și cu o aripă frântă. Abia atunci mi-am dat seama ce greu e drumul ei printre firele de nisip, în care de multe ori cade cu ciocul și i se înfundă nările cu rășina scoicilor putrezite și i se albesc penele cu sare. Așa am ajuns și eu o ciudățenie a mării, omul cu o pasăre neagră pe umăr.

Totul se schimbă în mod ciudat din momentul în care soarele nu-ți mai umflă din spate velele hainelor vechi, ci bate la întâmplare, pe-un tărâm lipsit de hazard, ca pe niște cuie, penele albe ale unor păsări desfătate. Călătorule, o dată ajuns aici, să nu crezi că tot răul pe care îl oprește umbra păsării, s-a cuibărit între aceste femele ieșind din nisip și pășește fără șovăire, dacă ai cugetul împăcat; dacă nu, mai bine îndreaptă-ți pașii spre alt loc, spre un tărâm ușor de străbătut pe spatele unei broaște țestoase. Nu vei auzi nici o vorbă de ocară, vei merge până la poalele unei cetăți ruinate și te vei odihni sub zidurile ei, care aruncă o

umbră egală de-a lungul întregului an. Nu vei avea remușcări, ci doar o istoveală soră cu virginitatea, legănată de frunzele unor palmieri evantai...Dacă însă vei lua drumul printre penele albe, să nu uiți că ele au prins rădăcini și orice drum de întoarcere este oprit. Umbrele vor căpăta o lege: pana mare din mijloc are umbra sub ea, iar celelalte au umbra cu atât mai mare cu cât te îndepărtezi de mijloc. Vezi așadar ce drum alegi, oricare din ele are o răsfrângere în cer, mutând stelele după o regulă neștiută decât de conducătorul caravanei de cămile. Ia seama, deci, vorbele mele vin către tine ca un val ce se rostogolește asemenea unei ploii sigure de apele ei, când în fiecare picătură se ascunde o înșelătoare furnică vorace, care își va înghesui în carnea ta ouăle să germineze la cald și să te piardă, așa cum marea își pierde hialinul mâncat de puiul clocit în ea, sau cum își pierde digurile secundă cu secundă, val cu val. Marea, ouată de soare, cât am iubit-o! Marea în carnea pământului, ca vorbele mele în carnea ta! Căci tărâmul copilăriei nu se părăsește decât cu carnea impură, friptă pe spuza stelelor. De vorbele mele, călătorule, îți va vibra spaima ascunsă în celule și nu vei ști de unde vine decât cu calculul astrologului, care ți-e atât de rar prieten. Soarta ta are un drum sigur printre buruieni, ca a mea și a prietenilor mei printre morți. Înfrângeți dorința de a scrie, înăbușă glasul tău în zumzetul nedeslușit cotidian și nu te lăsa dus pe o frunză-plută, care te poartă într-o țară ucigătoare pentru semenii tăi. Mie mi se spune "Omul cu o pasăre neagră pe umăr" și, plecat din lumea noastră, plimbările mele pe această plajă îmi aduc amărăciunea întâlnirii cu Omul Negru în Tărâmul Pustiu. De ce nu spuneți că marea m-a scos din ea, așa cum scoate scoicile moarte, să le dea odihna putrezirii la soare? Seamănă pasărea mea cu un clopot gelatinos de meduză? Străbate lumina pasărea și naște, fără durere, pe spumele mării, un curcubeu, ori se răsfrânge în penele negre și neputându-le nimici, se aruncă în ape, ca într-un noian?...

Cerului îi doresc să fie mai adânc, mării să fie mai albastre, ție, omule, să fii risipitor. Mie, cât mai puține cuvinte, cât mai puține cuvinte. Ție, Marí, îți doresc viață lungă și un canar care să-ți cânte. Să nu îl ții în colivie, învață-l să stea pe umărul tău și desigur că nu te va judeca, dar îți va spune cum să faci bine. Ascultă-mă, Marí, eu am spart de atâtea ori cocos pentru tine și te-am privit cum beai laptele și ce mulțumit eram! Acum, Marí, îți doresc viață lungă! Știi, ți-am povestit o dată de o bătrână care a făcut doi copii cu marea și nu m-ai

crezut. Fluturii se nasc numai din ouă – așa credeai, că fluturii se nasc! -, nu dintr-o bătrână schizofrenică și-o apă, ai spus, care oricât de mare, tot stătută este: nu o primește decât norii și noi, iar asta pentru scurt timp; o trimitem apoi la loc, nepăsându-ne de ea și de gloria ei, nici de pescărușii ale căror aripi s-au înmuiat de val și nu mai pot să zboare. Erai crudă, Marí. Căci noaptea vezi străbătând văzduhul două umbre gigante, care acoperă stelele, sau poate le înghit în negura lor, care freamătă de o răcoare odihnitoare pentru morți. Îmi poți spune, Marí, ce sunt aceste umbre surori semănând cu marea? Dar ce sunt morții, m-ai întrebat atunci și eu ți-am spus povestea cu Karl și Crăiasa Zăpezii.

La lumina stelelor, pe cea mai apropiată treaptă a văzduhului, un licurici rătăcitor pe un fir de păianjen, încearcă să coboare între firele de nisip alburii pe care le străbat pașii mei. E atât de aproape și totuși, e atât de grea coborârea. S-a născut o așteptare încordată, pasărea pe umărul meu plânge, stelele și nisipul se privesc în puzderia lor, care-și imită una alteia răvășirea. Chiar sunetele s-au oprit, s-au înțepenit în văzduh ca niște păsări împăiate cu aripi desfăcute, ce sălășluiesc într-un decor de acvariu cu pești fosforescenți. Lumea acesta împodobită cu pete de lumină și raze între care domnește vidul negru al neființei și-a găsit un joc, atârând licurici în fire de paing, ca să-și urmărească propria soartă în paloarea luminii bătută de vântul rece al Hiperboreei. O lume încremenită în tăcerea ei, neputincioasă de a ieși din cleștii atotputerniciei făgașului pe care trebuie să-l urmeze fără șovăire, pentru a nu schimba cosmosul într-o prăbușire. Ah, zeilor, voi, care nu cunoașteți durerea! Cum v-aș putea oare încălzi cu trupul meu, să vă schimb în tremurătoare ființe neputincioase? S-ar încrusta atunci pe chipul vostru semnul dragostei! V-aș da suferința, v-aș da fericirea! Dar jocul vostru nu caută decât tot în răceala luminii o rază care să fie altfel decât a voastră. Însă, iată, un licurici s-a desprins de lumea lui nesimțitoare, a luat calea stelelor căzătoare și curge, dâră de argint, lăsând lumina unui ocean în străfundurile bănuite ale întunericului; iar ochiul minții mele, cu care îi urmăresc căderea, s-a preschimbat într-o piatră prețioasă, ce poartă în ea simbolul lacrimii.

A căzut și s-a stins, e acum un fir de nisip pe care pasul meu calcă, simțind o moliciune de zăpadă. Ce drum anevoios, pășind pe licuricii stinși...

2

Oricât de sus s-au ridicat zmeele noastre în copilărie, pe noi tot nu ne ascultă nimeni, vocea noastră e o rocă măcinată de timp, care își păstrează-n văzduh fantoma formei de odinioară. Glasul nostru nu îl mai ascultă nimeni și adorm într-un târziu între fantasmelorilor nemișcați, pe când Pământul se rotește nebun, iar umbrele se reped spre noi, purtate de soarele care se grăbește prea mult. Respir adânc, aerul pieptului meu se rostogolește încercând să devină un spasm, sol al respirației universale, trupul meu se coșcovește de sânge, limba mea a prins rădăcinile unui copac de eter, ochii mi-au căzut în iris, gândul mi-a fugit până în împărăția morților. De ce ești atât de aproape de mine, omule care nu mă iubești, ce pustnic ascuns într-o zeităte, ți-a dat necumpătarea lui nefericită de-a te spoi c-un bulgăr de tină? Negoțul cu aur ți-a înnegrit dinții, semnele destrăbălării și-au pus pecetea pe cutele pielii, adânci până la oase; gândurile îmi cad ca grindina pe tine, în loc să fie ploaie fecundă; nu te speria, nu-ți apăra cu mâinile fața, eu nu sunt decât un călător ce moare la marginea drumului, spunându-și ultima oară povestea vieții.

Limba mi-e o larvă și mâna o cădelniță. Inima e un sul de ceară și sufletul o flăcără. Eu sunt un trup de nea primăvărată și soața mi-e o frezie. Suria, Suria, însuflețește locul acesta și nu-l lăsa pradă plutirii către adâncul peste care păsările zboară și peste care eu, acum, gânditor, trec, pășind pe văzduh, ca pe apele mării.

Inima e o trapă care ascunde sipetul cu fluturi veninoși de atâta fragilitate. Ajunge ca o mână răutăcioasă să o ridice și vor cădea în praful soarelui flori de primăvară, pierdute de albul zăpezii. Mi-e dragostea atât de plină, încât fiecare clipă înseamnă pentru mine o coroană nesfârșită de ani, în care scurmă sufletul cu un ciob, până izvorăște apă pentru călătorul însetat; și curge din mine, asemeni unui torent, un clocot care mușcă țărâna și o duce cu mine odată, să o scufunde în mare, între scoici și meduze; iar deasupra, rătăcind la-ntâmplare, epava timpului își trece umbra, căutând un țărm pe care să naufragieze.

-Dar cine e Crăiasa Poeziei?, mă întrebai, Marí? Ea vine, îți pune un ciob de oglindă în ochi și un ciob de oglindă în inimă și nu o mai vezi decât pe ea și nu o mai iubești decât pe ea?

Iar eu, pe ocolite: frumusețea a căzut înăuntrul meu și ochii mei și-au întors privirea într-acolo. Cuvintele mele să ardă degetele care le ating. Nesăbuinta să fie foc și pară între ființele ale căror lumi nu pot fi îndeajuns adoratoare... Mi-am așezat tâmpla bătrână între sâni tăi, Marí și în loc de orice cuvinte ți-am ascultat bătaile inimii. Aș prăda mirosul florilor. Aș preschimba calcinatele oase în pădăii. Scheletul tău l-aș preschimba în râu. Dar frumusețea pură, Marí, singura demnă de a naște, s-ar înmulți uluitor de rapid, până ar curge în valuri pe întreaga planetă, ca spuma din gura unui Ocean mort.

Apa nervoasă, Mama nervoasă, Moartea nervoasă:

-Unde-ai fost, domnule?

-În tărâmul fără zăpadă al zăpezii, în tărâmul fără gheață al gheții?, întreabă Cerberul cu gânduri de Sfinx.

În fața lui trebuie să mă plec, cum se pleacă vertebrele Cerului în fața Atotputernicului.

-Nimic, îi spun, face și asta parte din dumneavoastră, Crăiasă! Nu îmi călcați genunchii, pentru că mersul nu mă tentează. Puneți mai bine harpia casei să ciugulească dâra semințelor, care arată locul de unde-am plecat. Când o să-mi crească iarbă în sânge, vi-o spun de pe acum, voi nu o să mai aveți putere asupra mea – așa i-am amenințat. Sexul atât de schimbător al lucrurilor nu se va mai încărca de litere și jocul își va desface o aripă cu degete în vârf, replămădind lumea. Spuneți o ghicitoare, crezând că voi ști să îngheț, dar prietenii mei vor ști s-o dezlege, vor spune unde este pătată cu alb aripa îngerului, salvându-mă de nu voi putea să răspund, dar de voi ști să dezbrac lumina de culori și să mă cufund în perii pensulei, voi înghiți cerneala și o să mă prefac într-o literă mare de carne. Știu că nu o să dispărești atunci, dar cel puțin eu voi învinge. Așa că, sfinxule, fantasmă, mai bine taci, nu îți primejdui ghearele, încercând să smulgi fața unui pământean care te disprețuiește, la fel cum și tu îl disprețuiești pe el. Nepăsarea mea față de tine te va duce la o mânie neputincioasă. Ce vei face atunci când stelele căzătoare, de mine scornite, prin puterea ce o voi câștiga, vor

râde de trupul tău mitic, iar tu nu vei putea întinde laba să le strivești, pentru că, prefăcut în piatră, având ochii spărți, numele nu îți va mai fi oglindă și glasul tău, înțepenit în balamalele cerului gurii, nu va mai scuipa rugină?...Dar, Marí, adevăratul blestem s-a împlinit cu mult mai târziu, când oamenii n-au mai crezut în Sfinx și atunci el nu a mai existat.

În fiecare seară, de o vreme, un clopot cu limba de lemn anunță căderea funinginii pe pământ și cerul se descoperă cu luna ca un ochi de reptilă. Liliiecii se îmbrățișează atunci deasupra stelelor și scot sunete ce nu pot fi auzite de muritori. Poate că nici nu vrem să le ascultăm, pentru că șarpele negru se târăște în umbra pietrelor și caută femeia.

Cine stă atunci aplecat deasupra lacului, oglinindu-și chipul în negura unui întuneric închizând două lumi? Cine se privește în apă, când oglinzile sparte ale palatului, își trimit fantomele în lume, să bântuie până dimineața prin fața ochilor sufletelor omenești, care se privesc în cioburi de gheață și n-ar vrea să mai vadă? Este fecioara, nemulțumită de oglinzi. Ea fuge de o vreme în fiecare seară din palatul părinților ei, pentru a se oglinzi în ape. Atunci, chipul ei cuprins de undă, este purtat în lumea umbrelor, unde trăiește fără a-și lua stăpâna cu el, în vreme ce sub aceeași oglindă, lumea cărnii mele prefăcută în vis, viețuiește. Părul despletit al fecioarei, unduit de vânt, curge spre apă. Pare că două întunecări s-au întâlnit și se contopesc, iar eu, animalul ce pândește Crăiasa, pentru a o salva din primejdii, cad pradă unei tulburări în care visele se amestecă în realitate și nu văd șarpele ce se strecoară ca însăși viclenia printre pietre, mângâiat pe recele trup de razele reci ale lunii și însumi eu, căzând între oglinzi, mă schimb în propria-mi fantomă, în timp ce trupul meu zace sugrumat de hidoasa reptilă.

Așa, pana se ridică pentru a mai scrie un rând, în degete chircite și neputincioase și, iată, în urgia căderii, stropesc cu cerneală tavanul lumilor și trag după mine stelele într-un vârtej de scântei și trag după mine spațiul și aerul lui, pe când restul universului luptă să nu se răstoarne în tromba de vid rămasă în urmă-mi și se închide cu un clămpănit de fălci după mine. Iar locul căderii își surpă pământul, lăsând un mare crater, ca o gură deschisă, în care umbra mea se întinde și devine stăpână. Aici timpul este prăpastie fără

ecou și fără stânci, o continuă înălțare în care gândurile ameteșc și caută buimace un sprijin, ce îl va izvorî imaginația, smulsă nesfârșirii ambiguității poetice.

Un ciorap de mătase pe piciorul ei alb...Și-l întinse, mușchii se încordară, da, era un picior perfect. Coborî talpa pe dușumea și ridică piciorul celălalt, îi privi degetele subțiri, nervurile tarsienelor ca un mănunchi de raze, puse căușul ciorapului de mătase rulat pe vârful degetului mare și cu mișcări lente, asemenea unui masaj, îl derulă, urcându-l pe gambă, pe coapsă, îl îndreptă și îl netezi. Își îmbrăcă și chiloțeei, un sutien mic și moale, ce cuprinde sâni mugurii, își trase peste trup un furou satin și, mlădiindu-se, rochia de tafta cu trandafiri maron. Apoi se privi în oglindă și sus, în cer, limba Domnului plescăi, zise încet, Merită s-o privești – și închipuiți-vă că Dumnezeu spune ceva abia o dată la un milion două sute de ani. Ovalul feței, îngerește strunjit, e încadrat de bucle blonde. Își tapează cu gesturi iuți părul, umflându-l ușor spre stânga, pentru a da o umbră asimetrică pe obraji de-o albețe lăptească. Retușă, cu dermatograful înmuiat între buze, un colț din arcul sprâncenelor. Pielea, nici rid, nici zbârcitură, zâmbi, buzele grele se lipiră de dinții ce reflectară, orbitor, lumina, într-un mănunchi de raze, la fel de iuți ca razele țâșnite din enormii-i ochi viorii, cu iris de cristale. Da, e frumoasă Margareta, oftă Dumnezeu încă o dată în același ceas, încât nu va mai scoate vreo vorbă în următoarele două milioane de ani...Își întări, fin, conturul buzelor cu un creion mov și atât, nu avea nevoie de ruj. Nici de rimel, nici de pudră. Se ridică, zvâcnind țâfnos din șold...Cine-a născut-o? Se spune că Praxiteles și Hefaistos s-au întâlnit în somn și visul lor o plămădise. Ea își miji ochii și genele lungi, negre, tremurară o clipă și mintea ei construi cu migală Palatul. Coloane canelate, cu capitel corintic, abaca arcuită, astragal sculptat și între ele frunze de acant săpate în piatră, alcătuind loggii umbrite cu arcade largi. Coloane în arc, ferestrele cu arhitrave, iar arhitravele cu basoreliefuri de stele și comete. O propilee, cu nu mai puțin de nouă porți, legate prin porticuri și scări de marmoră. Din tavan, candelabre curgeau ca mănunchiuri de perle, din sferele lor gri-argintoase, cât nuca, picura sidef de pralină, încât îți venea să le prinzi pe limbă. Margareta, în timp ce construia, cu propria-i închipuire, Palatul, puse un disc, o simfonie dirijată de Perlea, rupse o bacă din ciorchinele cu perle de Csaba și îl strecură printre buze, tămâios, îl zdrobi apăsându-l cu limba de bolta palatină. Da, un peristil, neapărat, avea Palatul, în fața lui urca

un obelisc, parchet avea din palisandru, un atrium intim, vitralii clypeaster pe ferestre, metope prin odăi, grădinile Ginkakuji înainte-i, de la distanță să fie un al doilea Colosseum – și visul ei secret era un turn cu metereze într-un colț, în altul campanila Domului, neapărat un mirador pentru vreme ploioasă, lucarne în acoperișul de șindrilă, iar cel mai ascuns vis, lares familiares în odăi cu minuscule statuete de lari și penai. Dar îndată ce închipuia larariul, un mic dictator (mic de stat), se iveau între meterezele turnului și bătând din picior, urla: ce larariu cu lari și penai?! Să fie cu Lenin, cu Marx și cu Stalin. Ce campanilă ca Domul din Florența? Să fie ca Turnul din Pisa, că e mai celebru. Ce Colosseum când îl vezi de departe? Întocmai ca Bastilia să fie! Și tot bătând din picior, arhitravele se sfărâmau, marele vitraliu crăpa, coloanele se îndoiu și se surpau, lucarnele cădeau, metopele curgeau și tot ce rămânea din Palat era o mică fațadă, cât o placă de faianță cenușie, ornamentată non-figurativ, cu câteva mângăleli geometrice. Margareta suspina atunci (avea o voce subțire, aproape de copil) și-o lacrimă îi înviora ochiul o clipă umbrit. Își îmbrăca paltonul verde și cu un volum din Platon sub braț, ca semn de recunoaștere, pleca la concursul de machete pentru Casa Poporului.

Se ivi omulețul de ebonită, cu geantă de comis voiajor. Era agitat, privea în toate părțile, parcă aștepta pe cineva. Îl privii și el se preschimba în lumânare, pe care o aprinsei. Flacăra galbenă, ascuțită, pulsa și în ea vedeam viermele ars, doar cu vârful de jar, al fitilului. O pasăre trecu razant, coborând spre linia orizontului și Miron Licurici se ivi, ținea un lornion la ochi, invenția sa, cu o lentilă trans-sensibilă, ce ar fi trebuit să facă vizibil divinul. Privi spre cer și îl văzu pe Dumnezeu, ascuns după un nor, sau poate după propria-i barbă înspicată. Ochiul de bou al Domnului, țintit, o reflecta pe Margareta, în miliarde de imagini mici – era ca un fagure de cristale ochiul său, ca un ochi de insectă. Trecu un tramvai, hodorogind din table și se pierdu în lungul unui bulevard, pe care nu îl recunoscui, căci toate sunt la fel, O, dar există o construcție deosebită pe acest bulevard, ieși o bulă scrisă, ca în benzile desenate, din gura omulețului de ebonită, ce se ivi de după lumânare. O omidă în culori aprinse urca lent pe spatele lui și arunca razele firelor ei de păr ca dintr-o statuie a libertății și atunci văzui că omida era cu mult mai mare decât omulețul și că intraseră în simbioză, piticul gemea de plăcere, în timp ce omida i-a străpuns ceafa cu trompa și îi sugea

lichidul rahidian, pe care îl vedeam gelatinos, prin tubul trompei, care pulsa ca un furtun de pompier. Îl ținea pe pitic strâns cu labele și era ca un mantou, ca o enormă excrescență a spinării piticului, dar nu ca o boală, ci ca o nesfârșită și fericită unire, era ca și când subconștientul ar fi îmbrățișat conștientul...Mi se păru că e aglomerată ca niciodată scena, erau pe ea omul de ebonită, omida, într-un colț Miron Licurici fumând un trabuc și privind cu lornionul trans-sensibil perisorii omizii, aveau în ei chipul multiplicat al Domnului, într-un lanț ale cărei zale erau urechi și formau șiruri de acizi nucleici, lanțuri de AND bicatenate, structuri tautomere, complexe enzimatic, cromozomi minusculi, care glisau și se amestecau, dar ce îi plăcea acum lui Miron Licurici, dus pe gânduri, erau culorile acestora, numai culori primare și atât de vii, încât păreau o băutură vrăjtită. Era și un pictor de biserici acolo, cu pletele roșcate hulindu-i umerii scheletici, ce scotea din cucura de piele câte-un pumn de hamadriade, degeței, elfi, blajini, aruncându-i în iarbă. Margareta, în paltonul ei verde, îi arăta micului dictator macheta Palatului, care semăna acum cu Bastilia, o, dar e o construcție minunată, spuse piticul de ebonită și se repezi la ușa acestuia, intră în el și îl văzui la o fereastră, făcea semn cu batista lui Andi Boeriu și râdea, pictorul își scoase pensula și uleiuri aproape uscate, suflă asupra lor pentru a le aburi și începu să picteze fațada, făcu întâi un zimbru flocait și lângă el trei cai sfârtecați de un al patrulea, care mușca din trupul lor, rânjind și rânchezând. Un stol de porumbei zbura dinspre Palat, cu mișcări haotice de lilieci și îmi pusei mâna acoperindu-mi părul, când trecură pe deasupra mea cu țipete ascuțite și atunci văzui că Palatul era un craniu și odăile lui erau găvane, cămărilor lui erau fose nazale și între dinții aceluia cap erau cuiburi de harpii. Homer trecu pipăind cu bastonul pământul și când se afla lângă ușa Palatului, auzind sâsâitul unui șarpe ieșit printr-o lucarnă, îl prinse cu un bun reflex de gât și trase de el, făcând să răsună în săli ecou de clopoței lemnoși. Mi-aș vinde sufletul să-mi accepte proiectul, gândi Margareta și atunci fața lată a unui om care rânjea, se iți lângă urechea ei și îi strigă asurzitor, gata să-i sfâșie timpanul: ai câștigat și din gura lui cu dinți rari năvăli miros greu de pucioasă. Așchiuță apărui în zbor și prinse sufletul ca un glob, ca o beșică transparentă, ce ieșise din ea și plutea ca un balon de săpun, îl aruncă în sus chiuiind și îl rostogoli pe scândurile așchioase ale scenei, ieșind în culise. Feriți, s-a rupt roata lui Iezechiel, strigă Vărzaru, trecând în fugă, greoi ca un leu de mare. Dar ai fost înjunghiat, am strigat și Vărzaru se opri locului ca lovit de fulger, Au nu știai că sunt

nemuritor, strigă și porni mai departe ȝopăind ca un ȝap. Cine-a văzut pe neguȝătorul de labirinturi, întrebă Homer cu voce tremurată, Aici sunt!, strigă Dumnezeu de sus, dar avea glasul așa piȝigăiat, ca de gaie, încât toȝi crezură că un ventriloc s-a strecurat între ei și mă priviră cu suspiciune. Luai lornionul lui Miron Licurici, care nu vroia să mi-l dea și în efortul lui de a-l reȝine scăpă o aghioasă și atunci mâna i se descleștă din pricina plăcerii simȝite și așa m-am putut uita la Dumnezeu, ținea în braȝe, înfășat, un prunc dolofan, însă privind mai bine, văzui că era colonelul Vărzaru cu biberon în gură, pus la clondirul cu mastică și sugea, clemfănind cu poftă, încât mirosul de mastică se răspândi, înecăcios, făcându-ne să tușim. În loc de sunătoare îi atârna deasupra roata berlinei și când m-am crucit, colonelul se ridică într-un cot, scoase biberonul din gură și am văzut cum i se întindeau pe bărbie bale și mastică, Au cine crezi că-i e fiul, de când i-a fost răstignit Fiul?, mă întrebă cu veselie în ochi, apoi se tolăni iar, desfătându-se. Ura la ruletă, strigă din Palat omuleȝul de ebonită și pe-o lucarnă se scurseră monede galbene, zornăind și se adunară într-un morman ca balega unui vestit patruped și un măgar apăru, amiroși banii, era urmat de un câine și după ei veni Petrache, I-aȝi găsit?, strigă Vărzaru, ridicându-se într-un cot, către convivii cu chip vânăȝ ca pruna, ce beau spirt doi-ochi-albaștri din ȝoiuri, cu ciocurile lor de cocostârc, la o masă de tablă. Pe cine?, întrebă unul dintre ei, cherchelit rău, Asina albă și pe Dumnezeu, strigă Vărzaru enervat și din gură îi ieși o pamblică șfichiuitoare, ce se încolăci pe gâtul omului, sugrumându-l, până ce acesta căzu, vânăȝ, la pământ. Și atunci apăru Radu, urmat de Eugen, care ȝopăia ca o capră și se răspândi miros de porc, Radu ținea o gumă între degete, pe care era imprimată efigia Irinei și cu ea șterse scena și plecă fluierând.

III

-Bravo, bravo!, aplaudă managerul, ai intrat și ai ieșit din joc, fără să știi măcar și ai străbătut un alt culoar și ai ajuns la capătul lui înfundat și ai ieșit din joc, bravo, bravissimo!, strigă și dispăru. Iar mie mi se făcu teamă, căci mă neliniștea o îndoială, ce înseamnă să străbaȝi un drum până la capăt, dacă nu cumva acesta e tocmai eșecul? Nu, nu este așa, spuse servitorul, depinde cum privești lucrurile, pentru că, drept să-ȝi spun,

personal nu cred că ar putea exista un centru, centrul e pretutindeni și întotdeauna acolo unde te afli, Da, i-am replicat servitorului, asta dacă ai tăiat nodul gordian, dar eu nu l-am tăiat, ci doar îl arăt, Nu contează, spuse servitorul, de răătăciți nu ținem seama, pentru că ei se fericesc acolo unde se află, ei doar au stele cu noroc, nici nu pricep că sunt în labirint, că mai este ceva dincolo de naștere și moarte, dincolo de raza bății privirii și de pasta de dinți, ei nu contează, pentru că doar trăiesc în labirint, fără a participa la construirea lui, sunt ca niște carii în lemn, adică se nasc și nu le pasă, au grija trupului lor și atât, nu știu de suflet și se sting, uneori fără să vadă în jur și fără să atingă fundătura unei căi false, născută pe un drum cu pulberi metafizice și fără să caute un miez, construindu-l...Vorbele meșteșugite ale servitorului m-au liniștit o vreme și am stat apatic pe scaun, gândindu-mă la Miron Licurici și la trabucul lui, el apăru, stătea ascuns după un arbore și păzea intrarea unui bloc, din care ieși Margareta în paltonul ei verde, cu Platon sub braț și Platon avea forma unei machete din lemn, care semăna cu Bastilia. Porni după ea, urmărind-o, E cea despre care vorbea madam Dragobete, spuse Miron, întorcându-și capul spre mine...

Întotdeauna am vrut ca scrisul să fie altceva decât scriu, îi mărturisii servitorului, altceva și încă puțin, să fie materializarea unei lumi nevăzute, dar nu a cuprins decât răzvrătirea contra Răului – și iată că Dumnezeu m-a pedepsit, m-a închis în camera obscură a minții mele, mi-a luat intuiția cu care Îl simțeam, mi-a stors imaginația cum storci de oțet buretelele christic și după ce l-am scuipat în față: vid, mi-a pus în carcasa oaselor sațietatea de sine, în casă mi-a adus sărăcia, pe trup bubele, iar cum nu pot fi un preaplecător, căci amestec în iubirea mea ura, nu-mi va da nimic înapoi din ce mi-a luat, căci de câte ori l-am cerut mila, am avut parte doar de batjocură și toată munca mea a fost doar amăgire, căci nu-i urmă nimic, întocmai cum morții nu-i urmează nimic, decât putrezirea. De-aceea, filă după filă, îi spusei servitorului, schimb pana, căci nu se poate aduna într-o singură formă întregul și caut fantasme în care pot să încapă cuvinte și-aceeași vorbă-i ba ghimber, ba leuștean, lapte de cocos, ori poate levănțică, pusă în altă gură. Sunetul lor lemnos îl caut, ciocnind cuvintele: “de lemnoasa mână-a morții inima e stoarsă-acum”. Truda mi-e doar pentru a înșela clipa. Da, i-am spus servitorului – era impasibil ca un butuc vopsit -, aș fi vrut o cât de mică satisfacție, dar ea nu există...Și atunci apărai tastele și pe ecran apăru o mică

grădină, uite, am spus, voi pune aici o masă de lemn, o bancă și câteva scaune, arbori și foșnetul vântului molcom în frunze, câțiva stupi și zumzetul fără timp al albinelor, odihnitor ca o seară de vară. În grădină va intra bunicul, spusei și el intră cu o farfurie în mână, sau, mă rog, era un blid, pentru că am vrut un loc de la țară în scena aceasta, un loc tihnit, în care nervii inflamați de cicăleala zilelor orășenești, să se calmeze. Bunicul se apropie de stupi și, ciorchini de albine i se atârnavă pe mâini și pe ceafă. Umblă cu gesturi lente între faguri, din care mierea curge, grea, ca un aur topit și transparent. Bunicul privește cu coada ochiului spre tufe, Mira!, strigă și se aude frunzișul foșnind, Vino, Mira, am scos miere pentru tine, continuă bunicul, cu voce molcomă, ca și când ar descânta un melc, scoate coarne bourești, iar eu atunci mă gândii, auzind orologiul din turnul primăriei, să fac un proverb, Sunetul ceasului era ca trilul păsăruicii, dar ceasul nu era păsărică, spusei cu glas tare, pentru a auzi servitorul proverbul meu, Cred că un proverb Zen, îi spusei, făcut de mine, sau, în orice caz, asta am vrut să fie, ca să exprime libertatea mea interioară, faptul că m-am desprins de toate lucrurile și nu-mi pasă de ele decât în măsura în care le pot îndrăgi, căci ele nu există ca atare, ci un lucru e doar sentimentul meu, el nu există decât ca sentiment, Dar e multă neliniște în proverbul tău, spuse servitorul, iar bunicul se apropie de o tufă, își cufundă mâna în ea ca într-o apă și o scoase pe Mira ținând-o de braț, Uite acolo, îi spuse arătând stupii, am adus miere pentru tine, Mira se apropie șovăielnică de fagure, îl luă și începu să mănânce timid și cu cât buzele i se miereau, cu-atât devenea ea mai lacomă. Ceara las-o acolo, spuse bunicul, vom face lumânări pentru nunți. Ce frumos sună albinele, spuse Mira privind împrejur și din părul ei se scuturau albine, Sună!, sună!, mai spuse ea bunicului, bucuroasă ca un copil. Cine sunt albinele, întrebă ea, E o poveste lungă și tare frumoasă, spuse bunicul pe care ți-am mai spus-o de câteva ori, Le aud mereu, continuă Mira, albinele sunt surorile mele?, Poate, spuse bunicul în timp ce înlătura frunzele de pe bancă, Eu știu că sunt o albină, spuse Mira, când dorm sunt întotdeauna albină, numai când sunt trează devin fată, dar când dorm zbor împreună cu albinele, care sună frumos din aripi și sun și eu frumos din aripi, iar într-o zi voi aduce polen de pe flori și multă miere, dar de unde vin eu?, E o poveste și aceasta, spuse bunicul, ai apărut într-o zi aici în tufiș, nu vorbeai, nu știai de cuvinte, nu știai dacă există o casă a ta, la început plecai des, dar apoi ai început să stai tot mai mult aici, poate că ți-a plăcut și până la urmă ai rămas și după o vreme ai început să vorbești, Poate că

sunt o albină preschimbată în fată, Acum e senin, e liniște, spuse bunicul privind în sus, dar la noapte o să fie furtună, Pot dormi aici lângă stup?, întrebă Mira, E târziu, chiar e timpul să dormi, spuse bunicul, se apropie de fata sălbatică și face semn cu palma asupra feței ei, fata adoarme, Acum dormi, spuse bunicul, furtuna o să te ocolească, și-acum la treabă, dar noi nu știm ce are de făcut, el scoate faguri, iese și după un timp se întoarce cu un arici în palmă, pe care îl așează într-o tufă, Aaai!, se-aude un strigăt în iarbă, bunicul se apleacă și ia pe buricul degetului mijlociu un Degețel, Tu ce cauți aici, îl întreabă, am impresia că nevastă-ta avea nevoie de tine, Hm, se fâstâcește, tușește Degețelul, hm, își drege iar vocea, dar nu știe ce să răspundă, la du-te s-o ajuți, spune bunicul și îl lasă în iarbă, tu o să stai aici, îi spune ariciului, dormi și tu, o să te scol după ce mă întâlnesc cu Sfântul Ilie, ariciul se strânge ghem și adoarme. Bunicul pleacă, dar se aude motorul unei mașini ce se apropie, scrâșnete de frână și un nor de fum și praf traversează grădina, lăsând pe frunze o negreală lipicioasă ca mazăga, un glas: Fir-ar!, ăia de la *servis* spun că au reparat-o, mama lor de mecanici, motor ambalat, huruind, câteva pocnete ale eșapamentului și iar neguri de fum și gaz, frunzele se mișcă panicate, Las-o, dragă, c-o strici, se aude un glas de femeie și n-o să mai avem cu ce ne întoarce în oraș, motor ambalat, Cu carul cu boi, spune bărbatul, că așa ne trebuie, dacă n-avem civilizație, Mira tresare, se scoală, își freacă ochii cu podurile palmelor, Nu se mai aud albinele, spune, se ridică și iese în fugă. Bunicul apare grăbit, strigă și aleargă bătrânește, face un semn cu mâna în aer și o vedem pe Mira revenind, Nu te teme, spune bătrânul și o conduce spre tufă, Mira dispare între frunze, iar bunicul își întinde palma spre ea și Mira adoarme. Bunicule, se aude vocea unui băiețel și Liviu intră în grădină, bunicule, ce bine-mi pare că te văd, strigă, se repede și îi sare bătrânului în brațe, se agață cu mâinile de după gâtul lui zbârcit și îl sărută pe tot obrazul, de zeci de ori, Ce bine-mi pare că te văd, bunicule, spune el, motorul se oprește, Margareta apare și ea, M-am săturat de motoare și gaz de eșapament, de blocurile alea ca niște cavouri supraetajate, de oameni și de tot, spune și se așează pe bancă, dar aici e vară, e cald, constată și își scoate paltonul verde, în oraș e tot timpul înnorat și e un frig care te pătrunde până la oase, madam Dragobete își face intrarea, grasă-și-frumoasă, planturoasă, feștită pe față violent, Bunicule!, spune, se apropie de bătrân și îl sărută zgomotos pe amândoi obraji, lăsându-i două scoici roșii pe pomeți, intră și Pavel, soțul ei, Bunicule, ce bine-o duci!, îi spune, a ieșit ceva vin anul ăsta?, am venit să ne dai vreo

două damigene, e îmbrăcat în costum de vânător, are pană de păun la șapcă, bine-o mai duci, bunicule, repetă și s-o ia naiba de mașină, că nu vrea să meargă, Ți-am spus s-o iei pe aia nouă, se burzuluiește madam Dragobete, Pe drumurile astea!?, se arată mirat Pavel, se duc dracului planetarele și suspensia, aia-i mașină occidentală, nu Dacia, să mergi cu ea prin toate hârtoapele, Pavel se apropie și el de bunic și îl sărută, Ce bine-o duci, spune, ăsta-i secretul longevității, noi la oraș murim cu zile, fiindcă ne hrănim artificial, fiindcă înghițim gaze și fum, zgomote, fiindcă avem nervii încordați, dar la tine, bunicule, e ca în Paradis, nu-ți lipsește nimic, numai să repar mașina aia, ca să putem lua și noi ceva, Da' mai termină cu mașina, că într-o zi o să-i dau foc, spune Margareta ridicându-se amenințătoare de pe bancă, apoi iese, Las-o în pace, spune madam Dragobete, că de când a câștigat concursul de machete și ăia au pus-o să transforme palatul, să-l facă asemenea Bastiliei, nu-i mai intri în voie, Pavel se îndepărtează, bombăne, Da' nu i-am făcut nimic...nimic!, spune, Chiar și-așa las-o în pace, se răstește madam Dragobete la el, Pavel iese, Doamne, de când vreau s-o mărit și ea nu și nu, de-o să ajungă fată bătrână, că de aia e așa năzuroasă, dar ia spune, ți-a ieșit mult vin anul ăsta?, întreabă madam Dragobete, Liviu mănâncă miere din faguri, mierea îi curge pe la colțul buzelor, Măi copile, parcă n-ai fi învățat să mănânci, spune madam Dragobete, scoate batista din buzunar, o desfășoară, îi înmoaie un colț pe limbă și îl șterge pe Liviu pe obraz, Iar mă mânjești cu salivă, strigă Liviu, Hai să te spăl, zice madam Dragobete, că nu se duce, ies, Da' nu vreau, se aude vocea copilului, atunci stai murdar, se aude și vocea femeii, Liviu se întoarce în grădină, se apropie de tufă, Bunicule, aici e un arici, madam Dragobete revine, Hai, unchiule, să punem vinul ăla, că am lăsat-o pe Gina singură acasă, că are examen și nu putem sta mult, Liviu ridică ariciul și se îndreaptă spre madam Dragobete, Mami, uite ce arici frumos, spune, Nu-l da spre mine, țipă isteric madam Dragobete, ia mâna de pe el, e plin de țepi, de otravă, de microbi, de boli, aruncă-l, Liviu pune ariciul înapoi în tufiș și descoperă furnicile, Auzi, mata, ce idei are copilul ăsta, și-a pus singur nume, cică-l cheamă Liviu Levant, de parcă numele lui taică-său nu ar fi bun, te-aștept, unchiule, spune madam Dragobete și iese, Bunicule, uite furnicile, spune Liviu și auzi cum zumzăie albinele?, apoi sare înapoi speriat, E cineva în tufiș, șoptește, E Mira, îi zice bunicul, du-te și adu-o, Cine-i Mira, întreabă cu teamă copilul, Ia-o de mână, îl îndeamnă bunicul, Liviu se apropie de tufiș, o prinde pe Mira de mână și aceasta apare, E o femeie, zice Liviu, motorul mașinii pornește brusc,

surpând liniștea, cineva ambalează motorul, Mira tresare, își trage mâna din mâna copilului și fuge, Hai, bunicule, să punem vinul și ce ne mai dai, o curcă, niște găini, că am fi stat mai mult, dar ți-am spus, Gina...n-avem o clipă de liniște și mai vreau să-l însor și pe Miron și chiar pe Chitic, mai am de pețit și două vădane, apoi ce să mai zic de Margareta, că nu vrea în ruptul capului, n-am o clipă de liniște, bunicul iese urmat de femeie, motorul se oprește, Mira, strigă Liviu și intră Margareta, urmată de Pavel și madam Dragobete, întoarsă din drum ca să spună câteva vorbe, Iar ne-am împotmolit, se plânge ea, o să ne-apuce noaptea și unchiul zice că-i vreme de ploaie, Liviu pune urechea pe un trunchi de copac, Tușă, îi spune Margaretei, vino să ascuți, Margareta își lipește urechea de trunchiul copacului, mâna unei hamadriade iese prin scoarță și o mângâie pe păr, Margareta tresare, se îndepărtează și vede mâna diafană retrăgându-se în copac, o cuprinde amețeala, Haideți că se întunecă, spune madam Dragobete, Da, da, îi întărește vorbele Pavel, poate împușc vreun iepure dincolo de cotul râului, că pe-aici întotdeauna am avut ghinion cu vânatul, n-am prins o prepeliță măcar...o rață barem, Iată ce melc am găsit!, strigă Liviu, Pavel, e mare cât pumnul lui tata, Ah, o albină, sughiță madam Dragobete, saltă, dă din mâini și țipă, Pavel!, Ce dai din mâini, dragă, spune acesta, doar nu te-mpunge!, Pavele, scapă-mă de ea, poruncește femeia, Pavel își scutură palmele pe lângă fața ei și albina dispare, Ei, vezi, a fugit, spune el, Ce insectă nesuferită!, e indignată madam Dragobete, Dragă, dar albina nu-i insectă, spune Pavel cu superioritate, Dar atunci ce-i?, întreabă provocator femeia, Nu știu, dar nu-i insectă, răspunde arogant bărbatul, Ție mereu îți place să mă contrazici, se plânge madam Dragobete, apare bunicul, uf, uite că mă înțeapă în partea stângă, continuă femeia și se agață de Pavel, cred c-o să mor, bunicul se apropie de ea, îi pune palma pe piept, Nu-i nici o problemă, zice, Pe mine nimeni nu mă crede, apreciază ofuscată femeia și se îndepărtează de Pavel, se aude clar zumzetul albinelor, apoi zgomote în tufiș, S-a întors Mira, îi șoptește Liviu tainic bunicului, Mira, Mira, cheamă el, Pe copil îl lăsăm până luni, când venim s-o luăm pe Margareta, spune madam Dragobete, haideți odată, că altfel ne apucă noaptea și Pavel mai vrea să și vâneze, ies toți și se face liniște în grădină, se aude zumzetul albinelor, Mira apare din tufiș, dar când motorul pornește și se ambalează, Mira o ia la goană, mașina pornește peste câteva clipe și se aude o izbitură, un sunet de tablă lovită, mașina se oprește, Ați lovit-o

pe Mira, se aude glasul ascuțit al lui Liviu Levant, Mi-a sărit chiar în față, S-o ducem în oraș la spital, spune madam Dragobete, aveți grijă cum o ridicați, că poate are vreo vertebră ruptă...

Dacia hârbuită și părăginită, scârțâind din încheieturi, iese, în fine, de pe drumul hârtopit, de țară, pe șoseaua națională. O întâmpină tăblița lui Băsescu și, într-adevăr, asfaltul e proaspăt (dar cât va dura?), încât până și Dacia merge fără hurducături. O întrec, e drept, noile Cielo, Mercedesurile plutitoare, câte-o Skoda fericită, rareori câte un Trabant, căci din acestea se mai găsesc foarte puține în țară, cu luminile lor de poziție triste. Trec pe lângă bătrâna Dacie, producție '74, încă pe roate. Pavel răsuflă ușurat, dar îl încearcă totuși o neliniște, noroc că e șofer profesionist, taximetrist vechi de șapte ani, în timpul liber, desigur, când nu e patron al unui butic și a două aparate TEK. Cum se mai simte fata?, își întreabă nevasta când și când, Cred că n-are nimic rupt, spune madam Dragobete, cred că a fost mai mult sperietura, a leșinat și-atât, iar acum se foiește, de parcă ar avea purici, auzi, Pavele, n-o avea purici, Ei, na, spune Pavel, la țară nu sunt purici, că i-au mâncat pe toți păduchii, încearcă să se destindă, dar e tot încordat, neliniștit. Drumul întreg nu ia mai mult de o oră, dar lui Pavel îi pare acum nesfârșit, noroc că Dacia intră în orașul cu neoanele lui orbitoare, în Europa, cu firme luminoase, intră pe bulevard, depășește un autobuz greu și fumegos, puțin șui și pictat cu reclame, a apăsat accelerația pentru a depăși, acum vrea s-o ia mai încet, dar e prea nerăbdător să ajungă la spital și gândurile îi îngheață, când din stația de autobuz îi sare o femeie drept în bătaia farurilor, dar cu un reflex uimitor, de vechi șofer, Pavel frânează, încât mașina se pune de-a râna bulevardului, cei din spatele lui se bulucesc, claxonează, înjură ieșiți jumătate pe geamurile coborâte, E un preot aici care se simte rău, strigă femeia, a făcut infarct, doi bărbați îl iau pe Miron Licurici de sub brațe și îl urcă în mașină, alături de Mira, madam Dragobete se trage ofuscată spre cealaltă ușă, o deschide și urcă în față, ca să lase femeia ce a oprit mașina, să stea lângă preot. Miron Licurici asudă, simte că se sufocă, e într-o stare de semiconștiență și tocmai când un val pornea iar dinspre piept spre cap, vede cum din unul din buzunarele fetei de care e lipit, pe care parcă știe că o cheamă Mira, își ițește capul un pitic, privește în toate părțile și apoi, sigur pe el, iese, purtând un pește în brațe ca pe un copil mărișor, coboară pe piciorul fetei și sare pe cel al preotului, îi urcă pe sutană și i se strecoară în buzunar. Miron Licurici e prea uimit ca să-i

mai fie rău, valul s-a oprit la baza gâtului și se întoarce într-un reflux lent în plămânii săi. Privind, vede acum un cortegiu întreg ce vine dinspre fată spre el, în față cu un străuș cu chivără și paloș, apoi un cârd de știme ce se hârjonesc, o drăgaică bosumflată, trei soboli sobri, un țânțar țanțos, o stahie ceremonioasă, Agerul pământului, o dipsidă singuratică, câțiva sfredeluși, Tândală și Păcală cărând cu rândul un sac de nuci, o moroaică înghițită de-un negru zgriptoraș, Andilandi, Zburătorul și Statu Palmă Barbă Cot, o samcă tristă, o dihanie îmbufnată, zece bicentauri și-o herghelie de duhuri. Miron Licurici simte cum i se umple buzunarul, gata să-i crape.

Popor nevrednic, am auzit câinele urlând în scara blocului și zgâriind ușa unui necunoscut de teama lupilor și lupii, într-o haită mai deasă decât cârdul corbilor, alergau după lună pe cerul albit ca fundul sticlind al unei mări secate și când au ajuns-o, cu perii spinării zburliți, au mușcat din ea și luna toată s-a înroșit de propriul ei sânge și s-a făcut de cârmâz și sângele-i sleit a curs nouă zile pe pământ, roșindu-l, și-am văzut vârcolacii ca niște viermi albi, colcăind în cerul ca gheața și au sfredelit soarele și-l înghițeau și soarele s-a făcut de porfir când l-au mușcat colții lor tăioși și-a curs ca o baltă de sânge în mare și marea s-a făcut rubicondă și-apoi s-a închegat și toate planetele le-am văzut cum se rostogoleau din boltă și cădeau ca niște căcăreze și se sfărâmau de pământ și-am văzut galaxiile, oprite din rotirea lor și prăbușindu-se în ele însele, încât pe toată întinderea cerului nu mai rămăsese decât un mare soare beteag și roșu, ce se sparse în miliarde de scânteii, care căzură pe pământ în roiuri aprinse, ce-au stârnit vâlvătăi în păduri, au topit munții și apele mării, le-au vaporizat, secând marea, am văzut peștii fierți în oceanele date în clocot și din pământ rocile topite s-au revărsat și bolta, neagră ca un catafalc, surpată pe sutele de milioane de tone de piatră ieșite din pământul crăpat și rănit, sub formă de magmă, iar catapeteasma cerului în două despicată am văzut-o...și în acest joc de tinerețe cu Miron, prietenul meu, pe care ne plăcea să-l jucăm, hai, povestește Apocalipsa, ne îndemnam, i-am cerut să mă lase pe mine să îndrug mai departe parodia, căci timpul lui expirase, dar nici eu nu aveam mai mult talent ca el pentru închipuirea întâmplărilor finale, n-ai povestit de Apocalipsă, îl necăjeam, ci doar despre Iad, fiindcă oamenii tăi nu mor, ci doar sunt chinuiți veșnic, Ba nu, riposta Miron Licurici, e drept că e vorba de Iad, dar unde în altă parte mai poate exista o apocalipsă

continuă și fără sfârșit, așa că am câștigat. Însă îi ceream să aștepte să povestesc și eu, el îmi făcea șicane, dar nu mă lăsam...femeile au născut monștri cu ochi de bou, picioare de broască, mâini ca labele de paing, cap de șarpe și-am văzut oameni cu gurile holbate, dar nu pentru a implora iertarea, ci fiind cuprinși de asfixie, coloanele bolții s-au surpat, râurile au fost cutremurate de lavă, le-am văzut vâlvătăile frez ce urcau la cer, iar în maldărele de cenușă ale pădurilor, jarul ce mai trăia era ochiul marmaziu al morții...blocurile s-au prăbușit în țandări și pulberea lor a cuprins de trei ori pământul și celor ce le intra pulberea în ochi, orbeau, celor ce le intra în urechi, surzeau și celor ce le intra în gură, mureau și-am văzut doi oameni, care erau numai pe jumătate oameni, căci crunt la chip, cu ochi de vier, bot de maimuță și urechi de linx era unul din ei în jumătatea lui omenească, iar în jumătatea de jos avea formă de seceră și el era întreg din cârmâz și hârști, tăia capul mioarelor, hârști și căuta un miel anume, pe care nu l-a găsit și-atunci sudoarea lui s-a preschimbat în plumb topit...Ha, striga Miron Licurici, ai făcut o rimă, n-ai voie....și unde cădeau picăturile conabii, arborii se usca și apele se prăpădeau, iarba de pe fața întregului pământ a pierit, iar celălalt om avea chip de buhă în partea omenească a trupului său, iar sub mijloc era ca un baros și lovea capul mioarelor, poc, poc!...Iar jucați jocul ăla prostesc despre apocalipsă?, întreba mama lui Miron Licurici, în trecere pe sub bolta de viță de vie unde ne aflam adunați...Ard! Ard! Ard! – săream eu atunci în picioare, de teamă că voi pierde întrecerea. Lumea arde. Oamenii sunt vâlvătăi de necurată magmă oxidată-n neliniști, sunt cercuri de foc ce se rostogolesc pe asfalt, sunt pătrate de pară, pojar de nedesăvârșite anatomii antropomorfe. Ies, din diagonalele lor, radicali – epoleți de carne – și π -uri din diametrele lor – medalii de plăgi purulente – iară deasupra ceru-i jivină de întuneric, Argus nepăsător. Pe acoperișul căminelor plouă și ninge cu statuete și manechine aprinse, plouă și ninge, apele învolbură străzi, ne cuprind, inundă orașe cu pară, țări se scufundă...Stele comate au căzut din cer...Gata, striga Miron Licurici, a expirat timpul, dar Sorin, cu ceasul în mână, anunța implacabil că mai e un minut, după care avea să jurizeze apocalipsele...și fum și foc și pucioasă, mă bâlbâiam eu, încât toate vietățile pământului au fost arse și pământul a aruncat fum și foc și pucioasă, ucigând oamenii lui...Și tocmai când mă simțeam pierdut, îmi venea câte o idee de final, cu care să-l zdrobesc pe Miron...Iar după ce toate acestea s-au întâmplat, a venit Adonai și avea fața de aramă cu flăcări stacojii, coarne până dincolo de vreo lume, cap

de struț, piept de cămilă, sex de șacal asemenea unei limbi despicate, un picior de lup și altul de vier și vrând să împungă cerul cu coarnele lui de berbece, a văzut că nu era cer și vrând să potopească pământul cu focul răsuflării lui, a văzut că pământul nu mai era și când a vrut să înghită vietățile în pustia pântecelui său, a văzut că vietățile nu mai erau și vrând să crape între dinți oamenii, ca pe semințele de dovleac, a văzut că oamenii nu mai sunt și nimic nu mai era și Adonai vru să se așeze spre a-și plânge singurătatea, dar nu era loc de șezut și vru să jelească, dar nimeni nu îl auzea și vru să scurme cu piciorul de lup, dar nu avea ce scurma, fiindcă rămăsese singur singurel, așa cum a fost înainte de a fi lumea...Apoi băieții se certau o vreme, pentru a hotărî a cui poveste a fost mai dibace, unora le plăcea mai mult a mea, fiindcă la sfârșit vorbeam de Adonai, altora le plăcea a lui Miron, fiindcă parcă era mai spăimoasă și astfel mai trecea o după-amiază și am rămas până astăzi cu gândul la imaginea candidă a apocalipsei, despre care nu ne puteam închipui că va veni câțiva ani mai târziu peste noi, cea adevărată, vreau să zic, îndată ce vom fi maturi...Dar acum eram nedumerit, căci în timp ce îmi aduceam aminte, cineva povestise cu glas tare apocalipsa aceasta, întocmai cum am scornit-o eu cu Miron Licurici. M-am uitat împrejur și nu știau ale cui puteau fi vorbele ce au repovestit, ale servitorului să fi fost, m-am întrebat și am privit spre el, dar el era țeapăn ca dușmănia, ca ebonita și totuși altcineva nu le-ar fi putut spune și pentru a mă salva de îndoieli pustiitoare, mi-am zis că numai el putea fi, căci a mai vorbit servitorul cu altă voce, iar acum îmi păru că e glasul bunicului, dar nu credeam ca bunicul să fi rostit apocalipsa, fie ea și naivă...Eu am vorbit, auzii un glas grav, fornăit și amenințător și când am privit, am văzut pe Nero prăbușit în tronul său larg, Nero, atât de enorm cuprins în grăsimile lui și veșmintele albe cât zece cearceafuri, cu degete cât pâinile, încinse de ineale nărtoase, cu antebrațul cât un vier, cu ochii înfundați în slăninele feței. Era cât statuia lui Baal și privii de jos către el, de la labele picioarelor umflate cât două buturugi și gambele în ale căror cărnuri sfidătoare intraseră adânc șireturile sandalelor romane, și la trupul lui revărsat peste marginile tronului și la capul lui fâlcos pus direct pe trunchi, iar în spatele lui erau colonadele lui Apollon din Pavlovsk, în jur numai ruine, Eu am vorbit, spuse el mișcându-se puțin, atât cât o putea face și speriat l-am chemat în gând pe Decebal și el veni cu tot poporul său, spre a lovi Roma și oștirile Golemului, spre a-l salva pe Traian și atunci Nero înclină cu mare greutate capul și hurea în el sicrie și oase ca într-un mare cavou-

catacombă, mă privi și răsă apăsător, își înălță trompa, sumețindu-și caninii cât fildeșii de lungi și scoase un răget de colun și-am auzit răsuflarea lui gâfâită, parcă împinsă din burta chitului, ce stârni vântoasele și oștenii au fost spulberați, i-am văzut ridicați în aer și duși sute de leghe, unii căzând zdrobiți între stâncile Tatrei, alții în Devol, câțiva în Marea Moartă și-n Cyrenaica puțini, pe câmpiile abia însămânțate, printre ciori, unde carnea li s-a sfârtecat și ei s-au prefăcut în flenduri de carne, Da, eu am vorbit, spuse Nero și acum uită-te la ochii mei putrezi și m-am uitat, ochii îi erau ca două ugere de vacă mâncate de viermi și uită-te la nasul meu rânțed și-am văzut cum din carnea lui necrozată curgeau sucurile veștede ale morții și uită-te la obrajii mei mucezi și-am privit leșul lor albicios și uită-te la trupul meu, spuse și-am simțit duhoarea stârvului și pestilența hoitului, încât mi se făcu greață, Și curând mă voi trezi, spuse Nero și mă voi așeza în scaunul de Judecată și pășind încet, voi terciui întreaga omenire sub talpa sandalelor mele, căci sunteți mai păcătoși ca mine și mi-a fost dată puterea peste voi, și-am întins mâna, pentru a-i șterge prima literă a cuvântului scris pe frunte, dar nu ajungeam, Descrie acea literă, spuse Homer, apărut lângă mine și-am început să spun: e făcută din patru segmente și patru este cifra crucii, am spus și atunci monstrul se prăbuși, topindu-se ca un terci puturos, o gelatină care s-a întins și-a curs spre noi și-apoi s-a strâns, preschimbându-se într-un imens leu de mare, ale cărui cărnuri tremurau în înaintarea lui târâtă, de vierme și-am închis ochii, înspăimântat și apucându-mă de poala hlamidei lui Homer, l-am lăsat pe orb să mă călăuzească în fugă...Vom intra în viscerele timpului, i-am auzit glasul și o moliciune mă cuprinse, ca și când m-ar fi amețit un abur de oțet aromat...

(Anatomia timpului)

1

Acum că lumina ne-a deshumat din iarnă
și insinuează în altarul cerului curcubeul
ghicit în scrâșnetul dintre culori
privește iubito în jur și spune-mi
cum ți se pare întinderea răvășită
de câmp brăzdat de dinții-lăstare

ai unei vegetații născute din putregaiul
 frunzelor căzute în anotimpul trecut
 florilor veștejite
 de câmp care pe-alocuri
 își încordează ființa
 și se aruncă în afara lui
 hrănindu-se cu soare?

Se vede un singur copac
 care a supt în trunchi pământul
 negru și umed
 și doarme acum ca un copil
 într-un crepuscul credincios
 care îl mângâie și îl iluminează.
 Totul e moale e cleios
 ai grijă să ridici bine pașii
 huma este adâncă
 petele de zăpadă se amestecă-n brazde
 și apa viermuie din ele
 spre urmele noastre
 profunde și clare
 în care a început să încolțească iarba.

Ții minte zeii s-au lăsat pe vine
 întrebându-se ce e cu furnicile roșcate
 dar nici unul nu a îndrăznit să le mănânce
 sau să le spargă mușuroaiele să vadă de unde vin
 până au fost năpădiți și li s-au supt ochii.
 Ce capcană oribilă
 pentru inocenții aceștia care se jucau

de-a nemurirea!

Ții minte puii de harpii s-au întors la cuiburi,
și-au mâncat mamele în joacă
apoi au urlat că au aripile arse
chemându-și părinții.

Doar un alcion strălucea albastru și depărtat
într-un timp fără evenimente
bucurându-se de aceeași singurătate care îl crescuse
pe întinderea nesfârșită a odihnei în neodihnă
care nu poate fi sfârtecată și arsă.
Când și când își găsește perechea
și umple văzduhul cu strigătul lui
care sună enorm
pe când în zbor își zămislește copiii.

Ții minte ți-am spus că iubirea
e la fel de gravă ca moartea:
nu se pulverizează pe lângă acest monolit întunecat
alături de care trecem într-un cortegiu nesfârșit
cuprins între două neanturi:
depărtarea de unde venim
și depărtarea în care ne ducem.

Iubito privește ființele
care se smulg din lut
masive și întunecate
una câte una
cu o perseverență inconștientă

și totuși dureroasă.
 Privește-le cum se plimbă greoaie
 își cercetează urmele
 cercetează în jur
 numai pe ele însele nu.
 ...Tot ceea ce se naște are amintirea morții.
 Viață.

Sufletul nostru umple forma Sufletului sfârtecat
 în milioane de globule
 ce se reîntregește azi
 în forța lui atotcuprinzătoare
 dureros
 pentru că nu poate primi în sine
 decât aceeași curățenie
 pe care el a împrăștiat-o.

S-au stins păsările din neamul nostru.
 Găoacea ouălor ouate o singură dată în viață
 e goală.

Trăiau laolaltă
 în vacarmul
 propriului lor glas
 trăiau ascunse în colonia lor întunecată
 din vreascuri și humă.
 Ce vacarm ce vacarm
 întrecut doar de glasurile disperate
 ale puilor cu aripile arse
 pe când își strigau mamele.
 S-a așternut liniștea
 în mausoleul nostru pietrificat de foc

pe care nu îl va găsi nimeni vreodată.

Și cum au străbătut până la noi
 țipetele acelor ființe ciudate
 de humă și apă
 care se rostogoleau în ele însele
 și toate zbieretele lor înfricoșate
 nu făceau decât să ajute soarberea lor
 în adâncul care le crease.
 O, ființe cuminți și neștiutoare:
 pentru voi ați țipat
 ori ca să auziți ecou din veșnicie?

Îți amintești?
 Zeii s-au adunat în ascuns
 sub lespezile mării
 și au jurat să nu mai moară.
 Chipurile lor sălbăticate de sare
 au vrut să despletească ființa.
 I-a măcinat singurătatea.
 Nu știau că nimic nu pierde
 că ei sunt un val
 al unei întinderi nesfârșite de repaus.
 Ce tinerețe tristă au avut
 măcinați de îndoiala nașterii lor
 căutându-și mamele în pământ
 deasupra lor și dedesubtul lor.

Colonia neamului nostru
 A fost prima lume a tăcerii.

Umbrele umplu de val limpezimea
 peste care timpul va trece
 ca un cristal fumuriu
 împrăștiind răcoarea unui fâlfâit de aripi.
 Pe fundul nisipos s-au ascuns puii
 informi și slabi
 care se vor înălța într-o zi
 ființe gigante și stăpânitoare
 deasupra lumii care i-a creat.
 Văzduh
 răvășit de primul lor țipăt.
 Iubito de câte ori putem renaște?

2

Ce crezi despre această primăvară
 în care arborii – cavaleri ai rădăcinilor crude -
 au pornit unul câte unul
 să-și unească armoniile cu sunetul mării?
 Jungla țipetelor lor de fericire
 cum ți s-a părut?
 Ființele sorbite în ființe
 cum ți s-au părut?
 Toate trăiesc în ele însele
 și alături de ele
 în ceea ce e asemănător lor.
 Ființele trăiesc în ființe
 respirând depărtarea
 fără să știe unde ajunge ea.
 Și unde începe
 și unde sfârșește

adierea pe care o poartă
vizibilă doar într-un punct
de tulbure tihnă.

Ții minte
singurul copac și-a deschis rădăcinile
peste muzica iscată de el
ca un gest de tandrețe
împrăștiind sunete lungi
până în depărtările ascunse
unde apa își află o formă.
Nu a plâns nu a plâns
doar depărtarea l-a chemat
cu mii de glasuri
ca șoaptele unei mări nevăzute.
Și unde ajunge nu este ființă
ci doar ceea ce naște ființă...

Privește poate aici e urma ștearsă
a făpturilor de apă și lut
deschisă ca o rană mesianică
din care înfloresc alte ființe.
Și nu le scutură toamna
ci apa le cheamă
în bogăția liniștii ei.

Iată, întoarcerea noastră
a fost izbânda bucuriei.
Îmbrățișarea îți stârnea râsul
și frunzele foșneau.

Am regăsit într-un târziu
 bătrânul copac
 cu crengile încă pline de fructe
 cu muzica amplă a frunzelor lui
 ca o ceață de fluturi
 răzbătând în mireasma florilor.
 Și nici o depărtare nu îi părea străină
 și nici o moarte nu îi părea nevăzută
 ca însuși glasul lui.

S-au întins ca șopârlele verzi valurile
 peste florile albe
 deschise în marginea ta
 și s-au săvârșit de atâta pudoare
 într-un murmur fluid pescărușii
 jucând jocul petelor de senin.
 Închinate unui timp opalin
 răstignit pe adâncul depărtării
 s-au întors în sine toate ființele
 cu un zgomot de val
 spălând crinii albi
 din marginea ta.

Ții minte magia culorilor
 care întâia dată s-au deschis
 în petalele unor litere înflorite
 chemându-ne către zborul lor
 de pasăre mare
 cât jumătate de stea?
 Bruma lor lipicioasă

a unit depărtările noastre
într-un singur simbol:
atât de departe de unde venim
și atât de departe unde ne ducem.

Într-un cadran de clepsidră
s-au contopit sferele
luminate de arcul stelelor
poduri pe emisfere.
Eclipsa a pus stăpânire pe sunete.
Numai cântecul tău
a rămas întregul
călător dincolo de soare și ape.
Te vei întoarce o știu
peste ochii mei cad
coroane de regi
și numai frunzele tale mă hrănesc.

Te vei întoarce, o știu
peste timpul meu adormit
care nu se poate naște
decât pe el însuși.

Te vei întoarce peste timpul meu adormit
într-o formă de zeu prăbușit
în ungherele cu foamea odihnei
să mă ridici în ramuri și flori
din adâncul
care țipă în sângele meu hăituit.

Când am ieșit din tunel, eram orbit de amețeală, dar într-un mod plăcut, fiindcă mă simțeam aproape plutind, ca atunci când ai coborât dintr-o mașină după ce ai călătorit mult timp cu viteză sau ca atunci când din întuneric intri într-o sală de bal luminată feeric și totuși, în orizontul vederii mele era crepuscul, o lumină parcă umbrită, filtrată de vegetația luxuriantă a unei lumi apuse, tropicale, o lumină lutoasă, negru-mierie, ca pielea feței asiaticelor blonde, având finețea cearăi. Privii în jur, căutând din ochi pe Homer, dar nu mai era și am văzut mișcându-se neliniștitor enormele asparagus dintre eucalipti, ferigile cu frunze penate, războlite de ciorchini de sporangii, iar dintre ele se înălța vertical aripa translucidă a unei ortoptere, țesută fin, în mozaic iregular, din nervuri roșietice și se mai înălța un craniu acoperit cu piele roz-de-porc fragmentată în plăci, ca la șopârle și-o spinare de rinocefal, cu coarda dorsală elastică și frumos arcuită, făcută dintr-o piele fină, întinsă pe oase subțiri ca oasele de pește, așa cum stă marginea pânzei umbrelei deschise pe spițele întinse, iar pe craniu, între două coarne cum sunt cele de rinocer, călărea Aspasia din Milet, iar când arătarea se ivi cu totul dintre frunze, condusă de femeie cu frâu de borangic legat la zăbala de aur ce-i era înfiptă în gură, am recunoscut acel trup imens, de leu de mare înaripat, cu picioare de șopârlă, verzi, era Nero, împăratul romanilor și el porni, mânat de femeie, răsturnând de-a valma cocotierii albi, bambușii noduroși, micile agave, gardeniile roz, dracila înfoiată, laurii, manglierii, stejarii, velnișii, încât lăsa în urmă o cale pământoasă, zdrobită, foarte clară între baobabi, chitri și secvoia, pe care l-am urmat, mai cu seamă pentru maiestuoasa regină a bunului gust, până ce balaurul ieși din pădure, urmându-și calea printr-un deșert de aur arămiu, aflat într-un veșnic crepuscul și am mers pe dâra lăsată de el, până când am văzut că Aspasia, deși ținea frâul, era captiva monstrului, între coarnele lui ca într-un turn. Și după ce arătarea a traversat deșertul, s-a cufundat în ocean și a prins să-l înoate, ca un leviatan, lăsând deasupra apelor zimțate doar botul cu Aspasia între coarne, aripile lui translucide, întinse pe mare ca două gondole, pe care m-am urcat, și creasta de dragon din spinare, ca pânza unei jonci, în care bătea vântul. Trecu prin Gibraltar, tăie apele viorii ale Mediteranei, l-am văzut ieșind din ele în Delta Nilului mălos și apele i se scurgeau de pe trup ca un diluviu, suflând din ele aburi ce îl ascundeau pe alocuri, încât monstrul părea un pământ de început al lumii. Se târî, împingându-se cu picioarele lui de șopârlă, ce nu-i puteau suporta greutatea, de-a lungul țărmului, până în Alexandria, orașul Ptolemeilor,

surpând cu greutatea trupului său temple și mastabale, cu aripile lui sanctuare și Marele Obelisc în vârful căruia tocmai răsărea soarele, enorm cheag de sânge și se îndreptă spre Bibliotecă, făcu o spărtură în ea cu cornul ca o trompă din vârful botului și pătrunse între rafturile cu giuvaericele de cărți, aleside de suluri de papirus, îl auzii răzând și ridicându-se ca atunci când l-am întâlnit întâia oară, drept Nero pe tron, scăpără un chibrit și aprinse o torță și cu ea împrăstie focul în toată clădirea, hohotind nebunește, cuprins de furoare și strigând neîntrerupt *Laudă ție, Prometeu!*, iar când focul căpătă atâta putere, încât se făcu asemenea unui rubin translucid și trosnind, se așeză calm în mijlocul bibliotecii, pe un tron de aur și argint bătut în nestemate și l-am văzut cuprins în vârtoare, până se înroși ca oțelul topit, când strigă: O, ce artist mare piere odată cu mine!, iar Aspasia se făcu răsurie, cu diadema-i ruginie forjată pe cap și cocul, în agrafe bordo, stacojiu ca o pară, cu fibulele veșmintelor, țesute-n platină, purpuroase și o văzui înălțându-se de pe creștetul monstrului, soră a zeiței Atena, ca duh marmaziu și îndreptându-se spre El-Kahira în zbor, se opri deasupra Gizeh-ului între marile piramide, ezitând între Kefren și Keops, dar se lăsă într-un târziu pe creștetul Sfinxei, cufundându-se în capul ei ca într-o mlaștină, în care îmi dorii să mă afund și eu.

Sentimentele noastre sunt atât de sărace, mi-am spus, încât nu putem privi decât cu un ochi naiv lumea. Mă apropiai de Sfinx, crezând-o moartă, dar gura ei se deschise: *Ce crește când iei și scade când pui*, zise, înviată o clipă, căci apoi, privind-o, era la fel de tăcută și singură ca servitorul meu, nepăsătoare de piramide, de pustiul Deșertului de Est, căci inima ei, însăși, îmi dăduse seama, era un pustiu de eresuri, arse de soare și ger și fără izvor, de când putem răspunde tuturor întrebărilor sale, *E groapa, groapa*, am plecat de lângă ea murmurând, în minte cu imaginea-i nesfârșită, pe care n-o doream înlocuită de nimic, căci ce e Sfinxul altceva decât o ghicitoare și ce e ghicitoarea dacă nu o Enigmă și ce e enigma, dacă nu labirintul, al cărui centru e un răspuns?

Și ce e Sfinxul, dacă nu multiplicarea nesfârșitelor potențe ale spiritului, inflorescența iluziilor noastre în aerul de aur foșnitor al planetei, atunci când iubim miracolul răcorii, nu a cavoului, ci a neasemuitei ciocolăți fierbinți, auzii un glas lângă mine,

urmat îndată de o pocnitură – era managerul, îmbrăcat ca un chelner al anilor '30, cu haină albă și pantaloni negri, cu o medalie de crom la rever, cu ghetre în picioare și părul purtat ca un dandy al zilelor noastre, prins în inel la ceafă, spre a face o coadă, și care tocmai desfăcea o sticlă de șampanie, cu gesturi versate: poc!...Răspunsei: poc!, poc!, deși încercat de mari îndoieli, căci răspunsul putea fi și hârști!, hârști!, dar nimerisem, Felicitări, spuse atunci entuziasmat managerul și îmi turnă șampanie în pahar, care sfârâi și se topi, încât abia rămase un strop ca să beau, deși eram însetat și băui, iar apoi am mâncat “dulcea limbă de pisică” -, ai trecut de încă o barieră, ai recunoscut instantaneu codul de acces: poc!, zise, răspunsei: Poc!, poc! și el râse ca după o glumă bună și atunci se ivi Homer, Am fost prin preajmă, spuse, dar mi-a fost teamă să mă arăt, până când ați râs, căci așa se spune, că de omul care râde și de omul care fluieră pe drum să nu te temi, Dar să te temi, spuse managerul, de omul care nu-și pune picături oftalmice în ochi, picături de vin pe limbă, de omul care nu iubește femeia, de cel care nu-și dorește mai mult decât are, de cel care nu s-a lamentat niciodată, de cel pe care nu l-a durut ficatul, dar mai ales ferește-te de Omul Roșu, spuse și fiindcă vorbea așa mult, l-am suspectat că nu vrea să-i toarne șampanie și lui Homer, dar el tocmai atunci luă o cupă și turnă, până când spuma s-a revărsat peste marginea ei, Homer bău, Ar trebui să facem focul, spuse, pentru că ne așteaptă o noapte lungă și cum eu eram cel mai tânăr, am adunat de pe țărm așchii și scânduri de epave ale marilor galioane scufundate și aduse de valuri la țărm, le-am aranjat sub forma unui rug indic de incinerare, pe care l-am dat focului și în jurul căruia ne-am așezat, Un foc de tabără, spuse Homer, care-și sprijinise bastonul de stâncă, și își duse palmele aproape de gură, ca și când ar fi vrut să le încălzească răsuflând, Un foc de tabără, repetă...ca pe vremea aheilor...și atunci era ca și acum iarnă, o iarnă post-atomică, dar acolo, în fața Ilionului, era normal ca iarna să fie așa, fără zăpadă, cu lapoviță doar și acesta era motivul pentru care Ahile nu lupta, ura “apăraia”, cum i-a spus și se ascunsese în cort, cufundat în adorația îmbujoratei Briseis. Și, într-adevăr, lapovița curgea din cer, bătea fața mării ca-ntr-o piele de tobă, dar asupra noastră și-a focului se întinsese o cornișă de sticlă galben-portocalie și, ciudat, nu ne era frig, deși vântul răbufnea, aducând peste noi pulberi de ape și fulgera și tuna atât de amarnic, încât mă înspăimântai, căci îmi spuneam că asemenea ploaie va atrage cataclismul unui cutremur și îmi va fi dat să văd prăbușirea pământurilor în ele însele și căderea cerului, încât toate se vor

face una. Îmi era cu adevărat frică, nu era nimic manierist în frica aceasta, căci vedeam moartea și: Nu știu de ce, de o vreme moartea mă înspăimântă, le-am spus, dar nu știu de ce am vorbit, era singurătatea ce ne înconjura, cerul inexistent, care îmi evoca neființa, încât dincolo de moarte nu mai vedeam nimic – sâmburele din oameni murise și nu erau decât golemuri și înțelesei atunci de ce mă înspăimântau oglinzile, căci privindu-mă în oglindă, mi-aș fi putut oricând vedea cuvântul scris pe frunte, da, era invizibil, dar îl ghiceam în pielea tâmpiei ce se rida și în carnea feței, tot mai informă și aceste lucruri mi le-a spus și Homer, Ți-ai pierdut credința în nemurirea sufletului, Da, ne-am pierdut-o toți, i-am spus și focul atunci se înfioră, tot ce vreau, am continuat, este să spulber orice sens al existenței, căci de aici vine răul, din descoperirea unui sens, De ce?, întrebă managerul, dar se vedea că se prefăcea naiv, Pentru că orice sens înseamnă un lanț al cauzalităților și eu nu mai suport determinismul, am răspuns, determinismul înseamnă moarte absolută, căci leagă lucrurile unele de altele într-un șir logic al materiei, din care piere frăgezimea liberă a ființei Create, exaltarea veșniciei simțite, bucuria destăinuirii unei lumi transcendente și nu mai suport, Da, spuse Homer, înțeleg, e o mare năpastă, mai cutremurătoare decât cea a conului Manolache, Cred că așa este, i-am confirmat lui Homer, pe mine mă înspăimântă moartea lumii, nu moartea mea în speță, încât nu mai cred în preziceri, căci toate spun un singur lucru: sfârșitul a fost din început și de fapt începutul nu e decât mirajul prin care am fost făcuți să credem că am fi și că există ființă...un fulger imens tăie cerul, la lumina căruia îl văzui pe bunic trebăluind la stupii săi, Hei, bătrâne, l-a strigat Homer și el veni către noi, plutind într-un glob de lumină, în care nu era ploaie și norii nu erau substanța informă a lumii, ci se aflau plutind pe cerul albastru, De ce-i spui *bătrâne*, l-am întrebat pe Homer, Pentru că e mult mai bătrân decât mine, spuse acesta și Bunicul ajunsese lângă noi, râse, Văd frica, glăsui, asta pentru că nu știți ce se întâmplă și făcând cu mâna un semn, deschise vâlmășagul haosului și într-o insulă de neasemuit senin, cu lumină de aur, Sfântul Ilie, cu o nebridă pe umeri, urcat pe vălătucii norilor, lovi cu sulita un enorm leu de mare, înroșit în foc, care se zvârcolea, sunând asurzitor din trompă, dar Sfântul atinse cu degetul acel sunet și îl preschimbă în clinchete de clopoței și râse, Asta e, spuse Bunicul, nu e nimic înspăimântător în furtună, ci e doar Sfântul Ilie care străpunge fiarele, De aceea e atât întuneric, am spus, pentru că fiarele s-au înmulțit nemăsurat, Da, dar Sfântul Ilie are destule fulgere, râse Bunicul, iar dacă o fiară e

mai aprigă decât puterile lui, atunci vine Sfântul Gheorghe călare și o lovește cu sulita-i vătămătoare, iar calu-i arhanghel o sfârtecă sub copite, mai spuse Bunicul și se făcu nevăzut și atunci întunericul se rupse și pe cerul afund, petece albe de nori spărgeau auroral, în pânze de argint, lumina soarelui, iar marea se făcu mierie și orizontul se deschise până dincolo de puterile ochiului de-a vedea, nisipul plajei se auri și un alcion turcoaz plutea în adâncimea cerului, fără solemnitate...

Când această imagine dispăru, odată cu toți cei care îmi stăteau alături, se ivi piticul de ebonită și am văzut că făcea o pantomimă ca pentru a-mi reaminti o tragedie, avea două lacrimi desenate cu rimel sub un ochi, una sub cealaltă, pe fața-i pudrată cadaveric și încerca să-mi atragă cu tot dinadinsul atenția, cu un soi de exasperare parcă...mâinile lui subțiri ieșeau din mânecile scurte ale fracului, încât îi vedeam uneori o parte din antebrațul osos și fără păr între marginea mânecii și cea a mănușilor albe, jobenul îi umbrea fruntea și din nou se aplecă, scuturându-și brațele pe care apoi le lăsă să atârne, dar nu înțelegeam, și gambele albe i se vedeau între pantalonii scurți și jambierele albe, iar pantofii lui de lac cu pompon, de forma fierului de călcat, tropoteau, căci aveau tălpi de lemn, Nu, rotii eu capul descurajat, nu înțeleg și atunci el trase un panou, dar pe care nu era nimic scris, deși el îmi arăta tot mai insistent ceva – și încă și încă – și atunci parcă ghicii în gesturile lui câteva cifre...

(Miron Licurici în șapte zile)

1

Am format numărul și am așteptat să sune de mai multe ori, pentru că Miron la ora aceea știam că ori doarme, după ce a ieșit din tura de noapte de la Combinat, ori e în tura de dimineață - și atunci trebuia să mai aștept câteva ore bune pentru a da de el. Eram cât nu se poate de nerăbdător să-l văd. Era prietenul meu cel mai bun, dar așa cum se întâmplă, viața m-a purtat pe mine, hăt, la câteva sute de kilometri depărtare, pe când el a rămas în orașul copilăriei noastre. Nu îl mai văzusem de doi ani și cum nu ne dădeam vești, pentru că prietenia noastră era prea certă și știam, cum se întâmplă de la o vârstă, ce face și ce simte

celălalt...Dar mai sigur știu ceea ce simțeam eu: simțeam că dacă i-aș fi scris și mi-ar fi scris, asta ar fi însemnat să recunoaștem distanța care ne desparte. Pe când așa, ne puteam întâlni după un an sau doi, ca și când ne-am fi despărțit în seara precedentă. Am văzut că de-a lungul anilor, aproape reluam vocabularul nostru din copilărie de câte ori ne întâlneam. Doar în urmă cu doi ani ceva se schimbase. Ironiile pe care ni le aruncam în glumă, erau mai obosite și știam de ce: trecuserăm amândoi de cumpăna vieții, cum numește Dante vârsta de treizeci și cinci de ani, moment din care iluziile se surpă și știi cam ce te așteaptă în următorii ani, fără să te mai aștepți la vreo surpriză care să te farmece sau să te doară prea tare, dar-mi-te la una care să-ți schimbe viața. Chiar mi-a spus Miron atunci că “uite, uneori mă gândesc dacă e într-adevăr musai ca un om să se însoare...pentru că o nevastă ar mai avea grijă de mine și aș mânca și eu o mâncare caldă”. Nu discutam niciodată problema asta și nici nu l-am ironizat pe tema celibatului său, pentru că știam că sunt destui care s-o facă. Și, la urma urmei, la asta e bun un prieten, să te înțeleagă indiferent care îți sunt hotărârile și faptele, pentru că nu ți-ar deveni prieten un om pe care din câte îl cunoști, nu i-ai putea da credit pentru toate câte le-ar face în viață, ale căror măsură le știi.

Miron era cu câteva luni mai mare decât mine, dar la școală a fost dat cu un an înaintea mea, așa că a rămas pentru totdeauna “mai mare”. Era unul dintre cei mai cuminți copii și an de an premiant cu coroniță. Mi-l amintesc și acum cu diploma în mână și coronița pe cap, de la un sfârșit de an școlar, când încă nu deveniserăm prieteni. Și dacă ar fi fost să nu ajungem prieteni mai târziu, tot mi l-aș fi amintit așa. De ce, dintre sutele de elevi ai școlii, tocmai el să fie cel care să-mi rămână în memorie, într-o anumită ipostază, la un anumit moment? Nu cred că voi putea ști vreodată. Apar uneori clipe miraculoase și inexplicabile, cum a fost aceea, când s-a creat un canal de la ochiul meu spre el. Pe toți ceilalți copii i-am văzut în acea clipă ca și când ar fi fost o zi înnoirată și numai el, Miron Licurici, se afla într-o zi însorită. Poate că emana căldura unei mari mulțumiri sufletești, atât de lipsită de orgoliu, încât nu puteai să nu i te aliezi, pentru a participa la bucuria lui...Nici atunci și nici mai târziu nu am auzit vreo vorbă de ocară la adresa lui și nici nu am constatat vreo răutate îndreptată spre el. Nici măcar cu obișnuitul “tocilarule” nu îl apelau colegii, așa cum li se spune de obicei premianților, cu oarecare ciudă ce mimează disprețul sau cruzimea. Și era singurul pe

care profesorii îl aminteau, între ei – am surprins o dată o astfel de discuție -, cu satisfacție. A avut o copilărie fericită, ca și mine de altfel. Și vârstnicii îi prevesteau un viitor aparte.

Prietenii se legau, în cartierul nostru, între copiii din același an școlar, care locuiau pe aceeași stradă. Așa că aveam doi prieteni, pe Ticu și pe Dan. Mai era și Doru pe strada noastră, dar era cu un an mai mare. Am fost și cu el prieten, dar nu ca între noi, cei de aceeași clasă. Noi ne împărtășeam unul celorlalți toate cele, împărțeam ce aveam, ne certam uneori și ne împăcam, eram aproape toată vremea împreună, fie că mergeam la cinematograful, fie pe dealuri, fie la fabrica de cărămizi, în jurul căreia era un teren viran, peste care noaptea băntuiau liliiecii. Dacă ne prindea cumva înserarea în apropierea fabricii, Ticu își acoperea creștetul cu haina, pentru că tatăl său îi spusese că liliiecii au ce au cu părul oamenilor, vin și li se încălesc în el. Sau mergeam la vânatoare de gușteri de-a lungul râpei în care curgea pârâul Nigel, învățam să tragem fum în piept din țigară, spunând “hiii, caii popii-n păpușoi”, sau vorbeam despre femei, într-un mod foarte concret și plin de râvnă a ceea ce credeam că e dorința. Însă nu despre rememorarea copilăriei, ca fapt în sine, e vorba aici...Miron locuia pe altă stradă, chiar în fața școlii. Și era “mai mare”. Școala și curtea ei, cu terenul de sport, erau imense și în jur străzile adunau o mulțime de case. Copii din acest perimetru, care aveau aceeași vârstă, erau prieteni. Îmi amintesc cum l-am cunoscut pe Miron și acum, amintindu-mi, îmi dau seama că, subiectiv, am deplasat acest timp cu câțiva ani înapoi și credeam că l-am cunoscut prin clasa a doua, a treia...Unul dintre colegii mei de clasă locuia în perimetrul străzilor școlii. Într-o bună zi i-am spus, la o întrebare de-a lui, că îi arăt cum se rezolvă problemele de geometrie în spațiu și am fost pe la el. S-a legat o oarecare prietenie între mine și Pește, cum îl porecleam și prin el l-am cunoscut pe Miron. E ciudat, nu, că deși simpatia între Pește și mine s-a păstrat în timp, prietenia s-a născut între mine și Miron. Nu îmi amintesc un timp precis, dar ieșind de câteva ori cu Pește pe acele străzi, el mi-a făcut cunoștință cu Miron, ca pe un fel de recompensă. Voi doi ar trebui să vă cunoașteți, parcă așa a spus. Eram în clasa a șaptea, pentru că atunci am făcut geometria în spațiu. Și curând am început să-l frecventez zilnic pe Miron, care mai era înconjurat de o droaie de copii mai mici – fapt paradoxal pentru mentalitatea noastră de cartier. Mi-l amintesc pe Sorin cel grasuț, pentru că mai târziu, când am început să facem drumeții prin munți, venea și el cu noi. Mi-i amintesc pe toți, dar pe unii nu am știut niciodată cum îi cheamă. M-am

împrietenit doar cu Miron, încât în scurt timp mi-am părăsit chiar vechii camarazi de pe strada mea. Avea o cămăruță a lui, cu intrare separată, plină cu rafturi doldora de cărți, un pat mare, o masă, un scaun sau două. Era înghesuială mare la el. Dar până să pătrund în această tainică a lui, o vreme am stat împreună cu ceilalți copii adunați în juru-i și citeam fragmente umoristice din cărți polițiste, cum ar fi cele din *Aventurile unui detectiv particular*. Miron era cu inițiativa aceasta. Îi mai plăcea Jerome K. Jerome (câtiva ani mai târziu mi-a spus că am un umor asemănător cu al acestuia, dar mie nu îmi plăcea Jerome). Tot pe la începuturi am făcut și un schimb de cărți: i-am dat *Oul de cristal*, un volum masiv cu povestiri de Wells, contra *Douăzeci de mii de leghe sub mări* a lui Jules Verne. Eu îl iubeam pe atunci pe Jules Verne, dar înainte de cărțile acestuia, am devorat cam doi ani cărți polițiste și de aventuri, de la Sir Arthur Conan Doyle, la Dashiell Hammet și Agatha Christie, *Poștașul sună întotdeauna de două ori*, *Arcașul verde* și multe altele, din care mai îmi amintesc doar de Sherlock Holmes, de Rouletabil (dacă așa îi spunea) din *Misterul camerei galbene*, dar cel mai bine îmi amintesc romanele lui A.J. Cronin, care, paradoxal, mi-au plăcut cel mai mult. Însă bibliotecara mi l-a interzis curând pe Cronin, spunând că nu e pentru copii. Păcat, pentru că mai târziu mi-a pierit interesul pentru acest autor. Citeam aproape întreaga noapte...Și, într-o zi, Miron m-a invitat în cămăruța lui și mi-a dat testul de inteligență. Avea un caiet în care își nota coeficienții QI ai prietenilor lui. M-am aflat curând pe locul al treilea, după Miron, care era al doilea, iar primul era un băiat dintr-o familie cu numeroși copii, care a devenit mai târziu ofițer de marină și a murit într-un accident pe navă, aproape adolescent încă. Era cu un an “mai mic” decât mine...De ce erau atrași copii de Miron și de ce îi aduna în jurul lui, nu știam prea bine. A avut mereu enorm de mulți prieteni, iar eu eram prieten cu ei, pentru că erau prietenii lui Miron, dar nu a existat între noi altă legătură decât aceea dintre oamenii care se cunosc și atunci când se întâlnesc întâmplător pe stradă, schimbă câteva vorbe...Când am terminat clasa a opta, părinții mei s-au mutat din cartier, la bloc. Nu eram însă la mai mult de douăzeci de minute de casa lui Miron. Îi dădeam telefon și ne întâlneam zilnic la el. În una din zile, într-o vară, băieții erau adunați în jurul unei mese, sub bolta de viță. Jucau un joc nou, pe care Miron îl învățase dintr-o carte: bridge. Îndată ce am ajuns la el, mi-a explicat regulile, a făcut echipă cu mine și, așa cum se întâmplă cu începătorii, am primit cărți foarte bune, am licitat binișor și cum el era “mâna moartă”, am jucat jocul de levată, chiar dacă era

prima dată când o făceam. Cum cărțile noastre se îmbinau bine, am intuit ideea “șicanei” și nu a fost nici o problemă să câștig toate mâinile. Îmi amintesc că Miron, pe când era “mână moartă”, se retrăsese spre un colț al mesei, își ridicase un picior pe scaun și cu bărbia sprijinită pe genunchi, urmărea jocul și din când în când se uita la mine. În toată atitudinea lui se citea un interes aparte față de mine, era ca și când mi-ar fi dat un test, al cărui înțeles îl știa doar el. Miron a ajuns pasionat de bridge, dar eu începusem să joc șah de performanță, așa că bridge-ul nu prea m-a interesat. Când a terminat liceul, Miron a dat examen la Iași, apoi a plecat în armată, iar eu un an mai târziu am dat examen la București și am făcut armata când Miron era în anul întâi de facultate. Pe vremea aceea ne scriam destul de des și Miron era cucerit de limbajele calculatorului. Am învățat de la el, prin corespondență, FORTRAN. Îi trimiteam mici programe făcute de mine, el le rula pe calculator și îmi expedia rezultatele...Mai târziu, când mă aflam la facultate, în ultima lună a celui de al doilea an universitar, trebuia să fac practică de specialitate la Huși. Trebuia să schimb câteva personale. Pe bilet casierița scrisese neglijent cu pixul HUȘI...Dar după o vreme de mers, cu ultima legătură, am văzut un cartier cam mare și trenul a ajuns la Iași. Acel HUȘI scris cu pixul, putea fi luat și drept IAȘI, așa încât controlorul nu a sesizat că am luat trenul în direcția opusă. Nici nu m-am gândit să-mi continui călătoria spre destinație, ci am devenit nerăbdător să-l văd pe Miron. Îi știam adresa din *Tudor*, unde se aflau căminele studentești. Am ajuns cu ușurință la el și am rămas câteva zile. Era prins într-o partidă de bridge competițional, pe echipe, ce se juca în două camere. În zilele acelea am tot jucat bridge. Se duceau și se tot aduceau cărțile împărțite, ca să joace fiecare masă cu ele. Miron mi-a făcut rost și de câteva bonuri la cantină. Nu se mai interesa de învățătură, așa cum o făcuse în școală și liceu. Dar, bineînțeles, se descurca ușor...În vacanțe, ne întâlneam zilnic...Apoi am absolvit fiecare, iar Miron a găsit loc în orașul nostru, la un Combinat chimic, pe care îl numea “institutul pentru cercetarea tainelor universului”, iar eu am ajuns dincolo de munți, într-un orașel dintr-o depresiune intramontană, în Transilvania. Ajungeam rar pe acasă, așa că mă întâlneam rar cu el. Eu mă însurasem de mult, aveam și un copil...Când am trecut o dată în vizită, el primise o garsonieră, în cealaltă parte a orașului față de cartierul nostru. Nu îmi amintesc ceva anume despre noi din perioada aceea. Îmi amintesc însă de perioada de după mutarea mea în Dobrogea, unde am ajuns chiar în anul al cărui sfârșit avea să fie

revoluția din decembrie. Începând de atunci, am reușit să-mi vizitez aproape în fiecare an părinții, așa că îl vedeam mai des pe Miron. Își mobilase sumar garsoniera și pasiunea lui erau acum calculatoarele HC. "HC-urile sunt copii mei", îmi spunea. Avea trei sute de casete cu jocuri. "Inițial credeam că voi avea mii", mi-a spus. Și visa un PC. De câte ori l-am vizitat în acești ani, se perindau pe la el zeci de oameni, cu vârste între cincisprezece și șaiszeci de ani (toți tineri, căci acesta era numitorul lor comun). Când mergeam la el, porneam dimineața și stăteam până seara târziu. Uneori se întâmpla ca în prima săptămână pe care mi-o petreceam în oraș, el să fie în tura de noapte. Atunci, după ce ajungeam la el, dormea câteva ore epuizat, chircit în patul său scurt. Pe dulapuri erau vrafuri de cărți, ca și pe jos, sau la căpătâiul dormezii. Avea suporturi pline de casete audio cu jocuri, răspândite prin toată odaia. Pe masă erau televizorul, calculatorul, scrumiera plină mereu și componente electronice, care se revărsau și alături de masă. Încercase în '90 să se lanseze oarecum în afaceri, adică vroia să deschidă cu un asociat o sală de jocuri pe calculator, ceea ce m-a mirat, pentru că în privința aptitudinilor practice îmi semăna: îi lipseau cu desăvârșire. Însă de aici s-a ales cu unele cunoștințe de electronică și o vreme a depanat televizoare, mai mult pe la amici, la un pahar. Umblând după calculatoare, și-a făcut cunoscuți la o fabrică de piese electronice în București și o vreme s-a ocupat cu vânzarea pieselor cumpărate *la negru*. Nu știu prea multe despre afacerile lui, pentru că nu m-au interesat și nu le-am luat în serios, mai ales că avea un salariu cu mult mai mare ca al meu, care eram sigur că îi ajunge fără probleme, cum nu avea de întreținut o familie. Fratele lui făcuse o afacere bună cu un butic, unde vindea produse alimentare și mai ales vin, dar nu cred că Miron s-a apucat de afaceri ca să dovedească faptul că e un bun afacerist și, sper, nu a simțit ca pe un eșec nereușita lui în acest sens...Dar, în orice caz, marea surpriză a anului '90 nu a fost aceasta. De fapt nici eu nu am considerat-o ca pe o surpriză, însă el mi-a comunicat-o ca și când așa ar fi trebuit să fie, pentru că astfel au considerat-o toți prietenii lui vechi, pe care îi vedea rar. (Pește era plecat de câțiva ani în Israel și venea doar din când în când în România). De fapt, prima "surpriză" cred că a fost prin '86, când Miron mi-a spus: "O să rămâi paf, ca toți ceilalți: m-am apucat de fumat!". Cum persoana sa era asociată cuminenției însăși, probabil că mai toți prietenii lui au rămas perplecși când au aflat. Cred că pentru fiecare dintre ei Miron reprezenta ceva de care oamenii au nevoie în lumea noastră: să vadă un om bun, cuminte și pur, pe care să îl poată

iubi, fără ca el să ceară vreun lucru în schimb, un om care nu trezește invidii în nimeni, care are mereu ceva de oferit. Un astfel de om, mereu neschimbat, e imaginea enorm mărită a părții bune din noi. O vedeam toți în Miron – și nu mulți au șansa să cunoască o astfel de persoană. Eu am ignorat surpriza, pur și simplu pentru că fumatul nu degrada în nici un fel, pentru mine, acea esență a lui, de a rămâne același om pe care îl îndrăgești și despre care să simți că e partea ta bună. Exact din aceleași motive nu am fost surprins în '90, când mi-a spus că se apucase și de băut – și că fumează două pachete de *Carpați* și bea două sticle de albitură (vodka) pe zi...Ceea ce știu sigur e că nu anturajul l-a făcut pe Miron să bea și să fumeze, pentru că nimeni nu i-ar fi pretins așa ceva tocmai lui. Din contra, cred că toți apropiații săi au încercat să-l "îndrepte". Ceea ce înseamnă că a făcut-o dintr-o nevoie interioară – și aceasta nu apare decât ca urmare a unei nemulțumiri, a unei deziluzii, venite din sentimentul că în viața ta s-a produs un eșec. Care să-l fi considerat Miron că a fost al său – nu mi-a vorbit niciodată despre el. A spus o dată, în treacăt, că în comunism oamenii nu se pot realiza. Poate neîntemeierea unui cămin – și aici aburește o taină, ce arată cât de puțin îl cunosc și cât de puțin știe un om despre el însuși ce reprezintă. Pentru mine și pentru mulți alții încă el este *Prietenul* și asta e de ajuns pentru a justifica o viață. Însă Miron poate considera că altfel trebuie să arate viața lui privată – și neobținând-o, poate să fi resimțit o mare nemulțumire și, cine știe cât și în ce fel s-a învinovățit pentru acest fapt. Trebuie că și-a pus în cârcă și un alt eșec, cel al promisiunii pe care o făcuse când era școlar: aceea de a fi, să zicem, un mare savant. Însă eu am crezut mereu că e fericit cu prietenii săi și că aceasta trebuie să fie viața lui...Când dormea, dimineață, după tură și mă aflam la el, jucam un joc pe calculator, așteptând să se trezească. Uneori îmi întorceam ochii de la ecran și îl vedeam dormind chinuit, somnul unui om epuizat de serviciul de peste noapte, chircit și mic cum era, în așternuturile strânse sub el, în patul acela atât de scurt, încât parcă era al unui copil...Cum am ajuns la bănuiala că se învinovățea, prin toate cele pe care și le considera eșecurile sale, pentru practica solitară adolescentină, care în conștiința lui sfioasă, trebuie să fi căpătat proporții apocaliptice? S-a întâmplat tocmai printr-o relatare a lui Miron, care mi-a povestit ceva ce îi spusese Pește, de unde am dedus că acesta așa crede. Iar Pește, îmi închipuiam eu, îl cunoaște pe Miron mai bine decât mine, pentru că erau prieteni mai vechi. Nu știu însă dacă Pește gândea așa, nici dacă i-a dat lui Miron de înțeles așa ceva. Se poate ca totul să nu fi

fost decât rodul unei serii de asociații greșite, pe care le-am făcut eu. Din păcate, față de oameni în general și față de cei apropiați în special, refuzăm să le acceptăm taina propriului fel de a fi și vulgarizăm misterul lor, dându-i o dezlegare biologică. În plus, lui Miron îi apăruseră pe față câteva pete de albinos: pe frunte, cuprinzându-i și o parte dintr-o sprânceană, care se albise, pe o parte de obraz și nas. Dar oricum ar fi fost, rămânea el însuși, același, ba chiar am observat că orice defect fizic al lui Miron îi făcea pe ceilalți să țină și mai mult la el, pentru că parcă orice mutilare, îl consacra numai și numai pentru ei, era garanția că Miron rămâne veșnic același, că nu-și va trăda condiția de prieten, la care, cel ce vrea să evadeze de acasă, poate descinde oricând. Să trădeze pentru o nevastă, să zicem. Există uneori multă cruzime în oameni, pentru a-și apropia ceea ce le e drag.

Din ce alte motive mai este bun un prieten? Lui îi poți împărtăși tot ce ai adunat bun în timpul în care nu v-ați întâlnit. Eu aveam în minte, în ziua aceea în care l-am sunat, să fac un “apel la memorie”, să-i spun, când aveam să ajung la el: aici zace wubbul? Și speram să-și amintească povestirea lui Phillip K. Dicke, în care wubbul era o ființă rațională, căreia îi plăcea să istorisească mituri, dar care avea aspect de porc, astfel că echipajul navei pe care călătorea l-a mâncat (căpitanul cu vădită plăcere). Era o poveste care îl distrase enorm pe Miron, îmi aduc perfect aminte. Dar acum doream o aluzie la timpurile pe care le trăiam, la condiția noastră în aceste timpuri ale schimbărilor de identitate și o ironie la adresa noastră înșine. Cum ironia e o creație pur spirituală, nu se poate naște decât între oamenii care se cunosc bine și care s-au împărtășit din valori culturale similare. Aproape întotdeauna, primul moment al întâlnirilor noastre, a stat sub semnul unei ironii, care avea darul să ne apropie instantaneu. O întâmpinare sentimental-duioasă, ar fi arătat cu certitudine, că ne-am distanțat unul de altul iremediabil, că nu mai vorbim aceeași limbă. Dar mai ales doream să-i spun despre cartea pe care o publicasem, pe care anume nu i-am trimis-o, ca să-i pot spune de ea prin viu grai și să-i arăt prima cronică, elogioasă...Am sunat prelung și mi-a răspuns o voce necunoscută, aproape de copil, dar putea fi și a unei femei tinere. “Iată că inevitabilul s-a produs: s-a însurat Miron”, m-am gândit. Ar fi, într-adevăr, de data aceasta o mare surpriză, de care mă puteam bucura, mai ales că aveam să cunosc o persoană care îi va fi lui Miron cel mai bun prieten ani mulți de aici înainte, soția lui – și merită să cunoști un asemenea om. “Cu Mironică”, am cerut eu. “De unde sunați?”, a întrebat vocea, care îmi păru

obosită, sau ca a unui om trezit din somn. “Din oraș”, am răspuns. “Dar Miron a murit”, a spus vocea.

2

Din momentul în care am aflat despre moartea lui Miron, mi-am dat seama că e o minciună acea afirmație, aproape iresponsabilă, că totul există pentru a intra într-o carte. Nu, în cărți nu intră decât umbrele, umbre ale minții noastre, ce nu vorbesc decât despre o parte a ceea ce crede că e cel care scrie și nu vorbesc nimic despre alții...Iar dacă presupunem că nu la cartea de literatură se referea afirmația, ci la cartea nesfârșitului cosmic, în care se mișcă spiritul nostru...ei, idea e discreditată de civilizația noastră: ne-a învățat că dispărem definitiv din lumea materială, singura care este și...în consecință, nu suntem decât pulbere. Așa că dispărem din spirit, care nu e decât o închipuire – conștiință miraculoasă a veșniciei, pe care o purtăm în noi dintr-o eroare. Miron a dispărut definitiv, așadar, pentru toate epocile trecute și cele care vor urma. În curând va fi să dispară și memoria lui, care se păstrează în mine, în fratele său, pentru că în curând și noi vom pieri. Și nu am început să scriu o carte despre Miron pentru a încerca să-i păstrez memoria, fapt care nu contează, ci pur și simplu pentru că am simțit că e o datorie. O datorie către prietenul meu, sau nu știu...dacă nu m-aș gândi intens la el, scriind, astfel încât să îl fac să fie încă lângă mine...O datorie față de oameni, care mor. Și o datorie față de viață, pentru că trecem prea ușor pe lângă moarte – acest monolit. Și trecem ușor pe lângă moarte, pentru că trecem prea ușor pe lângă oamenii de alături de noi, fără a ști măcar să-i cunoaștem. Despre asta aș fi vrut să fie cartea închinată lui Miron Licurici, dar cum, o resimt cu durere, nu l-am cunoscut îndeajuns, nu voi putea aduna în ea decât gânduri despre viață...Pe Miron l-am cunoscut totuși destul de bine – și se va înțelege cât, de câte ori voi vorbi despre ce e un prieten...Spuneam, mai demult, că e totuna dacă mori peste un ceas, sau peste douăzeci de ani, dacă tot e să mori. Dar acum știu că la timpul vieții noastre, fiecare secundă contează, pentru că e vorba de un timp subiectiv, un timp trăit de fiecare și aici durata are un sens, nu e un raport anonim între efemer și etern. E tot ce contează. Timpul, cu fiecare secundă trăită...Era cu totul altceva ca Miron să nu fi murit cu cinci zile înainte de a fi ajuns eu în oraș – și să fi apucat să vorbesc câteva minute cu el, să ne spunem câteva cuvinte. Abia când mi-

am dat seama că nu îi voi mai vorbi niciodată, am înțeles că bună parte a revenirilor mele aici, în oraș, i se datorau lui și că el era o parte din mine...Iar când număr foile scrise care s-au adunat despre el, îl simt între degetele mele, în mintea mea: e aici. Deși aproape nimic din ce a fost Miron nu poate intra, pentru a fi el, în ceea ce am scris. Și spun aproape, deoarece rămâne numele lui, care atâta vreme cât voi trăi și îl voi rosti, va fi pentru mine el însuși: Miron. Dar nici acest el însuși nu e cel care a fost, ci doar ceea ce am cunoscut eu din el, o umbră a minții mele, aruncată de forma clădită a măsurii în care eu am înțeles viața. În timp ce adevăratul Miron a fost cu totul altul, alcătuit din tot ce au atins degetele lui, din ce au văzut ochii lui, din ce a gustat limba lui și au mestecat dinții lui, din ce a iubit sufletul lui, din ce a gândit mintea lui, din bolile pe care le-a avut și pe care le-a suferit trupul lui, din locurile pe care picioarele lui le-au umblat, din tot ce a crezut despre toate acestea, din dragostea cu care l-a iubit mama lui...Și îmi dau seama că nu îl cunosc decât din rarele clipe când am fost împreună și când din vorbele, gesturile și atitudinile lui, i-am făcut un portret pe ghicite, imagine care sălășluia în mine în zilele, în lunile, în anii când nu îl mai vedeam, eu într-un colț de țară, el în altul, portret pentru o inducție din care să deduc, ce ar face Miron în cutare moment, cum s-ar purta în situația cutare, un portret care să semene întregului, dar îmi dau seama cât e de falsă această cunoaștere, pentru că esența prietenului meu cel mai bun, viața lui interioară de fiecare clipă, mi-a scăpat – și ea e o taină pentru toți și numai lui îi era cunoscută. Care îi erau adevăratele dorințe? Care frustrările, care nereușitele? Care triumfurile? Ce jubilații și ce disperări l-au încercat? Nu știu măcar dacă vreodată i-am lipsit – dar știu că mie mi-a lipsit întotdeauna când a fost departe, dar m-a consolată întotdeauna faptul că există. Iar acum, o voce necunoscută, aproape de copil, mi-a spus că Miron a murit sâmbătă. Și în acea clipă l-am văzut pe Miron așa: mort, și pentru că era prietenul meu cel mai bun, era aproape eu însumi, nu mi-am putut închipui că această schimbare radicală și veșnică a stării lui, când a trecut de la viață la moarte, s-a produs în mod pașnic (o, cum ar fi putut), ci că Moartea i-a intrat pe dinăuntru și i-a întins anumite părți ale trupului, căutând așa să i-l rupă, împingând în sus și în jos, din zona diafragmei, fapt căruia el nu i s-a putut împotrivi, decât numai a putu să observe acele schimbări, urlând de neputință, încât eu l-am văzut, în acea clipă în care am aflat, mort, cu trupul mult lungit față de cum îl știam în viață, iar craniul, fruntea cu arcade mari ca două streșini, nasul proeminent, gura, ochii – toate

acestea erau cu mult mărite, un corp și un cap urieșești. Moartea nu îl putea duce altfel dincolo, fără o bătlăie crâncenă și sfâșietoare, dusă în el, și în care nu avea cum să se apere. Și apoi am înțeles ce înseamnă moartea și că Miron, el, era o parte din mine, care acum a murit și nu voi mai fi vreodată nici eu cel ce am fost.

3

În 1997, la 31 august, prințesa inimilor, Lady Diana, a murit. Paparazzi au hăituit-o ani în șir, pentru devoratorii vieților intime...Miliarde de oameni asudă pentru a-și cumpăra senzațiile tari, căci prin propriul lor trup și propria lor minte nu mai pot trăi firesc.

În 20 aprilie 1937 este bombardată Guernica y Luno.

1945: bomba atomică explodează deasupra Hiroșimei.

Din mileniul I î.e.n. încep masacrele în masă. Asurbanipal scoate cu mâinile lui ochii a 12.000 de oameni: o plăcere ce îl recompensa pe rege pentru eforturile campaniei militare.

Timur Lenk, Șchiopul. Ucide ca tigrul, din instinct criminal. La Ispahan, cere soldaților săi 70.000 de capete de locuitori ai orașului. Se naște un abominabil comerț: oștenii care simțeau oroare față de crima gratuită, vor cumpăra capete de om, ca să le prezinte învingătorului. La Delhi, armata sa masacrează timp de trei zile populația orașului. În Pendjab ordonă să fie strangulați cei 100.000 de prizonieri. Pe armenii care apără eroic Sivasul, îi îngroapă de vii, în morminte anume concepute și construite cu migală, pentru ca moartea să le fie lentă și chinuitoare. La Bhatnir, face deosebirea între hinduși și musulmani: pe primii îi arde de vii, pe ceilalți, căci era de aceeași credință cu el, *doar* îi sugrumă.

La Dresda (13-14 februarie 1945) mor sub bombardamente 135.000 de oameni.

E greu să vezi cu ochii minții ultimele clipe ale fiecărui om ucis. Vedem doar niște cifre.

Naziștii fac crima științific organizată: lagărele morții.

După ultimele statistici, comunismul face peste 100.000.000 de victime. La Katyn, Stalin ucide toți ofițerii polonezi prizonieri. Sunt executați cu un glonte în ceafă, apoi aruncați într-o groapă comună. În Siberia mor milioane de oameni. În Cambogia, Pol Pot taie urechile condamnaților săi și îi pune să și le mănânce, înainte de a-i ucide. Sau obligă familiile acestora să le devoreze un picior sau un braț, cât mai sunt încă vii.

Vor fi uitate lagărele naziste? Tineri evrei din școlile militare, în 1996, aflați în drum spre Dachau, joacă în autocar cărți și se cinstesc cu vin. Când ultimii martori ai genocidului vor pieri și nu vor mai putea da mărturie despre ei înșiși, va mai fi pentru cineva palpabil holocaustul, ori el se va preschimba într-o cifră?

Va fi uitată Lady Diana, va fi uitată Guernica. Va rămâne însă Hiroșima, pentru că ea nu mai e o problemă de moarte, ci una de conștiință. Pe morți îi uităm, masacrele la fel, pentru că moartea e irepresibilă și ne turmentăm mintea, pentru a o revoca prin abulie. Dar când săgețile ei se împlântă în conștiința noastră, răbind-o, așa cum se rănește carnea trupului pentru a ne face muribunzi, imaginile spaimei se imprimă pentru totdeauna în noi. Hiroșima devine o spaimă mereu prezentă, ne identificăm ei, căci nu mai stau *eu* și moartea față în față, ci *noi* și moartea.

Între fiecare aceste sute de miliarde de morți, a existat pentru unii o Lady Diana, pentru alții un fiu, un soț, un tată, o iubită, un prieten, Miron Licurici. Și cu acest cântar ar trebui să cântărim moartea. Cifrele, astronomice chiar, sunt parcă asemenea firelor dintr-un pumn de nisip. În cei uciși a fost spaima sau curajul, în cei rămași o inimaginabilă durere...Iar cartea începe să se nască abia atunci când durerea slăbește. Cartea mea pentru Miron Licurici aș vrea să nu fie o carte.

În aceeași zi cu Lady Diana a murit și Miron. Nu s-a scris în ziare despre el, decât, poate, un necrolog. Dar Miron nu este pentru mine o problemă de moarte, ci una de conștiință.

Miron a avut o criză și a făcut stop cardiac. În aceeași zi în care o voce subțire și pierită, aproape de copil, mi-a spus că Miron e mort, văzusem pe *Discovery* cum o fată care suferise un colaps, a fost ajutată ore întregi pentru resuscitare. O echipă mobilă a venit cu aparate medicale acolo unde ea căzuse. Neîntrerupt, mai multe ore, i s-a făcut masaj cardiac, i s-au făcut injecții, i s-a dat oxigen. Miron a avut ghinionul să trăiască în Europa de Est, postcomunistă. Moartea lui de câteva clipe, a devenit astfel definitivă.

5

Într-o zi îți dai seama că știi lumea pe de rost și atunci mintea suferă pentru că nu mai are ce cunoaște și nu mai are de ce se uimi. Inima și sufletul suferă, căci nu mai au cu se ferma. E cu atât mai dureroasă pentru mine lupta aceea scurtă pe care a dus-o Miron cu Moartea...Au dreptate cei care spun despre cosmos că s-a născut o dată cu ei și o dată cu ei va muri. Ca realitate concretă, secolul nostru afirmă despre cosmos că *este* (și probabil e adevărat). Însă el nu există pentru noi decât din momentul în care devenim conștienți de existența lui și atâta timp cât suntem conștienți de existența lui. Și atunci pentru om, pentru fiecare om în parte, cosmosul e o creație a spiritului său. Cosmosul e o creație spirituală... La un moment dat însă, îți dai seama că știi cosmosul pe de rost, deoarece ai pierdut cosmosul subiectiv, pentru cel obiectiv, științific cunoscut. Și așa ajungi la capătul lumii – simți finalitatea fără sens. Astfel ne-am pierdut Mama, astfel pierdem credința în eternitatea fiecăruia dintre noi. Cosmosul fizic, cunoscut pragmatic, în care am ajuns să existăm, ne este străin. Nu ne-am născut dintr-un plan al său, legile lui nu duc spiritual la apariția noastră, ci doar material – și ca simple accidente, suntem muritori. Când a murit Miron, mi-am dat seama că viața noastră și conștiința noastră nu au nici un sens. Cosmosul concret nu e interesat de ele și ele, astăzi, nu mai pot schimba nimic din ordinea lui, pentru a o face umană, căci am devenit neputincioși...Văd bariera, precisă și clară, ca într-un orizont limpede din lungul unui râu de munte, înaintea mea. O văd perfect, ca printr-un cleștar. O văd și încet merg spre ea. Voi trece. Dar până atunci, îi voi striga civilizației noastre că minte: când voi trece, nu va fi să dispar pentru eternitate. Ci doar mă voi afla *dincolo*, unde se află și Miron Licurici...Moartea e viciul suprem al civilizației noastre.

6

Când am început să scriu în caiet, rememorând întâlnirile cu Miron, ce nu avea să mai fie aici, mi-am notat că știam motivul pentru care nu ne-am scris niciodată, de la o vârstă: simțeam că dacă i-aș fi scris și mi-ar fi scris, asta ar fi însemnat să recunoaștem distanța care ne desparte. Da, este perfect adevărat acest sentiment și astăzi știu de ce: ca și cosmosul, prietenia e o creație spirituală. După ce s-a născut și a crescut, hrănește spiritul nostru, care o dezvoltă dincolo de limitele timpului și ale spațiului, o desprinde de obiectul ei imediat, făcând-o un “lucru în sine”, astfel eternizând-o.

7

De ce moartea a devenit atât de posesivă, de prezentă și irepresibilă în civilizația noastră? Știm, știm de ce cunoașterea ei e atât de dureroasă pentru noi: nu ne mai putem salva din fața ei. Spiritul nostru nu mai secretă mântuiri...Spiritul își trage sevele dintr-o cunoaștere indefinită. În tot ce cunoaștem cantitativ, spiritul moare. În vremurile vechi, cunoșteam cosmosul indefinit, așa cum ne cunoaștem prietenii. Dar noi am dobândit cunoașterea pragmatică și cosmosul concret îl înlocuiește în noi pe cel spiritual. Pentru că înainte de a-l cunoaște științific, cu câtă materie are în el, câte stele, ce soi de galaxii îl compun, înainte de a avea o imagine cantitativă a lui, cosmosul, atât cât îl vedeam cu ochiul, era suportul metafizic pentru spiritul nostru. Noi îl cream. Și tot așa, lumi întregi ale spiritului au murit în secolul nostru. Am ajuns chiar, la o cunoaștere cantitativă a morții. În jur: cosmosul, societatea, istoria, omul, viața – nu mai sunt decât simple mașinării. Astfel moartea, existența ei, a devenit blestem. Cea mai mare osândă pentru omul unei civilizații care nu crede în sufletul nemuritor și mântuire, este de a ști că există moartea.

M-am întrebat, după ce a murit Miron, de ce trăim tot mai intens și mai chinuitor sentimentul secătuirii lumii? Nu, nu e pentru că ar fi “murit” Dumnezeu, căci Dumnezeu e aici și oricând putem merge spre el, putem oricând deschide ușa unei biserici. Spiritul a murit: amestec de credință, uimire și iubire...

Știau ei plugarii, ciobanii, olarii din vechiul nostru sat ceva, ce noi nu mai știm și de aceea țineau la rostul lor. Știau de iele, de Steaua logosteaua, de Logodna proștilor, de Ramura Verde din Armindenii, de Ovidenia, de Seara Însurășitului, de Stelele Ciobanului, de

Turta Arietilor, de Săcăluș, de Raru, de Rafinea, Călușari, cu Mutul Călușului, de Mulsul Măsurii, de Muma Ploii, de Moș Alexă, de Legatul Fiarelor, de Îngropatul lui Moș Vasile, de Înmormântarea Caloianului, de Dragobete, de Dodoloaie, de Cârceie, de Cântători, de Cârstovul Viilor, de Cârneleagă, de Alimori, de Alexe Crudul, de aruncarea în țol, de Chiric Șchiopul, de Odolean, Cârstineasă, Avrămeasă, de Marțea Vaselor și de multe altele știau ei, de ale credinței și poveștilor. Știau că moartea e o nuntă cosmică. Dar pentru noi Moașa Visului (ca să inventez și eu un nume pentru ceva de care am avea nevoie, deoarece nu mai există credință și povești), a murit și nu avem în minte decât numai ceea ce vedem: mașini cu motorul de atâția și atâția cai putere; blocuri de sticlă și ciment de atâtea și atâtea etaje; șosele de asfalt de atâtea și atâtea benzi; stele la atâtea șchioape de ochi, în care arde atâta și atâta hidrogen; soarele care dă atâta și atâta energie. Pe vremuri, când Luna era mâncată de Vârcolac și oamenii o ajutau să-l învingă, aveau putere să învingă și moartea.

Tânăra noastră civilizație e bătrână. Ea s-a născut din clipa în care spiritul nostru nu a mai putut să învingă moartea. Dar nu vârsta civilizației contează, ci faptul că inima îi e bătrână, cum spune Poetul. Inima ei e bolnavă și agonizează, așa cum agoniza inima lui Miron înainte de a se opri definitiv.

Prietenul și arta se întâlnesc, poate în ultima mărturie pe care-o mai poate da lumea noastră despre ce înseamnă prietenia și spiritul – căci viitorul se străvede, e cel al artei existenței ca realitate virtuală, timp al schimbării de identitate, după care nici o valoare de azi nu va mai avea înțeles. Și va dispărea cartea mea, dar va dispărea o dată cu Shakespeare, cu Homer, cu Vergiliu și Dante – mărunță sclavă în mausoleul regilor ei morți.

Da, voi scrie despre Miron, căci omul e o ființă în atingere personală cu materia și viața și care preschimbă palpabilul în spiritual. E atât de legat de fiecare clipă și totuși o transcende cu atâta forță, grație spiritului său care creează și a curgerii timpului! Da, căci dacă timpul s-ar opri, nu ar mai fi posibilă transcenderea clipei, prin transmutarea ei în *viață*, iar dacă spiritul nu ar mai exista, s-ar întinde peste tot ce există spuza neantului.

Dar cum să știi felul în care le-a trăit Miron Licurici pe toate acestea? Decât numai crezând ce am spus: prietenul meu e o parte din mine și atingerea mea cu materia, cu timpul, cu viața, e și atingerea lui.

IV

Așteptam să apară managerul, pentru că de acum începusem să presimt momentul apariției lui, știam că sunt aproape de alt capăt de drum, dar el nu veni și mă neliniștii o clipă, dar, mi-am spus mai apoi, apariția lui nu e atât de importantă, e doar o obișnuință de-a mea și poate că altora managerul nu li se arată deloc. Iar, la urma-urmei, e mai bine că nu a venit, căci mereu îmi dădea impresia că își râde de mine, încât mă bucurai chiar că nu este, mai cu seamă că îl îndrăgisem pe Homer și aș fi vrut să îl văd pipăind cu bastonul înainte-i pământul și așteptam cu oarecare nerăbdare apariția lui, dar el nu venea. Și atunci, înțelesei că e doar o minciună bucuria-mi că managerul nu apare, pentru că lipsa lui mă neliniștea, atât de mult, încât nici măcar nu puteam să mă concentrez și-mi simțeam în viscere înfrigurarea și în cuta încordată a frunții și în rădăcinile firelor de păr, care mă furnicau și în respirația mea agitată, de care nu fusesem conștient până atunci și cu cât căutam să mă stăpânesc, semnele nervozității mele alarmante creșteau, mi-am strigat în gând personajul, Miron Licurici! Și o clipă parcă se închegă din văzduh, așezat la un imens birou de jude, înveșmântat în purpură și cu o roză la rever, dar imaginea pulsă de câteva ori și dispăru, încât rămasei singur definitiv, așa credeam, dar tocmai atunci se ivi țiganul Ghiocel, plutea la trei palme deasupra pământului și-un cârd de prepelițe lărmuind, îi acopereau ca niște viermi albi fața și îi ciuguleau din găvane ochii orbi alburii, curși pe obraji ca un aspic prost închegat, Văd, văd!, striga Ghiocel, dar după ce trecu, spațiul cuprins în orizontul vederii mele rămase pustiu, însă nu ca un deșert, cu piramidele-i de aur, ci un pustiu aburos, gol - și întrucât nu mai suportam singurătatea din care nu mai puteam ieși, am pornit să hălăduiesc prin acel pustiu de cearceafuri spălate, scrobite, pisate și împrăștiate în aer. Am rătăcit mult timp și mă simțeam asemeni celor scârbiți de diavol și de dumnezeu, cei mai pedepsiți dintre oameni, bolnavi în insomnia cărora luciditatea se epuizează în comă, căci finalitatea pentru ei nu e decât torpoare a unui trup deșertat de speranțe și îmbăiat de urât, un trup ca un tren și cu duhoare de tren, care călătorește prin bezna înșelăciunii, dar tocmai atunci apăru un castel ca un cub de faianță, m-am strecurat printr-o deschizătură a lui ce aducea a ușă și mă aflai într-un closet de o curățenie exemplară, un closet cu oglinzi largi și pe ușa deschisă a unei cabine, îl văzui pe Boeriu din spate, convulsionat asupra unei

alveole în care voma, iar în hol, peste o chiuvetă lucioasă, stătea aplecat managerul, dezbrăcat până la brâu și săpunit la subțiori, fredona încetișor, iar hainele lui erau frumos rânduite alături și peste ele stăteau desfăcuți ochelarii cu lentile groase cât două lunete. Mă uimi trupul lui costeliv, de cal bătrân, își udă pieptul, fața, pe care nu i-o vedeam, înviorându-se, trase un ștergar de pe suport și își frecă tot corpul, cu o satisfacție vie, apoi își puse ochelarii, își îmbrăcă maieul, cămașa, iar când ridică haina, am văzut sub ea o diademă, aură abia pâlpâitoare, pe care așezând-o pe cap, o făcu să dispară cu desăvârșire. Când se întoarse spre mine, îi văzui barba enormă, albă, din fuioare ce-i scăldau labele picioarelor desculțe și i se încolăceau pe glezne și pe gambele subțiri ca două bețe, ieșite din cracii nădragilor suflecați. A, Liviu Levant, spuse când dădu cu ochii de mine, te-am uitat, dar îți voi vinde un pont, pentru că eu nu mai am nici o putere în lumea aceasta, ca să te fericesc, du-te la Sfânta Miercuri și ea îți va spune ce să faci, apoi își trase papionul peste cap, fixă elasticul sub gulerul cămășii, se privi atent în oglindă, își dădu două palme ca să-și învioneze obrajii scofâlciți și plecă în pas de panțarolă, pocnind din degete.

M-am surprins urlând în fața predestinării sfârșite a lumii, a somptuoasei odăi artificiale în care mă aflam, a tenacității zidurilor și imensa mea scârbă se adună în repulsie, căci aș fi chemat infinitul și veșnicul, singurele rădăcini ale vieții, dar mă încerca spaima că ele vor veni, fără a fi altceva decât iluzii. Urletul îmi descătușă larg fălcile, pe care nu le mai puteam închide din cauza sunetului ce ieșea ca un uragan viu din mine, un urlet vântos, care sfâșie pânzele și învârtejă în trombe de taifun tăiței albelor cearceafuri, atomii lor de inexistență, spulberându-le: și atunci, ce rămâne în loc? mă întrebai și cum ochii, obișnuți până atunci cu amăgirea și iluzia, nu erau apti să vadă noua realitate ce se descoperise prin vânturarea plăsmuirii pe care o crezusem a fi adevărată, înainte de a vedea, *am simțit*, știu eu, cu al zecelea dintre simțuri, am simțit că tot ce crezusem că văd era doar calchierea unei lumi bolnave, clădite pe sâmburele amoral al gândirii, de care nu mă puteam recunoaște vinovat, căci toate cerurile, până la al șaptelea cer, au fost, când m-am născut, în mine și nu eu le-am nesocotit și le-am frânt, ci însăși o alcătuire nefastă, a cui? care mi-a îmbolnăvit reveria, mi-a acrit visele - și abia în clipa aceea urletul căpătă consistența cuvintelor adunate într-o incantație: NU SUNT PĂCĂTOS, strigai, eu nu port păcatul lui Adam, aceasta e o

minciună omenească și nu port stigmatele lui Oedip, nu există neant, ci doar boală de neființă...da, o minciună, de care singuri suntem vinovați și nu cer nimănui să-mi spele păcatele, pe care nu le am, cu sânge de om născut din duh, căci pentru a ne mântui acest sânge, ne apostaziarăm, iar culpabilizarea ne-a devenit lege. Dumnezeu în care am crezut a fost doar o minciună, idol venit din infamia spaimelor, încât nelegiuirea nu a fost a noastră și nu a fost a nimănui până la urmă, decât, poate, dacă e un păcat pe care să-l accept, acela e voința de a construi Babilonul, căci atunci ne-a împleticit Divinul limbile și aceasta este *Căderea*, a vorbi fiecare limba lui...atunci trupul nostru frumos se împuti și degeneră în nații, după acea infamie infinită ca moartea, a cărei urmare e maledicția, căci, neghiobi ce suntem, construim, încă bolnavi de vechiul dor primordial, o ruină, Babelul ratat, pe care Dumnezeu îl surpră, ca să ne arate că El nu stă în Cer, ci se află aici – și aceasta este lumea noastră, epopee a epuizării pe orizontală. Da, înțelesesem, când acel urlet s-a schimbat în cuvânt, că însăși Minciuna, castel de artificii al gândirii, ce ne-a înlocuit ființa și în care trăim, se poate doborî uimitor de ușor, căci doar o clipă de revoltă și înlătură falsa luciditate a finitudinii, arătându-ne că în sânge stau rădăcinile a toată viața, că în fiecare din noi stă viața și atunci pânzele albe sunt numai scorniri, căci sub ele realitatea mustește de seve, ce umplu orice mărunț lucrușor, ca însăși esența acestuia...

Timpul real, cel al fecundității infinite, pe acesta nu l-am mai putut trăi, fiind corupt de Minciună. Abia un strigăt transformat în cuvânt, demistifică maladia și din clipa aceea zeii pot ieși din captivitate, din micile goluri ale pământului afânat la rădăcina ierbii, de lângă bulbii lalelelor, de lângă crăcuroasele rădăcini ale stejarilor...Și s-au născut zei, miracolele au putut reîncepe și viscerele imaginarului s-au curățat de bălegar, rărunchii viselor și-au expulzat ureea, iar cerul și-a putut regăsi maiestatea, încât am vrut să mă simt plin de erudiția firii. Dar am înțeles apoi că mă gândesc la un imposibil pe care vreau să-l cuceresc, căci o dată cu inocența pierdută, înainte de care mistica e natura sufletului omenesc, voi fi nevoit să extrag, ca un chirurg al inimii, fiecare zeu din lăcașul său, fără a-i mai avea pe toți la un loc, aduși în mine, decât într-un târziu, mult prea îndepărtat pentru timpul unei vieți omenești. Dar și o bucurie mă cuprinse, căci dincolo de inocența în care binele și răul sunt un ghem, eu le-am diferențiat și acum puteam să le pun la un loc, ca om ce le cunoaște...

Vifor de polen ce spulberă mormintele, mausoleele semințelor sunt inundate și crapă sub puterea apelor ce mă urmează. Un ram, lujer abia, cu plăpânde coarne de melc adulmecă văzduhul, ca și vântul fragil, cu piele de zeu auros, ce urcă pe cer într-un dans fermecat, încât horbota, stăpâna asfințitului, e mugetul strugurilor copti pe vrejuri de viță într-o clipă. Aici nu mă mai simt exilat, unde Cuvântul este ființă și ca o maree imaginile vin pentru a mântui, mari biserici cuvintele, dar nu biserici așa cum le știm, posace și surde, ci mănăstiri de bacante, castele de nimfe cu ecou metafizic, în care făptura e la fel de veche ca soarele și ca pământul, ca piatra, ca apa, ca toate ce au fost la început și iarăși vor să vină, căci nu au încetat să existe...Așa vreau de acum să trec prin ruinele imperiului, căci nu e bucurie mai mare decât a râvni la un țarm neatins și nici nefericire mai înrâncenată decât a sta în fața unui zid ce te-a hipnotizat.

Pe când gândeam astfel, am simțit pe creștet o gingașă atingere, adiere abia, iar când am cercetat cu mâna, am dat de vârful bărbii de călți a managerului, care călca văzduhul, cu tăpile la nivelul tâmplelor mele. Ha, ha, râse acesta, tot nu ai înțeles cine sunt? Ei, bine, eu înțelesesem, dar înfuriat de întreruperea cugetării-mi sterpe, am apucat în mână barba și am tras de ea, așa cum tragi apa la closet. Dumnezeu se prăbuși, de sus, pe podea, cu un icnet. Când se ridică, i-am văzut nasul tumefiat, iar ochii săi albaștri priveau zbanghiu. Scoase din sân o batistă și după nomogramă, AB, am cunoscut că era a lui Andrei Boeriu. Își suflă nasul și zise smiorcăit: nu asta aș fi vrut să-ți spun. Te vei regăsi pe tine în tine, murmură cunoscutele vorbe cu un patos sibilinic, de parcă ar fi avut înțelesuri bune. Cum rămăsesem visător, cugetând la ce-a spus, dispariția lui m-a luat prin surprindere și nu apucau să-l întreb nimic. Așa că apăsai o tastă, deși nu ar fi trebuit, căci de ce genune mă despărțiseră ultimele mele gânduri!

(Scrișul continuu al lui Liviu Levant)

POVESTEA A

Oare de ce nu mai merge mașinăria, oare când va începe să meargă țărănia sa de mașină de scris, fiindcă au început să mă plictisească toate prostiile astea, că ba nu scrie t, ba nu scrie z, ba sare rândul, care nu se scrie rândul, ci rândul și acum văd că îl bate bine și pe â, pe care până acum abia îl bătea, țărâna asta de mașină, care pe ț și pe ă și câteva cifre 7,6,5,9 și câteva semne &% #* și iar & §, dar nu am la ea paranteză pătrată, fi-i-ar să-i fie, căci mi-ar trebui una imediat ce am bătut litera, s-o pun în paranteze, dar, gata, mașina a început să meargă, măăria sa de mașină, uite că nu l-a bătut de g, dar altfel merge perfect, a aruncat rugina de pe ea, domnule, să n-o deochi, mi-ar fi trebuit semnul acela, semnul de dolar, dar n-am decât semn de paragraf § și semn îmbârligat care înseamnă AND &, ba, uite, domnule, că am și dolar, \$\$\$\$, frumos semn, mă miram eu să nu fie, fiindcă semnul ăsta e peste tot și, în fine, ce mi-ar mai lipsi, dacă semnul de dolar \$ îl am și semnul de paragraf § îl am și semnul de îmbârligat îl am & AND, ei, da, îmi lipsește semnul acela, care e paranteza pătrată și care mi-ar fi fost util la compunerea pe care o cheamă *Zăpada*, care nu e un titlu chiar așa rău, totuși mi-ar plăcea să-l schimb, să-i zic, de pamplezir, știu eu, *Izvorul minunilor*, așa cum se cheamă apa aia minerală, dar se va spune că eseul meu e de apă și, doamne ferește, eseul nu are nici o legătură cu ce fac eu acum, adică îmi testez mașina de scris prin bavardaj și constat cum bavardajul devine text și redescopăr dicteul automat și onirismul estetic și nu mai știu ce minune, care prin arta modernă nici să fi fost gândită sau visată, dar-mi-te scrisă și iată că o scriu eu acum la mașina asta de scris, fiindcă m-am supărat și fiindcă v-am mințit, fiindcă n-am calculator și tot ce-am scris despre literatura virtuală e doar o minciună, fiindcă eu n-am calculator și tot ce-am scris am scris cu pixul și stiloul, de fapt invers, întâi cu stiloul și când m-am plictisit de el, ca de mașina asta de scris și de mine și de muzica asta și de vocea mea și de briceag și de apa minerală și de țigări și de băutură și de mâncat, și-aș vrea să nu mai mănânc niciodată și să nu mă mai spăl și să nu mai fac nimic, numai să stau înțepenit, așa înțepenit, încât să-i sperii pe toți, dar știu că nu i-aș putea păcăli, fiindcă și mort aș fi cu țigara în gură și-aș pufăi și cu pălăria pe cap și m-aș umbri, și de lame m-am săturat și de ceas și de săptămână și de televizor și de "Creație", care s-a săturat și ea de mine și-am văzut-o ieri fugind cu un câine în gură, era câinele vecinului, care urinează pe scară și mai face un fel de căcăreze albe, fiindcă nu-l hrănește decât cu lapte, fiindcă e un câine tărcat câinele vecinului și vecinul vrea un câine alb și așa i-am spus într-o

zi, când călcai într-un rahat de-al lui, de mi-a purtat noroc o săptămână, de-am găsit un nasture, e drept că avea găurile unite de o ruptură, dar în rest arăta bine, era sidefiu, așa cum îmi place mie și i-am spus vecinului că dacă-i dă câinelui lapte, o să-l facă alb, dar deși sărmanul bea de atâta vreme lapte, tot tărcat e, însă vecinul a început să albească și eu mai mult ca el și m-am săturat de viață, nu-mi mai place decât delirul, e singurul lucru pe care ni l-a dat Dumnezeu, așa, pe degeaba, flecăreala, da, nu cere nimic în schimb pentru ea și mie-mi place al dracului, deși îmi consumă banda tușată, dar nu-mi pasă, o să cumpăr alta, cu toate că o să mă coste o jumătate de salariu, căci pe la noi e sărăcie, e foame și mare jale, încât și limbușia a devenit un lux și cititorul mințit e un lux și toată arta nu e decât o adunătură de întâmplări ale chefului din clipa aia, fiindcă dacă te apuci să faci artă cu program, ești doar un idiot, așa cum am fost și eu, când nu știam de trăncăneală și mă munceam în gânduri, când de fapt omul e făcut de Dumnezeu în așa fel încât să nu facă nimic toată viața și să se plictisească, dar pe mine lehăitul nu mă plictisește, treanca-fleanca, nu, îmi place al dracului poliloghia, fleacuri, baliverne, brașoave, nu trebuie să te gândești la nimic, la nici o alchimie, la nici un simbol, la nici o femeie, decât dacă vrei, și vreau să văd o femeie, fiindcă a te gândi la ceva nu are nici un haz, asta e, dacă te gândești la un șurub, cum fac eu, fiindcă mi-am dorit un șurub, de mic mi-am dorit un șurub și n-am avut niciodată, n-a vrut nici tata, nici bunicul să-mi dea și atunci i-am spus curvei ăsteia de mașini de scris curvă și postului de radio i-am zis curvă și-am scuipat pe covorul persan al maică-mii, fiindcă n-a vrut să-mi dea bani, că auzisem că vinde unul marijuana, auzi, în România și-am vrut să cumpăr să văd cum e, dar maică-mea nu mi-a dat bani și-am scuipat pe covor și-am vorbit apoi cu prietenul meu Cristian Popescu, ce mai faci, Cristi, de ce naiba dârdâi, doar nu ți-o fi frig în rai, că în iad nu ești, fiindcă te văd în haine albe, ești de-a dreptul înger și zău că nu-mi vine să cred, dar și ca înger dârdâi, că o fi frig acolo la tine în cer, la mine nu, nu-i frig, e cald al dracului, am patruzeci și două aproape și m-am săturat de viață, dar ție ce-ți pasă, Cristiane, că doar n-o să spui că-ți pasă de căldura mea, știu că nu-ți pasă, ție nu-ți pasă decât de frigul tău, așa ar trebui, Cristiane, dar știu că-ți pasă de noi toți, care-am rămas aici, dar n-o poți spune, cum nici eu n-o pot spune și fac pe indiferentul, fiindcă orice-aș spune, n-o să pot salva pe nimeni, vor muri toți și când voi muri și eu n-o să mai pot merge la bar LATENIGHT și n-o să mai pot fuma și de asta-mi pare cel mai rău, că n-o să pot fuma, pentru că în rest nu regret nimic

afară de fumat, dar am și un pic regret de femei, îți amintești, Cristiane, de vremea când veneai pe la mine și cuceream împreună nemțoaice și suedeze și tu n-aveai voie la soare și ieșeam din casă numai noaptea pe lună și ziua zăceam, fiindcă era prea cald și beam și fumam și-mi pare rău după zilele acelea și după tine și după băutură și-mi pare rău după toate, am mințit când am spus că nu-mi pasă și că nu-mi pare rău după nimic afară de țigări, nu, îmi pare rău după toate, dar n-am ce-i face, asta e, vine o zi când n-ai ce-i face și renunți la toate, că-ți pare bine, că nu, tot renunți și te duci acolo sus și ți se dă o haină albă în care tremuri de frig, fiindcă acolo sus nu-i cald și bine ca aici și aici nu-i cald și bine ca acolo sus, acolo fumezi dus așa tare pe gânduri, încât nu mai auzi și nu mai vezi nimic, nici țigările, nici femeile, nici băutura și nimic din ce-ți place și-aș fuma o țigară, dar mi le-a confiscat maică-mea, m-a prins când fumam în baie și m-a consemnat trei zile la locul de muncă, n-am voie a ieși din cameră decât ca să mă duc la școală și la școală o văd pe Violeta și tare-o mai iubesc și când ieșim îi dau pupic și aștept cu ea până vine un taxi, o urc în mașină și-o iau la fugă spre casă, că altfel maică-mea îmi taie leafa pe toată luna și adio prăjitură cranț și ciocolată suhard și cremă de căpșuni pentru Violeta și ea mă iubește mult de tot, plânge când mă consemnează maică-mea la domiciliu, și eu o expediez repede acasă, ca să nu umble brambura pe străzi, fiindcă sunt rău la gelozie, o dată am simțit ca un leșin în mațe când am văzut-o vorbind cu un băiat și ce leșin, uite-așa, de m-a luat cu pandalii și mai să mă încaier cu ăla, dar era nevinovat și-atunci de ce-o fi vorbit cu Violeta, că n-avea voie și n-are să se mai întâmple, fiindcă i-am spus Violetei că nu suport și că mor, că-mi crapă capul dacă o văd și mi-a promis, așa că n-o să mai vorbească și eu o iubesc mult pe Violeta și-abia aștept să treacă seara și noaptea și să mă întâlnesc dimineață la școală cu ea, fiindcă o iubesc tare mult și mult mă iubește și ea și acum încerc mașina de scris, fiindcă din lipsă de altă ocupație am reparat-o, așa zic eu și merge perfect și-o să-i dau foile astea lui Virgil, să văd ce-o face cu ele, că l-am mințit că am calculator și imprimantă și omuleți mulți în memorie, de ebonită și de fum și de țigară și tare-aș mai fuma o țigară, dar mi le-a confiscat mama și de lemn și de fier și de țevă de oțel și de sorcovă și de ce vreau eu, dar cum l-am mințit pe Virgil că am calculator, o să-i duc foile astea și-o să-i spun, uite, bă, realitate virtuală, te joci cu țara-n bumbi, habar n-ai, eu am realitate virtuală și-o am pe Violeta și n-am țigară și tare să fumez îmi vine și bunica nu mai e, altfel aș fura de la ea *Naționale*, dar de la bunicul nici nu cred c-

ar fi trebuit să fur, fiindcă bunicul era tare bun și mi-ar fi dat, nu m-ar fi lăsat ca mama să sufăr și să mă chinuiesc și să mă perpelesc și să mai știu eu ce, a, să-mi scot cu tirbușonul buricul, ca să-mi amintesc de Violeta, fiindcă așa am simțit când am văzut-o vorbind cu băiatul ăla și mașina de scris era a tatei, dar lui nu-i mai trebuie acum, putea fi și-a ta, Cristiane, că nici ție nu-ți mai trebuie și dacă ai fi fost aici când ai plecat și ai fi avut mașina cu tine, mi-ai fi lăsat-o mie amintire, fiindcă ai spus că eu am mult-mult talent, cum n-ai mai văzut, dar eu m-am jurat că nu voi scrie și m-am ținut până azi de cuvânt, când mi-am amintit de tine și de tata și de bunicul și de bunica și de toți ceilalți, nu-i haios? am rămas numai cu mama aici și voi sunteți toți acolo, poate la vreo cofetărie îngerească unde se dă saraili și baclava cu mult sirop, cum ne plăcea nouă, cum îmi cumpărai tu și-mi spuneai că la zece ani am tot viitorul înainte, dar n-ai vrut să-mi spui ce-o să fac cu el, la ce bun, dar eu te-am înțeles când te-ai uitat la mine, atunci mi-ai spus exact cuvintele astea, cu ochii, “ce-o să faci cu viitorul ăsta?” și-mi era drag de tine, că n-aveam decât zece ani și tu erai adolescent atunci, cum sunt eu astăzi și mă trimiteai să le spun domnișoarelor suedeze hai să-ți fac lipeala c-un gagiou fain și ele râdeau și-ți plăcea și ție baclava și-apoi nu ți-a mai plăcut, că te apucaseși de scris și când scrii nu-ți mai place nimic, numai moartea, atât, tutunul, vinul și viermii ăia de se adună pe foi, făcuți cu mâna ta, dar eu am mașină de scris, Cristiane și uite-mă că scriu, sporovăiesc, Cristiane, ca să te salut și să fie salutul meu cât mai lung, fiindcă dacă aș scrie concis și măiestrit ca un bătrân scriitor, salutul meu ar fi scurt și sec și n-are rost în lumea noastră să saluți scurt, mai bine cât mai lung, fiindcă așa faci să treacă vremea și ce poți dori altceva decât să treacă vremea, mai repede și mai repede și cât mai repede, ca să vină ziua de mâine și ziua de poimâine și săptămâna viitoare și anul și deceniul și nunta de argint și de aur (tot cu Violeta) și nepoții droaie și ce contează, fiindcă tot acolo sus mă sui, unde ești și tu și-ar fi bine ca vremea să treacă mai repede, ca să n-apuc a mă plictisi, fiindcă mi-e frică de urât, de plictiseală, de ospete, de provocări, de îngâmfare, de învățat, de robotit, de închisoare, de încredere, de confidențe, de inexistență, de iluzie, de adevăr, de indolență, dar de moarte nu, nu, nu, de moarte nu, pentru că împotriva ei tocmai am descoperit scrisul continuu, să scrii, să scrii, să scrii, fără să te oprești, fără să te gândești, căci altceva ce ai de făcut?

POVESTEA B

...să mă cercetez și pe mine, mi-am spus azi dimineață, fiindcă în rest am cercetat tot ce se putea, caloriferul, literele, femeile, soba și tavanul și cerul și sticlele și scaunul și mai ales mașina asta de scris, pe care-am demontat-o, nu toată, ci numai atât cât trebuie, i-am scos carcasa și acum bat la ea ca la fasole, de parcă aş folosi un android, așa e de plină de fierătanii - tije, rotule, șuruburi, ghidaje, pârgii, cremaliere și e toată neagră, asta îmi place la ea, e neagră ca o locomotivă cu aburi, o fi locomotiva mea cu aburi mașina asta de scris, fiindcă mă duce cine știe unde, să mă cercetez pe mine, de pildă, așa cum vreau să fac, dar nu-mi reușește, fiindcă nu-mi pot vedea țeasta nici cu o oglindă, nici cu două oglinzi paralele, care mă multiplică și mă reflectă de zece ori mai înalt, dar mai ales mă dospesc să fiu mult mai mult decât sunt, deși mi-e scârbă de imaginile astea, cu toate că o clipă crezusem că mă vor ajuta a nu mă plictisi, dar, nu, imaginile sunt golemuri și mi-e scârbă de ele, sunt morți vii, sau vietăți fără viață, pe când eu sunt viu de-adevăratele, căci pe mine m-a făcut mama, m-a făcut așa cum m-a făcut Dumnezeu, pe când pe imagini nu le-a făcut Dumnezeu, ci dracul și tot ce face dracul e al naibii de plictisitor, nici el de fapt cred că nu mai e, fiindcă în lumea asta de plictiseală până și dracul, stăpânul plictisului, trebuie să fi murit de urât și-mi vine să vărs pe imagini și pe tot ce nu e autentic, dar, auzi tu, îmi vine să vărs și pe tot ce e autentic, de ce?, dar mai bine n-ai fi întrebat, fiindcă iar o să încep să plâng, să spun de maică-mea și de varice-i și de cum plânge seara în baie și cum își drege ciorapii rupți cu oă ieftină și tot așa despre tot ce e viu și eu sunt viu și am un trup și vreau să mă cercetez, ca să aflu cine sunt și-aș mai vrea să aflu cine ești tu, Viola, ți-aș cerceta tot trupul, cotlon cu cotlon și suprafață cu suprafață și m-aș hrăni din tine și din fiecare luciu de mătase al pielii tale și din gropițele tale din obraji și din tine ca din luna plină, căci așa îmi pari câteodată, o lună mare și obeză și aurie și fosforescentă și te strâng în brațe acolo, în cer, unde ești și tot cosmosul urlă de furie, fiindcă ne vede și noi suntem vii și el e mort și uite-așa, cercetându-mă, am aflat ce mă deosebește de toate celelalte lucruri care sunt pe pământ și în cer, eu sunt viu, ele sunt moarte, așa că nu mai contează să-mi cercetez trupul, poate o fac în altă zi, cine știe, poate ideea asta îmi va rămâne în minte.

POVESTEA C

Ieri am văzut o mașină, dar nu vreau să-mi amintesc nimic, fiindcă tot ce-ți amintești și tot ce gândești, te oprește să mai fii tu, te oprește de la scrisul continuu și-atunci îți amintești de toate celelalte și nu vreau să-mi amintesc ceva, iată, mă fac că nu știu c-am văzut o mașină ieri și oricum, ce contează c-am văzut-o, pentru că nu voi primi un premiu pentru asta, mama tot așa o să-mi spună dimineața, că n-avem ce mânca și că zac toată ziua de-o puturoșenie cum n-a mai văzut și-am mai început și să țin la mașina asta veche de scris a lui taică-meu, dar chiar ea m-a pus s-o repar, a zis că poate-o vindem, ei, nu, ruginitura asta, cine dracu-o cumpără, doar să fie nebun, ori să fi descoperit ca mine scrisul continuu și-atunci n-ar avea importanță că e ruginită, că n-are bandă tușată, fiindcă tot ce contează e să scrii, să scrii, să scrii, ca să nu trebuiască să te gândești și să nu trebuiască să-ți amintești, să nu te gândești nici la mioara laie-bucălaie, nici la ciobanul tras prin inel, nici la nunți, nici la botezuri, ci doar să scrii, atâta tot și-atunci e chiar mai bine să folosești o mașină veche de scris, fiindcă scrii cu rugină, curge rugina peste tot, bucăți de metal ruginit, litere oxidate, cuvinte reșapate, încât parcă aș fi într-un centru de colectare a materialelor refolosibile, într-un mare cimitir de mașini și avioane uzate, dacă n-ați văzut un cimitir de avioane uzate, înseamnă că n-ați văzut nimic în viață, eu am văzut la Bacău, la bunicii dinspre tată, ascunse în spatele unei unități militare și printre avioane erau bălți și-am făcut și baie cu Nichifor și cu Vili și cu frate-său Ciombi și cu Burtică, dar apoi bunică-mea nu m-a lăsat să mă mai joc cu ei, fiindcă a spus că e *periculos*, deși era vremea nucilor și Vili-ful-de-as cu Ciombi-fentă aveau un nuc în curte și-mi dădeau nuci, dar bunică-mii i-a fost teamă că o să mă sui în avion și-o să zbor până suuus, zbârrr, ca o vrăbiuță, în înaltul cerului și n-o să mă mai întorc niciodată, deși nici nu mă gândeam la asta pe atunci, fiindcă eram tare mulțumit, bunică-miu îmi cumpăra zilnic câte-un harbuz și făceam burta cât iurta, mâncam până mai să pocnesc, de se speria bunică-mea, mă, Liviu, o să crăpi, nedere, așa îmi spunea, fiindcă eram iute ca jderul și bunu-meu își răsucea mustața ca un majur, deși fusese mecanic de locomotivă și mă lua câteodată cu el, în cabina aia la care nu știu cum îi zice, de unde arunca în cuptor cărbuni și cuptorul dogorea, focul duruia și totul era acolo negru și înecat în aburi ca la baia comunală, hopa, sus, mă lua bunicul în cabină și-i făcea cu ochiul celuilalt, ajutorul lui și făceau câtu-i ziulica de lungă focul și scoteau aburi, ca să facă manevre pe liniile moarte, să sorteze vagoanele după destinație și să le facă trenuri, ca să meargă unde le e locul, unul la Tecuci,

altul la Focșani, hopa, sus, striga bunicu-meu și mă trăgea sus, îl lua și pe Ciombi, care era de vârsta mea și ne spunea să nu ne mai prindă de-atunci încolo că ne jucăm pe la triaje și depouri și printre liniile ferate, că-i *periculos*, dar nu ne păsa, fiindcă Vili și Ciombi vânau porumbei cu praștia și Vili făcea cele mai bune praștii și-am cumpăra și eu una de la el cu trei lei și-atunci s-a supărat Ghiță-porcul, că de ce n-am cumpărat de la el, că-mi dădea și-o gumă de rezervă, dar eu am cumpărat de la Vili, fiindcă mă lua cu el pe linia ferată, unde se adunau porumbeii ca să ciugulească semințele curse din mărfare și nu prea știu ce-mi plăcea la calea ferată, că era lungă, că era lată cât să sar de pe o șină pe alta, fiindcă eram un bun săritor, dar știu ce nu-mi plăcea, nu-mi plăcea că liniile făceau colțul după un kilometru de la gară și nu le puteam vedea cum se duc până la nesfârșit, până în cer și nu-mi plăcea că mirosea a păcură și-a vagoane de marfă și fiindcă era iarbă puțină și uscată printre pietrele terasamentului și fiindcă pietrele acelea ascuțite mă înțepau la picioare, chiar și prin teniși și mă tot minunam cum Vili și Ciombi umblă numai desculți și nici că le pasă și Vili era un prăștior de elită și-avea niște ghiumburi de fontă cu care trăgea și-mi era milă de porumbei când îi vedeam cu capul căzut pe spate și gâtul moale, dar Vili le sucea gâtul îndată ce îi lovea și ghiumbul de metal le intra în carne ca un glonț, așa de bine trăgea Vili, îi ținea cu gâtul în jos să se scurgă sângele din ei și apoi îi puneă într-o tolă și când o umplea zicea, gata, vânătoreă s-a terminat și mergea acasă grăbit, iar eu cu Ciombi ne țineam după el, ce vă țineți, bă, după mine, striga la noi, ce, n-ați mai văzut porumbei și turturele, fiindcă omora și turturele și când ajungea acasă i le dădea maică-si să le prăjească și maică-sa le prăjea și le mâncau amândoi, cât eu cu Ciombi ne jucam prin grădină, printre brusturi și lăcrămioare și ia încercă o urzică, îmi zicea Ciombi, ai curajul să-ți dai cu ea pe mână?, eu n-aveam curajul și-atunci el râdea de mine și-și dădea cu urzica peste mână și peste obraji, uite, râdea, sunt moarte, moarte, erau ca izma și o dată s-a nimerit o urzică vie și-am râs să mă prăpădesc de Ciombi, încât a venit până și Vili de la porumbeii lui prăjiți să vadă ce e și-a râs și el de s-a prăpădit, fiindcă Ciombi avea un obraz bășicat și-l ustura, ce să-ți fac dacă ești prost, i-a zis Vili cu gura plină și s-a întors la masă și așa mi-l amintesc, deși n-aș fi vrut să-mi amintesc ceva, mi-l amintesc cu gura plină, de parcă ar fi mâncat mereu și altceva n-ar mai fi făcut, de parcă descoperise mâncatul continuu, așa cum am descoperit eu scrisul continuu și mânca fără încetare fiindcă altceva nu contează, decât să mănânci și să mănânci, ca să poți să nu-ți

mai amintești de nimic și să nu te gândești la nimic, doar să mesteci și să mesteci și să mesteci, cum fac și eu cu scrisul meu continuu.

POVESTEA D

Uite că am ajuns și la povestea D și-o să scriu până termin toate literele alfabetului, așa mi-am propus, fiindcă atunci înseamnă că am scris tot ce se putea scrie, fiindcă am cuprins toate literele și toate propozițiile și sintagmele și toate verbele și substantivele și toate adverbele și expresiile și bine că nu mai fac gramatică din clasa a opta, că mă cam plictisiseam de ea, cum e, *înseși*, ori *însăși* la dativ?, o întrebam pe profesoară, fiindcă știam că nu știe, abia terminase și ea liceul și era suplinitoare și derbedeii mei de colegi mă tot îndemnau, hai, fă-o să plângă, întreab-o și eu am făcut o vreme așa, dar apoi m-am supărat pe mine însumi, când mi-am dat seama ce tare o necăjeam, că abia terminase liceul și nu știa, ba într-o zi, când aveam teză, am adus cu mine ghiozdanul plin cu ghețele pentru făcut preșuri ale bunică-mii dinspre mamă și știam c-o să mă pună singur în prima bancă și așa a făcut și când s-a întors cu fața la tablă, am aruncat în spate un ghem și s-a dus drept în capul lui Amăriucăi și el de ciudă mi l-a aruncat înapoi, dar nu m-a nimerit, ci-a nimerit curul profesoarei și ea a urlat și-a strigat la mine, credeam că dacă te pun în prima bancă n-ai să îndrăznești, dar nu e vinovat cu nimic, au spus colegele și eu aveam o privire inocentă, Liviu Levant, o să te duc chiar acum la director, mi-a spus profesoara și-a vrut să mă apuce de ureche și i-am întins urechea și-am ieșit dus așa, ca un steag, de ea, pe holul lat și gol, fiindcă nu era recreație și tare-mi plăceau degetele ei pe ureche și după ce am ieșit am făcut câțiva pași, m-am îndreptat și i-am pus palma pe-o țâță cu-atâta gingășie, că nu m-aș fi crezut în stare, ea a înmărmurit și eu de mult vroiam să fac asta, ca să mă ierte și mi-am apropiat gura de buzele ei și-am sărutat-o și m-am întors în clasă, apoi a venit și ea în clasă și-a continuat să scrie pe tablă fără să mai spună nimic și tare-mi plăcea de ea, cu tot cu ochelarii ei care-i făceau ochii mari de tot, semăna cu o actriță de azi, dar nu știu cum o cheamă pe actriță, fiindcă nu le țin minte numele, căci e rău să ții minte ceva, fiindcă atunci îți și amintești și nu e bine să-ți amintești și să te gândești, ci numai să scrii și să scrii și să scrii, dar nenorocirea face că de copilărie nu pot să uit și oricât aș vrea, ea se întoarce la

mine, cu toate că doamna profesoară de-atunci trebuie că e bătrână de-acum și n-ar mai săruta-o decât Iuda.

POVESTEA E

Luni, marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă, duminică, acestea sunt toate zilele noastre, nu avem altele și-aș fi vrut să fie mai multe, infinit de multe chiar, așa, ca un sunet de trompetă *cool* care nu se mai sfârșește și vezi cum se duce către orizont și se tot subțiază din cauză că vederea e prea slabă ca să-l urmărească, deși el merge mai departe, se tot duce, dincolo de orizont, evadează și câteodată, dar nu întotdeauna, așa cum aș vrea, îl urmez și eu o bucată de vreme, dar numai o bucată, pentru că nu pot mai mult, el se desparte de mine și-mi face un fel de semn de adio dintr-un tremolo, uită-mă, Liviu Levant, parcă îmi spune și eu știu atunci că l-am putut urmări prin euforia lacrimilor din ochi, care mi-au așezat pe retină un fel de lentilă, cu vâz special, cu un vâz care îți iese din ochi și se tot duce de unul singur, dar păstrează un capăt de ață, ca aia de papiotă, alunie să zicem, în nervii tăi optici și-ți transmite tot ce vede și-atunci, în loc să mă calmez, mai rău îmi vine să urlu, fiindcă nu pot eu însumi evada și-aș vrea să mă duc, dar nu am cum, fiindcă m-am născut aici pe pământ și am plămâni și trebuie să respir și am corp cald cu sânge și-mi trebuie căldură și am stomac și trebuie să mănânc și am gât și trebuie să beau și plămâni să fumez și cromozomi să-i dau urmașilor mei, așa că n-am cum evada și mi-ar fi plăcut să fiu un sunet, uite, ca ăsta, din nu știu ce instrument de suflat, foarte catifelat și ritmat, dar eu nu sunt decât un om și Dumnezeu m-a făcut din țărână, pe când pe sunet l-a făcut din sunet și de asta mi-e ciudă, mi-e ciudă că sunetul e de sunet și eu nu sunt, mi-e ciudă că sunt de pământ și în pământ mă voi întoarce, dar și sunetului să-i fie ciudă, fiindcă, bine, o atinge el tălpile lui Dumnezeu și l-o gădila cu octave și diezi, dar pe Viola n-o va ține vreodată în brațe, amin!, nu-i va simți carnea și pielea, tremurul, parfumul și dulceața și nervurile buzelor și nu-i va ști culoarea ochilor, pe când mie îmi sunt date toate acestea, care lui nu îi sunt, dar nici așa nu pot scăpa de ciudă, mi-e ciudă pe sunet că e de sunet, dar mai ales mi-e ciudă pe zilele săptămânii, că se tot repetă la șapte zile, mi-e ciudă pe Dumnezeu că n-a fost în stare să facă o lume mai de doamne-ajută, s-a oprit după șapte zile, înainte de-a duce la capăt ceva și toate sunt neterminate și de aia e așa de trist aici și de aia mă plictisesc, fiindcă trăiesc într-o lume

făcută în șapte zile și oare cât poți face în șapte zile?, mare lucru nu prea cred că, fie de ești chiar dumnezeu, care te-ai odihnit de-atunci și n-ai m-ai făcut nimic, deși noi te-am rugat până ne-au curs printre palme mucii, numai pe mama de câte ori am văzut-o plângând tot rugându-te, încât ar fi de ajuns să spele toate păcatele păcătoșilor, că Tu prea mulți pedepsești din cei fără vină, Doamne și-ai fost rău că te-ai oprit după șapte zile și nu ni le-ai dat decât pe astea și-am auzit pe teologi când spuneau, da, șapte zile, dar lungi, nu ca ale noastre, și pe vremea aceea nu-mi dădeam seama ce proști sunt, fiindcă nu știam că Domnul ar fi trebuit să ne dea de trăit numai șapte zile în cap, nici una în plus, iar dacă vroia să trăim șaptezeci de ani, atunci să fi făcut ziua de zece ani, că doar Lui toate îi sunt în putință, luni, marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă, duminică, să nu le tot repetăm, să le luăm iar și iar de la capăt, doar pentru că Domnul a vrut să ne facă mai harnici decât el, care a muncit șapte zile și-apoi s-a odihnit și de-atunci se tot odihnește, pe când noi facem luni, marți...și iar luni, marți...o tot luăm de la capăt, facem de mii de ori ceea ce dumnezeu a făcut o singură dată și-apoi s-a plictisit, dar eu nu sunt de acord c-ar trebui să fiu mai harnic decât el, nu, sunt sătul până în gât și nu mai știu ce să fac, de ce s-o iau de la capăt, așa, la nesfârșit, că doar n-are nici un haz, măcar de m-ar gădila cineva, să râd, să râd și iar să râd, până-mi pleznește o venă, să râd așa cum mânca Vili, care descoperise mâncatul continuu, să râd până-mi crapă vena cavă, sau trunchiul celiac și-atunci să vezi!, sânge ca un foc de artificii și ce mi-ar plăcea să fiu arteziana propriei mele limfe și girueta cardinală a sângelui meu, aș dansa și-aș cânta în timp ce m-aș goli, aș fi de-o veselie nebună, pentru că altceva mai frumos nu-mi închipui că ar putea exista, să devii cu fiecare clipă mai ușor și mai liber, ca sunetul, tot mai nepăsător și neîndurerat și fără nici un pic de sânge în cap, fără lichidul ăsta hidraulic care te umple ca pe-o pompă gata să explodeze și-apoi ar fi unica ocazie să dansezi cu moartea, pe care oamenii și-au închipuit-o prosteste ca pe-o babă, nu, Moartea e cea mai diafană făptură supranaturală, nimfele toate sunt invidioase pe ea, atât pe frumusețea și pe gingășia și pe grația ei, cât și pentru că nu e niciodată singură, căci Moartea e femeia fatală, singura pe care n-o poți părăsi, e amanta totală, din brațele ei nu ai scăpare, te contopești pentru totdeauna cu ea, cum nici cu Violeta nu cred că aș putea face și-atunci, cum să-ți pară rău că mori, când strângi în brațe cea mai imaterială făptură, bârrr, de-o fi făptură, iaca, m-a luat cu frig, pe lângă care Primăvara lui Botticelli și chiar Venus din Milo, nu-s decât niște cocoșate și

grăsance, pentru care-ți trebuie mușchi, nu glumă, ca să le iei în brațe, pe când Moartea, când o atingi, plutești, te rostogolești prin aer mai ușor decât în vis și râzi și te preschimbi în sunet și în ceva mai fin decât sunetul și poți evada unde vrei și cât de repede vrei și-ți poți bate joc de luni, marți, miercuri...pentru că ai ajuns mai ceva decât Dumnezeu, care-a avut șapte zile, tu rămâi pentru veșnicie de-acum într-o singură zi.

POVESTEA F

Ieri Silvia, care-a venit pe la mine să-și ia temele, fiindcă lipsise, cică s-a dus cu taică-său la țară, m-a-ntrebat ce-i cu prostia asta cu scrisul continuu, fiindcă mi-a găsit cârnatul de foi băgat în mașina de scris, coli din alea legate una de alta, pentru calculator, din care-mi aduce maică-mea de la serviciu și-mi place Silvia, fiindcă e așa, foarte ușoară în mișcări, detașată și se simte oriunde acasă, s-a-nvârtit prin odaie și mi-a scotocit peste tot și, uite, i-am spus, scrisul continuu curge întocmai ca muzica, îl poți face să nu se termine niciodată, exact ca pe o muzică și Silvia m-a contrazis, prostii, muzica își are legile ei, ca să scrii o sonată respecti nu știi câte mii de reguli, de aia nu mi-a plăcut la liceul de muzică și am venit la liceul ăsta al vostru, că de paispe ani fac pianul și numai reguli mi-au băgat în cap, de sunt sătulă și uite-așa am aflat ceva despre Silvia, că habar n-aveam că ea știe să cânte la pian și mi-ar fi plăcut să petrec cu ea după-amiaza aceea, să mergem într-un bar, undeva la etaj și să stăm în întuneric până noaptea târziu și să dansez cu ea, să-i simt sânii și căldura, dar a fost numai un impuls foarte frățesc, pentru că nu-mi pot lua gândul de la Violeta, dar aș fi stat cu Silvia numai așa, fiindcă am simțit-o dintr-o dată foarte singură și dezinvoltura ei e pentru că nu-și găsește locul, uite, i-am spus gândindu-mă la toate acestea, ar fi bine să încerci și tu scrierea continuă, n-am găsit până acum ceva mai extraordinar care să taie plictisul, așa îi spuneam, dar ea a înțeles că e vorba de spaima care ne bântuie și mi-a spus că dacă găsești leac pentru plictis și sictir, e doar un moft plictisul tău și asta m-a pus pe gânduri, dacă-s un moftangiu, mi-am spus și, de ce nu, se pare că-s un moftangiu și atât și mi-e silă de mine și-o urăsc pe Silvia cu plictisul ei autentic, fiindcă eu eram foarte mulțumit cu plictisul meu de moftangiu, pe când acum nu mai pot fi, mă simt ca un caraghios și mai ales pentru că nu-mi puteam închipui că mi s-ar putea întâmpla așa ceva venind de la o fată, fiindcă noi, băieții, privim fetele condescendent, oricum, credem că măcar le protejăm și deci

suntem mai ceva ca ele și că suntem mai deștepți și când colo nu suntem decât niște moftangii, încât mi-a pierit până și cheful de scrisul continuu...

Întristat de vechea mea poveste, căutai o scăpare, mai cu seamă că deprimarea îmi batjocorea demnitatea și nu vroiam să-mi amintesc cum inventasem femeia continuă, iar scrisul continuu?, l-am uitat, nu știu. Gândind și amintindu-mi toate acestea, îndată ce managerul dispăruse, frecându-și nasul boțit, tresării, căci Homer, strecurat în spatele meu, mă croi cu bățul pe spinare și plecă, târșidu-și pașii, dispăru între tufele de coacăze, acolo unde l-am văzut întâia oară. Mă încludai și mi-a venit să plâng, căci am crezut că mă părăsise, în acel loc care, deși nedușmănos, nici prietenos nu era și deși nu pustiu pe de-a-ntregul, nici plin cu ceva nu se afla. Dar mai apoi, frecându-mi umărul drept, unde promisem lovitura, mi-am amintit de *zazen* și întrucâtva m-am liniștit. Îmi amintii și proverbul născocit de mine, întru liniștirea sufletului deșănțat de nenorociri: sunetul ceasului e ca trilul păsăruicii, dar ceasul nu e păsărică...Așa că am apăsas alte taste, cu gândul să mă eliberez și am intrat în labirint, în vechile mele gânduri, iată că toate erau imprimare în memoria calculatorului, *labirintul e apotropaic, e un exorcism, scria pe display, e un univers domestic prin care ne separăm de forțele răului. Dacă m-aș afla singur într-o insulă, mi-aș face o casă și aș desena lângă ușă un labirint. Așa, toți dușmanii mei s-ar rătăci. Și pentru că labirintul e cosmosul, e cerul, e lumea, aș simți că fac parte din cosmos, în care aș trăi ca în casa mea...Dar în zilele noastre gândul labirintului provoacă neliniște, căci ne-am rupt de cosmos...*Îmi trecui palma peste ochii înfrigurați, nu, era o minciună tot ce cred oameni despre labirint. Labirintul e cealaltă lume, unde apune Râ, cel care trece peste deșertul Libiei, pentru a coborî în țara lui Osiris, tărâmul morților. Iar bolta, e un labirint de stele, partea văzută a Tartarului, prin care sufletul să intre, spre a fi coborât spre apus...Și abia atunci mă tulburai, căci vedeam că însăși civilizația noastră e labirintul și atunci...mi se tăie respirația...Înseamnă că de fapt noi ne aflăm tocmai în apus, am murit și nu ne putem da seama, suntem toți morți, armată a Golemului, iar dincolo, în lumea cea adevărată, în care am trăit, înainte de a muri...oare ce am lăsat în urmă, cum va fi arătat splendoarea lumii din care am venit? Nu ne-o mai amintim,

căci trecerea Stixului și gura de apă din Lethe, a spulberat memoria noastră...Și mi-am amintit Paradisul, căderea în moarte și pe Mântuitorul, care venise să ne învie...

Alt drum, astupat de alt zid. Din nou paralizia în fața căreia, spun unii, ar trebui să exultăm, căci zidurile, ca și abisurile, ar fi pentru aleși. Însă doar dacă lumea e propria-i materie. Așa, noaptea sufletului ar fi măreție, căci durerea ar fi suprema revoltă, esența vieții într-un cosmos mort. Însă îndată ce treci de hilomorfozele lumii, gândul nu mai are repere și numai spiritul, ca al zecelea simț, mai poate palpa nebuloase mirifice, discreditatele neînfățișări...Dar nu doar de aceea râd. Ci mai ales fiindcă, întors din Cădere, din boala care m-a atomizat și de care singur m-am tămăduit, pot disprețui zăgazurile, fiindcă nici nu mai contez ca om. Da, pot preschimba azi paralizia în răs, mi-am spus, căci paraliziiile mele sunt mai fragile ca sufletele-pleoape ale unei clipiri. Deci pot spune altfel: sentimentele ne sunt atât de adânci, încât avem naivitatea ca tălpi ale picioarelor.

Dar mă opri din răs Miron Licurici, care-mi ceru un foc. Se afla în odaia lui de burlac, ce ar fi fost ca toate încăperile, de nu s-ar fi adunat pe mese, pe pereți, pasiunea lui: pendulele. Avea pendule cu arc, cu contragreutăți, cu păsări ce ieșeau la oră fixă să lepede un tril, cu tambure pe care limbile scrijeleau trecerea infailibilă a timpului, pendule cu cadrane de jad, cu lăntucuri de care atârna lemn silicifiat strunjit în conuri, cu cheițe din fosfor, cu figurine tăiate în safir, onix sau corindon, ce reprezentau fapte din povești. Mie îmi plăcea un ceas umblător, ce măsura secunda cu spița unei roți și ora cu pasul unui elefant. Însă Miron adora pendula masivă din mahon, așezată în colțul în care băteau razele soarelui abia răsărit, ce înfățișa grota piticilor. La cinci fix dimineața se trezeau și plecau, purtând pe umăr târnăcoape, către mină, cântând hai-ho, hai-ho și tare mult îi plăcea lui Miron cântul lor. Se scula odată cu ei, pentru a-i auzi. Pe la opt, din căsuță se iveria frumusețea, Albă ca Zăpada și purtată de păsări cu triluiri zglobii, lua cearceafurile, le scrobea, le întindea pe sfori. Odaia lui Miron se-nmiresma, cu aroma mâinilor prințesei, miros de munte înzăpezit. Dar pe la zece, Miron și-ar fi dorit disosmia, căci amintindu-și de mioare, fragranța era pervertită de disodia putrejunii. Poc, poc, răsunau târnăcoapele piticilor, tic-tac și Miron își astupa urechile, cobora pleoapele. Prin pori îi năvălea sângele. Își privea trupul acoperit de-o rouă roșie.

Rămânea mult timp nemișcat, apoi, ca unui magician, i se ivea în mână țigara și îmi cerea un foc. Nu mai pot să iubesc, gema. Dormea lui scurtă, în care se păstra forma trupului său chircit, emana olmul oțet al sudorii. Îi aprindeam țigara și el trăgea adânc, făcând fumul să treacă prin ventriculele ce se convulsionau, prin vene și artere, până ce nervii, preschimbați în viermi de azbest, opreau rumoarea încinsă a lumii să mai pătrundă până la el. Își sălta glezna unui picior pe genunchiul celuilalt picior, își masa talpa prin ciorapul de plastic, cu iz de sparanghel. Își rotea ochii, căutând să înăbușe durerea din tâmples, dar mai ales și-ar fi dorit o seringă, enormă ca aceea pentru însămânțat cornutele mari, al cărei ac cromat să-i fie înfipt în bulbul cefalic, ca să-i scoată din cap presiunea ce îl orbea și care răspândea în juru-i o aură neagră, halo bolnăvicios, ce usca plantele. De aceea refuza să țină ghivece în casă, deși adora florile, cârceii iederii, triunghiularele asparagus, panseluțele tigrate și, mai ales, busuiocul. Dar nu avea parte de ele, căci din veșmântul său eteric se desprindeau cârlani năbădăioși, noateni drăcoși, păculine răutăcioase, care mâncau toate frunzele, petalele, tulpinile, iar câte-o talpa iadului de păcurea, mânca și rădăcina. Desigur, ați ghicit, Miron Licurici își fuma ultima țigară. Nu, nu asemenea unui condamnat, căci atunci când a fost să ia hotărârea, nu putu alege între frânghia cu nod pe gât, cuțit tăios în inimă, lamă ruginită pe venă, sau foc...I-ar fi plăcut să sară de pe un pod înalt de o mie de yarzi, ca să aibă timp de zburat înainte de moarte, dar de unde să iei asemenea pod? I-ar fi plăcut să se întindă în pat și în foșnetul liniștitor al gazului, să aștepte să devină ușor și tot mai ușor...dar, un sentiment de responsabilitate îl oprea. S-ar fi putut aduna o pungă de gaz și întreg cartierul să ajungă pradă unei inimaginabile deflagrații. Printre dărâmături, ar fi fost descoperit autorul abominabilei fapte, la al cărei gând pielea i se zbârcea: el, Miron Licurici...Nu, hotărât, nu se putea sinucide. Vroia doar să se lase de fumat. Fumul, binefăcător, avea și efecte nocive: îi slăbea puterile paranormale. Se concentra asupra cutiei în care ținea papiote și ace și cutia se ridică de pe marginea bibliotecii, o făcu să molezeze în aer, apoi o așeză la loc...Stinse țigara, fumată jumătate. Sângele care-i izbucnise prin pori, în broboane, era acum supt de piele, ce mai păstra doar o pudră de bobițe roșii. Își adună gândurile și ridică acvariul sferic, cu pești fosforescenți și îl roti lent în jurul capului său, ca pe o planetă de sticlă și apă. Privi înăuntru castelul, prundișul pe care se fixaseră alge, grotele din faleze. Ridică apoi un pahar din sticlă albastră și îl puse pe orbita exterioară. Înălță și un degetar, ce e drept puțin ruginit, ochelarii,

o carte, câteva stilouri, ceasul *Atlantic*, minusculul său radio portabil *Zefir*, un briceag, o pensetă, câteva stilouri și când toate se stabiliră pe elipsele orbitelor, le spori încetul cu încetul viteza, până când capul lui deveni nucleul unui atom, iar obiectele un nor electronic. Atunci, cu foarfecii și cleștii șuierând deasupra creștetului, gândurile i se limpezeau, exasperarea i se ostoia și se simțea din nou fericit.

De astă dată însă Miron nu fu nevoit să-și dezlănțuie puterile. Căci de cum înălță cutia cu ațe și ace, din ea s-au auzit strigăte și bătăi din picior. Capacul îi săltă și se ivi capul Piticotului Cotul cu Barba cât Șprotul, care îl privi îmbufnat, își vârî arătătoarele în colțurile gurii și trase de ele, lungindu-și buzele, scoase limba și o făcu să vibreze într-un sunet oribil. Apoi se cățăără pe marginea cutiei, deschise umbreluța verde și sări. A plutit până atinse covorul și se făcu nevăzut, cu pași aroganți, în crăpătura dintre corpurile bibliotecii.

-Brbăciucă-Măciucă! Îl strigă Miron Licurici și stătu mult pe gânduri în seara acelei zile, în a cărei după-amiază scobise cu o așchie între dulapuri, doar-doar va scoate piticul...Însă noaptea, când scobitorile i-au trecut prin pleoape, adormi și îndată se visă pe râna unui munte, în bunda-i puturoasă, cu ciomagul în mână și câinii ciopor, mânând oile. Era fericit. Când dintr-o peșteră neagră și slută din munte, se ivi un om porfiriu cu ciocanul în mână! Dar când să poc! în capul mioarelor, poc!, îl pocni drept în creștet, cu umbrela lui verde, Barbăciucă-Măciucă, încât îi făcu un cucui cât moțul roșu de curcan fudul, îi luă barosul din mână, căruia îi frânse coada pe genunchi și îl aruncă în genunea pietroasă. Omul de porfiră plecă împletecindu-se, ca un om mai mult nedumerit decât beat și dispăru în crăpătura sa din munte. Barbă-Cot scoase limba în colțul buzelor, pe care și le încordă, își aplecă ușor trunchiul și trase un vânt greu, încât din pricina efortului obrazii i se împurpurară. Apoi răsuflă ușurat, își puse umbrela la cingătoarea cu pafta aurită, se duse spre laia-bucălaia răzlețită de turmă, cu un salt o încălecă, își înfipse degetele în mițele blănii-i și nechezând amarnic, o lovi în coaste cu călcâiele botforilor roșii, făcând-o să alerge ca un mânz. Dispăru peste creasta muntelui, făcându-se una cu soarele verde...

Și soarele verde al primăverii se alungi, frumos ca o fecioară și fecioară era! Picioarele le avea ca smaraldul, dar fără consistența cristalului, ci asemenea unei ape mistuite de verde, glezne verzi, pulpe verzi. Dacă ne-am închipui întreg oceanul, cu ape de

garnierit topit, adunat din nesfârșitele-i țărături într-un pumn, încât lumina apelor să se strângă într-o transparență vâscoasă, de strălucirea galbenului solar, cutreierându-se în ea însăși – așa erau picioarele ei. Iar trunchiul îi țâșnea ca unda albastră a flăcării de metan, cu margini argintii de aer ars și miez incandescent. Țâțele îi erau ca două rotocoale de foc, tivite cu stele și sfârcul lor avea culoarea cerului din jurul lunii. Pe pubis sta pudra aurului, ce îi urca dintre rădăcinile picioarelor pe pântecul neted, până spre buric. Și deși atât de materială, vulva roză ca zorii, ce pulsa, era totuși asemenea unei umbre presărate. Miron întinse mâna spre cea cu fruntea precum steaua Sirius când răsare cu poveri de raze și fecioara îl aduse spre sine, prin puterea unei miraculoase înălțări, ce îl săltă, plutindu-l, drept și mândru ca un Hiperion, într-o rază rotundă, la sânul-i, unde el își puse gura pe sfârc și atunci în gura lui își desfătă izvorul o dionisiacă energie, ce i se răspândi în trup, făcându-i șira să se arcuiască, picioarele să i se contracteze și sexul i se învârtoșă de o putere nemaicunoscută, enorm și auriu, înconjurat de un halo ca o lumină de argint, ca părul îngerilor. Iar fecioara purta în conturul pielii rozii perfect transparente, lichide grele imiscibile, având culorile curcubeului, ce urcau și coborau, atingându-se, în curenți prelungi, învolburând celule de convecție în pântecul-i magmatic, strălucind de incandescența oțelului topit și de arderea plasmei. Sexul lui Miron, pulsând, pătrunse, pârâind, în trupul fecioarei și ce îl miră pe Miron, era că lua numele de la ea și nu era un nume rostit, ci doar un nume ce exista în toată ființarea, ca substanță a primului om, știut prin simț și nicidecum ca o cunoaștere tăiată de schisma gândurilor, incapabile să cuprindă întregul – broboane de infatigabile șiruri de zale. Sevele ei au curs în el și Miron și-a privit sexul, încordat de-o arcuire idolatră, cum se preschimbă în pântecul fecioarei într-un imens măr diamantin, soare tânăr, în care amândoi se contopiră, strălucind. Încât scheletul, măduva oaselor și carnea sau preschimbat, erau supa oceanului primordial și în materia-i organică se rostogoliră ca făt, un făt unic a două substanțe ce fuzionară, plasma ceadrie și magma turcoaz a fecioarei și carnea, ecarlată, ca blana vulpoiului bătrân, a lui Miron, carne ce nu mai era văduvă, nici cu trecut și nici cu viitor, doar cu un veșnic prezent, în care nu mai exista slăbiciune și nici singurătate, ci numai forța pură a pansofiei.

Ieșind din vis, Miron avu sentimentul Cuvântului în el...O clipă venele tâmpelor îi zvâcniră, amintire a câte îndurase, paradoxală memorie a căderii, încrustată pe laturile scobite ale craniului său, pe care nu o mai putea înțelege. Zâmbi. Căci din puterea acelei funebre pasiuni, nu-i mai rămase decât un țiuit de senin, ca al primei zile de primăvară, când un greiere suit pe un ram, împletește din razele soarelui sunete...Și tot ce-a fost gând înainte de a fi vis, adică amăgire, s-a destrămat...Tot de atunci, pentru Miron din lucruri izvora o stihuire, ce era murmurul unui cântec, șoptit cu aceeași voce mereu, suavă și clară...Se îndreptă spre baie și chipul său reflectat de oglindă, îi atrase atenția, da, de o frumusețe sublimă era, căci toate inciziile săpate de gânduri se vindecaseră, iar tatuajele de crevase adânci în care dormita noaptea, simți atunci, nu au fost decât scrijeliturile falsei lucidități a finitudinii, ce s-au tămăduit. Avea păr auriu și fața leonină, iar ochii i se limpeziseră, nu mai erau acea substanță incertă topită, aproape indigo, ci se făcuseră ca peruzeaua, și se măriseră cât doi luceferi, fruntea i se boltise și chipul său împrăstia lumină, o pulbere de culoarea mierii de salcâm. Își pipăi obrazul, de o netezime celestă și buzele cireșii, ușor umflate și dureroase din pricina sărutului prelung...Deschise robinetul și apa fierbinte țâșni în cadă, îmbălsămă aerul cu aburi ce miroseau a busuioc. Reveni la oglindă și se privi iar, pleoapele îi era transparente și în ele curgea un lichid având culoarea frunzelor tinere. Începu să îngâne un cântec, brusc înveselit, dar halatul său ocru îi crispă retina. Și-l scoase și gol, doar încălțat cu papucii de casă, se îndreptă spre bucătărie, unde îl aruncă în tomberonul de gunoi. Reveni în baie, închise ușa. Când o clipă aburii s-au spart, văzu cada și în apă o zână, o mică mermeidă, trup de fecioară, dar peste de la mijloc în jos, cu solzi rombici, mărunți și smălțuiți, compacti ca zalele și irizând. Se zbenguia și cânta.

V

Privind la servitor, avui o intuiție ciudată, aceea că el ar fi eu și eu aș fie el. O intuiție tulburătoare, mai cu seamă că mereu am crezut în fulgurațiile minții, ce aduc vești din alte lumi. O scânteiere, miracol, care în loc de-a parcurge ecranul retinei și a inflama nervul optic, străpunge craniul și se împlântă direct în meninge, în care își împrăștie particulele informației (atomi sau fotoni, dar, nu, nu e vorba de forme materiale ale energiei, ci de esența însăși a acesteia, care în explozia cosmogenetică, a însoțit fenomenele fizice ca

fenomen transfizic, prin care s-a creat alcătuirea subtilă a lumii, din care noi, în clipa nașterii, am făcut parte și de care ne-am rupt și cred că tot ce simt în mine impur, e propria-mi cenușă părăsită de Grație, care trebuie cerută înapoi). Iar din meninge energia primară pătrunde scizurile, umple lobii și radiază în axoni, pe care-i preschimbă în roiuri de stele, miliarde de sori în spațiul unui corp de două kilograme, un univers în cavitatea unui solz, penetrează materia pentru ca dincolo de ea, să deschidă nebănuite porți, mai fine ca tractusul optic. Și unde ajunge nu e timp și nu este spațiu, e visul doar și nava fanteziei, turnul cu fleșă al imaginației, absida creativității, bolta râsului, careul respirației, vitraliile credinței și altarul serenității. E locul în care mintea se transcende și suntem una cu universul, inteligență pură a transcenderii...poate doar astfel, m-am gândit, eu și servitorul suntem una și aceeași persoană, dar intuiția aceasta era oarecum tulbure și oarecum înspăimântătoare, căci mă rupea de propria-mi identitate, în afara căreia simțeam că nu m-aș mai putea cunoaște, dar înțelesei că tocmai viscerele și oasele adunate într-un sac de piele, înseamnă însăși Neșansa noastră, căci ne transformă în amoebe ce au fiecare un nume personal, din care nu poți ieși, ceea ce trebuie să fie tocmai intenția specioasă a moirelor, care ne dau un fatum, falsă inteligibilitate a vieții, identitate ce e racord cu neantul, căci de fapt suntem cu totul altceva, ființe fără nume, frumusețe nefenomenală, atomi indestructibili din însăși substanța fără substanță a universului. Dar oare cum m-am îmbolnăvit de materie, m-am întrebat – și atunci apărui Miron Licurici în absidiola imensei biserici gotice a visului meu diurn și ridicându-și brațele, ca preot, vorbi, spunând despre puterile parapsihice, aflate în imponderabilul nostru imaginar, ce pot realcătui lumea după un plan divin, căci ce altceva sunt aceste puteri, dacă nu harul, fragment de dumnezeu, egal dumnezeului întreg, în noi, dar în care încă nu știm să ne unim, în noi cu noi, căci toate ușile răsăritene sunt închise și nu putem pătrunde, fiindcă nu credem, ci numai bănuim o existență îndoielnică, iar îndoiala e identică necredinței. Și îmi deveni clar că beatitudinea și coșmarul stau cuprinse una în cealaltă, așa cum se cuprind universul și cosmosul, unul fiind alcătuire de spirit și celălalt zidire de materie și că de aceea frumusețea, în partea-i materială e doar procesul psihic al contopirii a două sentimente contrare, dar în alt plan frumosul e însăși esența fecioarei și că de aceea dragostea are o parte lumească și alta divină, întocmai naturii noastre duble, aceeași cu a Mântuitorului, care e om și dumnezeu și care nu ne mântuiește de vreun păcat,

ci doar ne învață transcenderea infatuării, a cărnii, purificarea sinelui de gând, cel care ne face să fim cenușă, și expulzând gândul, să păstrăm doar credința, să devenim *credință*, căci atunci suntem universul, iar cosmosul nu va mai fi decât bucuria-i de-a se manifesta – și ce alta i-am putea dori trupului? Mă înspăimântai, căci în aceste vise lucide, exista dubla înțelegere căreia îi e sortit omul: cea a *neantului*, atât de ușor de cucerit, căci ochii văd materia lumii de cum ne-am născut și cea a *ființei* pe care, tot mai orbi de spirit, aproape nu o mai percepem, pentru că ființa e dincolo de formă, deși e forma însăși și e dincolo de hilomorfozele fizice, fiind totuși bucuria manifestării lor...Și noi suntem enorma diferență, întocmai celei a norilor venind din orient, cu amprenta răsăritului în ei și a norilor venind din occident, cu amprenta apusului...enormă diferență dintre imaginație și memorie, care sunt ghemuite una în cealaltă...

Mereu am iubit stelele, spuse Miron Licurici și nu mi-a fost teamă de noapte, fiindcă adevărata boltă este catapeteasma nopții, patria supernovelor (athanoare celeste care vor expulza pe zeci de ani lumină dantele de lumeni), țara gigantelor roșii (sori senili seduși de neființă) și-a piticelor albe. E tărâmul brățărilor de nestemate și al fotonilor, văzduhul stolurilor de comete, stup de roiuri stelare, ce se rotesc ca lente maelströmuri, râuri de lapte, brâuri de diamante...Și m-am închipuit călătorind între toate acestea, fără a ști că mă aflu în fleșa turnului bisericii baroce a visului ce îl avea un om, pe nume Liviu Levant. Și nu aflai acest fapt printr-o știință anume, ci doar l-am visat, într-o noapte de călătorie...

Am călătorit întrebându-mă sau fără să întreb și nu m-a însoțit decât nesățioasa-mi uimire. Ce-ar crede un om, mi-am spus, ce locuiește pe un neuron al creierului meu, despre cosmos și spațiu și timp? Cum și-ar închipui geneza lumii lui, de va crede că va fi fost geneză, căci ce intuiție i-ar putea vesti despre ectodermul plăcii dorsale neurale, din care se naște sistemul nervos, despre ganglionii simpatici sau talamencefal? Ori ce va crede despre materia cenușie și substanța albă, despre pedunculii cerebeloși, ori despre trunchiul cerebral, despre piramidele bulbare, iar dacă observațiile științei lui vor ajunge la periferia cerebelului, stratul molecular nu ar fi pentru el însuși orizontul cosmologic? Și ce ar crede despre acest univers, creierul, care, cufundat în lichidul cefalorahidian al sacului meningeal, cântărește, imponderabilizat de forțe arhimedice, doar cincizeci de grame? Ori ce va fi

crezând despre lanțul fonic al neuronilor, care naște galaxiile cosmosului său, despre catastrofa unui accident vascular, ori despre fosforescențele misterioase, provocate poate de un pahar de vin, sau de o veste bună. (Noi, prietenii lui, îl ascultam, ești un adevărat cărturar, striga Sorin, ar trebui să-ți spunem Cărtărescu, zicea tot el, fără a ști că va purta un scriitor acest nume). Va afla cât se poate cuprinde despre materia creierului meu, continua Miron și, mare fizician, omul trăind pe un neuron mort, planeta lui, va călători prin măduva spinării, până la coccis. Va cunoaște că a ajuns în oasele involute ale cozii mele ce s-a ratat? Va călători și pe fibrele nervilor mei, provocându-mi cu vreun test nuclear o nevralgie...Dar un om care ar locui într-un neuron – și acela să fie cosmosul lui, strigam eu! Cu buzele strivite de enorme forțe electro-magnetice, asistând la milenii evoluției acelui univers, care pentru noi înseamnă fracțiunea de secundă a unui gând fugar...Care ar fi viziunea lui despre existență, se întreba Miron? Da, ar simți exact ceea ce simțim și noi, ar trăi exact aceeași dualitate – sau mai bine să o numim polaritate -, ce are într-un capăt neantul și în celălalt ființa...Și se întorcea la omul locuindu-i encefalul. După mii de eoni de evoluție, care pentru mine nu ar fi decât șaiszeci-șaptezeci de ani, ar găsi, cu nava-i cosmică ultrasofisticată, care e poate moartea, ieșirea, unica ieșire: ar zbura în contra unui curent de fotoni, printr-un tunel păstos, care nu e altul decât nervul optic și într-un sfârșit s-ar izbi de retină și înțepenit în pielea-i, care este ecranul pe care purtăm imaginea lumii, s-ar afla dintr-o dată în fața...a ce?...imensitate bolnavă a unei lumi anorganice, de neînchipuit, ori a unui miracol al luminii și culorii?...Dar, fie că ar fi locuit în encefal, în hipotalamus sau într-un neuron talamocortical, nu ar ghici vreodată la ce folosește materia care-l împrejmuie. Nu ar putea concepe propriul lui univers ca fiind complicatul sistem al gândirii, masa nodurilor electro-chimici în care sălășluiește spiritul, loc al inteligenței și intuiției, al sentimentelor și celor mai ciudate atracții, al evaluării de neevaluat a frumuseții, al pornirilor creatoare și-al creativității...Și Miron apăsă lângă masa unde mă așezase managerul. Purta trabucul, stins, în colțul gurii și îmi păru cam neliniștit, ușor încruntat, în orice caz, în ochii lui citeam un soi de teamă, dar o teamă nu de ceva concret sau real, ci din pricina unei amenințări fără nume. Dar căută să pară destins, când îmi vorbea...Uneori îmi închipuiam că acest om din creier e însuși sufletul, spuse și în clipa când prin nervul optic ajunge în hialinul ochiului, el evadează din trupul meu, pe care nu l-a cunoscut și nu l-a înțeles, căci nu avea cum. Evadează și pleacă, fără a ști

sfârșitul cosmosului din care făcu parte, lenta-i putrezire și disiparea lui, rupt în elemente și reziduuri, înapoi în pământ...Așa am visat că Aldebaran și Sirius și Vega și Canopus nu ar fi decât materia nervoasă a unui om pe care îl cheamă Liviu Levant, al cărui encefal e universul meu...

M-am întrebat ades în ce zonă a acestui creier gigant mi-ar fi plăcut să locuiesc. Întotdeauna, întâi îmi spun că în lobul occipital, acolo unde este centrul văzului, căci m-aș afla într-un univers al luminii în care, ființele înseși sunt alcătuite din fotoni. Aș trăi într-o aură, în revărsările cerului fluorescent, în explozii cromatice, într-o nesfârșită cascadă de raze, în strălucirea idolatră. Pământurile ar scânteia, luna înmiit ar lumina. Dar apoi îmi spun că mi-ar place să mă aflu în centrul acustic, loc al marilor simfonii, al acordurilor totale și nesecatei armonii. Dar nu ar însemna nebunie muzica astrilor acestei lumi, căci cine ar putea rezista perfecțiunii fără să-și ia zborul pe nota unui solfegiu, pe un sunet modulat și preschimbat în muzică de trompa lui Eustachio, notă ce nu ar fi poate decât susurul unui electron, ce se rotește de milioane de ori pe secundă, în jurul unui soare sonor. Ai fi muzică. Și am fi victimele bolii trimise de zei, extazul mistic, fără a pune o picătură de vin pe limbă! Și apoi mă gândeam că mi-ar place să stau în centrul mirosului, căci mirosul e poate cel mai curat dintre simțuri, el ocolește exalația, detestă pestilența. Iubita mi-ar fi un parfum, iar îmbrățișarea noastră ar fi fuzionarea a două miresme într-o înmiresmare. Dar, nu, îmi spun apoi, unde dacă nu în centrul gustului ar fi mai bine să te afli, să simți aromele de leuștean, astringența merlotului, acreala lămâioarei, răsuflul răcoros al mentei, pișcătura ardeiului, acreala borșului, înțepătura piperului, dulceața mierii, oțetul murăturilor, aciditatea laptelui acru. Și, în cele din urmă, rămân convins că aș vrea să trăiesc în chiar centrul senzualității, unde se adună impulsuri contrare de eros și mistică, o lume cu iad și cu rai, cu paradisul decăderii prin lascivitate, ce te cufundă în Gheena și cu tartarul ascezei, prin care vrei victoria imposibilă asupra sexului - lume a contorsionărilor etice, căci cine știe dacă abținerea nu înseamnă tocmai exacerbarea unei plăceri, din care îți faci Dumnezeu? Dar acolo ai simți tot ce-și poate dori un om, pătimirile îndoielilor morale și beatitudinea clipei, deznădejdea abisului și tăriile fericirii – căci, da, senzualitatea e atât de legată de spiritul nostru, încât mi-aș dori să mă aflu în acel univers, pe care nu îl pot închipui decât drept un ocean, în care se produce fluxul și refluxul mișcărilor spirituale, cu imense dislocări de ape

afunde, cu amplificări ale sunetelor și luminii până la reverberații capabile să ciuruiască falezele granitice ale voinței cu scorburile și tuneluri de vise, cu prăbușiri și înălțări ce-ar măcina munții, făcând din ei nisipuri de pustie. Aici...unde răbufnirile și clipele de pace se succed asemenea furiilor și adorărilor ce l-au cutremurat pe Moise, într-o nemărginire, căci spiritului nu îi sunt impuse alte orizonturi afară de cele ale gândului, care, înlăturat, prin metamorfozarea lui în vis, deschide carcera în care ne pare că am trăi, pentru a ne lăsa libertății unei existențe colosale, căci fuziunea a ceea ce suntem cu esența lumii, nu mai e împiedicată de un nume.

Așa mi-am închipuit, spuse Miron Licurici, că locuiesc în encefalul lui Liviu Levant, în creierul unui om despre a cărui viață nu am cunoștință, dar știu că sorii și planetele sunt nucleii bazali ai scoarței cerebrale, lumina e scintilația fibrelor nervoase, că miezul în jurul căruia gravitează cosmosul e un deutoneuron, că forța noastră de-a comunica transcendent se datorează corpului calos, care e subspațiul, ori hyperspațiul închipuit de poezii fantastice. Un singur lucru de care îmi pare rău, nu îl pot cunoaște: visul diurn al lui Liviu Levant, mișcarea spiritului său, punțile pe care le are cu stelele cosmosului în care trăiește și care este encefalul unui alt uriaș, poate al Autorului, dar nu cred, care și el trăiește în encefalul unui înger sau al unui arhanghel și tot așa la nesfârșit, lumi cuprinse în lumi și oameni cuprinși în oameni.

-Au câte păpuși oare crezi că pot încăpea în păpușa cea mare?, întrebă Petrache, din senin ivit între noi.

-Nu are importanță, răspunse Miron, tot ce contează e că nu le putem cuprinde cu mintea și așa ajungem să trăim dincolo de finitudine și de orice zid. Simt că eu și Liviu Levant suntem cuprinși unul în altul, sau cel puțin eu sunt cuprins în el, ca omul în cosmos. Da, regret că nu-i pot cunoaște visul diurn, mișcarea spiritului său, dar uneori îi presimt visul, eu, locuitor pe-un neuron al lui, căci spiritul transmite energii subtile materiei pe care a creat-o și din care se naște în timp ce o creează, spiritul emană un câmp în care sunt cuprins și chiar dacă am propria-mi viață, a cărei necesitate nu o înțeleg – căci nu îmi pot închipui un dumnezeu ce-a zămislit din puteri ale duhului său în el însuși îngeri și oameni, pe care-i vezi crescând: din embrion, carne de un roz androgin, nenufari în mâlul existenței; și chiar dacă am propria-mi viață în pântecul Domnului cu pereți translucizi, în care migrează

sori colorați, presimt mișcarea spiritului acelui uriaș pe care îl cheamă Liviu Levant, mă îmbăt de ea cum m-aș îmbăta de o esență. Îmi pătrunde prin pori și mi se răspândește în sânge, în ochi și în carne. Simt disperare și beatitudine ce vine de la Liviu Levant, simt gingășie și caznă, dar mai ales euforie, un sentiment de care nu e în stare Dumnezeu și care îmi lipsea. Mai știu despre visele lui Liviu Levant, când noaptea privesc cerul, când mă cuprinde dulcele lui fru-fru, încât mă contopesc imperceptibilelor lui metamorfoze, pe care oamenii le-au adnotat, istorie a bolții: din “Steua Oaspete” și toate supernovele, câte una de câte ori Liviu Levant a fost îndrăgostit, din gigantele roșii, sori stinși, unul pentru fiecare iluzie pierdută. Și din stelele denudate de veșmântul de salnitru și mercuriu, ce au rămas pure, rotindu-se de zeci de mii de ori pe minut, în căutarea absolutului, cred – quasarii. Din stingerea piticelor albe și preschimbarea lor în pământ roditor. Dar, la scara mea, știu că nu pot înțelege materia cosmosului în care mă aflu, căci doar cunoașterea unei istorii, ce nu stă la-ndemâna minții omenești, atât este de vastă, mi-ar dezvălui spiritul ce o animă. Și atunci mă las învăluit de puterile increate, intelect pur al lui Liviu Levant, ce-mi pătrund, prin sufluri și fluxuri, propriul meu vis...Așa, cuprins în intelectul pur al lui Liviu Levant, m-am trezit în una din zile cu Margareta alături. Domnul a vorbit de frumusețea ei, dar nu îi știți puținătatea trupului, e cât un lemurian doar și simțind-o în pat, am orbecăit după ea și i-am mângâiat coapsele și i-am sărutat sânii și i-am cuprins mijlocul în palme și răsuflările noastre gâfâite s-au unit, iar eu i-am acoperit fața cu gura, ca și când i-aș fi lipit o ventuză și aburcându-mă pe ea, am străpuns-o și Margareta se încovrigă pe trupul meu și nu părea mai mult decât o excrescență a cărnii mele, un basorelief abia ghicit pe pântecul meu, cu picioarele ca o brățară a șoldurilor mele și cu brațele ca un inel al toracelui meu și atunci, deși speriați de contopire, iată, ne contopim, i-am strigat, ne-am gândit că de ce nu am rămâne așa, ca doi siamezi, sorbind extaz mistic din zbuciumul cărnii și nu am făcut nici un efort să ne desprindem pielea sudată, am vrut câteva clipe – și am văzut între noi elastice punți dermatice, asemenea unor arcuri voltaice, ca un clei proaspăt, ce încă nu s-a întărit. Poate atunci am fi avut ultima ocazie să le tăiem cu bisturiul, căci apoi am fuzionat, crescuți parcă unul din altul și poate că mai mult de atât, căci am ajuns să fim o singură ființă. În acea dimineață m-am ridicat din pat cu Margareta contopită cu pieptul și cu pântecul meu, m-am spălat și m-am îmbrăcat și am ieșit în oraș și deși aproape pluteam, răsuflarea îmi era ușor

gâfăită, căci vulva Margaretei strângea și sorbea sexul meu, încât extaziata mea extenuare, îmi cerea aer pentru doi. Da, Margareta nu mai respira, devenise asemeni unui făt în pântecul matern. Ai făcut burtică, îmi spuneau cunoscuții, sigur, spuneam eu zâmbind și mă îndepărtam, intram tiptil ca furii în parcul pustiu și mă așezam pe o bancă și atunci Margareta își scotea capul, bustul prin reverul hainei mele și ne sărutam.

...Privii servitorul, un martor perfect, prezență veșnică. Cine ne-a închis într-o odaie? l-am întrebat, dar odaia în care mă închisese managerul se lărgise, pereții erau cu mult mai îndepărtați, abia acum observam, încât undeva, dincolo de fluviul aburos ce îl aveam în față, era o pădure bătrână și dincolo de pădure era un vârf de munte purtat pe neguri albe – și mă uimea că toate acestea erau dincolo de raza vederii mele, dar le vedeam ca și când ar fi fost aievea. M-am tulburat, căci mă gândii că eu sunt creatorul lor și ele nu există, Nu, vorbi servitorul, de fapt nu există decât ceea ce e în afara vederii tale și totuși vezi, iar eu am încercat să înțeleg vorbele lui. Pe pamblica fluviului, pe o plută, o zării pe Sfânta Miercuri, pe cap cu o bonetă neagră de sub care ieșeau evantaie de dantelă albă și avea un șorț negru și o rochie de femeie bătrână, așa cum purta bunica mea. Pluta cobora pe fluviul aburos, cârmită cu prăjina de fag alb, de Sfântul Ilie. Ah, maiestatea sfântului, de om ce nu cunoaște timpul, ci numai viața! M-a însuflețit imensa lui nebridă, ca o insuflare pătrunsă în mine din botul căscat al ursului, cap înfricoșător ce-i sta pe umăr, cu o falcă până la buricul pământului lăsată și cu alta sfâșiind catifele bolții. Sfântul îmi făcu semn cu mâna și zâmbi, O să întoarcem apele către izvoare, strigă și pluta dispăru într-un inel de ceață și atunci avui revelația că, da, ne putem întoarce la izvoare, dar numai o clipă păstrai acest vis, căci atunci când inelul de ceață se dematerializă sfârșind, pluta pierise, poate că după un cot al fluviului. Am făcut semn cu mâna în urma lor și atunci apăru managerul în pas de panțarolă, cu barba-i încolăcită pe glezne, mă salută zâmbind și traversă scena, făcându-se nevăzut dincolo de liziera pădurii. Apoi reveni cătrănit, căutând ceva pe jos. Ce cauți, i-am spus și el mă privi bănuitor, pieziș și cu ochii mijiți, Nu ai găsit cumva o sticluță cu un lichid violaceu, spuse, Nu, am răspuns, Jură! îmi ceru el, dar nu știam pe ce să jur, Jură pe univers, îmi zise și am jurat, iar el se liniști, se destinse. Am primit un elixir, spuse, elixirul tinereții și al veșniciei, îmi mărturisi și nu l-am băut pe loc pentru că doream să mai gust plăcerea bătrâneții ce în

curând va întineri, dar se pare că l-am pierdut, vino te rog să-l căutăm împreună și cum îmi plăcea să caut obiecte pierdute prin brazdele pământului, prin mâlul râurilor, pe marginea șoselelor, sub cetini, l-am urmat, scurmând în bălți clipocitoare, în nisipul plajelor cu flori de ghiocuri, în humusul în care cresc trestii, în scorburile stejarilor bătrâni. Să-l fi furat vreo veveriță în cuibul ei, vreun afurisit de șarpe să-l fi dus în tărmurile subpământului, ori vreun jder să-l fi răpit în vizuina lui - își dădea cu părerea managerul îngrijorat, uite, știu borta prin care se trece în ceea lume, n-ai vrea să cobori, să-l găsești și să mi-l aduci, mă întrebă și cu emoția ce m-a încercat în acea clipă, căci era un gând de mult visat de mine călătoria aceasta, i-am spus că da și el mă duse la buza unui puț și cu o frânghie mă legă de mijloc și mă coborî încet în celălalt tărm, eu voi sta aici să te aștept, l-am auzit strigându-mi și picioarele mi-au atins solul pietros al țării zmeilor, iar deasupra-mi cerul era de pământ, cu țesături de rădăcini împletite, am recunoscut rădăcinile castanilor și ale jnepenilor și bulbi de lalea și ale ciuboțicăi cucului ca murele și morcovi mustăcioși și am pornit fără a ști încotro, pe un drum pietruit cu bolovani de râu și cu rigole de granit pe margini și uitându-mă printre pâlcurile unei păduri, îl zării într-o dumbravă pe Pușcă-țânțar, cu o tolă mare cât era și el, iar din ea ieșeau gâturi și căpățâni de păsări. De ce omori, tu, mă, păsările, i-am spus și el: Nu ți-o fi a bine, din câte bag sama, că asta mi-e menirea și te-oi pușca și pe tine dacă mai zăbovești, că eu văd stelele cum se mișcă și iarba cum crește și frunzele cum îmbătrânesc – și se uită la mine cu ochiu-i din frunte, mare cât luna și albastru, dar mie îmi era milă de păsări și: Hai de ți-oi suci și eu gâtul, i-am spus, cum îl sucești tu păsărilor și el slobozi spre mine o săgeată, ce se izbi de vârful peniței stiloului meu ca fulgerul de paratrăsnet și atunci Ochilă căzu în genunchi, Nu mă omori, rogu-te, Naratorul, spuse, că eu am auzit de numele tău, dar nu credeam că tocmai tu ești și eu mă bucurai că nu sunt nevoit să lupt cu el, fiindcă nici șalele nu mă țineau, șubreze de statul pe scaun, nici mâna stângă viguroasă foarte nu era, fiindcă nu scriu decât cu dreapta și alt efort mai acătării nici că mai fac, afară de a bate la mașina de scris, ce mi-a întărit arătătoarele, Fie, am spus – și se ridică în picioare Ochilă-Lăț-Lungilă, de parcă era frate-meu, Mi-a fost teamă de Iponul tău, spuse, adică de lovitura cu arătătorul în ochi, mărturisi, iar eu nu am decât un singur ochi, spuse și cum pornisem pe drumul meu, el mă urmă. Dar știi, când e să vină năpasta pe capul românului, apoi vine și astfel, spre seară, dădurăm de-o nămetenie care prindea câte-un

munte în fiecare mână și când îi izbea unul de altul, pulbere îi făcea și înainte-ne era un deșert de nu-i dădeai de capăt cu ochii, acoperit tot cu dune. Bună vremea, i-am spus și el se rățoi la noi: Amu o să vă izbesc, pământenilor, zice, de-or să vi se facă oasele făină și carnea slănină, Da' avan ne ești, i-am răspuns, măi Sfarmă-Piatră, numai că ți-ai găsit nașul cu noi, te-om însura îndată și îi vedea atunci, Ba s-avem iertare, zice el pocăit, de-așa năpastă și pacoste, Naratorule, că mai bine te-oi sluji zece ani, zice – și porni după noi, iar pe unde călca, bolovanii de râu cu care era pietruit drumul, se făceau prundiș, iar pietrele pulbere și stele se clătinau, ori așa ni se părea nouă, fiindcă sub noi pământul era cutremurat. Și ne-am dus zi de vară până-n seară, că-nainte din poveste mult mai este cuvântul, căci povestea nu-i poveste, ci a fost, dar fu pe vremea lui Papură Verde, mai mincinos cine n-a crede, ne-am dus până ne făcurăm cu toții o ceată bunișoară, și ne-am tot dus, până ajunserăm la un palat de glajă, pe-un pai reazimă, de-un fir spânzură. Și cum în urma mea haidamacii, măgădăii și novacii șopticăiau, am dat aparatul auditiv mai tare și l-am auzit pe Urechilă cum le zicea celorlalți: Autorul ăsta-i cam tare de ureche! Și m-am întors spre ei, am zis: suferință și suferință s-a adunat peste țara din care vin, iar în jurul planetei s-a alcătuit calvarosfera și eu o simt cu pielea, cu retina și cu meningele, dar mai cu seamă cu stomacul. Țară latină, sărmană țară latină! și ortodoxă!, m-am căinat și în timp ce mă tânguiam, am zărit palatul cu totul și cu totul de cleștar și înăuntru se afla Ileana Cosimzeana cu pleoapele verzi, ca frunzele de salcie. Când să intru pe ușa cea mare, Ai grijă, stăpâne, mi-a șoptit Ochilă, fiindcă în pântecul ei văd un șarpe-balaur și de te vei culca lângă dânsa, bine nu ți-a fi, dar dragostea zânei să n-o refuzi. I-am mulțumit lui Lățilă, mai cu seamă că n-aveam de gând s-o refuz și am intrat. Slujnicele ei zmeoaice mă îmbăiară într-un chiup din santal cu apă înmiresmată de două sute nouăzeci și nouă de plante, apoi mă ospătară – și îmbujorata Ileana mă privea galeș. Ne culcarăm, eu cu ea, într-o odaie largă, împodobită cu perdele de damasc și oglinzi venețiene, puse în tot locul, încât odaia părea nesfârșită, ne-am iubit până la miezul nopții, când, osteniți, ne-am prefăcut fiecare a dormi – și fiind obosit peste măsură, eu chiar adormii. Noroc de o înțepătură în fund, ce mă trezi, iar când am pus mâna pe bucă, era săgeata lui Pușcă-țânțar. Mare noroc, căci mare belea era să mă pască! Din gura frumoasei, cu mandibule de crocodil acum, pe care le ținea căscate, gata să verse foc, încât ochii îi erau bulbucați ca la broaște, ieșea balaurul, pe care îl apucau cu amândouă mâinile de gât, gata să-l

strangulez, dar se trase înapoi, lunecos cum era, scăpându-mi. L-am văzut intrând în femeie, dar nu mă lăsai, am băgat mâna în gura ei și prin gâtul ei și-am prins șarpele, l-am tras afară și asemenea lui Heracles șerpilor Herei, l-am gătit. Botul frumoasei se subție atunci și ochii îi intrară în orbite și Ileana se făcu iar gingașă ca o știmă. Mulțumesc, voinice narator, zice, că ai scos șarpele din mine, care e în orice femeie de la Eva încoace, ca să ne ispitească. Așa îmi vorbi și drept mulțumire m-a sfătuit încotro să apuc, spre miază-zi, ca să aflu elixirul tinereții și-al veșniciei, acolo unde soarele iese în zori dintr-un izvor – și apa acelui izvor e elixirul. Dar să bag seama, m-a sfătuit, că atunci când soarele iese din apă, topește orice muritor pe care l-ar privi. Astfel pornirăm mai departe, întreaga liotă, spre răsărit și cale lungă făcurăm până am ajuns. Acolo, întocmai cum mă învățase zâna, am înălțat un bordei din crengi și frunze, m-am pitit, tupilat, în el, iar Gerilă suflă cu nara-i cea geroasă asupra-i, înzăpezindu-l. Și bine a făcut! Căci îndată se ivi soarele și toate câte erau împrejur se topeau și tot pământul se acoperea cu sticlă, care curgea, mare, pe răzoare, ca valurile unui fluviu peste cataracte. Și gheața bordeiului meu sfârâia și așa abitur aburea, de parcă ar fi fumegat un codru lovit de trăsnete, măi copii și curgea gata să mă lase descoperit. Noroc că Gerilă fără conținere sufla cu nara lui de gheață. Așa a fost, până ce soarele se ridică dincolo de tărâmul subpământean, înălțându-se în lumea oamenilor. Și atunci am umplut ulciorul cu apa fermecată și duși am fost, ca vântul și ca gândul, spre borta ce se cascadează sus spre țara din care venisem. Acolo l-am văzut înlăcrimat pe Ochilă, ca și pe ceilalți, pe Setilă, pe Cărnă-lemne, pe Sfarmă-piatră, pe Gerilă. Ia ca amintire arcul meu și tolba cu săgeți, că bine ți-or prinde, îmi spuse Pușcă-țânțar și îmi băgă arcul peste cap, făcându-l să-mi cuprindă pieptul, iar tolba mi-o atârna pe-un umăr și își șterse o lacrimă. Așa ne-am luat rămas bun și am apucat frânghia împletită din scoarța fagilor și am tras de ea, ca semn că am ajuns și mă încolăcesc în jurul ei, ca să fiu tras sus. Îmi era teamă că managerul plecase, dar, nu, l-am simțit opintindu-se, o clipă doar, căci funia iar se lălăi. Zice că e istovit, spuse Urechilă, care pe toate le auzea și că de mai întârzii, se prăpădește. Așa că îmi luai rămas bun de la prieteni și apucându-mă strașnic de frânghia uscată, mă aburcai, nu mai mult însă de zece coți, căci am simțit-o cum pâraie și se întinde, și se rupse tocmai de sus, încât am căzut de unde plecasem. O mare neliniște îmi strânse inima, gândindu-mă că nu voi putea duce elixirul, dar și de teamă că voi rămâne pe veci în tărâmul acesta, în care nu eram născut. Dar tocmai când să mă căinez, prin gaură se prăbuși barba

managerului, ca un nor. Am urcat pe fuioarele ei și, sus, vedeam fața managerului leșinat, atât de palidă, încât părea fără viață. Și când urcam, un Barbă-cot tot scotea capul ici-colo din pământul puțului în care mă aflu și mă îndemna să beau elixirul, cu tot soiul de vorbe meșterite. Dar când se ivi o dată mai aproape de mine, i-am prins între degete nasul și i l-am tăiat cu cosorul și l-am băgat în buzunar. Ajuns în buza bortei, m-am prins de gâtul managerului, căci alt sprijin nu aveam și m-am aburcat pe răzor, pe care am stat o vreme întins și răsuflând. Mare bucurie să fii pe pământ! Nici să-ți vină a crede! L-am tras apoi pe manager de deasupra puțului și l-am pus pe iarbă, speriat că murise, dar luându-i pulsul, am constatat o firavă bătaie, deși trupul îi era inert și parcă dezmembrat. L-am descleștat gura și i-am turnat în ea elixirul și i-am văzut brațele tresăltând, pieptul cuprins de convulsii și fața de spasme, în timp ce întinerea. Și cu cât întinerea, cu-atât se lumina, încât căzui cu fața la pământ spre a nu orbi, învelit de acea nefirească lumină. Și din miezul luminii bubui un glas: Dincolo de cuvinte, spuse, stă Logosul, dar multe cărți sunt mincinoase. Acum ai altă pacoste de îndreptat. Zmeii și cele două mume ale lor, au răpit stelele, luna și soarele, iar tu să le faci scăpa. Zise, apoi se înalță către ceruri. Am rămas încă o vreme cu fața în țărână și cu fruntea în cenușa focului la care se încălzise managerul, iar când m-am ridicat, era beznă peste lume și brumă. Doar un ochi de jar clipea printre tăciuni, la răsuflarea mea și l-am luat într-un pumn și m-am tot dus, până ce într-o vreme am ajuns la casa Sfintei Vineri. În ogradă păștea chiciura de pe iarbă un cal costeliv și bătrân, o catârcă, îmi dădui seama, cu pielea îngălbenită de vreme. Am bătut la ușă și cum nimeni nu răspunse, am intrat, iar Sfânta se afla dusă în treburile ei. Am aprins în vatră focul de la tăciunile meu, iar noaptea și frigul se risipiră din odaie, pe care am dereticat-o apoi și m-am ascuns după cuptor, pe prici. Într-o vreme veni și Sfânta Vineri și când intră în casă, se minună de căldură și de lumina pâlpâitoare a focului, se încălzi o vreme și spuse: De-aș ști cine-a aprins focul, mult bine i-aș face. Atâta mi-a trebuit să aud și-am sărit de după cuptor, înfățișându-mă ei. Eu îs acela, am zis. Și ea: Ca să ajungi în tărâmul zmeilor și-a celor două mume ale lor, ai trebuință de-un cal fermecat. Ia o tavă și-o umple cu jăratec și hrănește catârca de-afară, spuse, după care Sfânta adormi, ostenită...Și când sorbi o dată din jar, catârca galbenă se făcu un cal negru corbos, zice: Încălecă, stăpâne și ne-om duce încotro ți-a fi voia. Mi-am așezat arcul și tolba mai bine pe umeri și îl încălecai, apoi purceserăm cale lungă, să ne-ajungă. Și ne-am dus până la

buricul pământului și de-acolo urcarăm drept spre cer. Am ajuns la o poartă de fier și-n poarta de fier se afla nevăzută o poartă diafană. Până aici ne-a fost, i-am spus calului și el: Stăpâne, ironia destramă hilologosul, hai să batjocorim poarta de fier, zice și-am râs amândoi de ea cu sughițuri, calul rânchezând, până când materia se risipi și-am topit-o și-apoi trecurăm prin poarta diafană. Îndată după ea se afla un Arhanghel, ce ne înspăimântă, căci era făcut din doi oameni cu un singur piept și care stăteau așezați în cruce. Cel ce sta în picioare era răscrăcărat și cu paloșul înălțat deasupra capului, iar celălalt, crescut din pieptul primului, era cu mâinile și picioarele în aer. Mult ne-am minunat și ne-am temut, dar arhanghelul spuse: Bun venit, Naratorule și calule, că de mult vă așteptam să treceți. Am trecut și ne-am tot dus și spre seară ajunserăm în tărâmul zmeilor, la un palat de diamant, în care erau ferecate cu trei farmece stelele-logostelele. Și-am întrebat-o pe steaua Vega: De ce nu vrei tu să-mi spui cât mănâncă și bea zmeul și ea a zis: Ba vreau. Zmeul înghite șapte boi prăjiți la proțap, șapte cuptioare de pâine și bea șapte buți de vin. Și-am cerut stelelor să-mi dea încă pe-atât și-am mas și tot flămând eram. Iar când a venit zmeul, m-a prins de mijloc și m-a săltat până la prima boltă a cerului și unde nu m-a repezit spre pământ, înfigându-mă în stâncă până la genunchi. Și-am râs de stâncă și materia ei s-a risipit și l-am apucat pe zmeu de mijloc și l-am ridicat până la al treilea cer și când l-am slobozit, până la gât a intrat în pământ și i-am tăiat calul și legătura farmecelor s-a rupt și stelele au zburat la locul lor, așa cum avea să le vadă într-o zi Miron Licurici. Acum și calul se scutură o dată și se făcu, din negru corbos, cu totul roșu înfocat, zice: Încalecă, stăpâne și pe unde ne-o fi drumul vom merge. Și-am tot mers, cale lungă să ne-ajungă și într-o vreme am ajuns la un palat de argint strecurat, încât părea a fi din unda și șoaptele izvoarelor făcut. Acolo se afla Luna, legată cu cinci farmece. Bun venit, Autorule, spuse, că te așteptam. Și zice: zmeul de argint mănâncă șaptezeci de boi prăjiți la proțap, șaptezeci de cuptoare de pâini și bea șaptezeci de butoaie de vin. Vom vedea, am spus și-am mâncat și-am băut încă pe-atât și tot flămând am rămas. Când a venit zmaul, m-a împlântat până la puță în pământ, iar eu pe el până la gât și i-am retezat capul și luna fu dezlegată de lanțurile farmecelor și-a plecat pe cer, giugiulind stelele. Iar calul se scutură și din roșu se făcu alb și înaripat, Încalecă, stăpâne, zise, că până aici ne-a fost, fiindcă zmaul epocii de aur nu știi din care-ncotro vine și te duce. Și cu jind, dar și cu sângele scurs din obraji, am plecat în zbor și ne-am tot dus, până ce într-o vreme am ajuns la

un palat cu totul și cu totul de aur, ce scliepa, gata de-a ne lua vederile. Și acolo era legat soarele cu șapte farmece tari. Și soarele era ca o fecioară și i-am zis: Cât mănâncă zmeul? Și ea zice: de șapte ori câte șaptezeci și șapte de cirezi de boi și de șapte ori câte șaptezeci și șapte de cuptioare de pâini și bea de șapte ori câte șaptezeci și șapte de butoaie de vin. Dar îmi pari bolnav, Naratorule, zice și așa era, ori mă îmbolnăvisem de drumul lung, ori de spaima zmeului de aur, ori de dragul fecioarei – nici eu nu știam. Și ea având știința adâncă a florilor și frunzelor și rădăcinilor mai dihai ca Asclepsios, mă tămădui numai în zece zile de sigura moarte ce mă păștea. Becisnicia sorții fu întoarsă de Soare spre binele meu, căci de atunci am fost mai tare ca bolile și ca toți microbii vrăjmășești din lume, sfidând eu moartea și apele Lethei.

Când m-am văzut scos din boală, prin mâna izbăvitoarei zâne, mulțumii lui Dumnezeu și tuturor sfinților mai vechi sau mai noi, după care mâncai și băui vârtos, ca să-mi chivernisesc sângele și pofta de viață, fără de care am fi serbezi ca poama pădureață...Zâna ședea alături, privind cu câtă hulpavă îndemânare înghițeam proviantul și sorbeam udătura. Când m-am simțit deplin îndestulat, căutai în jur, să văd unde mă aflu. Eram în fața unei mese din lemn de lămâi cu meșteșug cioplită cu motive solare. Stăteam pe un scaun cu spătarul înalt și drept, ca tronul domnitorilor, din lemn de cireș, cu dichiseli de făurarii lui Phoebus meșterite. Pereții erau împestrițați de panoplii cu felurimi de arme, cu trofee de spăimoase jivine din toate stirpele și frățiile, de la cabaline: căluți, armăsari, iepșoare, tarpani, catârci, asini, mustangi, până la taurine: bivoli, bouri, tăureni, boușori, vaci, drigane, sau felurime de ovine: oi, berbeci, mufloni, țapuleni, căpriori, cerbi, un mosc, reni, bubali, gazele, antilope, ba chiar și o cămilă, un dromader, un elefant, dar mândria colecției era hipopotamul împăiat, pus sub fereastră. Mai erau arabescuri lucrate în aur, gingașe țesături cu nestemate drept podoabă, cingători cinstite, ciuperci ciudate, pești pestriți, drapele dragi, trenuri trecute și multe altele. Căminul era mare, întocmit din teracotă tivită cu marmoră brună, iar focul, care se-ntrecea să-nghită lemnele, îmi încălzea rărunchii sleiți de ger. Ici, sub picioarele mele, cergi mițoase și blănuri îmi mângâiau tălpile goale, colo o carapace de broască țestoasă, cu deschizătura în sus, ținea loc de pat larg și adânc cât o corabie, doldora de așternuturi regești, ce curând avea să-și înceapă călătoria pe mări

furtunoase, ce o vor clătina spre toate orizonturile lumii, silind-o să geamă din rărunchi, când eu și buna mea nimfă salvatoare, ne-am fost suit în astă arcă atât de înfocați, de parcă am fi vrut să facem numai din noi și-ntr-o singură noapte, un nou neam omenesc.

În ziua ce urmă, după târzia noastră deșteptare, eu am ieșit în preumblare, să văd împrejurimile. Castelul era o bine întocmită din aur căscioară, pe acoperiș cu o giruetă în chip de cocoș, care nu ne vestise zorii la vreme în ziua aceea. Spre dreapta, se afla un izvor clar, care-și începea șiroirea dintr-o adâncitură ierboasă și curgea, mări, curgea, mai departe, printre pietrele albe cioplite, așezate în formă de zimți pe marginea rigolei, iar alături de ele erau tolăniți, ori cu arcul și săgețile pregătite, mici amorași. Pârâiașul curgea spre o râpă, unde se făcea plăpândă cascadă, ce-și vărsa apele în creștetul sub formă de cupă al unui Priap, care le revărsa apoi prin mădularul său învârtoșat, în spulberul vântului. Mi-am clătit fața cu apă rece, apoi mă îndreptai spre cal, l-am țesălat și l-am uns cu briantină, făcându-l să lucească. Când m-am întors în palat, fecioara asculta știrile la un radio păraginit, în timp ce prăjea fleici întinse pe grătar.

-Iar li s-a năzărit zmeilor că o să fim invadați de ființe monstruoase din cealaltă lume! Eu m-am întins în fotoliu, neștiutorul, inhalând mireasma fripturii, fiind sătul până în gât de politică. Spre sfârșitul programului de știri, se dădură câteva vești despre starea îmbucurătoare a sănătății mele, iar ceva mai târziu, tocmai când ne așezaserăm în fața blidelor ce abureau, un buzdugan lovi cu mare răsunet ușa, sări pe masă, de pe masă în pat și din pat în cuiul din grindă. L-am apucat și îl trimisei îndărăt cu toată puterea. Atunci o namilă bărboasă, cu obraji purpurii și cărnoși, trecu pragul casei, cu un cucui în frunte, cu gentuța de medic în mână, adulmecând, ghebos de nesaț, aroma cărnii fripte. Scaunul icni sub trupul lui mătăhălos, mai dihai ca sub mine.

-Poftiți, domnule Drac-Zmăos, îl pofti nimfa, prefăcându-se încântată de vizită.

Eu mi-am tras farfuria între brațe și m-am apucat să înfulec, înainte ca zmeul să-și sfârșescă miosul dar succintul discurs asupra capacității mele de recuperare – după care știam că va amâna consultația până după prânz, vreme în care va înghiți hulpav bucatele ce-i stau înainte. Sărmana fecioară rămase iar lihnită, căci fatalele ei vorbe se împliniră: zmeul ăsta doctor nimerește la masă, fie la ce oră ai întinde-o. Eu, după efortul din noaptea ce trecuse de-a clătina arca, m-am înconșinat însă cu zmeul, ce se făcea tot mai palid,

văzând cum vărs, pe întrecute cu el, vinul din cupe în gura mea destupată și cum îmi trec prin gât bucatele doar pe sfert mestecate. Ba chiar făcu, în graba mare, ca să nu-i stea timpul și cu gura plină din care stropea împrejur, remarca medicală, cum că ar trebui să mestec mai vârtos, ca să nu-mi pun la treabă grea stomacul, zicând că mormântul se sapă cu dinții. Numai că el, ca popa, nu-și urma îndemnul și, învinețit la chip ca un moț de curcan, din pricina grabei, i se mai și bleojdiseră ca lemuriilor ochii și se arăta la fel de îndemânatic ca ei. E drept că și eu, ca înghițitorii de săbii, turnam pe gât. Când sfârșirăm tot ce era pe masă, ne aflam încă flămânzi amândoi și plesneam de vitalitate. Fecioara mai aduse șaptezeci de cirezi din cirezile soarelui, toate rezervele ei, care avură aceeași soartă. Turnându-le în pântec o dată cu ultimele butoaie de vin, mai că ne îndestularăm. Zmeul se lăsă în scaun, neputincios să mai miște, cu burta ca o bute gata să crape și râgâi cumplit, să se mai ușureze. Cum nu era în stare să lupte și nici eu să mă las bătut, i-am dat voie să se scobească în dinți și să sporovăiască, după cum aflasem că îi era placul.

-Multă vreme, începu el, cerul scumpului nostru tărâm a fost acoperit de nori și soarele nu s-a văzut din pricina războinicilor ce îl acopereau. Dar mulțumită oamenilor de cultură, între care și minunata noastră gazdă se prenumără, fiind cea mai importantă scriitoare de povestiri licențioase din toate timpurile, vom redeveni iar ce am fost. V-am citit, domnișoară, articolul din ziar. Loviți bine în opoziție, recunosc, chiar dacă partidul unic, din care onorat fac parte, se află la cârma patriei. Aveți dreptate, sunt printre opozanți lichele, care nu se gândesc decât la buzunarul și pântecul propriu, fără să le pese de suferințele poporului.

Vorbele acestea le auzisem așa des, încât m-am ridicat, cu gând să mă retrag în dormitor pentru un somn bun. Dar zmeul întoarse intenția mea, luându-mă drept martor al vorbelor lui:

-Să spună și domnul Narator, dacă e altfel! Eu sunt cel care a susținut în senat ca dumneata și calul să nu fiți dezintegrați, când erați pe orbită. Am susținut sus și tare că nu poți fi un pericol pentru noi, ba mai mult, poate că ești ajutorul providențial de care avem nevoie în aceste clipe de restriște, când barbari năvălesc din celălalt tărâm și se îndreaptă spre noi, pentru a ne răpi libertatea.

Cum nu mă las păcălit cu una cu două, i-am mulțumit doctorului pentru încredere, am căscat cu poftă și m-am scuzat, retrăgându-mă în dormitor, unde somnul mi-a fost lin în legănările patului și zumzetul de sirenă al vocii zmeului. Nu știam eu ce viclenii pune la cale! După vreo două ceasuri, când m-am trezit, vocea lui era tainică și mieroasă.

-Văd că-ți place băiatul ăsta alb, îi zicea el fecioarei. Dacă vrei să-l faci să nu mai plece, știu eu un farmec. Urinezi într-o oală de noapte și-apoi ungi cu urină, când el e înăuntru, pragul casei. N-o să te mai părăsească în veci.

Mi-am dus ochiul spre canatul ușii, ca să pândească pentru mine și, spre fericirea mea, am constatat că acestea erau sfaturile de rămas bun pe care zmeul, gentil și cu geanta în mână, i le dădea fecioarei.

-Cum se poate una ca asta, domnule doctor?, întrebă fata nedumerită.

-E simplu, șopti misterios doctorul. Urina conține sulf, sare și mercur.

Când zmeul ieși, m-am aruncat în pat, prefăcându-mă că dorm adânc, fiindcă nu mi-ar fi părut tocmai rău să rămân pe veci cu fecioara. Am simțit-o apoi venind către mine, cu pasul felin.

-Știu că nu dormi, prefăcutule, spuse și izbucni în râs.

Am râs amândoi vreme de două ceasuri, până când hilologosul s-a spulberat. Apoi mi-am pus mâinile pe mijlocul ei, ce i se frânse ca la acrobate și-am tras-o în arcă, spre a ne legăna pe molcome și tihnite valuri de mare, sub soarele în siestă al amiezii. Am trecut amândoi în amneziile iluminării. Sufletul ei: izvorul copilăriilor...

-Ești drăguț, zise ea mai târziu, privindu-mă îngândurată.

S-a ridicat și s-a apropiat de fereastră.

-Într-o zi vei pleca, mi-a spus.

-Dacă nu am fi în tărâmul zmeilor...

-Dar suntem, spuse ea.

Acum eu cunoșteam puterea zmeului și zmeul pe a mea. Așa că atunci când veni a treia oară, mă ridică până la al treilea cer și mă împlântă până la buric în pământ, iar eu l-am ridicat până la al nouălea cer, bucurându-l, dar mai apoi l-am slobozit, încât s-a înfipt până la gât în pământ și i-am tăiat capul. Astfel soarele fu dezlegat de farmece.

-Acum, stăpâne, nu mai ai trebuință de mine, spuse calul și mă voi înălța cu soarele și acolo voi fi, zise și eu l-am sărutat pe bot și el plecă...

Scrisoarea de la Miron Licurici, am primit-o aproximativ după un an de la moartea lui, rătăcită probabil de serviciul poștal, dar nu exclud și altă posibilitate, pe care însă nu îndrăznesc să o exprim, căci noi, trăind între formele alcătuite din materie, chiar dacă putem percepe cu mintea o lume paralelă, nu îi putem și accepta existența. Scrisoarea era ferfenițită, poate de poștașul care căutase obolul pus de Miron Licurici în ea, așa cum caută poștașii în scrisorile venite de pe alte țărâmurii.

Nu mai deosebesc binele și răul, scria Miron Licurici. Cred că binele și răul și deosebirea lor sunt doar o minciună a șarpelui. Sau sunt două nume greșit înțelese de noi, dar ele înseamnă altceva, însă nu vreau să le caut un înțeles, ci doar să le uit, pentru că așa cum sunt, sunt două nume nepotrivite lor însele și fiind astfel, devin o minciună în care ne cuprindem, gând al antilogosului care naște în noi o lume pe dos. De fapt, nu există decât o singură deosebire, aceea dintre văzul vederii pe care îl au ochii, ce văd vizibilul și văzul unui ochi subtil, mai somnolent pe zi ce trece în oameni, care vede ceea ce este ascuns. Aș putea să-ți par un fantast, așa cum și multor altora le-aș putea părea, dar adevărul e că ignor de la un ceas la altul mai mult existența materiei și încep să văd o miraculoasă lume de neînchipuit, căci nu suferă nici măcar materialitatea diafană a fotonilor, ci e cu desăvârșire fără substanță și e concomitentă și în același loc cu lumea pe care o vedem. Așa m-am gândit că și acum, când îți scriu această scrisoare, ea se scrie din logos, ce se metamorfozează în discurs. Astfel că vorbele nu sunt decât manifestare în materialitatea lumii a ceva care nu este nici profund, nici fără profunzime, nici existent și nici inexistent și totuși acest "ceva" e însăși existența, despre care nu am cum să-ți vorbesc, căci ea nu e virtualitate născătoare, fiindcă există ca atare, și totuși din ea se manifestă facerea, ce este doar aparența ei. Așa că, dragul meu prieten, dacă un zmeu te-ar înfige în pământ până la buric, tu nu ți-ai putea scoate trupul de carne din pământ, însă iese din tine trupul care nu e trup, cel al ochiului nevăzut și el va învinge zmeul. Întocmai se întâmplă cu omul despre care spunem că e mort și-apoi îl îngropăm. Asta am știu înainte ca eu însumi să fiu îngropat. El doarme doar, deși e treaz ca însăși trezia și e doar mort, deși e viu ca însăși viața. Așa am aflat cum a putut face

Dumnezeu mai întâi Lumina și abia apoi luminătorii. Căci Lumina e cea pentru trupul veșnic viu, pe când lumina luminătorilor este pentru trupul muritor. De aceea când scrii poți scrie un discurs mincinos, căci e doar din cuvinte și astăzi am văzut mulțimea cărților false, ce apasă pielea fină a pământului cu o greutate mai mare decât cea a orașelor și autostrăzilor de beton și poți scrie un discurs adevărat, care e dantela de cuvinte împletită de mâna condusă de văzul ochiului ascuns, ce urmărește, dincolo de materialitatea lumii, logosul, ce e Lumina. După abisul în care am căzut, pe vremea când mă mai aflam în viață, după convulsiile ce mi-au întors făptura pe dos, încât am fost aproape de pierzanie, am reușit singur să mă tămăduiesc, căci așa a vrut Dumnezeu și nu am putut-o face decât atunci când prin voință mi-am deschis ochiul ascuns și am văzut dincolo de materia pe care astăzi o ignor, căci ea nu contează și nu are nici o relevanță, nici măcar ca manifestare a nevăzutului, căci nu e nici manifestare, nici emanație, ci doar o iluzie și nu cunosc din care motiv este, fără a exista de fapt și fără să o fi făcut cineva pentru a ne minți. Încât se poate să fi fost de totdeauna și să fie veșnică. Pur și simplu este fără a fi și ne minte fără a vrea să mintă. Astfel că i-am găsit și un rost – e acela să ne jucăm cu ea, așa cum se joacă la cămin copii cu bare și cuburi din care fac castele, a căror materialitate nu îi interesează, căci sunt seduși de jocul lor mental, de lumile întrezărite, care ele nasc. Așa încep să cred că toată materia, între care se prenumără și cuvintele, există, fără să fie, doar pentru joaca noastră. Ce lumi gigante poți urmări, când construiești din cuburi, mușuroaie care să semene cu nesfârșita existență a logosului! Nu cred totuși că lucrurile stau întocmai astfel și din nou mă cufund în antinomiile dualității noastre, fiindcă așa știm ca oameni, că materia s-a născut din nimic, fie prin rostirea divină, fie printr-un lung proces de sinteză, dar ce rost ar fi avut să fie, dacă viața putea exista și în lipsa materiei – da, nu putem descoperi ca oameni rațiunea spiritului primordial din care toate s-au născut. Am avut o credință greșită și din ea s-au ivit toate erorile, căci nu putem pune nașterea materie decât pe seama unei degradări a spiritului primordial, parcă voite de el. Individuația și conștiința sunt o boală și în același timp, dacă ele nu ar exista, spiritul ar fi fără ființă. Adică noi suntem ființă a spiritului, care e singura ființă. Deci, dacă te întrebi, atunci ajungi la antinomiile dualității noastre, pe care am descoperit că o putem transcende într-un singur mod: închizând ochii lumești și deschizându-l pe cel ascuns. Atunci doar vezi, și văzând alcătuirile subtile, nici o întrebare nu

mai există și te pătrunzi de armonia a toată ființarea. Căci ochii lumești nu pot vedea decât materia, pe care căutând să o parcurgă în adânc, nu află decât neant, căci ea nu este. Neantul e neființa, stingere eternă, sau crepuscul veșnic: aceasta e toată materia, partea inertă a dualității noastre. Pe când cu ochiul ascuns o să vezi mai întâi humusul, care e adevărata substanță a lumii, ce germinează fără întrerupere. Și cuprinzând cu privirea întreaga germinație, atunci vei vedea alcătuirea subtilă a lumii. Astfel îți răspund la întrebarea ta despre ce am simțit pipăind materia și despre ce experiențe am avut trăind între obiecte. De asemenea, nu am ce face și accept cuvintele tale: “prietenul meu e o parte din mine și atingerea mea cu materia, cu timpul, cu viața, e și atingerea lui”. Astfel că noi doi am parcurs și vom parcurge același drum și accept să fiu o parte din tine, căci individualitatea mea nu mai contează, fiindcă renunțând la trup, am reușit transcenderea materiei și timpului și vieții. Eu de acuma *fiind*, nu mai sunt, adică în lumea materială nu mai pot fi decât *tu*.

Cuvintele nu vor putea spune povestea materialității mele, căci nu există o astfel de poveste, dar o vor putea spune pe cea a vieții mele care se află dincolo de cuvinte, atâta cât poate veni în zbaterea lor convulsivă, chiar dacă fără un înțeles reciproc, căci nu au potrivire, viața fiind din logos, iar nu o aparență.

Așa, într-o zi, când predestinările lumii cădeau ca un lanț peste creștetul meu, îngropându-mă, am înțeles că am puterea de a face din predestinări un alt lanț, cu zale de cleștar, care e lanțul neîntreruptelor dispariții (în non-ființa, care e însăși ființa, a ceea ce este ascuns) și reveniri (în ființa fără ființă a ceea ce este vizibil), am înțeles că pot trăi ocultări și reînvieri față de ochiul lumesc, în timp ce față de ochiul ascuns, sunt veșnic. Și atunci, în podeaua odăii mele pe care zăceau înghesuite patul cu pluș carmin, dulapul, cărțile, masa pe care stă televizorul și computerele de casă, s-a căscat un puț și eu m-am lăsat prelingându-mă prin el, din cărți știind doar că pot ajunge în miezul pământului, care e un glob de materie incandescentă. Dar l-am putea mai bine asemui luminii, însă nu e lumină, ci substanță și l-am putea asemui neîntinării, dar aceasta nu e decât fierbințeala ce are puterea să ardă reziduuri, într-o reacție aproape alchimică, căci miezul pământului e un Athanor. Și poate că acesta se află acolo, dar eu nu l-am văzut, căci având deschis doar ochiul ascuns, coborând am simțit vibrațiile profunde ale unei bății, și un sunet care, deși surd, era ca însăși armonia și coborând, am văzut de unde vin bățiile: miezul pământului e o imensă

inimă care pulsează lent și sigur, dar istovită, o inimă cu atrii și ventricule, acoperită de inervații fine sub pielea transparentă ce o acoperă și era atât de vie, încât viața din mine se polariză în viață și moarte, astfel că picioarele și tot trupul de la buric în jos erau paralizate, în timp ce mintea mi se umplu de intelect feciorelnic. Fericirea mă cotropi, ca beatitudine. Și din cârja aortei plecau spre suprafața Pământului arterele, din atriu drept urca vena cavă superioară și am văzut urechiușele și șanțurile coronariene și din ventriculul drept, vena cavă inferioară și aorta descendentă și am văzut sinusurile, arterele și venele ce pulsau în mușchii acelei inimi, ce hrănindu-se din ea însăși, hrănea și lumea. Am văzut venele pulmonare și foșeta Botallo și am văzut cum inima se ramifica în toată țărâna, făcând să circule în ea sângele și dându-i viață, iar capetele acelor artere și vene ieșite la suprafața Pământului, eram noi, oamenii. Și am lăcrimat peste acea inimă și am sărutat-o și am văzut-o deșteptându-se, dar nu îți pot spune cum a fost, căci nimic din ce e pământesc nu era, nici ca lumina, nici ca fericirea, era o putere dincolo de putere, ce am simțit-o deseori răspândită în toate făpturile și care umple cosmosul, totul-totului și vecii-vecilor.

Iar când m-am întors din această călătorie, care nu cred să fi fost extatică, fiindcă o știu făcută cu tot trupul meu, mama era așezată alături de patul în care păream că dorm și îmi ținea mâna pe frunte. Turele astea de noapte te istovesc, mi-a spus și m-a privit blând, uite, ți-am adus mâncare caldă.

Dar ce a urmat acestora, îți voi povesti mai departe, căci nici eu nu le bănuiam înainte de a mă afla într-o stație de autobuz, în care sufletul mi s-a separat de trup și în zilele ce urmară, am atârnat între viață și moarte, cum se spune în cuvinte lumești. S-a petrecut atunci un fenomen pe care nu l-am mai întâlnit nici aievea, nici în vis și de aceea nu știu ce înseamnă. Mă aflu în noaptea dintre stele, plutind. Și credeam că sunt în vidul cosmic, într-o fără-materie, și totuși acel nimic ce umple spațiul, poate că eterul de care vorbeau anticii, s-a condensat în jurul meu, dând naștere unei mase imense de apă, un ocean a cărui geneză s-a produs brusc în golul interstelar. Apele nu semănau cu apele cunoscute de noi, dar erau, sunt sigur de asta, ape. Erau reale și mă aflu călare pe un cal alb cu aripi de hulub, care și el era real și a străbătut apele în zbor cu greu, încât i-au trebuit mai multe ore ca să iasă din ele. Am privit mai apoi în urmă, era un glob de-un albastru plasmatic, ce palpita, în căutarea echilibrului parcă, asemeni unei celule, gata să se dividă. Dimensiunile acestui glob erau atât

de mari, încât dacă soarele nostru i-ar fi stat în centru, frontierele apelor ar fi depășit steaua Mira Ceti.

Calul își scutură aripile și trupul, împrăștiind o pulbere argintie în cer, iar eu eram fericit că am trecut cu bine această întâmplare ce mă nedumerea. Dar îndată apoi începu febra și ultimul gest pe care mi-l amintesc, înainte de a intra într-o stare asemănătoare comei, a fost să-mi iau temperatura. Aveam 40,8° C și m-am gândit în acea clipă că voi muri, iar calul își va continua calea prin neștiutele spații, rătăcind prin labirintul stelelor fără sfârșit, cu mine în cârcă, fără a atinge vreodată o țintă.

La aceste ultime cuvinte ale lui Miron Licurici, am scăpat foile din mână. Mă trecuseră fiori pe șira spinării câtă vreme citisem, dar acum, brusc, mi-am și amintit. După propria-mi boală, asemenea celei a prietenului meu, după ce am ajuns la Zâna-Soare...Miron Licurici povestea întâmplări ce cu mine însumi se petrecuseră, în drumul de la palatul zmeului de argint la palatul zmeului de aur, pe care le uitasem cu desăvârșire. Dar acum îmi năvăleau toate în minte, de parcă abia au fost. Privind foile scrisorii căzute și împrăștiate pe parchet, am început să rememorez faptele, cu o uluire ce mă făcea să mă încrunt...

Când mi-am revenit – nu știu cât am zăcut -, eram așezat pe un asteroid ierbos și calul păștea alături. Mă privi și eu m-am ridicat într-un cot și mi-am dat seama, spre surprinderea mea, că mă aflu într-o stare fizică și psihică bună. Dar nu știam pe ce lume mă aflu. Nu-mi aminteam că sunt în drum spre tărâmul zmeului de aur. Calul își înălță botul în vânt, aduhmecă și spuse: Simt iz de carne de zmau și puternice fluxuri bioenergetice. Apoi înțelesei, uluit, că asteroidul ce ne era gazdă, avea o traiectorie haotică, fără nici o legitate cunoscută mie. Am scos laptopul și am făcut câteva calcule, pe care le știam din știința fizicii, știință ce ne spune că universul e ca un ceasornic, dar nu am aflat nimic lămuritor. Privii dincolo de orizontul asteroidului și în zare se vedeau munți roz fără sfârșit, așezați parcă pe o suprafață verticală, cu vaste zone ce străluceau ca oglinzile sub lumina soarelui. Spre nord-vest munții, crescuți orizontal, erau luminați puternic, încât și părțile umbrite păreau luminoase. Acei munți nu aparțineau asteroidului meu, ci erau crescuți pe un alt sol, ce nu se descoperea vederii mele. Scoate ocheanul din urechea mea, a spus calul și eu l-am scos și l-

am dus la ochi și am văzut că munții erau probabil artificiali, dar cine avusese nevoie de atâtea caverne și cavități ce se aflau în ei? Când m-am plictisit de privit, am întors ocheanul și am pus ochiul pe lentila lui măritoare și imaginea mărunță și îndepărtată, mă uimi. Era o micșorare de câteva sute de ori a munților la care mă uitasem și distrugându-se detaliile, am constatat că munții nu erau decât zgrunțuri. Am rotit ocularul, până când imaginea se micșoră de 10×10^8 ori, așa cum scria pe ochean. Și am constatat atunci că mă aflam în culoarul închis al unui labirint cu ziduri văruițe vișiniu și stropite cu fragmente de mică, licăritoare ca stelele. Era o cameră, am înțeles, cu o bibliotecă enormă, doldora de cărți, cu o masă, scaune, fotolii, două televizoare color, o combină muzicală și multe alte acareturi. Iar eu și calul ne aflam așezați pe un fir de praf, purtat de ici-colo de curenții de aer, ce intrau prin fereastra deschisă...

Când mi-am îndreptat privirea spre patul acelei odăi imense, ce mi-a fost dat să văd? Două trupuri îmbârligate, asudate de-atâtea opinteli, icneau în dragoste mare. M-am rușinat și mi-am întors ochii spre perete, căci încă nu sosise vremea zugrăvirilor mileziene și m-am simțit indignat că toate se petreceau în văzul cărților din biblioteca străjuind, pe arii mari, odaia. Și nu doar rușinea și indignarea m-au încercat, ci și teama, căci privitul prin gaura cheii în tainice alcovuri, te poate duce spre un tragic sfârșit, asemeni celui al lui Pimpleus, după ce îndrăzni, cu lira-i, să treacă neîngăduitul prag al Tartarului și fu într-o aceea, cum spune filozoful, pedepsit de zei. Mi-am înfrânt eu privirea, dar nu îmi puteam înfrâna urechea, așa că am deschis-o, ciulită, ca să-mi aducă vorbe în dulcele meu grai, căci pe tărâmul zmeilor, doar barbare articulări de sunete îmi fusese dat să ascult, care îmi torturaseră auzul, nedeprins decât cu gingașul murmur al poeziei rugii, ce mi-o recitam, când mă aflam copil, zile în șir, mie însumi, în gând. Fapt e că icnetele și oftatul ce însoțeau lupta dată în pat, sub ochii mei, ochi pe care nu-i mai putui mortifica, ajunseră la mine în toiul lor și cum desfătarea altora ațâță însutit poftele celui ce prin nemiloasa soartă le-a ajuns martor – căci plăcerea nu i se ostoiește în desfătare, ci îi întetește focul din vintre, care-i aprinde toate măduarele – mă simțeam răvășit peste măsură și bun de nimic.

După ce crâncenele opinteli își atinseră plinul în ardoarea lor însoțită de gemete și răgete asurzitoare, de asud și țipete, combatanții își domoliră zelul și mai rămaseră

o vreme îmbrățișați, încă și arătându-se pe de-a-ntregul istoviți și sleiți, ca după o trudnică încercare – mai presus de puterile lui Heracles – , căreia cu râvnă pătimașă îi dăduseră ei împlinire, încât abia mai legăneau alene din fund. Uimirea îmi înecă răsuflarea când cei doi, descleștându-se unul de altul, am văzut că erau acolo un bărbat puternic și mândru ca un zeu, precum și trei femei de o desăvârșită frumusețe, încât nu mai știam dacă femeia ce-o văzusem înainte îmbrățișată, fusese una ce se desfăcuse în trei, ori slabele mele vederi, încețosate de patima stârnită în mine, nu mi-a arătat o singură femeie acolo unde se aflau trei. Uriașul se ridică din pat și abia atunci aveam să constat că strașnica bibliotecă, nu era decât un decor, căci el dădu de-o parte un raft întreg cu ceea ce credeam eu a fi cărți și care nu erau decât cotoare cu har și migală lipite pe-un glasvand, care era ușa unui dulap, din care bărbatul scoase mai întâi o chivără împodobită în frunte cu un diamant negru, mare cât oul de salamandă, în care își cuprinse capul, apoi o armură pe care și-o încopcie pe trup, o cingătoare cu care își înconjură mijlocul, o ghioagă ținută ce trebuie să fi avut câteva sute de mii de ocale și o sulită cu care, de ar fi fost pe Pământ, ar fi atins luna. Estimp femeile se ridicaseră și ele din pat și se înveșmântau cu fuste moi, plisate și lungi doar cât să le-ascundă părțile ce pe bună dreptate sau nu sunt ținute secrete vederii publice, își traseră bluzițele albe direct peste sânii zglobii, își strânsesă podoaba părului, ce le curgea – cascadă parfumată, cum bine zice scriitorul de *loveswept* – pe spate, în podoabe încă și mai meșteșugite, de meșteri făurari: ace cu perle, bentițe cu safire și clame cu topaze. Apoi își trecură capetele prin șiragurile cu mărgăritare ale mărgelilor înșirate pe fire de aur și argint, neteziră așternuturile răvășite și se apropiară de uriașul ce părea pregătit de-a începe încă alt turnir, în care să spulbere o oaste întreagă, de parcă nu tocmai sfârșise unul, în care avu a face față, jur, unei mai statornice împotriviri decât celei ce i-ar fi stat în putință cetei voinicilor legendari, de-ar fi luptat cu el. Își scoase coiful și îl propti sub braț, apoi dădu câte-un pupic fiecărei femei, spunându-le:

-Pe tine, Aglaia, te sărut pe gură, pe tine, Eufrosina, te sărut pe gură, iar pe tine, Talia, te voi săruta pe gură.

Femeile se ridicară pe vârfuri și se aplecară nițel înainte, pentru a nu-l face pe bărbatul chivernisit în armură, să se plece spre ele și fustițele se ridicară, iar eu, care mă aflam în spatele lor, am văzut cum se dezgolesc pulpele nițel desfăcute până mai sus de

șanțul încheieturilor, acolo unde începe partea cea mai cărnosă a trupului femeii și se ivește, apropiată borții împădurite, întunecata despicătură dătătoare de scremete – căci, așșderi poeziei, nici una dintre ele nu purta chiloți.

-Domnule Ares, când să mai venim pe la dumneata, întrebă cea numită Eufrosina.

-Păi, ca de obicei, din trei în trei zile, ori din trei în trei ceasuri, că trei e cifră magică și nu putem tocmai noi s-o ignorăm. Și-aș lua-o de la capăt chiar acum, c-au trecut trei minute, dacă nu m-ar chema treburi grabnice, pe care să le duc la bun sfârșit în cetate. Iar cel ce-a avut neobrăzarea să privească tainicele noastre făpturi, își va primi răsplata după faptă.

La aceste vorbe mă făcui mai mic decât eram, dar domnul Ares, după ce-și sfârși cuvântul, ieși, stârnind cu mișcările lui un asemenea grozav uragan, încât firul de praf pe care stăteam, fu zvârlit, odată cu mine, afară pe fereastră și își începu drumeția pe calea curenților de aer.

M-am trezit așadar hălăduind prin cetate, dus fără voia mea printre cvartalele de blocuri și firul meu de praf mă purta către centrul orașului, unde-am ajuns după câteva ceasuri. Dintr-o casă mare și albă, neîngrădită decât de straturi de flori migălos îngrijite, ieși domnul Ares, pe care lesne îl puteam recunoaște și fu pe dată înconjurat de mulțimea ce umplea piața.

Frumusețea locului îmi atrase mai întâi atenția, căci nu era nimic acolo lăsat întâmplării. Havuzuri cu ape colorate, fântâni, cascade de apă vie, orgi lucrate din cristalul cel mai curat, chihlimbare cioplite în formă de inimi, iar ghirlandele de pietre prețioase se aflau în brațele zeițelor de marmoră. Părea a fi mai degrabă grădină de ospețe și delicii, decât piață publică.

Din casa albă ieși domnul Ares și nu era el greu de recunoscut, fiind singurul acoperit de metalele zalelor între atâtea trupuri ce-și ascundeau din frumusețe doar câte-un bob zăbavă, cu o frunză de viță sau arțar, iar unele femei, din cele mai frumoase ce mi-au fost dat să văd, căci erau zeițe sau nimfe, cu câte-un ac de pin, ori nici atât. Mulțimea îl înconjură pe domnul Ares, întinzând spre el petice de hârtie, despre care-am crezut că sunt jalbe în băț, dar văzui, ceva mai târziu, că sunt fotografii ale impunătorului edil, ajuns președinte. Domnul

Ares își înmuie sulița în apele cele mai viu colorate ale unei fântâni și începu să-și semneze, cu vârful ei ascuțit, numele lui cel mare (prenumele nu și-l cunoștea, fiind ținut secret de o societate ocultă) pe fiecare poză în parte, mulțumind astfel pe toți cei care îl așteptaseră cu atâta ardoare. După care luă cuvântul, spunând aceste vorbe:

-Zei dragi, nimfete și fauni! Noi am cucerit țărâmurile pământești prin bogăția și puterea noastră, spre bogăția și mărirea noastră. Iar pământenii au fost bucuroși să ne fie servi, căci ce aspirație mai înaltă există pentru oameni, decât a fi robi zeilor? Avem aurul și argintul tuturor lumilor, perlele tuturor mărilor, nestematele tuturor munților. Supușii noștri ne iubesc și ne glorifică. Ne-am fi putut trăi bătrânețea în tihnă, căci nu avem a lupta pentru mai mult decât avem. Ne-am mulțumi cu câteva războaie izbucnite ici-colo, cu câteva tragedii izvorâte din iubiri nefirești. Dar iată că zvonuri negre ne-au pus griji pe umeri – și nu sunt lipsite de temei. E adevărat: ceva s-a petrecut cu pământenii și astăzi vor să ne cotopească. Nave și arme, venite din cealaltă lume, se află la țărmurii țărâmului ocârmuit de noi. Un oftat adânc se dezlănțui atunci din toate piepturile, cutremurând piața. O să ne pregătim – continuă domnul Ares – și îi vom distruge, vitejilor, înainte să ajungă în ostrovul nostru, în caldul nostru cuib!

În spatele domnului Ares se ivi atunci, trecând prin aceeași ușă prin care venise și zeul, un alt bărbat, la fel de maiestuos și încă mai strălucitor. Părul fiindu-i ras în întregime, popoul i se reliefa mai plin, ca la prunci. Creștetu-i daurit și trupul poleit cu praf de aur, scânteiau și împrăștia o lumină care-ți lua vederea. Când apărui el, apele din fântâni fremătară și se umflară, revărsându-se peste margini, împrăștiindu-și răcoarea în întreaga piață.

-Marele nostru necaz și durerea noastră – își înțeți domnul Ares discursul – este că noi, fiind ajunși pe culmi, nu mai avem cui ne ruga, căci deasupra noastră nu mai sunt zei și nu are cine să ne ia poverile de pe umeri și să ne aducă alinare în suferință. Iată că domnul Serapis – îl numi pe bărbatul ce venise alături de el -, cel care nici o nelegiuire nu uită, are o idee, ce va fi supusă judecății voastre.

Domnul Serapis își dres glasul și începu să vorbească:

-Planul e foarte simplu. Noi nu avem nici mijloacele, nici căderea să purtăm un război, căci e sub demnitatea noastră. Chiar amestecul în luptele oamenilor ale unora dintre noi, s-au soldat cu neajunsuri mari.

Domnul Ares fu înecat de tuse la auzul acestor cuvinte, de parcă i s-ar fi pomenit de Monica Levinski, își scoase coiful și-l trânti, de se zgudui pământul din rărunchi.

-Tu, ticăloase – strigă el -, care pe toate le vezi, nimic nu vrei să uiți! Măcar ține-ți gura! Și-l îmbrânci pe domnul Serapis, făcând să zăngăne falerele puse pe trupul lui, ca pe un cal, apoi cuvântă el mai departe.

-Bine mai știți voi să ascultați pe toți băsnitorii. Măcar de-ar fi zeu născut! Să-l văd eu pe cel mai bărbat dintre voi, care-i în stare să se prindă în luptă cu mine. Cum nimeni nu îndrăzni să se întâlnească provocării, domnul Ares își culese chivăra și o îndesă iar pe cap. Așa – zise el. Tot pe pământeni îi vom pune la luptă, căci sunt plini de păcate, nu doar față de noi, ci și mai multe au adunat față de ei înșiși. O să-i alegem pe cei tari de virtute și-o să le dăm ajutorul nostru.

Astfel își termină rostirea și de ciudă roti apriga lui lance, de vâjâi văzduhul și toți câți se aflau în piață se trântiră pe burtă, ca să nu-i lovească moartea fulgerătoare. Un astfel de vârtej stârni, încât firul de praf ce mă purtase în bună rânduială, fu cuprins, pare-se, de manie și porni, cu mare iuțeală, spre cine știe unde. În drumul lui a ocolit capul zeiței Epona, ce-mi făcu mie și calului un semn discret de bun augur. Apoi trecu printre coloanele murciene, care de multe ori mi-au atras privirea în clipele de dinainte, fiind între ele o femeie de neasemuită frumusețe și goală pe de-a-ntregul. Stătea de vorbă acum cu domnul Serapis și asta îi spunea:

-Belicosul de Ares va primi el răsplata, stai fără grijă. Fiindcă se ține de amor și nu cu oricine, ci tocmai cu muzele, de-a început să se creadă poet...

Acestea au fost ultimele cuvinte ce le-am auzit, înainte de a ajunge la palatul de aur al zânei, fecioara Soare.

Zâna, sfârșind de citit paragraful, se opri să răsuflă și să-și dreagă vocea cu o înghițitură de vin negru din oala de lut. Doamnele zmeoaice din cenaclu, cu bujori în obrăjori, cerură să fie întreruptă lectura, căci nu se cădea urechilor finuțe între care le stătea

capul, să audă vorbe de ocară aruncate zeilor și povești licențioase despre zeițe, care și-ar găsi locul mai degrabă în *paraliteratură*, pe tarabele vânzătorilor ambulanti de cărți fioroase, cu atroce gramatică stârnitoare de delir sexual, spuneau ele. Mai adăugară că indignarea le-ar fi hotărât să părăsească ședința cu mult înainte, dacă oaspetele cel drag, venit din ceea lume, care așa amabil răspunsese invitației lor, nu s-ar fi aflat de față. Atunci eu, cavalier cum mă știți, cu multă curtenie și considerație, le-am dat permisiunea de-a nu asculta mai departe o istorie scrisă de zână pe seama mea și-a moravurilor lumii lor, rugându-le să-și vadă de treburile casnice, care au de suferit din pricina lungimii nefirești a lecturii, care mie, fie-mi iertat, plin de umilință o spun, nu mi-a rănit sfiala. Am luat oala, umezindu-mi bine gâtulejul cu lichidul gros de tanin, în așteptarea plecării lor. Dar cum ele nu se dădeau duse, ori neînțelegând, ori prefăcându-se că nu pricep, le-am invitat mai fățiș către ușă, cu vorbe necucernice, mai cu seamă că vinul îmi răzvrătea imaginația. Ele își luară grăbite mantourile îmblănite din cuier și se avântară spre ușă, evacuând sala de prezența lor indignată și se revărsară în stradă țipând mai dihai ca sabinele, înaripându-le pudoarea călcâiele. Zâna mă dojeni blând, față de puținii martori rămași, zicând că nu se cădea să folosesc paradigme de-ale culturii terestre, care zmeoaicelor fiindu-le necunoscute, au fost rău înțelese, provocându-le oroarea și sila, dar că va drege ea lucrurile, punându-le în adevărata lumină chiar mâine, într-un cotidian de mare tiraj, organ al partidului unic, spre a gătui încă din față, scandalul ce ar putea să inunde, grație binevoitoarei prese, pașnica lor cetate.

După toate acestea, multe-mi stau pe limbă să vi le povestesc, însă cum aş putea? Să vă spun despre lumea zmeilor, ori să o las pe zână să-și depene mai departe povestea, în care, mărturisesc, nu am un rol tocmai măgulitor, fiind eu până la urmă, în plăcerile dragostei ce mi-au fost date în imaginația ei, să fiu metamorfozat – boală veche a sărmanilor mei concetățeni terieni – în măgar, ce avea să fecundeze nobilele zmeoaice ale civilizației prea-înaintate în moravuri ce s-a clădit în Zmeiland, profanând astfel războiul ce le bătea la ușă, îndeletnicire care, războiul va să zică, e bine știut, poate fi împlinită doar de bărbați cu trupurile caste, așa cum zice și cronicarul, care a aflat aceasta de la cei și mai vechi decât el.

Și iată că mă hotărâsc. Am ajuns pe Zmeiland după o lungă boală – nemernică țitoare care m-a obligat să ar ogorul ei spăimos, cu roade sigure coșmarurile. Era o boală mai dihai ca răpciuga, când calul alb înaripat simți preaînalta activitate a minții într-un nebănuir de viață tărâm, coborându-mă la buna mea zână-fecioară, care având știința adâncă a chimicalelor și bisturiurilor mai dihai ca Asclepsios, mă tămădui în numai zece zile de sigura moarte ce-mi păștea, prin încheieturi și măruntaie, mlădițele vieții, pe care trupul meu geaba căuta cu disperare a le da primăveri, spre a le înflori.

Aici mă oprisem din lectura scrisorii lui Miron Licurici, pentru a-mi aminti, iar povestea lui, vedeam, semăna cu amintirile mele pierdute, până la amănunte. Reluai cititul, bolnav de tulburare, după ce am sărit peste câteva pagini, căci era istoria în care mă întreceam cu zmeul la înfulecat. Dar aflai cum îl cheamă, căci asta uitasem: Drac-Zmăos. Și am început iar să-mi amintesc, parcurgând în aceeași vreme scrisoarea, doar ca stil diferită, cu alt mod de valorificare subiectivă a întâmplărilor, propriu lui Miron Licurici, dar așisderea ca fapte. Încât, dacă nu simțămintele procurate și ce crezi despre ce ți se întâmplă ar fi conținutul, aș zice că povestea mea și a lui Miron Licurici sunt identice.

Am părăsit firul de praf pe care mă aflam și care devenise un asteroid imprevizibil, căci așa mă sfătui calul alb înaripat și am descins pe solul tărâmului zmeiesc. Când ajunserăm jos, norocul surâzându-mi, mă aflam într-o minunată livadă. Pomii aveau crengile grele de fructe pârguite. Dar ce îmi atrase atenția mai întâi, fu un maldăr de pietre, pe care ședea domnul Ares, în mărime profană astă dată, cu toată conservăraia pe el. Sta sprijinit în sulică și sughița, după cum am crezut mai întâi. Apoi mi-am dat seama că plânge și m-am apropiat de el, ca să-i alin suferința, ori de care va fi fost ea. Dar el sări în picioare de cum mă văzu și șarjă cu sulică spre mine, gata să mă împungă, de n-aș fi fost destul de agil, dar nu uitai să-i pun piedică, pe când trecea în mare viteză pe alături de mine, ținta ratată. S-a prăvălit, a huruit. Cum nu mai putea să se ridice de sub greutatea fierătăniilor, l-am lăsat o vreme cu nasul în pământ, în speranța că-și va potoli pornirile belicoase. Însă când l-am auzit scâncind, mi se muie inima și l-am descătușat. L-am eliberat întâi picioarele, care-i apărură rozii ca ale pruncilor și, spre mirarea mea, la fiecare gleznă avea o aripioară de toată frumusețea. Mirarea mea se uimi, când, după ce îi decorsetai trupul, i-am tras chivăra de pe cap: nu era domnul Ares, ci un zeu deghizat.

-O să te căiești pentru ce ai făcut – strigă el, apoi se înalță, bătând repejor din aripile gleznelor.

Era a doua amenințare pe care o primeam, de când pătrunsesem în acel tărâm.

După ce zâna, povestind acestea, lăsă condeiul din mână, am rugat-o să ne preumblăm prin grădină. M-a condus de-a lungul pârlăiașului străjuit de amorași rotunzi și am coborât treptele, avându-l în stânga pe Priap, care țintuia văzduhul cu jetul lui de apă. Ne-am oprit lângă el și am văzut că sculptorul nu-și terminase opera, căci partea de jos a zeului cioplit, rămăsese în chip de coloană.

-Frumos Priap – am lăudat statueta.

-Dar nu e Priap – răspunse ea mirată. E Herm.

Am trecut cu vederea neștiința ei sau a mea și am coborât spre havuzul pe malul căruia stăteau la un loc porumbeii cu ulii, șopârlele cu fluturii. Erau acolo cai, țapi, câini, țestoase, scorpioni și painjeni și multe alte felurite animale, trăind în bună pace. Apele erau cutreierate de pești de acvariu și delfini. I-am admirat până când înseră. Atunci, cuprinzând cu un braț umerii zânei, m-a întristat artificialitatea aceluia ținut. Am intrat în casă. Doctorul Drac-Zmăos se afla în fotoliu, ascuns de întunericul încăperii. L-am zărit abia când am aprins lumina.

-Bună-noapte! spuse el frecându-și ochii. Cred că am ațipit. Își trase geanta către el, o deschise și cotrobăi prin ea. Uite ce e, mi se adresă și îmi întinse câteva foi. Am făcut unele investigații. Tărâmul de pe care vii ne este cunoscut. L-am descoperit cu douăzeci și patru de mii de ani în urmă și am trimis acolo o expediție, dar nici unul dintre oamenii noștri nu s-au întors. Ne poți spune ceva despre ei?

Nu mă îndoiam de buna credință a domnului Drac-Zmăos, dar privindu-i părul creț, nasul turtit, pielea neagră, dinții albi, m-am întrebat ce înseamnă pentru el *oamenii noștri*.

-Nu știu – i-am zis. Noi suntem o rasă a cărei timp istoric nu depășește douăsprezece mii de ani. Am fi, cum credem, un neam de maimuțoi, emancipat, prin grai și truda mâinii, de puterea instinctelor primare...În fine, grație unei întâmplări pocite, am spus, ghicind nedumerirea zmeului, la auzul vorbelor grai și trudă.

Domnul Drac-Zmăos își râcăi cu ghearele barba și își scărpină părul creț din creștet.

-Deci nu putem face lumină în chestiunea aceasta, care ne privește. Dar tare mă tem că sunteți creația noastră.

Pretenția aceasta, deși mă luă pe nepregătite, mă făcu să sar, cum moale din fire nu sunt, pentru a-i pritoci nasul domnului Drac-Zmăos, dar buna mea zână mă strânse de braț și mă calmai.

-Ce mă intrigă, continuă Drac-Zmăos, e că în zece mii de ani, cât spui că are civilizația voastră, ați atins așa nivel tehnologic. Sunt uluit. O asemenea viteză de evoluție nu poate fi decât malignă.

Mi s-a părut inutil să-i spun domnului Drac-Zmăos că, fundamental, cunoaștem tot atât cât știau și oamenii epocii pietrei. Găsii că e mai lesne să mă laud.

-Suntem ființe de o inteligență aparte – spusei.

-Dar nu există nici o concordanță între ce spui dumneata și ce știm noi – replică Drac-Zmăos, cu subînțeles.

Cum nu-mi plac subînțelesurile, fiindcă, de, prea mult s-au folosit de ele contemporanii mei, m-am arătat jignit. Mai cu seamă că începui să cred că domnul Drac-Zmăos e securist.

-Deloc – zise el, crispându-se. Sunt om de știință, domnule Autor.

Vorba lui din urmă mă ului și mă exasperă, căci nu sufăr să fiu confundat cu autorul. Dar n-am spus nimic, fiindcă își strângea indignat geanta, fericindu-ne astfel. Dar își călcă apoi pe suflet, căci nu a rezistat iar să întrebe.

-Nu ai fost șocat când ne-ai văzut? – spuse. Arătăm altfel decât dumneata. Măcar în călătoria făcută, ai mai întâlnit alții ca noi?

Am râs.

-Nu doar în călătorie, domnule Drac-Zmăos, ci și acasă, în tărâmul din care vin. Sunt destui oameni așa ca dumneata, ori pe-aproape și destui așa ca mine.

Domnul Drac-Zmăos păru șocat. Rămase cu mâna pe mânerul genții și, vădit lucru, era incapabil să salte de pe scaun în picioare. După o vreme, îngăimă:

-Poate asta explică teoriile lui Schuré...

M-am blestemat că-l lăsasem să cotrobaie prin desagii purtați de calul alb, în care aveam adunate cărțile, câte am fost în stare să strâng într-o viață.

În după-amiaza zilei următoare, mă aflam împreună cu zâna în aeroglisorul care ne purta către orașul zmeilor. Cerul era alburii din pricina ceței. Am privit-o pe zână și nu m-am putut abține să n-o sărut. Obişnuit cu înfățişarea pe care hainele acelui tărâm i-o dădeau, acum, în rochia terestră lucrată de mine special pentru ea, îmi părea tare caraghioasă, încât mă înduioşai.

-Mi-ar place să rămân cu tine – i-am spus.

-Ce nevoie ai tu de mine – replică întristată. Ai tu femeile tale!

S-a ridicat și s-a apropiat de plexiglasul cabinei și lipindu-și fruntea de el, privi, probabil, afară, în depărtarea ceței, ori, cine știe, spre propriul ei adânc. Mă uimiră sânii ei lipiți de coaste, toracele care se umfla și se prăbușea, într-o respirație grăbită, ca a păsărilor. O vedeam reflectată în geam, goală. Oglinda o transforma în spectru. Și dintr-o dată imaginea i s-a schimbat, am văzut-o între pandativele și odăjdiile ei, femeie singură, în fața mașinii de scris, mașină care cuprindea, în brațele-i metalice pline de litere, nesfârșitul. Ce semnificație avea apariția acestei femei, într-o lume hermetică? Și mi-am dat seama că, prins de evenimentele ultimelor zile, nu avusesem timp să mai cuget la mine, la coborârea mea în lumea zmeilor, nici să mai reflectez asupra vigorii condiției umane.

-Vei pleca într-o zi – spuse zâna.

-Da – i-am răspuns -, pentru că sunt nimeni, sunt doar un gol ce trebuie mereu umplut cu ființă.

-Uite orașul – spuse ea.

În depărtare, prin ceața o clipă destrămată, am zărit turlele mișcătoare ale citadelei. Clădirile pluteau la câteva palme deasupra pământului, ca insulele plutitoare.

-A fost aproape de noi astăzi – adăugă zâna.

Orașul gravific, orașul zmeilor, nu avea o poziție fixă. Se deplasa de ici-colo, alandala, o asigurare împotriva unor bombardamente din spațiu. Între clădiri existau forțe de coeziune, care făceau ca orașul să nu se disperseze. Sub o distanță minimă, forțele deveneau de respingere, pentru a evita ciocnirea între edificii.

-Mi-ar place să mă întorc acasă – spuse zâna.

-Dar abia am plecat - am spus eu.

-Dar casa mea nu e aici – zise ea. Am fost luată, căci fiecare împărat învins, e nevoit să trimită un copil la curtea zmeilor.

Aeroglisorul coborî în parcare mobilă. Am luat de acolo un leviocar și zâna formă numărul frecvenței emise de clădirea culturii, astfel ca mărunțul vehicul s-o afle prin labirintul de străduțe cu geometrie variabilă. Îmi părea acum, acest oraș, o veneție clădită pe aer. Oare ce reprezentare asupra universului, aveau zmeii care trăiau aici, fără un centru și fără puncte cardinale, înfricoșați? M-am gândit că ar fi bine să studiez folclorul lor, căci experiența mi-a vădit că spiritul nu e decât reflex meditativ, împodobit de imaginație și de credință, asupra a ceea ce ne înconjoară. Iar omul, cel ce dă chipul său tuturor lucrurilor și nu e vizionar decât prin extensia subiectivă a cât cunoaște, nu și-a descoperit chipul și își irosește deconcertant viața.

Cu astfel de gânduri am pășit dincolo de pragul clădirii culturii. După ce am înghițit prima cupă de vin, am început să-mi spun că toți suntem nomazi, ca zmeii plutitori...N-am ascultat însăilările zmeoaicelor de la cultură, cufundat în cugetare fiind și nici povestea citită de zână, fiindcă mi-o spusese acasă. Până ce vinul mă învioră – și am istorisit ce am făcut.

Nu trecuse mai mult de un ceas de la plecarea indignată a zmeoaicelor, când cu zdrăngănit și rix apăru un corp de gardă, armat și încorsetat în costume energetice și urlând ordine pițigăiate prin difuzoarele căștilor. Făcură cerc în jurul meu, luându-mă la ghionți, mi-au răsucit mâinile la spate și mi-au pus brățări, deși nu opuneam rezistență, muiat fiind de vin și-am auzit glasul zânei, care striga că nu sunt spion - și se agăță de fireturile cuantice ale căpitanului gărzii, până când primi un cot între ochi, care o liniști ca prin minune, într-un colț al odăii pardosite cu piatră.

Apoi am fost împins, sucit și zăhăit și nu știu pe unde am mers, cu ce mașinărie, către ce destinație și în ce scop. O pâclă îmi încălzea ochii și mă simțeam străin de tot ce se petrece în jur. Parcă o ușă împodobită cu grifoni vii, care răgeau din boturi și sâsâiau din cozi, râcâind cu ghearele lemnul în care se aflau încastrați, se deschise în fața mea și am pășit, neurmat de nimeni, într-o încăpere cu totul și cu totul purpurie, în capătul căreia, cam

la două verste, atât era de lungă sala, se afla un tron impunător, cu ciorchini de rubine pe auru-i roșcat. Pe tron stătea un cardinal – așa cel puțin am crezut, după roba și potcapul de un roșu aprins – într-o poziție lenevoasă, care se ridică încetișor, netezindu-și cu palmele toga evazată din mătase sangviolentă, scrobită. Coborî două trepte și-mi făcu semn cu degetul gheros, să mă apropii. Am făcut câteva sute de pași răsunând de ecouri și când am ajuns aproape de el, mă uimi faptul că insul din fața mea nu semăna a zmeu: era roșu la față și la păr.

-Știai că spionii nu sunt bine-veniți? – încercă el să tune din vocea-i subțirică și mă arătă cu degetul.

-Care spion? – m-am burzuluiit încă buimac, încercând tăria cătușelor. El îmi văzu mișcarea, luă telecomanda și m-am simțit pe dată liber și limpezit la minte.

-Dragul meu, mi se adresă coborând treptele și apucându-mă amical de după umeri, pentru o plimbare prin sala sunătoare, care și începu. Știm de ce te-au trimis înaintea lor...

Eram atât de uimit, încât doar râgăii cu damf de vin negru, drept răspuns.

-Tehnologia voastră e foarte avansată – continuă el. De ce vreți să oropsiți o biată planetă pașnică și sărăcan de ea. Vreau să facem un târg.

Eram cu un cap și jumătate mai înalt ca el și gros pe măsură, încât nu puteam înțelege despre ce târg putea fi vorba, când el se afla cu totul în puterea-mi. Însă îmi reprimai pornirea de a face câteva gesturi necugetate, căci nu se cădea.

-Nu vrei să mediezi între noi și ai tăi, în folosul statistic al ambelor tabere?

O, dragii mei terieni, mi-am spus, iată că prin mine vă paște norocul!

-Cu dragă inimă, Prea-Nspânat-Roșimea-Voastră – i-am răspuns, amintindu-mi titlul pronunțat o dată de zână -, dar tărâmul de pe care vin e atât de departe, încât nu aflu cale să transmit dorința Voastră (făcui o plecăciune!) generoasă și atât de necăjită, încât nimeni nu poate jindui la ceva de-al ei.

-Diplomația, diplomația – replică el zâmbind cu înțeles, în timp ce un curent de mare voltaj îi străbătu trupul, oțelindu-l ca pe o țepușă, încât atunci când scoase mâna din buzunar, am văzut că mâna lui era un om de cârmâz cu o seceră, hârști! Iar cealaltă mână era un om de porfiră cu un ciocan, poc!

-Semenii tăi sunt aproape – continuă el -, se îndreaptă spre noi cu cinci nave, fiecare mai puternică decât întregul nostru tărâm. După aceste vorbe urcă pe tron și am văzut cum omul cârmăziu și omul de porfiră se giugiuleau. Altfel, unde îți stau picioarele îți va sta capul, spuse cu hotărâre și am înțeles că nu glumește. Căci raportul supusului nostru Drac-Zmăos te arată fără tăgadă: spion.

Am lăsat-o îndată moale, căci nu aveam altă cale.

-Ca să-mi dovedesc buna credință – am spus – și lipsa legăturilor cu agenturile imperialiste, ne vom alătura, eu și calul alb înaripat, flotei Prea-Nspănat-Roșimii-Voastre, spre a-i zdrobi pe atacatori.

-Nu, spuse el. Nu ți-aș ușura astfel sarcina de a ajunge la ai tăi? O să mă ajuți să conduc bătălia din fața ecranelor, la sol – mă anunță și, apăsând un buton al telecomenzii, m-am aflat îndată într-o celulă îngustă și igrasioasă. Teleportare, holografie, șarlatanie? Căci nici o clipă de somn nu cred că s-a interpus trecerii mele între cele două încăperi.

Nu vă mai spun acum despre gândurile negre ce au năvălit peste biet cugetul meu, nici de sentimentul de vină față de mine însumi, știindu-mă captiv. Mă gândeam la sărăcana zână – ce să se fi întâmplat cu ea? Într-un atât de scurt răstimp, i-am cășunat o lungă și iremediabilă suferință. Mai cugetam de nu cumva invazia de care vorbise Roșimea, era o înscenare doar, ca a Domnului Președinte al lui Asturias. Și de-o fi una, de-o fi alta, cum să-mi aflu scăpare din mâinile acestor străini, căci, cum zice proverbul, de propria-ți piele ți se rupe inima. Cu astfel de gânduri am adormit și am visat pârâul cu maluri vegheate de mici amorași, calul alb înaripat aciuiat între pomii fructiferi ai grădinii și apoi, îndelung, o carapace de broască țestoasă, care se legăna pe un vis de mare...eu cu zâna...până când domnul Drac-Zmăos își îți căpățâna peste noi, cu mâna lui groasă clătinând arca, mai-mai s-o răstoarne. Dar când deschisei ochii, văzui mătăhăloasa făptură a căpitanului gărzii, cu nimic mai mărunță ca a lui Drac-Zmăos. Avea fruntea brobonită de sudoare și uitătura tulbure a taurului în ultimul act de coridă.

-Au venit! – atât spuse și crăpă de frică, încât fui nevoit să-mi astup nasul, căci mațele-i duhneau și să-mi întorc privirea de la scârbavnica-i făptură.

-Tot ce fac oamenii se scurge în creație – filozofă Prea-Nspânat-Roșimea-Sa...Tot ce fac oamenii e creație asupra a ceea ce fac oamenii – mă îmboldi el iar să meditez, încât îmi zornăiră creierii leneviți de închisoare. Nedumerit de buimăceala mea, reluă pe un ton mai ridicat: oamenii creează despre ce creează oamenii. De această dată fu convingător, încât plecându-mă, i-am lăudat înțelepciunea. Căci altfel putea crede ori că sunt prost, ori că îl cred prost – și judecați cum se cuvine ricoșeul ce-l putea provoca asemenea purtare! Zâmbi cu superioritate, poate fiindcă mi-a fost atât de greu să pricep și îmi arătă holovizoarele.

-Îi vom intercepta în trei minute – spuse.

Eu mă rugam în gând să nu fie fricos, fiindcă frica aduce nevricale și nevricalele instigă limbarița, iar limbarița dă dureri de cap celui ce o ascultă. Dar nu era fricos. Stătea drept în scaunul ergonomic, privind imaginea de pe ecran, iar omul cârmăziu cu seceră, hârști!, care era mâna sa dreaptă și omul porfiriu cu ciocan, poc!, care era mâna sa stângă, se giugiuleau – acesta fiind singurul semn de nervozitate. Pe ecran erau trei nave, cam cât jumătate din Terra fiecare – și fără tăgadă decelerau, iar ținta lor era tărâmul zmeilor.

-Imperialiștii! – mormăi cu o ură ne-mpăcată în barba-i spână Prea-Nspânat-Roșimea-Sa.

De aş avea vreme, în cele trei minute care au mai rămas, aş expune întreg planul pe care-l ticluisem, uzând de experiența mea de Narator, pentru distrugerea agresorilor, însă asta ar lua, excluzând flecăreala, cel puțin trei săptămâni din poveste, încât mi-e teamă să nu fiu suspectat de limbariță. Așa că prefer să petrec în tăcere secundele rămase, gândind la Fortăreața Sol și Fronturile de Comandă ale lui Norman Spinrad, care numai izbânzi aduceau.

Navele cele mai bărbătești ale zmeilor, infime puncte pe ecran, încât credeai că sunt paraziți video, se apropie de agresori. Vor împrășca, din pântecul borțos, tot ce mintea lor seacă, ajutată de timp, a putut născoci întru aducerea dezastrelor. (Eu aş fi adăugat conținutul câtorva conserve expirate, preferabil de pește și câteva salamuri din epoca de aur, dar propunerea mea fu respinsă). Și iată-le ajunse la distanța de unde își puteau lansa încărcătura. Prea-Nspânat-Roșimea-Sa mă-ntrebă din ochi dacă e timpul, eu clipii, iar el îmi luă clipitul drept confirmare, căci nu avea altă cale, fiindu-i tărâmul în joc,

încât comandă: FOC! Și a fost al doilea *big-bang*, a doua naștere a universului, marea explozie, sau așa puteai crede: jerbe de foc și nori de pucioasă, în care se anihilau proton cu antiproton și se nășteau particule elementare, heliu și apoi hidrogen. Nu mai spun!...Cum, după acel minut de strălucire sfântă, în care mintea zmeiască și-a putut admira măreția, cele trei mari nave decelerau încă, în loc să accelereze în fragmente, s-a comandat lansarea, până la epuizarea tuturor arsenalelor, ale teribilelor expresii vrăjmășești de la sol. Cerul s-a mai umplut de patru-cinci ori cu lumina genezei (ori cu deflagrația apocalipsei, pentru cei ce o îndrăgesc mai mult), după care am rămas cu buzele umflate, căci nu mai aveam cu ce fi agresivi. Am adăstat dar în pace și tihnă, privind stegulețul cel alb înfipt de Prea-Nspânat-Roșimea-Sa în centrul hologramei, așteptând sfârșitul. Geaba am căutat a-l îndupleca pe senior să mă păsuiască de *moartea comună*, pedeapsă prematură și nemeritată, dată fiind junețea și inocența mea, lăsându-mă să-mi înham calul alb înaripat și să zbor încotro mi-or vedea ochii. Ba chiar am promis, ca supraviețuitor unic, să fiu martorul și gura de aur a tragic-zguduitorului lor sfârșit, ce astfel va fi cunoscut în toată Galaxia. Nu a vrut și pace!

-Testis unu, testis nulus – a mormăit el, asemenea unui dac romanizat. Apoi rupse din calendar fila cu decembrie '89.

Agresorii s-au dovedit blânzi și nu au răspuns cu foc imperativelor noastre războinice care, fie vorba între noi, au ucis doar câteva duzini de zmei și au avariat câteva clădiri, mai cu seamă pe cele ale culturii. Ajunși aproape de tărâm, au ieșit din nave și încălecând scuterele lor spațiale, s-au înghesuit, care mai de care, pe solul planetei. Unii veneau cu reactoare în cârcă, alții coborau cu săniuța pe poduri de gheață construite ad-hoc, alții cu aripi de șindrilă – iar Roșimea Sa spumega de furie, cu fața încinsă. Era convins că dacă nu s-ar fi luat după clipitul meu din ochi și nu ar fi consumat toată muniția, le-ar fi putut acum veni de hac agresorilor. Dar nu mai avea leac de pulbere de pușcă. Așa că aștepta ca un cal îndelung călărit. Miile de dușmani veniți din cer, ca paleoastronauții ce-au zidit piramidele, erau o fericită delegație, care mulțumi cu plecăciuni pentru calda primire făcută de zmei, ce i-au cinstit cu așa haram de artificii, câte nici la 4 iulie nu-și permiteau ei înșiși a risipi. Roșimea Sa înghiți în sec, dar se ținea încă drept. Apoi își exprimă bucuria de a-i avea ca oaspeți, cu rândul, se rugă, dată fiind mulțimea lor câtă frunză, câtă iarbă; să nu coboare

mai mulți de două milioane odată, timp de o săptămână fiecare contingent - și chefurile o ținură astfel un an, ca la nuntă, chiolhanuri în lege, vreme în care m-am înzdrăvenit pe deplin alături de zână, după nefericitele noastre suferințe. Am tocit trei țesturi de broască țestoasă și mai toceam încă altele, de nu ar fi venit vremea de ducă a agresorilor și a mea. Ei lăsară în jalnică stare țărâmul zmeilor, ruinându-l fără putință de întoarcere, căci petrecuseră fără oprire și cu mare nesaț, asemenea lăcustelor. Roșimea Sa fu astfel sleit, încât ultima oară când l-am văzut, din roșu devenise albastru și mai ușor decât țânțarul. După privirea lui uscată, credeam chiar că și-a pierdut mințile, dar el mă dezminți și puse, cu sprijinul meu nesilit decât de frică, încă una la cale, fapt ce îl trecu în rândul sfinților, precum odinioară pe ser Ciappelletto, care nu se lepădă, nici în ultimul ceas, de crez și de sine.

De-atâta suferință îndurată, Roșimea Sa devenise albastru. Și după ce înființă asociația autointitulată Siropuri Roșii Inocente, se ridică din scaun, forțându-și balamalele să se îndrepte, după care nu mai putu să le îndoiaie altădată și rămase țeapă, încât unora le stârnea mila, dar și așa s-au găsit destui lăudători, ce-l măguleau pentru poza-i verticală ca parul înfipt în pământ, semn de noblețe. Roșimea Sa se mai învârtea după Soare, dar acest ultim căpitan al său căzu la datorie, în timpul misiunii descifrării unei cărți, ce-l săgetă la cap. Dar, pentru a nu lungi vorba, Roșimea Sa, metamorfozat în Albăstrimea Sa, îmi ceru să aflu, oprind pentru o zi dragostea mea cu zâna, de ce cuceritorii nu-i cotropesc. Și astfel m-am făcut de râs. Erau umili excursioniști, ce băteau căile galaxiei în căutare de distracții – iar distracția lor cea mai mare era să facă țărâmurile pe unde treceau piețe de desfacere. Căci altfel cum, erau nedumeriți, ca de o insultă adusă rațiunii, o civilizație îmbelșugată ca a lor, să ia fie și un capăt de ață de la cel care are atât de puțin, încât se poate spune că nu are de loc.

Am fâlfâit batista pentru ultimul excursionist care părăsea Zmeiland, îndreptându-se către nava cu care și-a continuat apoi călătoria și nu știu dacă nu cumva a ajuns și pe scumpa mea Terra, acasă, căreia îi duc atât de mult dorul. O țineam pe zână la pieptul meu, mărunță și fragilă. Nu a făcut semne de bun rămas, dar avea ochii înlăcrimați, ca și când o lume ar fi sfârșit atunci. Și poate acesta era și adevărul. Fără vizitatori, țărâmul zmeilor părea pustiu și, la drept cuvânt, era pustiit. Energia și-o consumase în tirul contra

invadatorilor și acum orașele erau la pământ, nu mai aveau susținere antigravifică și arătau ca orice oraș cu semnele de ruină ale betonului. Liniștea se înstăpânise, mai mult chiar decât în vremea cruntei dictaturi, iar zmeii, sărăciți, își rodeau de sub unghii, disperând, de-mi făcea până și mie milă soarta lor. Tărâmul decăzuse în câteva luni, încât nici un Făt-frumos n-a mai dat pe acolo, căci și-ar fi risipit demnitatea.

Am luat împreună cu zâna leviocarul către casa ei. Nimic să se fi schimbat nu părea, doar că tristețea parcă nu ar fi fost din noi, ci încuibată în însuși acel tărâm blestemat, cutreierându-i aerul aburos. Și întrucât pârdălnicia vieții a întrerupt povestea iubirii dintre mine și zână, nu mă încrâncenez a mai istorisi nici eu prea multe.

Am urcat împreună cu zâna pe cal, fără a scoate o vorbă măcar dimpreună, călătorind către tărâmul ei de baștină, cerul. Și mult a mai plâns fecioara, în ascuns de mine, știind de despărțire. Nici eu nu eram vesel, deși vroiam să par și eram gata de a ceda rugăminților ei cu raze, de a ne pierde urma în larg, neștiuți de nimeni. Și mă lăsam sedus, dacă zâna n-ar fi trebuit să lumineze lumile. Dar nu știți, zău, ce s-a întâmplat în chiar timpul implorărilor ei. Se făcea că mă strecor cu armăsarul meu cât un fir de praf, printr-o cetate scăldată de soare și ape, împovărată de aur și cristale și locuită de zei goi, care se drăgosteau pe dalele de marmoră ale pieței, precum șerpilor, fără a le păsa de nimic. Se întindeau și unduiau îmbârligați, sărutându-se și colcăiau și năpârleau, încât mi s-a făcut rușine să mai privesc, neștiind ce va ivi natura de sub pielea lor lepădată. Am dat ghes calului și într-un norișor de scânteieri, am părăsit tărâmul și pe zeii cei minunați, ieșind în răcoarea înstelată a cerului întunecat, unde îmi reveni boala, care nu mi-a trecut decât după ce un glob de apă, mare cât un Ocean, mă spală pe mine și calul, care trecu cu greu, purtându-mă dincolo de sfera umedă și sărată. Iar eu se făcea că m-am trezit și-am văzut în urmă globul lichid cum se divide și se împarte în două, asemenea unei celule și parcă mi-ar fi făcut semn de bun rămas fiecare din părți, dar nu pot afirma nimic cu certitudine, deși se făcea că febra mi-a trecut și când am privit termometrul, nu mai aveam decât treizeci și șapte de grade căldură în corp și mă simțeam sleit, încât am luat două întăritoare și m-am culcat iar. Astfel încât la trezire, nu mai știu ce a fost aieva și ce am visat.

Aici, când zâna tocmai sfârșea ultima parte a poveștii scrisă anume pentru mine și eram gata a ne legăna iar în carapacea broaștei țesturoase, răsună soneria și se ivi domnul Drac-Zmăos, ce purta o scrisoare de la Prea-Nspânat-Albăstrimea-Sa. Mă invita, singurel, la o șuetă. Cum nu se cădea să refuz, m-am dus. Mă întâmpină jovial și purpuriu în obraji.

-Fiindcă toate s-au terminat cu bine, spuse, nu mai avem decât un amănunt de pus la punct. Și zicând acestea, apăsă un buton al telecomenzii și mă încorsetă. Doi haidamaci ieșiră din senin, purtând banderole cu inițialele asociației Siropuri Roșii Inocente și puseră mâna pe mine.

-Desigur, fiindcă am instaurat democrația, ai dreptul la o explicație – spuse Albăstrimea Sa. În tărâmul zmeilor, nu ai voie să cunoști realitatea. Acești băieți vajnici te vor duce în sala magnetică și îți vor șterge memoria. Doar câteva fragmente vor rămâne, bine legate între ele, ca să închege o poveste. Apoi vom sfârși dându-ți pe Drac-Zmăos drept ofrandă, să-l împlânți până la gât în pământ și să-i tai capul, ca și când ar fi zmeul de aur. Iar frumoasa ta fecioară se va înălța unde-i e locul, în cer, ca să lumineze pământul.

Am înțeles pe dată machiavelismul planului său, căruia nu mă puteam opune. Mai cu seamă, îmi răsunau în minte cuvintele: nu ai voie să cunoști realitatea. Aici, orice, trebuia transformat în aparența lui. Așa îmi explicam toate faptele petrecute. Însă nu mă lăsaî pradă gealaților, înainte să strig: *Dar avem revista Memoria*, și nici înainte să iau apărarea bunului Drac-Zmăos.

-Mai sacrificăm și de ai noștri – zise-Nspânatul -, dacă o cere cauza.

...Acum, amintindu-mi cele petrecute cu mine, am reluat lectura scrisorii lui Miron Licurici, care îmi descătușase memoria și în care el povestea aceleași fapte, însă altfel.

După ce m-am însănătoșit, încât nu mai aveam decât 37° căldură în corp, am privit cu ochiul ascuns și atunci am văzut că mă aflam lângă o intrare oranj – intrarea unui labirint. De aici, stăpâne, nu te mai pot purta, spuse calul și desfăcându-și aripile, a zburat către cer și doar umbra lui a mai rămas o vreme lângă mine. Privind în jos, am văzut cum pământul nutrea ierburi și flori, iar ceea ce vedeam cu ochiul cel tainic, era miraculos, dar asta pentru că era neobișnuit, deoarece ochii fizici cunosc mai mult întinderile de albastru și

verde. Da, câmpurile erau vermion o vreme, apoi erau magenta, iar cerul era violet și transparent, apoi siena, iar alteori nețiu. Am văzut pe pajiște un elefant roz și fiindcă era singura ființă aflată acolo, m-am îndreptat spre el și i-am mângâiat burta. Elefantul se gâdila și începu să râdă cu hohote, încât mă molipsi și pe mine și am râs amândoi, tăvălindu-ne prin iarba grasă. Dar când mi s-a potolit veselia, poate că din pricina mușchilor mult timp contractați sau întinși, mă simțeam întristat. Nu știu cum voi pleca de aici, i-am spus elefantului. Și el: suflă în trompa mea. Și am suflat cu putere, până când elefantul se umflă ca un balon și începu să se înalțe, cu mine atârnat de trompa lui. O vreme am dat din picioare, dar apoi elefantul își făcu din frunte o scară, pe care i-am urcat în spinare. Și am plutit așa vreme lungă și am ajuns într-un tărâm în care hipopotamii aveau aripi și ne-au însoțit un timp, ca un stol vesel. Iată un elefant roz care zboară – strigau pițigăiat privind spre noi și acest fapt le părea în așa măsură hazliu, încât râdeau de gata să se prăpădească. Unul, din pricina hohotelor, chiar se răsturnă pe spate și l-am văzut cum se rostogolea căzând printre norișorii pufoși de sub noi și abia când era departe, încât avea mărimea unei rândunele, se răsuci și făcând un luping, se înălță iar, după ce atinse cu burta iarba, lăsând o lungă dâră în ea, ca un aerodrom. Am văzut și bivoli și rinoceri cu aripi, dar erau sobri, treceau pe lângă noi, trăgând cu coada ochiului, ca să nu-și arate uimirea, ce le părea nedemnă. Dar nu numai atât. Am văzut și stânci și vârfuri de munte ce zburau prin cer și capre cu iezi zburători și vaci zburătoare, ba, chiar, elefantul îmi arată într-o zare un porc cu aripi, cufundat pe jumătate în vălătucii unui nor negru ca o mocirlă. Am tot plutit, până când apăru, departe, un munte albastru, de care, când am fost mai aproape, mi-am dat seama că era o scrumbie, un țâr, ce stătea în coadă și cu botul căscat către boltă, sorbindu-o. Am intrat și noi prin gura lui, coborând în el ca în leviatan și noroc că petecele de cer pe care le-a supt, păstrau lumina soarelui în ele, căci altfel ar fi fost beznă. Emanau, e drept, o lumină difuză, dar care era verzuie și foarte plăcută, cum o împrăstie fosforul de pe ceasuri. Privește Nilul, mi-a spus elefantul și l-am privit uimit, căci apele lui stăteau vertical, asemenea unui om subțiratic, ale cărui picioare erau o deltă și al cărui trup era ca o funie de apă și mâl, ce se tot subția către vârf, spre izvoare, cu un halo de rețele fine, afluenții. Iar Nilul era lângă stâlpul unei porți sculptate, care avea lângă celălalt stâlp Gangele, asemeni unui înalt și subțire roi de albine, ca un fuor de fum de culoarea galbenă a lutului pur, sau a frunzelor toamnei arzând mocnit

într-o zi senină. Am constatat apoi că în burta țărului ființe și lucruri erau verticale și prelungi. Un ou, de pildă, putea fi asemenea unei săbii fără mâner – și deși nu avea încrustate în el diamante, coaja lui de calciu poros părea ea însăși o piatră prețioasă, mată ca pielea unei fecioare insulare sau asemenea colierelor de corali de la gâtul acesteia. Dovleceii erau ca bastoanele și coaja lor verde primăvărată era înrourată. Am văzut în arbori prune vinete ce aveau forma păstăilor și mandarine de un portocaliu ars, ce arătau ca țâțele caprelor. În poarta dintre cele două fluvii stătea un cardinal, asemeni celui pictat de El Greco, doar că mult mai înalt și prelung, care atunci când am vrut să trecem, a spus: Stați, parola! Eu am vrut să răspund: poc! dar elefantul mi-o luă înainte și strigă vesel: Eu sunt elefantul roz păros, cu codiță de pardos! Și atunci, pentru că nu era aceasta parola, poarta sculptată se împodobi cu grifoni vii, care răgeau din boturi și sâsâiau din cozi, râcâind cu ghearele lemnul în care se aflau încastrați, iar în fața porții, între fluvii, se ivi un tron, înălțându-se din aburii unei genuni. Și tronul avea ciorchini de rubine atârnați ca strugurii pe aurul roșcat din care era făcut. Cardinalul se așeză pe tron și o clipă toga sangviolentă i se desfăcu de pe trup și i-am văzut picioarele păroase, de țap și sexul vinețiu marmorean, care atârna între ele. Își acoperi grăbit picioarele, apoi își fixă mitra care-i alunecase pe-o ureche, lăsând să se vadă o jumătate din fruntea lui pe care avea o umflătură, un corn acoperit cu piele verde, mucegăită, în care colcăiau viermi de culoarea caisei și a levănțicii. Dar nu m-am speriat de el, fiindcă avem o veche amuletă, cea dăruită de tine în joacă, dar care, am constatat într-o zi, avea puteri miraculoase și mă păzea de spiriduși, de negi, de bambocciate, sfrențe și de fameni, încât atunci când îmi făcu semn cu degetul gheros să mă apropii, m-am dus către el fără teamă și i-am văzut fața roșie și părul roșu și pupilele roșii, verticale ca ale pisicilor. Am îndreptat discret inelul spre el, ca să fiu ferit de orice pericol și am văzut cum un curent de mare voltaj îi străbătu trupul, oțelindu-l ca pe o țepușă și acest spasm îi descleștă fălcile și îi căscă gura într-un urllet în care se amestecau vocile tuturor lighioanelor și i-am văzut bolta palatină cărămizie, dinții ascuți verzi-gălbui și limba conică și despăcată la vârf, ca a șopârlelor. Iar din rărunchi urletul îi ieși cu o asemenea duhoare, încât cred că în el erau miliarde de morți ce putrezeau și m-am făcut livid și îmi venea să vărs, iar elefantul căpătă culoarea ciulinilor, apoi pe cea a somonilor, apoi se făcu asemeni fragilor sălbatici, apoi ca murele, vânat și la sfârșit deveni purpuriu regal și zvârcolindu-și trompa ca pe o rămă

strânsă între degete, îmi spuse: Nasul meu nu suportă duhoarea aceasta. Dar eu l-am mângâiat pe ceafă și i-am spus despre cardinal că nu are nici o putere asupra noastră și el a spus: Te cred, dar nu înseamnă că nu pute și ar fi bine să plecăm de aici, numai că eu vroiam să trec prin poartă, ca să-mi continui drumul, însă cardinalul ne tăia calea și acum, cu o mare efortare, își recăpătase stăpânirea de sine, deși îi vedeam mușchii obrazului ce i se răsuceau spasmodic sub piele, ca și cum ar fi avut sub ea șerpi sau viermi. Iar din acea mare încordare prin puterea căreia se stăpânea, i-am văzut mâna așezată pe genunchi metamorfozându-se, se umfla și se chircea, schimbându-și forma, până se făcu un om cârmăziu cu o seceră, iar când o scoase pe cea ascunsă în robă, am văzut că era un om porfiriu ca un ciocan și atunci m-am înspăimântat și elefantul asemenea mie și a pornit ca o săgeată înapoi, trecând printre cele două fluvii ca două fuioare, unul de culoarea mълului fecund, altul de culoarea lutului galben, pe care le-am văzut cuprinse de o mare tulburare și teamă. Am vrut să ieșim prin botul țărului, dar el își încleștase fălcile și deasupra noastră erau dinții lui ca niște ace, dese ca firele unui război de țesut.

Așa că o vreme am hălăduit prin burta țărului, urmăriți de ochii roșii ai cardinalului, din care țâșneau fulgere în formă de seceră și tunete în formă de ciocane, de care cu mare fereală ne păzeam. Erau fulgere turcoaz și verde de ocean și roșu-castaniu și violet, ceruleum, albastru brebenoc și bleu de lișiță și de floare de colț și purpurii și maro de mahon și roz de fragi sălbatici, cărămizii, oranj, galbene, negre, violet de mură, siena, aurii – și transparente, încât ar fi creat un spectacol feeric, dacă lovitura lor nu ar fi prefăcut în cenușă locul ce-l atingeau, căci punctul lovit se beșica, parcă mâncat de acizi, fierbea o vreme și apoi se transforma în tăciune. Tocmai când puterile ne erau istovite, de atâta fără răgaz fereală, am avut norocul de a găsi un adăpost și acest adăpost este pântecul Reginei Gravide, în spatele căruia ne-am ascuns. Ea este stăpâna acestui tărâm și o dată la o mie de ani naște. Dar ultima ei facere nu a mai avut loc, căci tocmai la vremea sorocului, a intrat în burta țărului Albastru-Roșimea-Sa și toate întâmplările au fost suspendate. Astfel, stăpâna regatului a devenit Regina Gravidă, ce stă culcată cu fața în sus, zbatându-se în chinurile nașterii, pe care nu o poate duce la capăt. Iar burta ei, ce era ținută asemenea unui doivleac, a crescut acum cât un munte, căci au trecut de atunci o mie de ani și s-a împlinit și al doilea soroc. Noi stăm ascunși după ea, feriți de săgețile care asupra ei nu au nici o putere și cât ne

stă în putință o mângâiem cu vorbe, dar vorbele noastre nu sunt de ajuns, căci durerile ei sunt mari. Degeaba ne spune despre nașterile ușoare pe care le-a avut altădată, căci amintirile nu îi sunt de nici un folos. Atât sunt de mari durerile ei, încât nici chiar elefantul roz păros cu codiță de pardos, care la început o făcea să râdă, povestindu-i de rudele lui, mai cu seamă de fratele său, măsliniul cu codița ca burghiul, nu o mai poate înveseli.

Întru aceasta, dragul meu prieten, ți-am scris, cerându-ți ajutorul, pentru noi și pentru regină. Căci stau aici fără ieșire, în burta peștelui, în care Albastru-Roșimea-Sa ne pândește, iar de ne va prinde, nu îmi pot închipui ce se va putea întâmpla, dar văd tulburarea fluviilor care au început să sece și tufele de fragi ce se usucă și dovleceii care au început să putrezească din cauza prezenței malefice a Cardinalului. Tot ce îți pot spune e că, de ne va prinde, îmi va șterge și mie memoria și nu vei mai putea niciodată afla cele petrecute nici cu mine, nici cu tine însuși, căci nu îți voi mai putea scrie, ca să afli și ca să-ți amintești. Poate că îți pasă mai puțin de aceasta, căci tu nu visezi pe omul de cârmâz și omul de porfiră și încă nu a venit vremea să treci prin Poartă, însă eu, prietenul tău, îi visez și mie, vechiul tău prieten, mi-a venit vremea trecerii. Iar dacă nici de aceasta nu-ți pasă, știu că soarta Reginei Gravide te va înduioșa atât de adânc, încât o să pleci către noi.

Dar cum au început toate acestea într-o stație de autobuz, după ce sufletul meu s-a separat de trup, îți voi povesti abia acum...

VI

Ieșit atunci din buchile scrisorii, avui un șoc, descoperindu-mă așezat pe scaunul meu, în fața computerului. Am înțeles că străbătusem încă un drum, că ajunsesem în capătul altei căi, care însă de data aceasta nu se închidea, căci prietenul meu îmi dăduse o veste. Și chipul lui osos îmi veni în memorie, ochii lui atenți la mișcările mele, trupul său mărunt, care și la maturitate părea de copil. El ne-a adus jocurile și așa ne-a făcut captivi, prieteni ai lui, căci orice iubire e o captivitate.

Într-o zi l-am văzut zâmbind misterios. Mic cum îl știm și îmbrăcat într-o cămașă de pânză cadrilată cu mâneci scurte, purta sub braț tabla de Monopoly. Ne-am așezat pentru a juca acest nou joc, sub bolta viței de vie din curtea lui.

-Asta am vrut să văd, spuse după câteva ceasuri, când eu, de mult lamentabil falit, așteptam sfârșitul sortilor celorlalți, iar jocul din acea zi luă sfârșit. Mă privi enigmatic, intens, cu un soi de complicitate în ochi, cu capul puțin aplecat. Ai câștigat toate jocurile până acum, mi-a spus, afară de acesta, care e guvernat de hazard.

-Are vreo semnificație acest fapt? l-am întrebat după ce băieții plecară.

-Nu știu, spuse. Dar Monopoly nu ți se pare că seamănă cu viața? Treci dintr-o căsuță în alta și fiecare loc îți schimbă identitatea și totul se întâmplă după o aruncare de zaruri. Fie că este aruncarea ta, fie a celorlalți. Atârni de norocul lor, pierzi sau câștigi, chiar dacă stai. Identitatea ta se schimbă indiferent ce faci, ceea ce demonstrează că existența ține într-o mică măsură de faptele tale și de norocul tău, căci depinde mai mult de faptele celorlalți.

-Da, existența e un întreg, am strigat. Suntem legați unii de alții.

Dar Miron nu mă ascultă.

-Problema e dacă aruncarea zarurilor e guvernată de Destin, sau hazardul există cu adevărat? Doar că noi nu avem nici o cunoaștere despre cum funcționează zarurile în cer, ele ne pot așeza într-o căsuță sau alta – și atunci identitatea noastră, pe care ne-o știm noi drept identitate, e falsă. Căci cui o putem asimila: celulelor, care sunt într-o continuă înnoire, memoriei individuale, care se transformă neconștient cu fiecare zi, modului de a concepe lumea, care și el se află în mișcare, inimii, care e mai puțin schimbătoare, formei nestatornice a trupului nostru, chipului pe care ni-l vedem în oglindă? Sau însuși destinului? Care din toate acestea ne e identitatea și de ce ne naștem într-un anumit loc pe pământ, la un anumit ceas, sub anume aștri și avem o anume viață?

Și mi-am amintit de cuvintele lui de atunci, din copilărie, pentru că gânduri asemănătoare mă încercau stând pe scaunul pe care m-a așezat managerul. Nu, nu se află o taină aici, e altceva, cu mult mai profund, căci mă silește să înțeleg viața, destinele deci, pe care le-am văzut atât de fluctuante...Locuim între cauzalitate și mister, ca vulturii între cer și pământ, mi-am spus, dar atunci se ivi Homer, gârbov, îmi prinse mâna, mi-o întoarse cu fața în sus și îmi lăsă în palmă scrisoarea lui Miron Licurici, apoi se destrămă în spirale de ceață.

Citii: În lungul timpului, am alăturat cărțile pe rafturile bibliotecii, astfel că le-am privit ani în șir apoi, fără a le mai citi, până mi-am dat seama că o dată cu fiecare ceas

trecut, între cărți se producea o fuziune, se năștea logica unui univers separat, ce tindea să devină logos. Da, am înțeles că această subtilă împănare se-nfăptuia grație puterii legilor Logosului, ce reorganiza existența, prin unirea literelor și fantasmelor din toate cărțile. Există o logică primordială care nouă, oamenilor, încă nu ne este cunoscută, dar ne va fi. Cauzalitățile, mi-am dat seama atunci, nu erau decât cele ale unei lumi a aparențelor, lumea în care existăm diurn. Și cercetând cauzalitățile, am constatat că toate cele cunoscute de noi, sunt doar aparențe, însă există o alcătuire subtilă a lumii, pe care abia încep să o cunosc, o alcătuire în care iubirea și credința, temeiuri ale unei vieți angajate, produc ceea ce, în viața de toate zilele noi numim miracol, dar care nu este decât legea, dezvăluită ochilor noștri subtili în câte o clipită, a adevăratului univers, de care noi ne-am rupt. Mi-am dat seama de toate acestea privind un raft doldora de cărți, dintre care am fost nevoit într-o zi să scot o carte. Și în acea clipă, observând golul ce s-a căscat, pe care l-am resimțit cu durere și panică, am înțeles că toate acele cărți fuzionaseră între ele, născând un univers ce era în mic repetarea Logosului. Tot atunci am înțeles că oamenii sunt asemenea cărților așezate într-un raft de bibliotecă. Ei fuzionează într-o lume, a cărui văzduh e Logosul, pe care nevăzându-l, trăiesc păcăliți de aparențele materiei, deci sunt mai puțin decât cărțile. Și așa am înțeles prăpastia. S-a căscat când am scos o carte din raft. Era o minciună. Căci ele s-au așezat fundând o lume a cărei lege e logica eternă, primordială în orice clipă, dar eu încă le mai priveam cu ochii fizici și așa am văzut genunea. Da, oamenii sunt asemenea cărților și în ceea ce credem noi că e viața, mințiți de aparențe, când iese un om dintre oameni, murind, se naște un hău, pentru că noi credem că există moarte. Poate că vei înțelege aceste lucruri, le vei înțelege, pentru că ele se află în tine și le cunoști, deși nu le iei cu totul în seamă și nu te-ai aplecat asupra lor, pentru a încerca să pătrunzi în ele. Eu am pătruns, asemeni unui vierme, sfredelind carcasa aparențelor, coaja de măr a Logosului, însă înfruptându-mă nu din coaja albă a unui măr, ci din substanța nesfârșită și insubstanțială a logicii primordiale. Dar poate nu vei înțelege, căci în timp ce eu am pornit pe calea nesfârșită, tu ai luat calea literaturii – și de atunci poveștile noastre diferă.

-Ia loc, domnule autor, mi-am amintit cuvintele managerului, spuse când m-a așezat în fața computerului. Și privii ecranul, căci în fosforescența sa se ivise o lumânare, dar

mai apoi, privind în jur, eram înconjurat de lumânări care ardeau, încât până la orizont, pământul părea cuprins de pojar. Și până dincolo de orizontul vederii, dincolo de fluviul aburos, de cataracte și de stânca vârfului de munte ce plutea pe nori, se aflau lumânări. Mi-am amintit atunci de Crăiasa Zăpezii, de plaja pustie, de nisipul în care mi s-au imprimat pașii, pași la care nu mă voi putea reîntoarce, ci doar, în unele clipe, oprit în loc, așezat cu fața spre trecut, voi putea privi incrustațiile lor tot mai mici, cu marginile mâncate de valuri...Lumânări de argint vreau, am strigat și în absidiola imensei biserici gotice a visului meu diurn, în nava fanteziei, în turnul cu fleșă al imaginației, în altarul serenității, lumânările s-au preschimbat în tuburi de argint, din care flăcările scoteau sunete prelungi, ca acelea ale picăturilor ce cad de pe țurțurii stalactitelor pe stânci umede, care fac ca sunetul să fie continuu, sunet și ecou, ca ieșit dintr-o orgă. Cine a produs metamorfoza lumânărilor, m-am întrebat, am privit în jur, dar nu era nimeni să-mi răspundă. Și aflat în acest cântec nesfârșit, la care rezonau pietrele, mi-am amintit vorbele lui Homer: cuvântul se naște din uscăciune, din foc, rostirea e întotdeauna verticală, îl cântă Arjuna pe Krișna și atunci argintul lumânărilor se preschimbă în flacără, lumânările erau ele însele flăcări care cântau. Cine? am întrebat. Cine produce metamorfoza? Voința mea, o putere ce îmi împlinește dorința, sau însuși Cuvântul? Și apărui, pe cer, chipul lui Miron Licurici, care-mi zâmbi, contopindu-se cu perele de foc, pe care îndată le-am văzut: erau Gangele și Amazonul, Nilul și Dunărea, Eufratul, Tigris, stând ca fumigațiile oraculare ale Demetrei cu izvoarele în cer, iar deltele și estuarele călcau pământul. Flăcările fluviilor, mi-am spus, materializări ale Cuvântului, pe care coboară bărcile Harului. Iată apele întoarse la izvoare, gândii. Și am pornit printre fluvii, iar uneori îmi părea că văd Fiara, animalul cu sex de șacal, gură de broască, picioare de leu, coadă de furnicar și aripi de hulub, dar, eram sigur, trupul Fiarei s-a dematerializat de mult și a rămas doar o cenușă fină, disipată în vânt, care când mă atinge și trece prin mine, îmi mai stârnește memoria și vechile imagini bolnave. Și, iată, Miron Licurici apărui cu o țigaretă în gură, rezemat de o stâncă acoperită de ferigi, iar picioarele îi stăteau în tufele de fragi. Zâmbi, când l-am văzut, dar îmi vorbi, deși melancolic, destul de aspru. Ai exorcizat patima nervilor, neantul, moartea, dar povestea mea nu a luat sfârșit. Căci de acolo de unde drumurile noastre se despărțiră, tu ai luat calea literaturii, dar pe mine Cardinalul Roșu mă oprește să trec. Atunci, lângă el am văzut elefantul: Sunt elefantul roz păros cu codiță de pardos, spuse

acesta, iar Miron Licurici îl încăleacă și s-au ridicat în văzduh. Când aproape să se piardă în zare, ca din apele unui ocean, răsări o clipă, încât am crezut că e doar o părere, un bot de țâr albastru, în care au intrat.

-Nu mai ai nevoie de mine acum, am auzit o voce în spatele meu și deși am recunoscut-o, mă speriai, căci între fluvii ea a fost neașteptată ca revelația. Mi-am privit călăuza oarbă. Trupul lui Homer căpătase o transparență spectrală și mi-a venit să plâng, de teamă că se va destrăma.

-Mereu voi avea nevoie de tine, i-am spus, iar dacă pleci, jumătate de lume se va pustii. Și mi-au venit în minte cuvintele zazen, pe care le-am scornit pentru calmarea nervilor: Tic-tacul ceasului e ca trîlul păsăruicii, dar ceasul nu e păsărică. Erau însă în ele, îmi dădeam și eu seama acum, mult prea multă neliniște. Homer zâmbi și l-am văzut cum se metamorfozează în manager.

-Te-am păcălit, te-am păcălit, strigă el, plecă ținându-și în pas spaniol și se întoarce în panțarolă. Pe toate le atrage pământul, numai flacăra e atrasă de boltă, spuse și se aruncă în Gange, ale cărui ape erau ca diamantul și se înălță către izvoare, în cer. Tu ne păcălești? am întrebat, dar el nu mai era. Atunci Homer apărură și în loc să poarte toiagul în mână, avea două diamante în găvane, iar când m-am uitat mai bine la ele, gândind că ar fi trebuit să fie două lumânări, diamantele s-au preschimbat în lumânări și ardeau ca două torțe în două grote. Fii oaspetele meu, oșteanule iscusit, spuse Homer. Am fost mândru de vorbele lui, dar mândria îmi părea un sentiment cufundat în vagotonie, față de sentimentul că puterile bunicului se află și-n mine. Am făcut semn cu mâna și norii se adunară, volburi, peste tot peisajul și mii de fulgere căzură din ei. Iată Fiara, spuse Homer și arată cu degetul între eucalipti. Nero, sub chipul unui leu de mare, fumega, carbonizându-se, în mijlocul unei păduri permene, între Cicadee și Pteridosperme...